

Tallinna linna 2022. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne

Nimetus	Tallinna linn
Aadress	Vabaduse väljak 7, 15199 Tallinn
Telefon	640 4141
Faks	640 4183
E-posti aadress	lvpost@tallinnlv.ee
Kodulehekülje aadress	www.tallinn.ee
Majandusaasta algus	1. jaanuar 2022
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2022
Audiitorühing	KPMG Baltics OÜ

Sisukord

1.	Tegevusaruanne	6
1.1.	Konsolideerimisgrupp ja linnaorganisatsioon	6
1.1.1.	Konsolideerimisgrupp	6
1.1.2.	Linnaorganisatsiooni juhtimine	8
1.1.3.	Töötajaskond	11
1.2.	Põhilised finantsnäitajad	16
1.3.	Ülevaade majanduskeskkonnast	19
1.4.	Riskide juhtimine	20
1.4.1.	Ülevaade sisekontrollisüsteemist ja tegevustest siseauditi korraldamisel	20
1.4.2.	Finantsriskide juhtimine	21
1.5.	Ülevaade Tallinna arengustrateegia „Tallinn 2035“ täitmisest	23
1.5.1.	Strateegia „Tallinn 2035“ strateegiliste sihtide elluviimine	24
	Siht 1: Sõbralik linnaruum	24
	Siht 2: Loov maailmalinn	24
	Siht 3: Terve Tallinn liigub	25
	Siht 4: Roheline pööre	25
	Siht 5: Heatahtlik kogukond	26
	Siht 6: Kodu, mis algab tänavast	27
1.5.2.	Väliskeskkond 2022. aastal	28
1.5.3.	„Tallinn 2035“ tegevusvaldkondade ülevaade	31
	Tegevusvaldkond 1: Ettevõtluskeskkond	31
	Tegevusvaldkond 2: Haridus ja noorsootöö	34
	Tegevusvaldkond 3: Keskkonnahoid	38
	Tegevusvaldkond 4: Korrakaitse	42
	Tegevusvaldkond 5: Kultuur	45
	Tegevusvaldkond 6: Liikuvus	49
	Tegevusvaldkond 7: Linnamaastik	53
	Tegevusvaldkond 8: Linnaplaneerimine	57
	Tegevusvaldkond 9: Linnavara hoidmine ja arendamine	61
	Tegevusvaldkond 10: Sotsiaalhoolekanne	64
	Tegevusvaldkond 11: Sport ja liikumisharrastus	68
	Tegevusvaldkond 12: Tehnovõrgud	71
	Tegevusvaldkond 13: Tervis ja tervishoid	74
	Tegevusvaldkond 14: Juhtimine ja tugiteenused	77
1.5.4.	Ülevaade arengudokumendi „Kliimaneutraalne Tallinn. Tallinna säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise kava aastani 2030“ elluviimisest	84
1.5.5.	„Tallinn 2035“ mõõdikute edenemise ülevaade 2022. aastal	86
1.6.	Ülevaade linna tütarettevõtjate ja linna valitseva mõju all olevate sihtasutuste tegevusest	121
1.7.	Ülevaade linna olulise mõju all olevate äriühingute ja sihtasutuste tegevusest	133
2.	Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	134
2.1.	Konsolideeritud bilanss	134

2.2.	Konsolideeritud tulemiaruanne	135
2.3.	Konsolideeritud rahavoogude aruanne (kaudsel meetodil)	136
2.4.	Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	137
2.5.	Eelarve täitmise aruanne	138
2.6.	Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	139
Lisa 1.	Arvestuspõhimõtted	139
Lisa 2.	Raha ja selle ekvivalendid	145
Lisa 3.	Finantsinvesteeringud	146
Lisa 4.	Maksu- ja trahvinõuded	147
Lisa 5.	Muud nõuded ja ettemaksed	148
Lisa 6.	Varud	150
Lisa 7.	Osalused valitseva mõju all olevates üksustes	151
Lisa 8.	Osalused sidusüksustes	153
Lisa 9.	Kinnisvarainvesteeringud	154
Lisa 10.	Materiaalne põhivara	155
Lisa 11.	Immateriaalne põhivara	158
Lisa 12.	Maksu- ja trahvikohustised ning saadud ettemaksed	158
Lisa 13.	Muud kohustised ja saadud ettemaksed	159
Lisa 14.	Eraldised	160
Lisa 15.	Võlakohustised	161
Lisa 16.	Maksutulud	165
Lisa 17.	Müüdud tooted ja teenused	166
Lisa 18.	Saadud ja antud toetused	167
Lisa 19.	Muud tegevustulud	171
Lisa 20.	Tööjõukulud	171
Lisa 21.	Muud tegevuskulud	172
Lisa 22.	Intressikulud ja muud finantskulud	173
Lisa 23.	Bilansivälised kohustised	174
Lisa 24.	Teenuste kontsessioonikokkulepped	175
Lisa 25.	Tingimuslikud kohustised	177
Lisa 26.	Tehingud seotud osapooltega	178
Lisa 27.	Konsolideerimata finantsaruanded	179
Lisa 28.	Selgitused eelarve täitmise aruande kohta	183
3.	Allkirjad majandusaasta aruandele	187

Head tallinlased!

Tallinna 2022. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne võtab kokku, kuidas on linnaorganisatsioon toime tulnud möödunud aasta rohkete väljakutsetega. Juba teist aastat järjest antakse ülevaade ka arengustrateegia „Tallinn 2035“ elluviimisest kõigis linna tegevusvaldkondades. Esmakordselt antakse ülevaade ka Tallinna kliimakava elluviimisest.

Koroonapandeemiast toibumise lävel sattus maailm eelmisel aastal silmitsi uute kriisidega. Usun, et ka linnaorganisatsioonis ei ole ühtegi üksust, kelle tööd poleks mõjutanud sõda Ukrainas, ebastabiilne majanduskeskkond, hüppeline hinnatõus, inflatsioon ja tarneraskused. Elektrienergia hind oli mullu kaks korda kõrgem kui 2021. aastal. Seda kõike kogesime aastal, kui linn tegi ettevalmistusi tiitli „Euroopa roheline pealinn 2023“ kandmiseks. Olen jätkuvalt uhke oma kolleegide üle, kelle

pühendumus ja võimekus viib linna arengut edasi ka kriiside ajastul. See annab julgust tulevastele aastatele lootusrikkalt vastu astuda.

Me ei tohi ootamatutele olukordadele lahendusi otsides unustada oma pikaajalist visiooni **rohelist maailmalinnast**. Tallinn jätkas möödunud aastal vajalikes valdkondades toetuste andmist, teenuste ja töötajate kompetentside arendamist ning strateegiliste sihtide suunas liikumist.

Mitu olulist kordaminekut viis meid lähemale sihi „**Sõbralik linnaruum**“ saavutamisele – seda peegeldab ka oma linnaosa elukeskkonnaga väga rahul olevate elanike osakaalu kasv. Järjest enam on pööratud tähelepanu sellele, et arendada aktiivsete liikumisviiside kasutamise võimalusi. Samuti oli ja on ka järgmistel aastatel prioriteet linna ruumiliste visioonide, sealhulgas Kesklinna üldplaneeringu väljatöötamine. Olulisi investeeringuid tehti muinsuskaitseobjektidesse, nagu Skoone bastion. Jätkati linna kinnisvarahalduse optimeerimist ning linnale strateegiliselt olulise maa omandamist, mis on kriitiliselt vajalik linna arengueesmärkide täitmiseks. Avaliku rohe- ja sotsiaalse taristu arendamiseks ning linnaruumi enamate tegevusvõimaluste toomiseks tehti palju investeeringuid ja viidi ellu hulk projekte, näiteks renoveeriti Õismäe tiigiala ning paigaldati linnamööblit ja tänavainventari.

Kuigi elukestvas õppes osalejaid on jäänud vähemaks, on tööjõus osalemise määr tõusnud, aga tõusnud on ka sissetulekute ebavõrdsus. See viitab linna vajadusele panustada elukestva õppe võimaluste arendamisse, et toetada inimeste kohanemist muutuval tööjõuturul. „**Loova maailmalinna**“ sihi vaates jätkati möödunud aastal Tallinnas igakülgset ettevõtluse toetamist ning hea ettevõtluskuvandi ja -keskkonna loomist, samuti tehti pingutusi, et kujundada linna turismisektor jätkusuutlikumaks, roheline maailmalinna vääriliseks. Maailma kestlike turismisihtkohtade seas tõusis Tallinn varasemast 11 kohta kõrgemale. Koolides ja lasteaedades suudeti mitme tuhande Ukraina lapse ja paljude Ukraina õpetajate vastuvõtmise kõrvalt arendada hariduskeskkonda, sealhulgas disainida andekate laste individuaalseid õpiteid. Kultuuriasutustes töötati nii ligipääsetavuse kui ka kättesaadavuse parendamise nimel ning jätkati linna kultuuriasutuste – linnateatri, loomaia ja botaanikaia – silmapaistvate arendusobjektidega. Alustati koostööprojekti, mille eesmärk on ühendada Tallinna ja Tartu ühis- ja eratransport innovaatilisele liikuvusteenuse platvormile, ehk MaaSi (*Mobility as a Service*).

Strateegilise sihi „**Terve Tallinn liigub**“ puhul on oluline esile tuua, et kasvanud on Tallinna elanike ühissõidukiga, jalgsi või jalgrattaga liikumise osakaal, mis on linnale üks olulisemaid näitajaid aktiivse ja säästliku ning tervist toetava elukeskkonna kujundamisel. Töötati välja liikuvuse valdkonna arengukava, laiendati rattataristut (sealhulgas rattaparkimistaristut) ning langetati piirkiirust paljudel asumisestel tänavatel. Samuti soetati uusi ühissõidukeid ning viidi läbi nii mahult kui ka tähtsusest kaalukas uute trammide soetamise hange. Tervishoius seati esiplaanile laste ja noorte ning perede vaimse tervise toetamine. Suur saavutus oli tiitli „Euroopa spordipealinn 2025“ toomine Tallinnasse, lisaks toetati suurvõistlusi ja spordiorganisatsioone.

Sihi „**Roheline pööre**“ vaates on kestlik eluviis jõudnud aina enam linnaelanike argipäeva. Lisaks liikumisviiside muutusele on paranenud olmejäätmete ringlussevõtu osakaal. Oluline on aga teadvustada, et linna arengu negatiivse keskkonnamõju vähendamiseks ja loodusväärtuste hoidmiseks tuleb pingutada ka pärast Euroopa roheline pealinn aastat. Näiteks loodusliku maakatte osakaal Tallinnas väheneb ja see vajab kindlasti tähelepanu. Möödunud aastal jätkati elurikkuse indikaatorliikide uurimist ja inventeerimist, algatati kahe uue looduskaitseala moodustamine Tallinnas ning alustati uue müra vähendamise tegevuskava koostamist. Kehtestati ka uus jäätmekava ning alustati ringmajandust toetava taristu arendamist. Samuti valmis ruumiline visioon Putukaväila kõigile lõikudele, mille lahendust ei olnud veel paberile pandud, ning lõpule viidi Pelguranna-Paavli lõikude projekteerimine. Rekonstrueeriti ka olemasolevaid parke ja rohealasid.

Seiremõõdikutest saab nimetada mitut olulist kasvutrendi, mis kajastavad strateegilise sihi „**Heatahtlik kogukond**“ elluviimist. Kasvanud on linlaste osakaal, kes tunnevad end oma linnaosa avalikes kohtades täiesti turvaliselt, samuti arvavad inimesed üha enam, et tallinlased naeratavad tihti ning et Tallinnas suhtutakse teistsugustesse inimestesse üldiselt hästi. Need on linna mitme tegevusvaldkonna pideva suhtluse, järelevalve ja ennetustöö tulemus. Samuti pingutati 2022. aastal sõjapõgenike vastuvõtmise ja Tallinna enda kriisikindluse tugevdamise nimel. Ukrainast tulnud inimesi toetati nende toimetulekus ja ka sotsiaalteenustega, samuti toetati energiakriisi sattunud kohalikke elanikke. Arendati ka sotsiaaltransporti.

Sihini „**Kodu, mis algab tänavast**“ liikumist hinnatakse selle järgi, kui rahul on linlased oma eluaseme suuruse, seisukorra, mugavuste, asukoha ja sisekliimaga ning milline on nende nägemuses Tallinn peresõbraliku linnana. Nende mõõdikute tasemed olid 2021. aastal languses, aga on 2022. aastal õnneks taas tõusnud. Korterelemute korrastamiseks ja arendamiseks jagati toetusi, lisaks parkidele ja haljasaladele investeeriti ka mänguväljakute, sh peremänguväljakute arendamisse. Jätkus

LED-valgustitele üleminek tänavavalgustuses – see on märkimisväärselt vähendanud linna tänavavalgustuse energiatarbimist. Trummi piirkonnale projekteeriti looduslähedased sademeveelahendused, mis on kavas rajada järgmise paari aastaga.

Need on vaid mõned olulised näited arengustrateegia elluviimisest 2022. aastal.

Hulk suuri ja vajalikke projekte ning teenusearendusi on kavandatud ka 2023. aastaks: alustatud on uue trammiliini ehitamist, valmivad Vana-Kalamaja, Jõe ja Pronksi tänav ning jätkatakse uue ühistranspordi liinivõrgu planeerimist. Alustatakse Pääsküla raba veerežiimi taastamist. Mitmes linnaasutuses viiakse läbi Euroopa rohelise pealinna temaatikast lähtuvaid sündmusi, programme ja töötube, muidugi toimub ka palju [üitliaasta suurüritusi](#). Linna hoonete katustele on kavas rajada päikeseelektrijaamu. Viiakse lõpule linna olulise maamärgi, Kadrioru staadioni renoveerimine. Neist ja paljudest teistest käimasoleva aasta tegevustest ja investeeringutest annab tegevusaruanne laiemat ülevaate, niisiis jääb mul üle soovida vaid head lugemist!

Mihhail Kõlvart

Tallinna linnapea

1. Tegevusaruanne

1.1. Konsolideerimisgrupp ja linnaorganisatsioon

1.1.1. Konsolideerimisgrupp

Majandusaasta aruanne sisaldab informatsiooni linna 20 ametiasutuse ja nende 246 hallatava asutuse (edaspidi koos linn) ning linna valitseva mõju all oleva 8 äriühingu ja 10 sihtasutuse (edaspidi koos konsolideerimisgrupp) 2022. aasta majandustegevuse tulemuste kohta. Tabelis 1 on esitatud ülevaade linna konsolideerimisgruppi kuuluvatest üksustest.

Linna asutused

Tallinna linn oma 266 asutusega on Eesti suurim omavalitsusüksus. Tulenevalt kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest korraldab linn oma territooriumil sotsiaalse ja -teenuste osutamist, vanurite hoolekannet, noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustuse ja kanalisatsiooni tagamist, heakorda, jäätmehooldust, territoriaalplaneerimist, ühistransporti ning linnatänavate korrashoidu. Samuti korraldab linn temale kuuluvate koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide ja huvikoolide, raamatukogude, rahvamajade, muuseumide, spordibaaside, turva- ja hooldekodude, tervishoiuasutuste ning teiste kohalike asutuste ülalpidamist. Lisaks täidetakse muid linnale seadustega pandud ülesandeid ja lahendatakse kõiki neid kohaliku elu küsimusi, mis ei ole seadusega antud kellegi teise pädevusse.

Tulenevalt linna osutatavate avalike teenuste laia valikust töötavad linnasüsteemis eri ametialade esindajad: lasteaia- ja kooliõpetajad, meditsiini-, sotsiaal-, kultuuri- ja sporditöötajad, heakorraspetsialistid jpt. Linna asutuste töötajate keskmine arv on esitatud tabelis 1 ja aruande punktis 1.1.3 „Töötajaskond“.

Ülevaade linna tegevusest 2022. aastal on toodud tegevusaruande punktis 1.5 „Ülevaade Tallinna arengustrateegia „Tallinn 2035“ täitmisest“.

Linna valitseva mõju all olevad üksused

Linna äriühingute ja sihtasutuste 2022. aasta tegevustest, majandustulemustest ja seatud eesmärkidest saab ülevaade tegevusaruande punktis 1.6 „Ülevaade linna tütarettevõtjate ja linna valitseva mõju all olevate sihtasutuste tegevusest“. Konsolideerimisgrupi üksuste keskmine töötajate arv on esitatud tabelis 1 ja aruande punktis 1.1.3 „Töötajaskond“.

Tabel 1. Linna konsolideerimisgrupp ja linna olulise mõju all olevad üksused ning täistööajale taandatud töötajate keskmine arv aastal 2022

Ametiasutused ja hallatavad (asutusi kokku 266)	Töötajate keskmine arv	Linna valitseva mõju all olevad üksused (asutusi kokku 18)	Töötajate keskmine arv
Tallinna Linnavolikogu Kantselei	30	Aktsiaselts Tallinna Linnatransport	2 028
Tallinna Linnakantselei*	91	Aktsiaselts Tallinna Soojus	5
Tallinna Linnaarhiiv	22	Aktsiaselts Tallinna Linnahall	9
Tallinna Strateegiakeskus**	344	Aktsiaselts Ida-Tallinna Keskhaigla	2 164
Tallinna turud	9	Aktsiaselts Lääne-Tallinna Keskhaigla	1 742
Tallinna Jäätmekekus	29	Aktsiaselts Tallinna Tööstuspargid	3
Tallinna Haridusamet	63	Aktsiaselts Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus	85
Koolid (57)	4 551	Osaühing Tallinna Perearstikeskus	37
Lasteaiad (125)	4 016	Sihtasutus Tallinna Lastehaigla	639
Huvikoolid (13)	511	Sihtasutus Tallinna Tehnika- ja Teaduskeskus	9
Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet	86	Sihtasutus Tallinna Hambakliinik	145
Kadrioru Park	123	Sihtasutus Tallinna Lauluvaljak	12
Tallinna Botaanikaäed	51	Sihtasutus Õpilasmäev	18
Tallinna Loomaaed	200	Tallinna Vee-ettevõtjate Järelevalve Sihtasutus	2
Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet	19	Sihtasutus Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid	12
Teatri- ja kontserdiasutused (2)	144	Sihtasutus Tallinna Kultuurikatel	10
Raamatukogu, muuseumid (2)	216	Sihtasutus Tallinna Vene Lütseum	0
Tallinna Rahvaülikool	14	Sihtasutus Tallinna Haigla Arendus	6
Kultuurikeskused (2)	37	Kokku:	6 926
Spordiasutused (7)	214	Oluline mõju	
Tallinna Linnavaaramet	100		
Tallinna Perekonnaseisumet	26		
Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet	54	AKTSIASELTS TALLINNA VESI	
Tallinna Kiirabi	382	Nõmme Erariduse Sihtasutus	
Sotsiaalhoolekande asutused (8)	717		
Tallinna Linnaplaneerimise Amet	105		
Tallinna Transpordiamet	50		
Tallinna Munitsipaalpolitsei Amet	163		
Linnaosavalitsused (8) ***	417		
Saunad (2)	15		
Sotsiaalhoolekande asutused (8)	279		
Vaba aja ja kultuurikeskused (12)	151		
Kokku:	13 229		

* Sh kaks valdkondlikku teenistust: linna sisekontrolöri teenistus (12) ja linna õigusteenistus (19). Sulgudes märgitud töötajate arv on esitatud seisuga 31.12.2022.

** Sh kuus valdkondlikku teenistust: linna digiteenistus (45), linna ettevõtlusteenistus (53), linna finantsteenistus (102), linna kommunikatsiooniteenistus (54), linna personaliteenistus (35) ja linna strateegilise planeerimise teenistus (51). Sulgudes märgitud töötajate arvud on esitatud seisuga 31.12.2022.

*** Sh kaheksa linnaosavalitsust: Haabersti Linnaosa Valitsus (37), Tallinna Kesklinna Valitsus (66), Kristiine Linnaosa Valitsus (43), Lasnamäe Linnaosa Valitsus (87), Mustamäe Linnaosa Valitsus (47), Nõmme Linnaosa Valitsus (48), Pirita Linnaosa Valitsus (24) ja Põhja-Tallinna Valitsus (65). Sulgudes märgitud töötajate arvud on täistööajale taandatud töötajate keskmised arvud 2022. aastal.

1.1.2. Linnaorganisatsiooni juhtimine

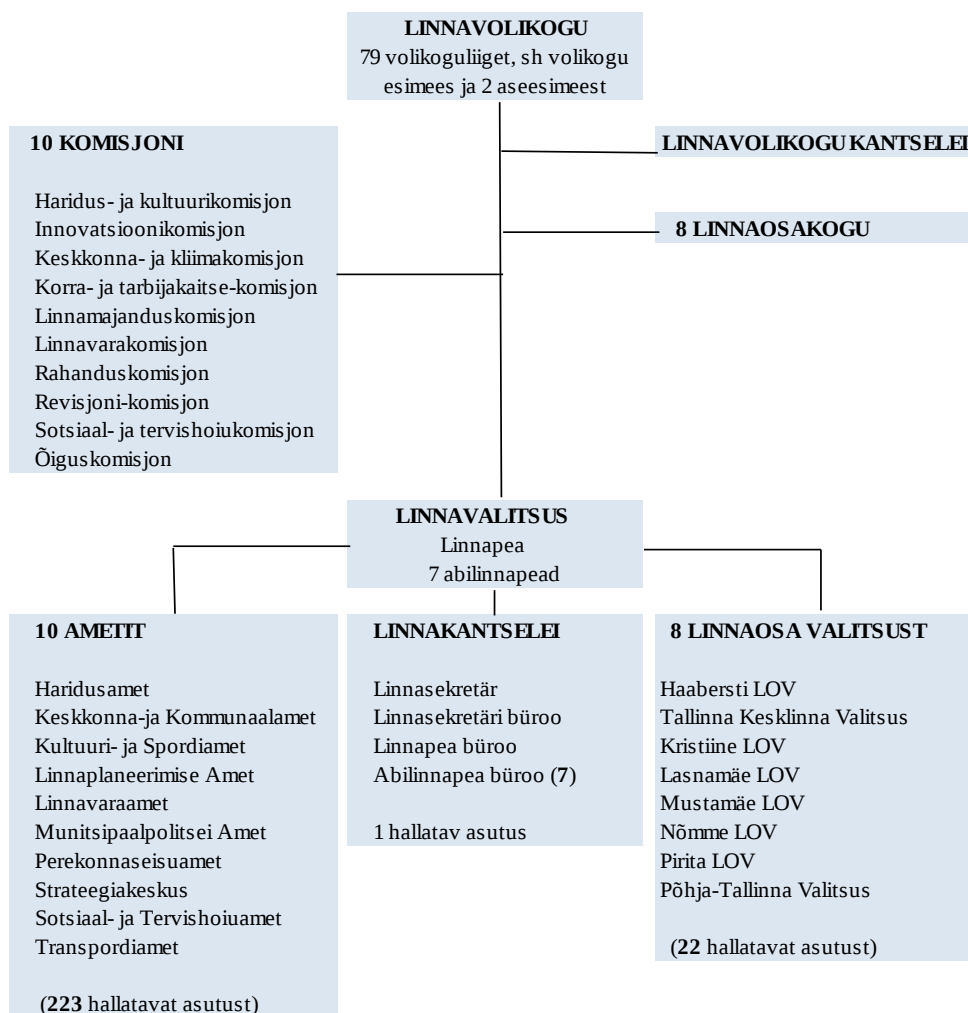
Tallinna linna juhtorganid on linnavolikogu ja linnavalitsus. Tallinna Linnavolikogu valivad linna elanikud neljaks aastaks. 11.–17. oktoobril 2021 toimusid Eesti kohaliku omavalitsuse volikogude valimised. Tallinna Linnavolikogu 10. koosseis kinnitati 11. novembril 2021. Seisuga 31.12.2022 on Linnavolikogu koosseisus on 79 liiget (sh volikogu esimees ning kaks aseesimeest) ja kuus fraktsiooni: Eesti 200 fraktsioon, Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon, Isamaa fraktsioon, Keskerakonna fraktsioon, Reformierakonna fraktsioon ja Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon.

Linnavolikogu töötab täiskogu istungitena, samuti komisjonide ja fraktsioonide kaudu. Volikogu koosseisu kuulub 10 komisjoni: haridus- ja kultuurikomisjon, innovatsioonikomisjon, keskkonna- ja kliimakomisjon, korra- ja tarbijakaitsekomisjon, linnamajanduskomisjon, linnavarakomisjon, rahanduskomisjon, revisjonikomisjon, sotsiaal- ja tervishoiukomisjon ning õiguskomisjon. Linnavolikogu asjaajamist korraldab Tallinna Linnavolikogu Kantslei.

Tallinna linna tegevjuhtkonnaks on linnavalitsus, sh linnapea ja abilinnapead. Tallinna linnavalitsuse liikmed 2022. aastal on toodud tabelis 3. Linnavalitsus juhib linna asutuste (v.a Tallinna Linnavolikogu Kantslei) tegevust ning osaleb aktsionäri, osaniku, asutaja ja liikmena eraõiguslikes juriidilistes isikutes. Iga linnavalitsuse liige juhib temale määratud linnaelu valdkondi. Linnavalitsuse istungid toimuvad üldjuhul kord nädalas.

Seisuga 31. detsember 2022 on Tallinna linnal 20 ametiasutust ja 246 hallatavat asutust. Linna juhtimisstruktuurist annab ülevaate alljärgnev tabel 2.

Tabel 2. Tallinna linna juhtimisstruktuur seisuga 31.12.2022

Tabel 3. Tallinna linnavalitsuse liikmed 2022. aastal

Linnapea **MIHHAIL KÕLVART**

Linnapea juhib linnavalitsuse tööd ning koordineerib Tallinna Strateegiakeskuse, Tallinna Linnakantselei ja linnaosavalitsuste tegevusvaldkonnaga seonduvat.

Lisaks tegeleb linnapea linna arengu strateegilise planeerimisega, suhtleb riigiasutuste ja linnavolikoguga, koordineerib koostööd omavalitsusorganisatsioonide ja teiste omavalitsusüksustega ning esindab linna ja linnavalitsust Eestis ja välisriikides.

Abilinnapea **MADLE LIPPUS**

Abilinnapea koordineerib Tallinna Linnaplaneermise Ameti tegevusvaldkonnaga seonduvat.

Abilinnapea **KAAREL OJA**

Abilinnapea koordineerib Tallinna Kultuuri- ja Spordiameti kultuurivaldkonnaga seonduvat.

Abilinnapea **BETINA BEŠKINA**

Abilinnapea koordineerib Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti ning Tallinna Perekonnaseisusameti tegevusvaldkonnaga seonduvat.

Abilinnapea: **VADIM BELOBROVTSEV**

Abilinnapea koordineerib Tallinna Haridusameti tegevusvaldkonnaga ning Tallinna Kultuuri- ja Spordiameti spordivaldkonnaga seonduvat. Lisaks tegeleb abilinnapea rahvussuhete ja integratsioonipoliitilikaga ning kaasamise ja koostöö arendamisega.

Abilinnapea **TANEL KIIK**

Abilinnapea koordineerib Tallinna Linnavaraameti ja Tallinna Transpordiameti tegevusvaldkonnaga seonduvat.

Abilinnapea **VLADIMIR SVET**

Abilinnapea koordineerib Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalameti ning Tallinna Munitsipaalpolitsei Ameti tegevusvaldkonnaga seonduvat.

Lisaks teeb ta koostööd jõustruktuuridega (Kaitsevägi, Kaitseliit, Politsei- ja Piirivalveamet, Päästeamet), korraldab süüteoennetust ja rasketest ilmastikuoludest tingitud probleemide lahendamist.

Abilinnapea **JOOSEP VIMM**

Abilinnapea koordineerib innovatsiooni valdkonda ja Tallinna Strateegiakeskuse linna ettevõtlusteenistuse tegevusvaldkondi.

1.1.3. Töötajaskond

Üldised andmed

Linna konsolideerimisgrupis (s.o linna 266 asutuses ning 8 äriühingus ja 10 sihtasutuses) töötas 2022. aastal üle 20 tuhande töötaja. Ülevaate töötajate arvust ning töötasudest aastatel 2021 ja 2022 saab allolevast tabelist 4. Töötajate (sh ametnike) töötasu hulka kuuluvad kõik töö tegemise eest makstavad tasud, puhkusetasud, tööandja makstav haigushüvitis, toetused ja töösuhte lõppemisel ettenähtud hüvitised. Eraldi on esitatud muude isikute (valimiskomisjoni liikmed, endised linnapead) ja võlaõiguslike lepingute (käsundus- ja töövõtulepingud) alusel makstud tasud. Avaliku teenistuse seaduse kohaselt käsitletakse ametnikena vaid avalikku võimu teostavaid isikuid ning teisi ametiasutuse töötajaid käsitletakse töölepingute alusel töötajatena. 2022. aastal oli ametnike keskmine arv 736, mis moodustas linna asutuste keskmisest töötajate üldarvust 5,6%.

Töötajate (sh ametnike) keskmise arvu ja töötasu arvutamisse ei ole kaasatud muude isikute ja võlaõiguslike lepinguliste töötajate arvu ega nende tasusid. Keskmise töötasu arvutamisel on välja jäetud töötajatele makstud seaduslikud hüvitised (haigushüvitis, töösuhte lõppemisel ettenähtud hüvitised jms). Tabelites 4 ja 5 esitatud tasud on arvestatud sotsiaalmaksu ja tööandja töötuskindlustusmakseta.

Tabel 4. Töötajate keskmine arv ja arvestatud töötasu tuhandetes eurodes

	Linna asutused		Linna valitseva mõju all olevad üksused		Grupp kokku	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Töötasud aastas kokku (tuhandetes eurodes)	265 239	239 175	167 486	154 548	432 725	393 723
sh töötajate (k.a ametnike) töötasu	258 032	232 369	165 528	152 914	423 560	385 283
ajutiste võlaõiguslike lepingute tasu	7 159	6 408	1 958	1 634	9 117	8 042
muude isikute töötasud	48	398	0	0	48	398
Töötasud keskmise töötasu arvutamiseks (tuhandetes eurodes)	254 789	229 852	163 264	151 246	418 053	381 098
Ametipalk/põhipalk ja kokkulepitud tasu	242 215	219 315	157 558	145 827	399 773	365 142
Boonused	12 574	10 537	5 706	5 419	18 280	15 956
Töötajate (k.a ametnike) keskmine arv taandatud täistööajale	13 229	13 112	6 926	6 921	20 155	20 033
Töötajate (k.a ametnike) keskmine töötasu	1 605	1 461	1 964	1 821	1 728	1 585

Tabelis 5 on esitatud andmed tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetele aastatel 2021 ja 2022 arvestatud tasude kohta. Tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmed on volikogu ja linnavalitsuse liikmed, linna asutuste juhid, äriühingute ja sihtasutuste juhatuste ning nõukogude liikmed.

Tabel 5. Tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete arv ja arvestatud tasud

	2022	2021
Arvestatud tasud kokku (tuhandetes eurodes)	13 689	12 832
sh volikogu liikmed (79 liiget)	713	630
linnavalitsuse liikmed (8 liiget)	615	596
asutuste juhid (266 asutuse juhid)	9 890	9 252
nõukogu ja juhatuse liikmed (18 üksuse juhtkonna liikmed)	2 471	2 354

Linna asutused tööandjana

2022. aastal oli linna asutuste töötajate keskmine arv taandatud täistööajale 13 229, mis on 117 inimest enam kui eelneval aastal (vt tabel 6). Aruandeaastal korraldati linnaorganisatsioonis tegevusi ümber ja lisandus uusi funktsioone, mis tõi kaasa muudatusi linna asutuste struktuuris ja töötajate keskmises arvus.

Alates 1. jaanuarist 2022 on Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti koosseisus 8 ametikohaga eestkoste sektor, mille ülesandeks sai linna eestkostel olevate täisealiste isikute eestkostevalise töö koordineerimine ja eestkoste teostuse korraldamine. Lisaks on alates 28. märtsist 2022 ameti koosseisus 11 ametikohaga uussisserändajate kohanemise toetamise osakond. Osakonna loomise vajadus oli tingitud Ukraina sõja tagajärjel Tallinna saabunud põgenike suurest arvust. Sisserändajate parimaks toetamiseks avati Põhja-Tallinnas aadressil Niine tn 2 põgenikekeskus, kus anti sotsiaalabi ja nõustati kohanemist toetavates valdkondades (sotsiaalvaldkond, tööhõive, haridus jne).

Linna koolides suurenes töötajate keskmine arv aastaga 78 võrra. Kasv oli tingitud peamiselt õpilaste arvu suurenemisest ja Ukraina sõjapõgenike laste õpetamisega kaasnenud täiendavast töökoormusest. Tallinna Lilleküla Gümnaasiumis avati Ukraina sõjapõgenikest lastele eraldi filiaal – Räägu õppehoone (kooli töötajate arv kasvas seeläbi 13 võrra). Samuti kasvas eelmisel aastal linna koolides vajadus lisatööjõu järele haridusliku erivajadusega lastele võimetekohase õppetöö korraldamisel.

Tallinna Strateegiakeskuse linna strateegilise planeerimise teenistusse loodi 2022. aasta alguses Euroopa Liidu ja väliskoostöö osakond. Selle koosseisu loodi Euroopa rohelise pealinna funktsioonide täitmiseks 10 töökohaga rohepealinna büroo ning 3 töötajaga Greenexpo büroo, mis aitab kaasa nii 2023. aastal toimuva rahvusvahelise taastuvenergia messi Greenexpo korraldamisele kui ka Tallinna Greenexpo ettevalmistamisele ja korraldamisele.

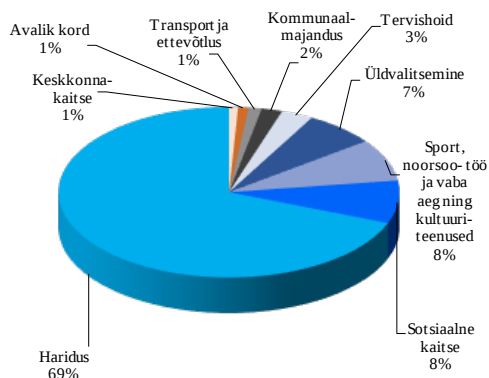
Aasta alguses lisandus Tallinna Munitsipaalpolitsei Ameti koosseisu Tallinna politseiorkester, mis on professionaalsetest muusikutest koosnev 33-liikmeline kollektiiv.

Aruandeaastal vähenes mõne asutuse töötajate arv, näiteks Tallinna Kiirabis vähenes täistööajale taandatud töötajate arv 25 võrra. Põhjus, miks 2022. aastal oli asutuses eelneva aastaga võrreldes täidetud vähem ametikohti, on seotud suuresti COVID-19 pandeemiaga. Viiruse aktiivse leviku aastatel (2020 ja 2021) vajati senisest suuremat tervishoiuteenuse ressursi, sh kasvas nõudlus kiirabiteenuste järele. Neil aastatel tegid Tallinna Kiirabi töötajad palju ületunde. 2022. aastal pandeemia raugedes vähendasid paljud kiirabitöötajad töökoormust ning osa neist leidis rakenduse teistes (era)tervishoiuasutustes, kus töö on rahulikum.

Tabel 6. Teenistujate arvuline dünaamika aastatel 2019-2022 (taandatud täistööajale)

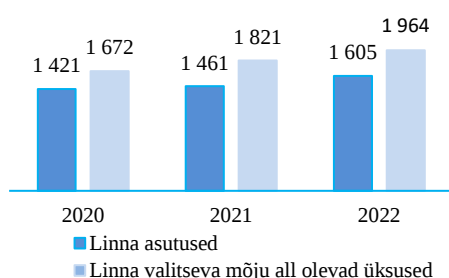
Asutuse liik	Täistööajale taandatud keskmine teenistujate arv				Muutus		
	2019	2020	2021	2022	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Ametiasutused	1 460	1 471	1 462	1548	0,8%	-0,6%	5,9%
Haridusameti hallatavad asutused	8 786	8 915	9 033	9078	1,5%	1,3%	0,5%
Linnaosavalitsused ja muud hallatavad	2 516	2 555	2 617	2603	1,6%	2,4%	-0,5%
Kokku	12 762	12 941	13 112	13 229	1,4%	1,3%	0,9%

Linna töötajatest 69% töötab haridusvaldkonnas (õpetajad, logopeedid, eripedagoogid jne), spordi-, noorsootöö- ja vaba aja ning kultuurivaldkonnas 8% ning tervishoiu- ja sotsiaalse kaitse valdkonnas 11% (vt joonis 1). Muude tegevusalade töötajate osakaal on palju väiksem. Andmete käsitus valdkonniti tugineb avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendiga kinnitatud tegevusalade loetelul.

Joonis 1. Linna töötajate struktuur 2022. aastal tegevusalade kaupa

2022. aastal oli linna töötajate keskmine brutotöötasu kuus 1 605 eurot (2021: 1 461 eurot), kasv eelmise aastaga võrreldes oli seega 9,9% (vt joonis 2). Samal ajal oli Eestis töötajate keskmine brutokuupalk 1 685 eurot (2021: 1 548 eurot), kasv võrreldes 2021. aastaga 8,9%.

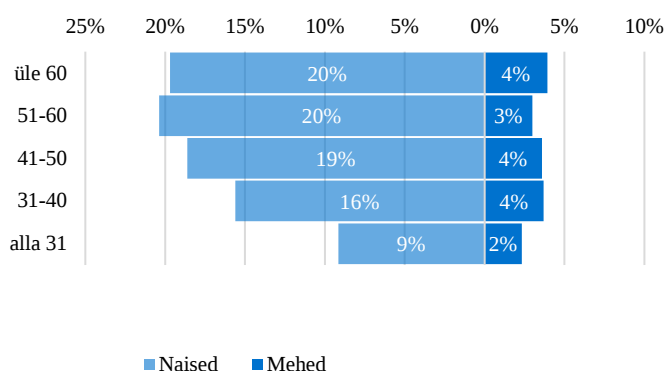
Joonis 2. Linna asutuste ja linna valitseva mõju all olevate üksuste töötajate keskmine brutotöötasu ühes kuus aastatel 2020-2022 eurodes

Fakte linna asutuste teenistujate kohta

Linna teenistujate sooline ja vanuseline koosseis

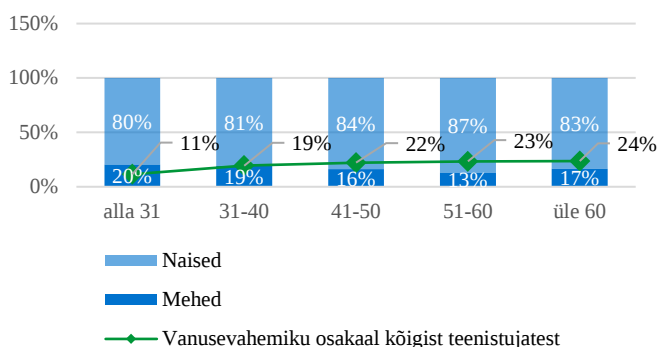
Linna asutuste teenistujatest enamik (83%) on naised. Osakaalu mõjutavad suuresti Tallinna Haridusameti hallatavad asutused (koolid, lasteaiad), kus naised on 89% teenistujatest. Enamik naised on üle 50-aastased (40%).

Meeste osakaal linnaorganisatsioonis on 17%. Kõige rohkem töötab mehi linna hallatavates asutustes (osakaal 30%). Noori mehi töötab linna asutustes vähem kui vanemaid. Enamik mehi on vanuserühmades 31–40 ning 60-aastased ja vanemad.

Joonis 3. Teenistujate sooline ja vanuseline jaotus

Linna asutuste kõikide teenistujate võrdluses on vanuseline jaotus sama mis 2021. aastal. Linna teenistujatest 47% on vanemad kui 51 aastat. Selle vanuserühma teenistujate osakaal on suurim linna hallatavates asutustes (48%) ja väikseim linna ametiasutustes (39%). 42% linna kõikidest teenistujatest on vanuserühmas 31–50 aastat. Vaid 11% linna teenistujatest on alla 31-aastased.

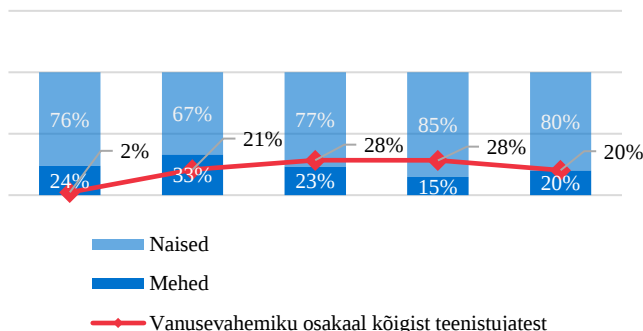

Joonis 4. Teenistujate vanuseline ja sooline jaotus

Juhtide osakaal linna asutustes ja nende vanuseline koosseis

Linna teenistujatest moodustavad juhid 6%. Juhtide hulka arvatakse linnavalitsuse liikmed, asutuste juhid, linna teenistuste direktorid ja kõik keskastme juhid. Kõige rohkem on juhte linna ametiasutustes (14%). Kõige vähem on juhte Tallinna Haridusameti hallatavates asutustes (5%).

Kõige enam ameti- ja hallatavate asutuste juhte on vanuses 41–60 aastat (56%). Vähem töötab linnas noori juhte – vaid 2% linna juhtidest on alla 31-aastased.

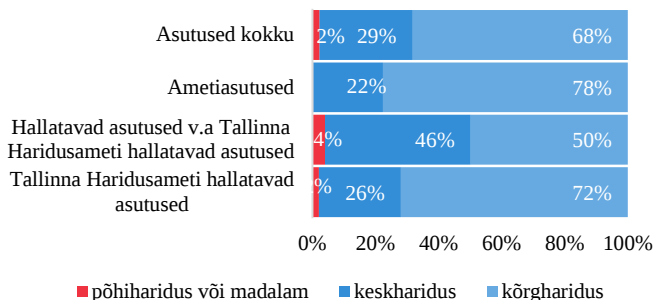

Joonis 5. Juhtide sooline ja vanuseline jaotus

Linna teenistujate haridustase

Linna teenistujatest enamikul on kõrgharidus – kõrgharidusega teenistujate osakaal linna asutustes on 68%. Keskharidusega teenistujaid on 29%. Põhiharidusega või sellest madalama haridustasemega teenistujate osakaal on 2%.

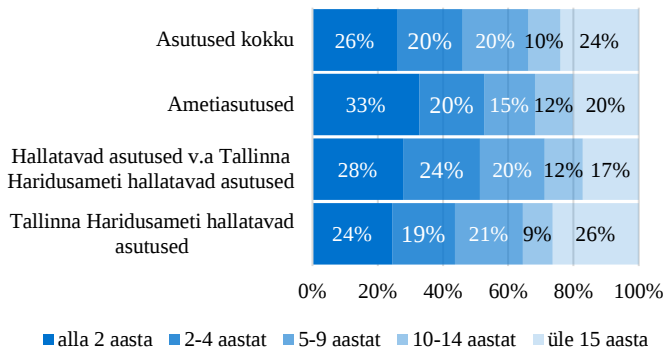
Asutuste omavahelisest võrdlusest nähtub, et ametiasutustes ja Tallinna Haridusameti hallatavates asutustes on ülekaalus kõrgharidusega teenistujad (vastavalt 78% ja 72%). Teistes linna hallatavates asutustes on kõrgharidus pooltel teenistujatest.

Joonis 6. Teenistujate haridustase asutuste jaotuse lõikes

Linna teenistujate teenistusstaaz

Linna asutuste teenistujatest ca neljandikul (24%) on teenistusstaaz üle 15 aasta. Peaaegu sama palju töötajaid (26%) on linnasüsteemis töötanud alla 2 aasta. Üle 15-aastase staažiga teenistujaid on kõige rohkem Tallinna Haridusameti hallatavates asutustes ehk koolides ja lasteaedades (26%).

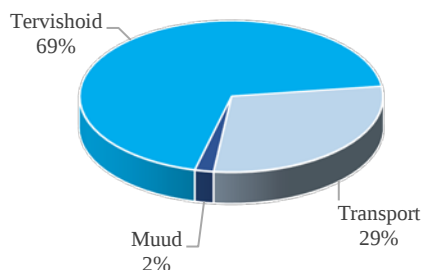

Joonis 7. Teenistujate jaotus staaži järgi

Linna äriühingud ja sihtasutused tööandjana

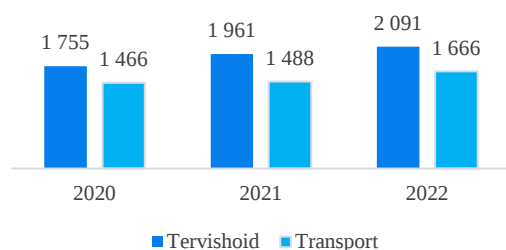
2022. aastal töötas linna äriühingutes ja linna valitseva mõju all olevates sihtasutustes kokku keskmiselt 6 926 töötajat (2021. aastal 6 921 töötajat), seega töötajate koguarv peaaegu ei muutunud.

Linna äriühingute ja valitseva mõju all olevate sihtasutuste töötajatest töötab tervishoiu valdkonnas 69%, transpordi valdkonnas 29%, muude tegevusalade (nt ettevõtlus, keskkonnakaitse, kommunaalmajandus, sotsiaalne kaitse) valdkonnas kokku 2%. Töötajate struktuurist tegevusvaldkonniti annab ülevaate alljärgnev joonis 8.

Joonis 8. Linna äriühingute ja sihtasutuste töötajate struktuur 2022. aastal tegevusalade kaupa

Linna valitseva mõju all olevate üksuste täistööajale taandatud töötajate töötasu kulu oli 2022. aastal kokku üle 163 miljoni euro. Ühe töötaja keskmine töötasu oli aruandeaastal 1 964 eurot kuus. Võrreldes 2021. aastaga on keskmine töötasu kasvanud 7,9%. Keskmisest töötajate töötasust transpordi ja tervishoiu valdkonnas annab ülevaate alljärgnev joonis 9. Kuna muude tegevusalade töötajate osakaal kogu töötajate arvus on väike, ei ole nende keskmist töötasu joonisel esitatud.

Joonis 9. Transpordi ja tervishoiu valdkonnas tegutsevate äriühingute ja sihtasutuste töötajate keskmine töötasu ühes kuus 2020–2022 eurodes

1.2. Põhilised finantsnäitajad

Alljärgnevas tabelis 7 on esitatud aastate 2018–2022 olulisemad finantsnäitajad nii linna kui ka konsolideerimisgrupi kohta.

Tabel 7. Tallinna linna ja konsolideerimisgrupi põhilised finantsnäitajad tuhandetes eurodes

Linn	2022	2021	2020	2019	2018
Tegevustulud	945 975	842 087	774 244	761 684	692 259
Tegevuskulud	-918 961	-755 806	-682 513	-661 764	-635 611
Tulem enne amortisatsiooni	88 830	138 419	144 012	149 361	98 409
Põhivara amortisatsioon	-52 017	-45 381	-43 683	-39 917	-38 765
Aruandeaasta tulem	36 813	93 038	100 329	109 444	59 644
Põhivarainvesteeringute maht	99 712	126 731	78 666	95 158	77 649
Varad aasta lõpus	1 736 129	1 657 965	1 582 151	1 418 779	1 306 724
Kohustised aasta lõpus, sh:	383 490	347 193	366 251	304 228	318 697
laenukohustised	260 771	240 021	260 435	210 544	229 734
Netovara aasta lõpus	1 352 639	1 310 772	1 215 900	1 114 551	988 027
Likviidsuskordaja ¹	1,17	1,19	1,93	1,30	1,01
Lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja ²	1,25	1,23	1,96	1,32	1,03
Põhitegevuse tulem ³	114 978	113 819	129 902	127 386	99 680
Netovõlakkoormus ⁴	195 321	189 411	113 621	123 599	184 939
Netovõlakkoormus (%)	21,2%	23,7%	15,0%	16,9%	27,8%
Konsolideerimisgrupp					
	2022	2021	2020	2019	2018
Tegevustulud	1 261 489	1 142 056	1 042 133	1 022 263	937 510
Tegevuskulud	-1 171 555	-1 040 393	-938 862	-912 193	-850 821
Tulem enne amortisatsiooni	176 208	178 978	172 938	179 627	153 193
Põhivara amortisatsioon	-87 074	-76 856	-70 538	-65 936	-64 275
Aruandeaasta tulem	89 134	102 122	102 400	113 691	88 918
Põhivarainvesteeringute maht	165 807	205 231	122 849	110 991	104 806
Varad aasta lõpus	2 134 838	2 011 520	1 912 933	1 749 417	1 638 467
Kohustised aasta lõpus, sh:	473 178	444 065	449 434	389 338	409 195
laenukohustised	281 335	257 106	284 004	242 623	270 394
Netovara aasta lõpus	1 661 660	1 567 455	1 463 499	1 360 079	1 229 272
Likviidsuskordaja ¹	1,40	1,20	1,85	1,39	1,15
Lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja ²	1,48	1,28	1,92	1,45	1,21
Põhitegevuse tulem ³	169 276	160 398	168 626	164 579	136 086
Netovõlakkoormus ⁴	135 891	154 686	80 461	113 428	190 472
Netovõlakkoormus (%)	11,0%	14,1%	7,9%	11,4%	21,0%

¹ käibevarad–varud–ettemaksed / lühiajalised kohustised

² käibevara / lühiajalised kohustised

³ põhitegevuse tulude ja kulude vahe (täpsem arvestusmeetodika on kehtestatud rahandusministri määrusega, vastavalt KOFS § 32 lõikele 4)

⁴ KOFS § 34 alusel arvestatud kohustiste ning KOFS § 36 alusel arvestatud likviidsuse varade vahe (täpsem arvestusmeetodika on kehtestatud rahandusministri määrusega, vastavalt KOFS § 32 lõikele 4)

2022. aastal oli nii linnal kui ka grupil hea likviidsus, mis kajastub likviidsuskordaja ja lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja vastavates näitajates. Linna lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja, mis iseloomustab linna võimet täita järgmise 12 kuu jooksul oma kreditoride ees võetud lühiajalisi kohustisi, oli 2022. aasta lõpuks 1,25 (2021: 1,23). Linna likviidsuskordaja oli 2022. aasta lõpuks 1,17 (2021: 1,19), andes kinnitust, et linn on võimeline tasuma tähtjaks ka oma kiireloomulisi makseid (tarnijate arved, lühiajalised laenud, töötasud jms).

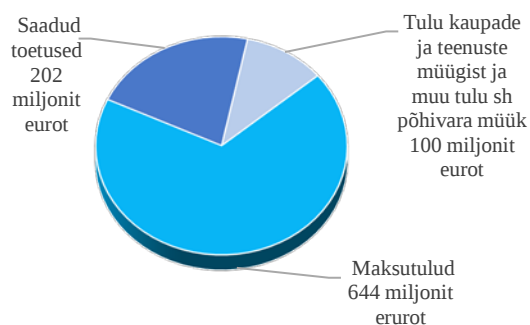
Nii linna kui ka grupi netovõlakkoormused (vt tabel 7 vastavaid näitajaid) on aastaid olnud mõõdukad. Samas tuleb silmas pidada, et arvutused on tehtud vastavalt rahandusministri 16. mai 2011 määrusega nr 29 kehtestatud metoodikale, mille kohaselt ei kuulu mh netovõlakkoormusesse lisas 25 avalikustatud tingimuslikud kohustused ega ka enne 2012. aastat sõlmitud rendilepingutest tulenevad mittekatkestatavad rendimaksud (grupil 31.12.2022: 113 974 tuhat eurot), millega tuleb pikaajaliste finantsplaanide ja uute investeerimisotsuste kavandamisel igal juhul arvestada.

2022. aasta märtsikuus kinnitas rahvusvaheline reitinguagentuur Fitch Ratings linna krediitdireitingu senisel tasemel AA-stabiilse väljavaatega. Sama aasta augustis agentuuri poolt väljastatud krediitdireiting oli AA-negatiivse väljavaatega. Põhjuseks asjaolu, et Fitch muutis 19. augustil stabiilsest negatiivseks ka Eesti riigireitingu väljavaate. Linna krediitdireiting kinnitati agentuuri poolt senisel tasemel uuesti 2023. aasta märtsikuus. Agentuuri hinnangul jääb linna finantspositsioon

tugevaks ka muutunud majanduskeskkonnas, linna võlakoormus küll kasvab, kuid jääb endiselt mõõdukaks. Lisaks on agentuur oma analüüsis esile toonud mitmekesise majanduse ja stabiilse regulatiivse keskkonna. Kõik need tegurid koos kvaliteetse finantshaldusega hoiavad linna riskid mõõdukal tasemel ning võimaldavad linnal edukalt toime tulla ka majanduse jahtumisega.

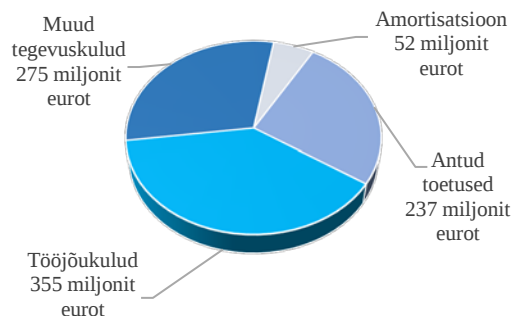
Linna tegevustulud ja -kulud

2022. aastal olid linna tegevustulud kokku 946 miljonit eurot (2021: 842 miljonit eurot), millest maksutulud moodustasid 68,1% (2021: 67,9%), saadud toetused 21,3% (2021: 21,6%), tulu kaupade ja teenuste müügist ning muud tulud (sh põhivara müük) kokku 10,6% (2021: 10,5%). Tegevustulud kasvasid võrreldes eelneva aastaga 12,3% (s.o 103,9 miljoni euro võrra). Aruandeaastal kasvas linna tulu füüsilise isiku tulumaksu laekumisest 13,3% (tulumaks 2022: 602,6 miljonit eurot ja 2021: 531,7 miljonit eurot) ning saadud toetustest 11,2% (toetused 2022: 202,3 miljonit eurot ja 2021: 182 miljonit eurot). Linna tegevustulude ja -kulude struktuurist 2022. aastal annavad ülevaate joonised 10 ja 11.

Joonis 10. Linna tegevustulud 2022. aastal miljonites eurodes

Linna tegevuskulud olid 2022. aastal kokku 919 miljonit eurot (2021: 755 miljonit eurot), sh tööjõukulud 38,7% (2021: 42,4%), antud toetused 25,8% (2021: 18,0%), põhivara amortisatsioon 5,7% (2021: 6,0%) ning muud tegevuskulud (sh kinnistute, hoonete, ruumide ja rajatiste majandamiskulud, maksu-, lõivu- ja trahvikulud) 29,8% (2021: 33,6%).

Joonis 11. Linna tegevuskulud 2022. aastal miljonites eurodes

Linna materiaalne põhivara, amortisatsioonikulu ja aruandeaasta tulem

Tallinna linna bilansis on kooli- ja lasteaiahooned, spordirajatised ning kultuuri- ja sotsiaalhoolekande asutuste hooned, teed, tänavad, pargid ja haljasalad jms. Põhivaradega kaasneb iga-aastane amortisatsioonikulu, millel on omakorda suur mõju aruandeperioodi tulemile.

Seisuga 31.12.2022 oli linnal materiaalsel põhivara summas 1 324 miljonit eurot, mis moodustab bilansi üldmahust 76,3%. Materiaalsetest põhivaradest 64,8% on hooned ja rajatised (sh teed ja tänavad), 27% maa, 5,1% lõpetamata tööd ning 3,1% muu materiaalne põhivara (sh masinad ja seadmed).

Linna 2022. aasta amortisatsioonikulu oli 52 miljonit eurot (2021: 45,4 miljonit eurot) ning tulem amortisatsiooni kuludeta 88,8 miljonit eurot (2021: 138,4 miljonit eurot). Aruandeaasta tulem, võttes arvesse ka amortisatsioonikulu, oli 36,8 miljonit eurot (2021: 93,0 miljonit eurot).

2022. aastal investeeris linn põhivaradesse 99,7 miljonit eurot (2021: 126,7 miljonit eurot). Linna aruandeaasta suurematest investeeringutest saab ülevaate aruande lisadest 10 ja punktist 1.5.

Linna konsolideerimisgrupi tegevustulud ja -kulud, aruandeaasta tulem

Linna konsolideerimisgrupi tegevustulud suurenesid eelmise aastaga võrreldes 10,5%, s.o 119,4 miljonit eurot (tegevustulud 2022: 1 261,5 miljonit eurot ja 2021: 1 142,1 miljonit eurot), samal ajal suurenesid tegevuskulud aastaga 12,6%, s.o 131,2 miljonit eurot (1 040,4 miljonit eurot 1 171,6 miljonile eurole).

Linna konsolideerimisgrupi tegevuskulude kasv võrreldes eelneva aruandlusperioodiga oli enim mõjutatud tööjõu- ja majandamiskulude suurenemisest – kasv oli kokku 9,5% ehk 99,2 miljonit eurot, sh tööjõukulud 52,6 miljonit eurot ja majandamiskulud 46,6 miljonit eurot.

Majandamiskulude kasvu olulisem põhjus oli energiahindade tõus. Eelmise aastaga võrreldes suurenesid märkimisväärselt nii hoonete, ruumide kui ka sõidukite (sh ühistranspordiveerem) majandamiskulud. Samuti avaldasid tegevuskuludele mõju aruandeaastal linnas tehtud investeeringud ning nende investeeringutega kaasnenud põhivara soetusmaksumusse mittekapitalizeeritud kulutused (hoonete sisustus ja inventar jms).

Tööjõukulude suurenemine oli tingitud vajadusest viia palgad vastavusse ühiskonnas toimunud reaalpalga muutustega. Alates 1. jaanuarist 2022 kasvas ka riigi alampalk 584 eurolt 654 euroni, st kasv oli 12%.

Veebruarist tagati 10% palgatõus linna ametiasutuste hallatavate asutuste noorsootöötajatele. Alates märtsikuust tõusid linna asutuste täiskoormusega töötajate palgad üldjuhul 7%, kõrgharidusega kultuuritöötajatele aga 7,7%. Töötajatel, kelle täiskoormusega põhipalk oli 1 200 eurot ja madalam, tõusis palk 10%. Tallinna Loomaaia töötajatel, kelle põhipalk oli alla 1 000 euro, kasvas palk 13%. Suurem palgatõus nähti ette ka linnaosade valitsuste sotsiaalhoolekande osakonna ja lastekaitsetöötajatele, kelle palgakasv oli keskmiselt 19%. Samuti kasvas aasta alguses põhikoolide ja gümnaasiumite õpetajate töötasu alammäär 7,4% ja ning 1. märtsist 2022 tagati kõigi koolieelsete lasteasutuste õpetajatele palga alammäär tõus 7,4% võrra (1 315 eurolt 1 412 eurole), õpetaja abide palga alammäär tõus 13,3% võrra (750 eurolt 850 eurole) ja juhtide palgavahendite kasv 7% võrra.

Tulenevalt tervishoiutöötajate kollektiivlepingust korrigeeriti arstide, õendus- ja hooldustöötajate tunnitasu – need kasvasid 2022. aasta 1. aprillil 7,5–9,5% võrra. See mõjutas nii Tallinna Kiirabi, Iru Hooldekodu kui ka Aktsiaseltsi Ida-Tallinna Keskhaigla, Aktsiaseltsi Lääne-Tallinna Keskhaigla, Sihtasutuse Tallinna Hambapolikliinik, Sihtasutuse Tallinna Lastehaigla ja Osahingu Tallinna Perearstikeskus tööjõukulusid. Sama kollektiivlepingu raames tõusis ka laupäeval ja pühapäeval töötamise eest makstav tasu, puhkepäevadel töötamise eest makstakse 1,2-kordset tunnitasu (2021: 1,15).

Aktsiaseltsi Tallinna Linnatransporditööstuse kollektiivlepingu raames lepidi kokku uued aasta tunnitasmäärad bussi-, trolli- ja trammijuhtidele ning erivedude osakonna sõidukijuhtidele. See tagas sõidukijuhtidele 100-eurose kuupalga tõusu. Teistele ametikohtadele rakendati palgatõusu minimaalselt 7%. Lisaks palgatõusule mõjutas tööjõukulusid ka suurenenud töömaht – võrreldes eelneva aastaga tehti 2022. aastal sõidukijuhtide poolt ca 78 tuhat töötundi rohkem tööd, sellest tulenev täiendav tööjõukulu oli 3,3%. Ettevõtte tööjõukulusid mõjutasid aruandeaastal ka juhatuse liikmetele lepingute lõpetamisel makstud hüvitised.

2022. aastal oli antud toetuste kulu 68,3 miljonit eurot, mis oli märkimisväärselt suurem kui eelneval aastal (2021: 47,1 miljonit eurot). Enim kasvasid sotsiaalabitoetused füüsilistele isikutele.

Linna konsolideerimisgrupp lõpetas aruandeaasta 89,1 miljoni euro (2021: 102,1 miljoni euro) suuruse kasumiga. Ülevaate linna valitseva mõju all olevate tütarettevõtjate ja sihtasutuste tegevustest ning nende olulisematest finantsnäitajatest saab aruande punkti 1.6 tabelist 8.

1.3. Ülevaade majanduskeskkonnast

Eesti majandus oli 2022. aasta esimestel kvartalitel heas seisus. Lisandväärtus kasvas aasta võrdluses 3,9%, millest suurima panuse (üle poole) andis info ja side tegevusala, kuid kasvu panustasid ka töötlev tööstus, veondus ja laondus ning majutus ja toitlustus. Ukrainas toimuva sõja majandusmõju avaldus esialgu eelkõige kiire hinnatõusu kaudu, aga samuti langes erinevate majandussektorite kindlustunne. Alates suvest hakkas majandusaktiivsus vähenema ning 2022. aasta teises pooles asendus Eesti majanduskasv majanduslangusega. Selle tulemusena kahanes Eesti sisemajanduse koguprodukt 2022. aastal 2021. aastaga võrreldes 1,3%.

Rahandusministeeriumi hinnangul pöördus viirusekriisi aastatel tugevana püsinud sisenõudlus sügisel langusesse. Selle põhjuseks oli elanike reaalsissetulekute järsk vähenemine. Investeeringuid pärssis samuti ülikiire hinnatõus, mis sundis nii riiki kui ka ettevõtteid plaanitud investeeringuid edasi lükkama.

Neljandas kvartalis langes Eesti majandus aastatagusega võrreldes 4,1%. Kuigi ka majapidamiste tarbimine oli neljandas kvartalis väiksem kui aasta varem, tulenes majanduslangus siiski eeskätt eksportivast sektorist. Eesti panga hinnangul olid ekspordi kahanemise taga erinevad tegurid: kasvanud energiahinnad, halvenenud toorainete kättesaadavus, vähenenud nõudlus sihtturgudel jne. Majanduslangusele vaatamata hoidis kiire hinnatõus palgatõusurvet, mistõttu on tööjõu ühikukulu kiirelt kasvanud. Samas ei jää ka ettevõtete kasumite kasv sellele palju alla. See omakorda tähendab, et Eestis on tootmiskulu hoogsalt tõusnud, mis võib ohustada konkurentsivõimet ning tulevast majanduskasvu.

Tallinna linna eelarve ja maksutulude laekumise seisukohast on kriitilise tähtsusega tulumaksu laekumine, mis on otseselt seotud tööjõuturul toimuvate protsessidega. Statistikaameti andmetel kasvas Eesti keskmine brutokuupalk 2022. aastal 9,2% 1 775 euron. See omakorda mõjutas positiivselt Tallinna linna tulumaksu laekumist.

Tallinn Eesti majandusruumis

Tallinn on Eesti teenindus-, kaubandus- ja finantskeskus, kus paikneb enamiku üleriigiliste ettevõtete juhtimine. Tallinn on oluline Eesti arengu mootor, mille edukusest sõltub suurel määral ka Eesti muude piirkondade areng. Tallinn koos teiste Harjumaal kohaliku omavalitsuse üksustega moodustab Eesti tugevaima majanduspiirkonna, mis on märkimisväärsel kohal kogu Läänemere majandusruumis ning on olnud väliskapitali jaoks Eestis peamine tõmbekeskus. Kuigi elaniku kohta on Tallinna sisemajanduse kogutoodang Eesti ja teiste Balti riikide pealinnadega võrreldes suurem, jääb see veel tugevalt alla Põhjamaade pealinnaregioonide tasemele.

Seisuga 1. jaanuar 2023 oli Eestis rahvastikuregistri andmetel 1 357 739 elanikku, sh Tallinnas 459 326. Tallinna elanike osatähtsus Eesti elanike arvust oli 33,8%.

Enamik Tallinna elama asunud inimestest on tööelised. Tallinna elanikkond kasvab paljuskümnelt sajandile, et linn on suutnud tagada heal tasemel avalikud teenused, linn soodustab ja toetab uute töökohtade loomist ja elamuehitust. Paranenud elukeskkond ja heal tasemel linna teenused suurendavad Tallinna linna atraktiivsust eeskätt nende kohalike omavalitsuste elanike hulgas, kus on märkimisväärselt halvenenud avalike teenuste kättesaadavus, suletakse koole ja kaovad töökohad ning kus ühistranspordi kasutamise võimalused on ebapiisavad. Selle mõjul on linna elanikkond kasvanud eelkõige tööeas (vanuses 20–63 aastat) elanike arvult, mis on olnud aluseks ka linna maksumaksjate arvu kasvule. Eeldatavalt kasvab Tallinna rahvaarv järgnevatel aastatel mõõdukas tempos, u 1 tuhande elaniku võrra aastas. Tõenäoliselt mõjutavad 2023. aasta Tallinna rahvastiku arvu kasvu suuresti ka Ukraina sõjapagulased.

Kõige enam on viimastel aastatel Tallinna elama asunud inimesi Tartust, Narvast, Pärnust, Kohtla-Järvelt, Sillamäelt ja Rakverest. Samuti saabus 2022. aastal Tallinnasse elama arvestatav hulk Ukraina sõjapagulasi. Negatiivne elanike rändesaldo on Tallinnal lähivaldadega, eelkõige Rae, Viimsi, Harku, Saue ja Kiili vallaga.

Maksu- ja Tolliameti andmetel oli Tallinnas 2022. aastal keskmiselt 243 tuhat tulu saanud (tulu deklareerinud) isikut kuus (2021: 242 tuhat tulu saanud (tulu deklareerinud) isikut kuus).

Rahvastikuproгноosi kohaselt väheneb pikaajaliselt Eesti tööeline elanikkond. Seega väheneb ka nende inimeste arv, kes Eesti-sisese töörande teel asuvad elama pealinnaregiooni, sh Tallinna. Samas süveneb trend, et varasematel aastatel Eestist välismaale lahkunutele naasevad paljud just Tallinna ja Harjumaale. Ka enamik välismaalt Eestisse tööle ja elama asunud inimestest on elukohaks valinud Tallinna või lähipiirkonna. Negatiivset mõju Tallinna elanike arvule avaldab aga elanike, eeskätt noorte väljaränne välismaale.

Ettevõtluse arendamiseks on Tallinna linn andnud panuse, luues tööstusparke ja ettevõtlusinkubaatoreid ning toetades ettevõtlust muude täiendavate meetmetega. Tallinna linnas paiknevad ettevõtted on olulised tööandjad pealinnaga piirnevate valdade ja üha enam paljude teiste Eesti omavalitsuste elanikele. Kümned tuhanded linna ja lähivaldade elanikud siirduvad iga päev tööle naabervalda või linna. Pendelrände maht on aasta-aastalt kasvanud. Selle tulemusena on Tallinn üha enam põimunud lähivaldadega ning majandustegevuse ja tööhõive mõttes kasutatakse terminit *pealinnaregioon*. See eeldab jätkuvat tihedat koostööd lähivaldadega eeskätt teede ja tehnovõrkude rajamisel ning hariduse ja ühistranspordi korraldamisel.

Arvestades, et Tallinn koos Harjumaaga on Eesti majandusmootor, võib kokkuvõtvalt öelda, et Tallinna linna olukorda mõjutasid 2022. aastal samad makromajanduslikud tegurid, mis avaldasid mõju riigile tervikuna. Ukraina ja Venemaa sõja kaudsete mõjudega tuli Tallinna linn 2022. aastal suhteliselt hästi toime. Kuna pole teada sõja kestus, on käesoleva majandususaasta aruande koostamise ajal keeruline täpsemalt hinnata selle mõju Tallinna tulubaasile järgnevatel aastatel. Arvestades aga linna kõrget likviidsust, võimalikke kokkuhoiumeetmeid ja täiendava laenu võtmise võimekust, on linna finantspositsioon majanduslangusega toimetulekuks tugevam kui eelmise kriisi eel.

1.4. Riskide juhtimine

1.4.1. Ülevaade sisekontrollisüsteemist ja tegevustest siseauditi korraldamisel

Grupi teenistuslikku järelevalvet toimetab ja siseauditialast tegevust koordineerib linna sisekontrolöri teenistus, kes juhindub oma tegevuses riigi ja linna õigusaktidest, teenistuse põhimäärusest ja linna sisekontrolöri kinnitatud juhendmaterjalidest. Auditite läbiviimisel juhindutakse lisaks rahvusvahelistest Siseaudiitorite Instituudi (IIA) standardites esitatud põhimõtetest.

Sisekontrolöri teenistuse ülesanne on anda hinnang linna asutuste ning linna valitseva mõju all olevate äriühingute ja sihtasutuste ning linna asutatud mittetulundusühingu sisekontrolli tõhususele, aruandluse usaldusväärsusele ja tegevuse tulemuslikkusele selleks, et linnavalitsusel oleks piisav kindlustunne, et linna vahendeid kasutatakse seaduslikult ja tulemuslikult. Samuti koordineerida siseauditi eest vastutavate isikute tegevust ja koolitust ning ametiasutuste riskide hindamist. Linna sisekontrolöri teenistus koostas exceli töövahendi riskide hindamise läbiviimise hõlbustamiseks.

Linna sisekontrolöri teenistus teostas aruandeaastal ka teenistusliku järelevalve juurdlsi linna ametiasutuste ja nende ametiisikute ning ametiasutuste hallatavate asutuste ja nende juhtide tegevuse seaduslikkuse ja otstarbekuse üle. Samuti kontrolliti linna ametiisikute tegevuse õiguspärasust läbi vaidemenetluste ja kohtuvälise menetleja tegevuse peale esitatud kaebuste menetlemise ning isikutelt laekunud märgukirjadest lähtuvalt.

2022. aasta tööplaan kinnitati 22.12.2021 Tallinna linnavalitsuse istungi päevakorrapunktiga number T-4-4/21/39.

Linna sisekontrolöri teenistus teostab ka ennetavat järelevalvet. Aruandeaastal anti sõltumatuid hinnanguid linnavalitsuse istungitele esitatud eelnõude kohta, koostati hulgaliselt muid arvamusi, analüüse ja hinnanguid. Lisaks teostati süsteemset järelevalvet planeerimismenetluste üle. Vaidemenetluste teemal teostati valdkonna õigusaktide analüüse ning vajadusel tehti ettepanek linna regulatsioonide korrigeerimiseks.

2022. aastal läbi viidud auditite ja hinnangute tulemusena tehti hulgaliselt ettepanekuid sisekontrollisüsteemi tõhusamaks toimimiseks. Oluline osa audititöös on tehtud ettepanekute täitmise hindamine (monitooring).

Korruptsioonivastase tegevusena korraldati korruptsiooni ennetamise koolitusi ja nõustati ametiisikuid korruptsiooni ennetamise meetmete rakendamisel. Viidi läbi plaaniline töö ametiasutuste hallatavate asutuste korruptsiooni ennetamise meetmete rakendamise teemal. Nimetatud töö raames viidi läbi korruptsiooni ennetamise alased infotunnid kõigile ametiasutustele. Samuti viidi läbi plaaniline töö linna ainsosalusega äriühingute ning sihtasutuste korruptsiooni ennetamise teemal. Töö käigus kaardistati ÄÜ-de ja SA-de korruptsiooni ennetamise meetmed ning anti juhised korruptsiooni ennetamise tõhustamiseks.

Korruptsioonivastase seaduse rakendamisega seonduvat olulist aktuaalset informatsiooni, samuti üldist korruptsiooni ennetamise alase teadlikkuse tõstmiseks vajalikku teavet, avaldatakse jooksvalt linna siseveebis. Oluline korruptsioonivastase tegevuse osa on Tallinna Linnavalitsuse poolt 19. juunil 2019 kinnitatud [Korruptsioonivastaste meetmete](#) elluviimine.

Õigusaktid ja muud õiguslik regulatsioon

Tehingute tegemine

Linnas tehakse tehinguid seadustes ja linna õigusaktides sätestatud korra ja tingimuste kohaselt. Tallinna Linnavolikogu on kehtestanud protseduurireegleid eri liiki tehingute tegemiseks. Näiteks on kehtestatud linnavara kasutusse andmist (sh hoonestusõiguse seadmine, eluruumide kasutusseandmine) reguleerivad korrad, eri valdkondades toetuste andmise reeglid jpm. Menetlusreeglite kehtestamise peamine eesmärk on tagada avalike teenuste osutamine kõigile ühtsetel selgelt määratletud alustel.

Hangete korraldamine

Linnaorganisatsiooni eesmärk on hankida võimalikult suures ulatuses keskselt selliseid asju ja teenuseid, mis on üldiselt kasutatavad ning mida vajavad paljud linna asutused. Keskse hankimise kaudu soovib linn saavutada asjade ja teenuste parema kvaliteedi ja majandusliku kokkuhoiu. Viimane hõlmab nii riigihangete korraldamisega seotud kulude kokkuhoiu kui ka kesksete hangete tulemusel saadud linnale soodsamaid lepingutingimusi, mis hõlmavad muu hulgas teenuste ja kaupade madalamaid hindu.

2022. aastal sõlmiti kesksete riigihangete tulemusena raamlepingud maagaasi, kontoritarvete, toidu- ja esmatarbekaupade, toonerite, isikukaitsevahendite ja SARS-CoV-2 antigeeni kiirtestide ostmiseks ning trükiteenuste, reisibürooteenuste ja cateringi teenuse tellimiseks. Toidu- ja esmatarbekaupade ostmise ning cateringi teenuse tellimise raamlepingud sõlmiti linnas keskselt esmakordselt.

Eelmisel aastal alustas linna finantsteenistuse ostu- ja hankekeskus (edaspidi *hankekeskus*) riigihangete korraldamise teenuse (edaspidi *tugiteenus*) osutamist Kultuuri- ja Spordiametile ja ameti hallatavatele asutustele ning Linnakantsleile vastavalt asutustega kokku lepitud tingimustele. Lisaks korraldab hankekeskus ka Tallinna Strateegiakeskuse digiteenistuse, personaliteenistuse, strateegilise planeerimise teenistuse, kommunikatsiooniteenistuse ja finantsteenistuse riigihanke menetlusi. Tugiteenuse osutamise eesmärgiks on tõsta nii riigihangete läbiviimise kvaliteeti, kui ka võimaldada teenistujatel, kelle igapäevaseks tööks ei ole riigihangete korraldamine, keskenduda oma põhitööle.

Hankekeskuse ülesandeks on muu hulgas nõustada linna asutusi riigihangetega seotud küsimustes, korraldada linna teenistujatele riigihangete koolitusi ja kooskõlastada Tallinna hankekorra kohaselt riigihanke alusdokumente. 2022. aastal

korraldas hankekeskus 10 riigihangete koolitust, valmistas ette ja viis läbi dünaamilise hankesüsteemi kasutamise koolituse linnaosade valitsustele (mänguväljakute hooldus), kooskõlastas 95 riigihanke alusdokumenti, sh hankelepingle ning vastas ligikaudu 285-le nõustamispäringule, millele lisandus veel suur hulk telefoninõustamisi ja e-kirja teel edastatud lihtsamaid päringuid, mille kohta eraldi arvestust ei peetud.

Linna finantshaldus

Finantsarvestuse korraldus

Tallinna linna asutuste raamatupidamisarvestus on alates 2016. aastast tsentraliseeritud linna finantsteenistuse juures tegutsevasse linna raamatupidamiskeskusesse. 2022. aastal peeti linna raamatupidamiskeskuses 20 linna ametiasutuse ja nende 246 hallatava asutuse raamatupidamisarvestust, samuti osutati teenust kuuele linna valitseva mõju all olevale sihtasutusele ja kolmele linna äriühingule.

Linna asutuste raamatupidamisarvestuse koondamine raamatupidamiskeskusesse on märkimisväärselt arendanud linna finantsarvestuse ja -aruandluse kvaliteeti. Et tõhustada ja automatiseerida tööprotsesse, minimeerides käsitsitööd ja kasutades ära infosüsteemide võimalusi, ei ole uusi üksusi linna raamatupidamiskeskuse teenindada võttes lisatööjõudu palgatud. Raamatupidamisarvestuse tsentraliseerimine on taganud linnale kui valitseva mõju teostajale senisest operatiivsema ülevaate ka tema valitseva mõju all olevate üksuste finantsseisundist ning loonud aluse grupi finantsjuhtimise põhimõtete ühtlustamiseks.

Linna finantsarvestuses on nüüdseks juba enam kui 15 aastat kasutusel ühtne Tallinna linna finantsinfosüsteem. Infosüsteemi arendamine on pidev protsess. Arendusvajadused tulenevad nii õigusaktide muudatustest kui ka eesmärgist vähendada käsitsitööd, andmete topeltsisestusi ja sellega kaasnevaid võimalikke vigu. Linna finantsinfosüsteemiga on liidestatud ka teised linna infosüsteemid (nt väärteloasjade register, linna kinnisvara infosüsteem, kassasüsteem ja linna töötaja portaal), millest andmed liiguvad finantsinfosüsteemi automaatselt. Aruandeaastal jätkati mitmesuguste eelnevatel aastatel alustatud arendustööde ja juurutustegevustega (sh linna töötaja portaali, linna ühtne kassasüsteem, töötajaarvestuse keskkond).

Linna kuludokumentide elektroonseks menetlemiseks ja säilitamiseks kasutatakse operaatorfirma Finbite OÜ Arvekeskust. Seda menetluskeskkonda kasutavad nii kõik linna asutused kui ka linna raamatupidamiskeskuses teenindatavad linna sihtasutused ja äriühingud. Arvekeskuses menetletakse ja säilitatakse nii ostuarveid kui ka muid kuludokumente (nt kuluõiendid). 2022. aastal oli tarnijate esitatud arvetest ligi 100% e-arved. E arved on tunduvalt kiirendanud dokumentide jõudmist tarnijalt linna asutusteni. Lisaks on vähenenud andmete käsitsi sisestusest tekkida võivate vigade risk ja on suurenenud menetlusprotsessi operatiivsus.

Eelarve jm juhtimisinstrumentid

Linna üks tähtsamaid juhtimisinstrumente on linna eelarve. Tallinna Linnavolikogu kehtestab eelarvega linna ametiasutustele ja nende hallatavatele asutustele kohustuse koguda tulused, annab volituse võtta kohustisi ja teha kulusi. Linna eelarve koostatakse ja võetakse vastu, seda täidetakse ja vajadusel muudetakse seaduses ning linna õigusaktides kehtestatud reeglite kohaselt.

Konsolideerimisgruppi kuuluvatele tütar- ja sidusettevõtjatele ning sihtasutustele seab majandusaasta eesmärgid vastava ettevõtte nõukogu. Lisaks on linna äriühingutel ja sihtasutustel kohustus taotleda linnalt oluliste tehingute tegemiseks nõusolek. Sellised tehingud on näiteks kinnisasja võõrandamine, hoonestusõiguse seadmine, kinnisasja kasutusse andmine pikemaks perioodiks kui viieks aastaks, võlakohustiste võtmine jmt. Samuti on linn oma konsolideerimisgrupi liikmetele kehtestanud nõuded audiitori valikule ja sätestanud tingimused, mida audiitoriga sõlmitav leping peab sisaldama.

1.4.2. Finantsriskide juhtimine

Likviidsusrisk

Linna likviidsusrisi juhtimisel on rahavoogude täpsel planeerimisel ja jooksva kontrollimisel väga oluline roll. Rahavooge prognoositakse nii aasta, kuude kui ka nädalate kaupa.

Likviidsusrisi maandamiseks on linna vabu rahalisi vahendeid lubatud paigutada vaid kõrge likviidsusega ja madala riskiga finantsinstrumentidesse, nagu lühiajalistesse deposiitidesse, lühiajalistesse võlakirjadesse ja kommertsipaberitesse ning rahaturufondidesse. 2022. aastal teenis linn finantstulu eelkõige üle-öödeposiitidelt, võlakirjadesse ning rahaturufondidesse linn paigutusi ei teinud.

Intressirisk

Linna laenuportfellis on üks fikseeritud intressimääraga võlakiri, mille maht moodustas 2022. aasta lõpu seisuga 7% laenuportfelli. Arvestades baasintressimäärade kiiret tõusu 2022. aastal, analüüsib linn erinevaid intressiriski maandamise strateegiaid ning on valmis intressiriski maandamiseks sõlmima tehinguid, mis katavad kuni 50% linna laenuportfelli mahust.

Valuutarisk

Valuutariski maandamiseks tohib linn õigusaktide kohaselt teha vastaspoolega tehinguid ainult eurodes. 2022. aastal ei toimunud grupil tehingud, millega oleks kaasnenud oluline valuutarisk.

Tehingupartnerid ja krediidirisk

Investeeringusportfelli krediidiriski juhtimiseks ja maandamiseks on linnas seatud piirangud nii finantsinstrumentidele, mida võib finantsinvesteeringute tegemisel kasutada, kui ka nende osakaalule kogu portfellis. Linna finantseerimistehingute vastaspoole finantsseisundi hindamiseks kasutatakse rahvusvahelise reitinguagentuuri Moody's krediidireitinguid või reitinguagentuuride Standard&Poor's või Fitch IBCA krediidireitingute vastavaid ekvivalente, millest lähtudes on kehtestatud ka investeeringuspiirangud. Linna rahalisi vahendeid võib paigutada deposiitidena Eesti Panga tegevuslitsentsiga krediidasutustesse, millel on vähemalt Baa2 (Moody's) reiting, ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) liikmesriikide krediidasutustesse, millel on vähemalt A2 (Moody's) reiting. Rahalisi vahendeid võib investeerida Eestis registreeritud emitentide kommertspaberitesse ja võlakirjadesse, millel on vähemalt Baa2 (Moody's) reiting, ning Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni liikmesriikides registreeritud emitentide kommertspaberitesse ja võlakirjadesse, millel on vähemalt A2 (Moody's) reiting. Ühte rahaturu- või intressifondi võib paigutada rahalisi vahendeid kuni 15% fondi puhasväärtusest. Ühe emitendiga seotud investeeringuid ei või olla enam kui 12 miljonit eurot ega rohkem kui 40% investeeringusportfelli mahust. Linna suuremate tehingupartnerite krediidiriski maandamiseks seab linn riigihangete korraldamisel oma tingimused pakkuja finantsnäitajatele, mis on hankel kvalifitseerumise eelduseks. Väiksemate tehingupartnerite tausta kontrollitakse enne tehingute tegemist Krediidinfo ja teistest sarnastest infoallikatest. Lisameetmena on linnas ettemaksete tegemine lubatud vaid erandjuhtudel. See minimeerib riski, et linnale jäävad tasutud kaubad tarnimata või teenused osutamata.

Klientide ja müügiarvetega seotud riskid

Klientide maksekäitumisega seotud oluliste riskide maandamiseks on linna finantsinfosüsteemis tagatud võimalus väljastada kõiki müügiarveid elektroonselt. See on tuntavalt vähendanud riski, et arve saadakse kätte alles pärast maksetähtaja saabumist.

Arvete eest maksmise korrektsust ja tähtaegsust mõjutavad märgatavalt kliendile võimaldatavad maksemeetodid. Linna klientidel on võimalik kasutada linna asutustelt saadud arvete tasumiseks kõikides Eesti suuremates pankades e-arve püsimakse teenust või tasuda arveid Tallinna veebilehe iseteeninduskeskkonnas. Suuremat tähelepanu on edaspidi kavas pöörata linna ühtse krediidihalduse edasisele arendamisele ja võlanõuete süstemaatilisele sissenõudmisele.

Krediidihalduse paranemisele aitab kaasa võimalus soovitud teenuse tellimisel selle eest kohe tasuda. Selline lahendus on loodud koolitustele ja kursustele registreerimise süsteemis Komake. Lisaks juurutab Tallinna linn oma asutustes kassasüsteemi CompuCash, mis võimaldab teenuse eest tasuda kiiresti ja mugavalt kas sularahas või pangakaardiga.

1.5. Ülevaade Tallinna arengustrateegia „Tallinn 2035“ täitmisest

Sissejuhatus

Aruanne käsitleb [Tallinna arengustrateegias „Tallinn 2035“](#) seatud eesmärkide saavutamist peamiste strateegiliste sihtide ja tegevusvaldkondade kaupa. Lisaks nimetatakse aruandes 2023. aastaks kavandatud olulisemad tegevused ja investeeringud.

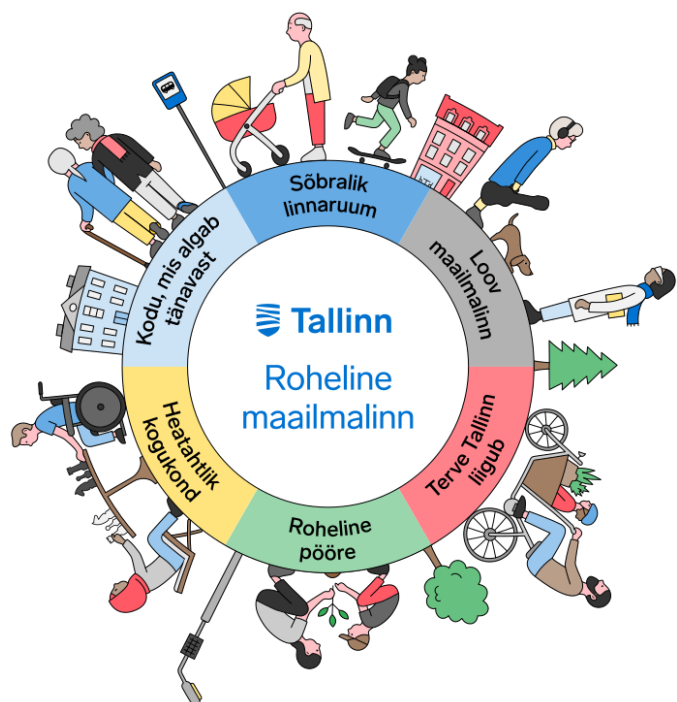
Kuna 2022. ja 2023. aasta linnaelarve ei ole koostatud „Tallinn 2035“ struktuurist lähtudes, siis ei ole käesoleval aastal veel võimalik anda ülevaadet eelarve täitmisest strateegias toodud tegevusvaldkondade põhjal. Valdkondade investeeringute eelarve täitmise kohta on esitatud sisulised selgitused, mis aitavad eelarve täitmist järgnevatel aastatel paremini planeerida.

Aruandes on esitatud ülevaade [arengustrateegia „Tallinn 2035“ rakenduskavaga](#) kinnitatud mõõdikute edenemisest. Kuna seiresüsteemi arendatakse, siis pole kõikide mõõdikute kohta võimalik seekordses aruandes hinnangut anda.

Strateegiliste sihtide ja eesmärkide saavutamine on võimalik vaid linna tegevusvaldkondade tihedas koostöös. Aruandes tuuakse ka esile, millised on tegevusvaldkondade omavahelised seosed. Arengustrateegia „Tallinn 2035“ raames viiakse Tallinna visioon ellu kuue strateegilise sihi kaudu, mille saavutamise nimel töötab kogu linnaorganisatsioon, kaasates linlasi, kogukondi, ettevõtjaid, linnaregiooni omavalitsusi, riigiasutusi ja rahvusvahelisi partnereid. Tallinn hindab oma poliitika mõjusust strateegiliste sihtide saavutamise järgi.

Tallinna strateegilised sihid

1. Sõbralik linnaruum
2. Loov maailmalinn
3. Terve Tallinn liigub
4. Roheline pööre
5. Heatahtlik kogukond
6. Kodu, mis algab tänavast

Arengustrateegiat „Tallinn 2035“ täpsustavad valdkonnaülesed arengudokumendid

Praegu kehtib üks arengustrateegiat „Tallinn 2035“ täpsustav Tallinna linnavolikogu kinnitatud horisontaalne arengudokument – „[Kliimanetraalne Tallinn. Tallinna säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise kava aastani 2030](#)“. Selle elluviimisest on antud ülevaade eraldi peatükis.

1.5.1. Strateegia „Tallinn 2035“ strateegiliste sihtide elluviimine

Siht 1: Sõbralik linnaruum

Sõbralik linnaruum tähendab ruumiliselt sidusat linnaregiooni ja kutsuvat linnasüdant. See tähendab paljukeskuselise linna, kus igapäevategevused ja -teenused on 15 minuti jalgsikäigu kaugusel, ja kõigile ühiseid tänavaid, mis ei ole üksnes liikumisteed, vaid ka meeldivad ja mitmekülgseid võimalusi pakkuvad keskkonnad. Kõikjal on kättesaadav roheline linnaruum ja rohelised teekonnad ning Tallinn on merele avatud linn.

Sihi poole liikumist hinnatakse kolme mõõdiku kaudu. Elanike osakaal, kellele enamik teekondi liikudes on rohelised puhul tehakse esimene vahemõõtmine 2023. aastal ning otsustakse ka edasise seire ajaline samm. Oma linnaosa elukeskkonnaga väga rahul olevate elanike osakaal on võrreldes baastasemega (2020) 5% kasvanud. Keskuste mõjualas elavate elanike osakaal on säilinud sarnasel tasemel (71%).

Sihini „Sõbralik linnaruum“ aitavad jõuda eelkõige järgmised valdkonnad: „Liikuvus“, „Linnaplaneerimine“, „Linnavara“ ja „Linnamaastik“. Kõikide sihtide saavutamisele aitab kaasa valdkond „Juhtimine ja tugiteenused“.

Liikuvuse valdkonnas on välja töötatud valdkonna arengukava (aruande koostamise ajal linnavalitsuse menetluses), alustatud on üheksa tänavatüübi põhimõtete rakendamise juhendi väljatöötamist. Vähendati piirkirust asumisestel tänavatel. Arendati ühistransporditeenust, millega jätkatakse 2023. aastal uue liinivõrgu kavandamise kaudu. Aktiivsete liikumisviiside edendamist on toetatud mitmel viisil: kavandatud ja rajatud on jalg- ja jalgrattateid, loodud on kiireid rattateede lahendusi ja laiendatud on rattaparklate võrgustikku.

Linnaplaneerimise valdkonnas jätkati Kesklinna üldplaneeringu eskiisi koostamist ning tehti algust ligipääsetavuse arengusuundade ajakohastamisega. Korraldati arhitektuurikonkursse, linnaehituslikult tähtsates asukohtades koostati struktuurplaan ja ruumilise arengu visioone. Tehti olulisi investeeringuid muinsuskaitseobjektide säilitamiseks ja taastamiseks.

Linnavara valdkonnas toetavad sihti planeerimis- ja maakorraldustoimingud ning linna kinnisvara jätkusuutlik majandamine. Selleks jätkati linna hoonete halduse kokkutoomist linnavaraametisse ning linnale strateegiliste eesmärkide saavutamiseks vajaliku maa omandamist. Alustati ka linnavara valdkonna arengukava koostamist.

Linnamaastiku valdkonnas tehti investeeringuid parkide ja rohealade ning mänguväljakute arendamiseks, samuti soetati tänavainventari ja linnamööblit. Viidi ellu väliruumi elurikkuse säilitamise ja suurendamise projekte, näiteks rohetaristu planeerimise mudeli loomine (B.Green) ja „Kohasumin“ installatsioonikonkurss. Valmistati ette kaasava eelarve projekti „Kass Augusti promenaad“ elluviimist. Promenaadi ehitus algab 2023. aastal.

Siht 2: Loov maailmalinn

Sihi „Loov maailmalinn“ saavutamiseks peab Tallinna linnaregioonist saama targa majanduse süda. Tallinn peab olema avatud õppimise ruum, teaduse, innovatsiooni ja katsetuste ning loovate inimeste ja sündmuste linn. Kõige uuega koos tuleb väärtustada ka vana, seepärast on oluline hästi hoitud ehitus- ja kultuuripärand.

Sihi „Loov maailmalinn“ elluviimist hinnatakse viie mõõdiku abil. Elukestvas õppes osalejaid on baastaseme (2020) võrdluses jäänud vähemaks. Tööjõus osalemise määr on kasvanud. Sissetulekuvintiidile suhtekorajaja on 2021. aasta seisuga kasvanud 5,8, mis näitab et sissetulekute ebavõrdsus Tallinnas on viimastel aastatel kasvanud. Pikaajalise töötuse määr on samuti võrreldes baastasemega kasvanud 1,5%-le, mis on võrreldes baastasemega märkimisväärne muutus. Ülejäänud mõõdikute kohta ei ole andmed aruande koostamise hetkeks laekunud. Nende kohta antakse ülevaade järgmises majandusaasta aruandes.

Sihini „Loov maailmalinn“ aitavad jõuda eelkõige järgmised valdkonnad: „Ettevõtluskeskkond“, „Haridus ja noorsootöö“, „Kultuur“ ja „Liikuvus“.

Ettevõtluskeskkonna valdkonnas suurendati ettevõtlushuvi ja teadlikkust, pakkudes nõustamisteenust ettevõtetele enam kui tuhandel korral, koostöös Tehnopoliga jätkati Tallinna innovatsioonifondist targa linna lahenduste katseprojektide toetamist, viidi läbi ettevõtluskonverentse ja tunnustati tublimaid ettevõtteid ja teadustöid ülikoolides. Jagati toetusi ca 80 ettevõttele. Tallinna kui targa linna rahvusvahelist kuvandit tugevdati brändi Tallinnovation toel. Et hõlbustada külaliste ringiliikumist linnas, viidi läbi Tallinna uue viidasüsteemi disainikonkurss. Algatati Tallinna turismisektori ettevõtete roheklubi, mille eesmärk on propageerida keskkonnamärgise Roheline Võti põhimõtteid. Tallinn tõusis maailma kestlike turismissihtkohtade programmi linnade pingereas varasemast 11 kohta kõrgemale.

Hariduse ja noorsootöö valdkonna edenemist mõjutas asjaolu, et koolidesse võeti vastu üle 2000 Ukrainast tulnud õpilase ja munitsipaallasteasutadesse üle 800 lapse. Jagati infot Ukraina noortele pakutavatest huvitegevustest. Haridusliku erivajadusega õpilaste toetamiseks koolitati lasteaiaõpetajaid. Haridusasutustesse värvati Ukraina päritolu abiõpetajaid. Andekate laste toetamise programmi raames alustati individuaalse õpitee disaini. Tallinna Reaalkooli põhjal koostati reaalinete kompetentsikeskuse ideekavand. Alustati rahvusvahelise projektiga SchoolFood4Change, mis keskendub tervislikule koolitoidule. Noorsootööteenuste kättesaadavuse suurendamiseks arendati ja rakendati mobiilse noorsootöö

programmi ning programmi „Hoog sisse“. Alustati noortekeskuse teenuse disainimist, mille tulemusena valmib noortekeskuse teenuse mudel.

Kultuuri valdkond vastutab selle eest, et Tallinnas oleks nüüdisaegne raamatukogude ja muuseumide võrk. Jätкус nimetatud asutuste arengukavade koostamine. Viidi läbi kultuurivaldkonna asutuste ligipääsetavuse auditid, mis võetakse aluseks ligipääsetavuse parandamisel. Asuti korraldama tasuta muuseumipühapäevi, mis töid aasta jooksul kokku 60 000 külastust. Käivitati UNESCO muusikalinna nõukogu töö ning eri toetusmeetmeid linna muusikaelu võimendamiseks. 2022. aastast alates kuulub 33-liikmeline politseiorkester linna haldusesse. Jätkati Tallinna Linnateatri, Tallinna Loomaia ja Tallinna Botaanikaia arendamist.

Liikuvuse valdkond panustab sihi „Loov maailmalinn“ saavutamisse kõigi tegevusprogrammide kaudu, luues eeldused regiooniuuleseks ja rahvusvaheliseks liikuvuseks. Võeti kasutusele uus Tallinna liiklusmudel. Töötati välja uudet raamistikku ühistranspordi ja nõudepõhise transpordisüsteemi haldamiseks välisprojekti käigus. Koostöös erasektoriga katsetati viimase miili transpordilahendusena isejuhtivaid sõidukeid.

Linnaplaneerimise valdkonnas on tähtsad ruumiloomelised ja muinsuskaitsealased tegevused ning investeeringud ligitõmbava linnaruumi arendamiseks. Selleks viidi lõpuni Skoone bastioni restaureerimise I etapp, restaureeriti linnamüüri, konserveeriti Pirita kloostri varemeid ning nõustati ja toetati miljö- ja muinsuskaitsealadel olevate objektide omanikke. Alustati vanalinna kaitsekorra ja vanalinna arengukava koostamist.

Siht 3: Terve Tallinn liigub

Siht „Terve Tallinn liigub“ hõlmab nii linlaste **tervislikke eluviise** ja head tervist kui ka **uuel tasemel liikuvusteenust** ja **igaühele ligipääsetavat linna**. Elu värskes õhus eeldab, et Tallinna linnaruum soosib aktiivseid liikumisviise. Liikuvat eluviisi toetab ka puhas, müra- ja saastevaba linnakeskkond.

Õiges suunas liikumist hinnatakse nelja mõõdiku abil, millest kahe metoodika on alles väljatöötamisel ning kahe kohta ei ole andmed aruande koostamise hetkeks laekunud. Neist antakse ülevaade järgmises majandusaasta aruandes.

Sihini „Terve Tallinn liigub“ aitavad jõuda eelkõige järgmised valdkonnad: „Tervis ja tervishoid“, „Sport ja liikumisharrastus“, „Liikuvus“ ja „Linnaplaneerimine“.

Tervise ja tervishoiu valdkonna kõik tegevusprogrammid aitavad kaasa sellele, et tallinlased oleksid tervemad ja elaksid kauem. Alustati Tallinna tervise- ja heoluprofiili koostamist. Jätkati laste ja noorukite ning perede psühholoogilist nõustamist. Koolides käivitati SA Tallinna Koolitervishoid vaimse tervise õdede konsultatsioonid. Tallinna Perearstikeskus jätkas perearstiteenuse osutamist. Jätkati statsionaarse ja ambulatoorse eriarstiabi osutamist ning raviteenuste arendamist Tallinna haiglates. Koolides jätkus Islandi uimastiennetusmudeli juurutamine. Korraldati Tallinna tervisemess elanike terviseteadlikkuse parendamiseks. Jätkati Tallinna Haigla projekteerimist.

Spordi ja liikumisharrastuse valdkond toetab aktiivset ja sportlikku eluviisi teadlikkuse edendamise ja sporditaristu arendamise kaudu (alustati Tallinna spordihalli tervikrenoveerimist ja jätkati Kadrioru staadioni rekonstrueerimisprojekti koostamist). Rahaliselt toetati nii spordiorganisatsioonide tegevust kui ka Tallinnas toimuvaid rahvusvahelisi suurvõistlusi, näiteks kolm rahvusvahelist iluuisutamise tippvõistlust (EM, U20MM, 4 kontinendi meistrivõistlused) ja esimest korda WTA250 turniir. Lisaks läbiti edukalt Euroopa spordipealinna konkurss ja Tallinn pälvis tiitli „Euroopa spordipealinn 2025“.

Liikuvuse valdkond panustab sihi saavutamisse Tallinna liikumisviiside tasakaalustamisega, sh aktiivsete liikumisviiside edendamise, ühistranspordi arendamise ja autokasutuse vähendamisega. Jätkati liikuvuskava väljatöötamist. Jätkati kooliteekondade rattateede ohtlike kohtade kaardistamist. Rajati ja rekonstrueeriti jalg- ja jalgrattateid, sh loodi kesklinna kiireid jalgrattateede lahendusi. Jätkati rattaparklate võrgustiku laiendamist. Viidi läbi hange, mille raames paigaldati ühissõidukipeatustesse 200 ootekoda. Piirkiiirust alandati 80 asumisisesel tänaval. Viidi läbi hange, mille raames soetatakse 23 uut tramm. Soetati 90 keskkonnasäästlikku gaasibussi. Sõlmiti projekteerimis- ja ehitusleping Ülemiste terminali ja Vanasadama vahelise trammitee rajamiseks.

Linnaplaneerimise valdkond toetab sihi saavutamist, kujundades sõbralikku linnaruumi. Sihid „Terve Tallinn liigub“ ja „Sõbralik linnaruum“ on omavahel tugevalt seotud.

Siht 4: Roheline pööre

Kestlikkus ja rohepööre ei puuduta ainult Tallinna loodusesekkkonda, vaid on kogu ühiskonna ja majanduselu keskne põhimõte. Tallinnast peab saama **kliimaneutraalne linn** ja **soodus pinnas roheuuendusteks**. **Elurikas ja õitsev linnaloodus** toetab keskkonnanälgelisi ja linnaruumilisi eesmäärke. Tallinn on üle läinud **ringmajandusele**, suurem osa olmejäätmetest võetakse taaskasutusse.

Õiges suunas liikumist hinnatakse kolme mõõdiku abil. Üks olulisemaid mõõdikuid, mida rohelise pöördet sihi elluviimisel jälgitakse, on CO₂ heitkoguse muutus. Uus kasvuhoonegaaside heitkoguse inventuur tehakse 2023. aastal, mistõttu ei ole võimalik praegu mõõdiku muutuse kohta ülevaadet anda. Loodusliku maakatte osakaal Tallinna pindalast on võrreldes

2020. aasta baastasemega vähenenud 2,4% võrra ehk 64,6%-le. Olmejäätmete ringlussevõtu osakaal olmejäätmete kogumassist on paranenud, moodustades aruande koostamise ajal 49,6%.

Sihini „Roheline pööre“ aitavad jõuda eelkõige järgmised valdkonnad: „Keskonnahoid“, „Liikuvus“, „Linnaplaneerimine“, „Linnavara“ ja „Linnamaastik“.

Keskonnahoiu valdkond toetab rohelist pööret liigirikkuse kaitsmise ja säästliku käitumise innustamisega. Valdkonna eesmärkide elluviimiseks on jätkuvalt koostamisel Tallinna keskkonnahoiu arengukava 2023–2035.

Jätkati pestitsiidide kasutamise vähendamist. Suurim muudatus oli see, et nende kasutamine keelati keskkonna- ja kommunaalameti teemaa hoolduse lepingutega. Jätkati eluslooduse uuringuid: inventeeriti nahkhiiri, suur- ja väikeimetajaid, kimalasi ja päevaliblikaid, samblaid ja samblikke. Algatati kahe uue kohaliku omavalitsuse tasandi kaitseala, s.o Kakumäe metsa kaitseala ja Astangu-Mäeküla kaitseala moodustamine ning kinnitati Pääsküla raba kaitseala kaitsekorralduskava 2023–2032. Tehti veekvaliteedi uuringuid ja seirati õhu puhtust linna eri asukohtades. Viidi läbi eeltegevusi müra vähendamise tegevuskava koostamiseks. Suurendati linnaelanike keskkonnateadlikkust, nt haridusasutustele mõeldud jäätmetekke vähendamise teemalise õppeprogrammi abil ja teemakohaste sündmuste, näituste ja konkursside korraldamise teel. Toetati kogukonna- ja linnaaedade rajamist. Keskkonnateadlikkuse suurendamist toetasid ka Tallinna Botaanikaäed ja Tallinna Loomaaed oma programmidega.

Kehtestati uus Tallinna jäätmekava 2022–2026. Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus rahastuse toel alustati jäätmejaamade ringmajanduskeskusteks (sh parandustöökojad) ümberkujundamist. Projekteeriti Lilleküla ringmajanduskeskus. Arendati avalikku pakendipunktide võrgustikku, sh avati vanalinnas 8 uut pakendipunkti.

Liikuvuse valdkond aitab kõige enam roheline pöörde sihi saavutamisele kaasa säästlike liikumisviiside osakaalu suurendamise ja alternatiivkütustele üleminekuga. Sellesse panustasid suuremal või vähemal määral kõik liikuvuse valdkonna tegevusprogrammid ja tegevused.

Linnaplaneerimise valdkonna tegevustega loodav kompaktn, eri liikumisviise võimaldav ja mitmekesine linnaruum aitab kaasa kliimaneutraalsuse, elurikka ja tervisliku keskkonna ja ressursisäästlikkuse saavutamisele. Eesmärkide toetamiseks planeeritakse ja viiakse ellu sini- ja rohevõrgustiku kontseptsiooni. Näiteks koostati ruumiline visioon Putukaväila Merimetsa, Mustjõe, Veskimetsa, Väike-Õismäe, Astangu ja Vana-Mustamäe ning Hiiu ruumiosadele. Jätkati Kesklinna üldplaneeringu eskiislahenduse koostamist.

Rohelise pöörde vaatenurgast seisneb linnavara hoidmine ja arendamine eelkõige optimaalse ruumiprogrammi ja energiasäästlike linnahoonete kavandamises – sellega aidatakse kaasa kliimaneutraalsuse ja ressursitõhususe saavutamisele. Korteriühistuid toetati ja nõustati selleks 9 meetme kaudu, toetust said 433 ühistut. Enim anti toetusi hoovide haljastamiseks ja tuleohutuse parandamiseks. Tehti eeltegevusi linna kinnisvarakeskkonna pikka vaadet käsitleva arengudokumendi koostamiseks. Valmis linna hoonete küttesüsteemide analüüs, töötati välja energiakulude kokkuhoiu meetmed ja juhendid. Linna hoonetele päikesepaneelide paigaldamiseks tehti 56 hoone katusekonstruktsioonide ekspertiis, mille põhjal viidi läbi riigihange 18 hoonele päikeseelektrijaama paigaldamiseks.

Linnamaastiku valdkond aitab kaasa liigirikkuse ja väärtusliku linnaruumi säilimisele haljastu nutika eluringi tagamise teel. Linnaruumi istutati uusi puid, põõsarühmi ja lilli, nt Rannamõisa tee rekonstrueerimise käigus istutati 359 puud ja 5969 põõsast ning rajati ligi 20 000 m² murupinda. Rekonstrueeriti parke ja rohealasid, nt avati renoveeritud Õismäe tiigiala.

Siht 5: Heatahtlik kogukond

Heatahtliku kogukonna moodustavad **tugev turvatunne** ja **põimitud ühiskond**. Tallinlased on hoolivad ja sõbralikud ning neid iseloomustab **iseseisev hakkamasaamine**. Tallinna **kodanikuühiskond on tugev, julge** ja sidus.

Õiges suunas liikumist hinnatakse viie mõõdiku abil, nendest ühe kohta (püsivas suhtelises vaesuses olevate inimeste osakaal Tallinnas) ei ole andmed aruande koostamise ajaks laekunud. Sellest antakse ülevaade järgmises majandusaasta aruandes. Sihi suunas liikumiseks jälgitakse muu hulgas, kuivõrd turvaliselt elanikud ennast avalikes kohtades tunnevad. Oma linnaosa avalikes kohtades ennast täiesti turvaliselt tundvate elanike osakaalu muutust jälgitakse tallinlaste rahuloluküsitlusega. Viimase 12 kuu jooksul tundis 47% elanikest end oma linnaosa avalikes kohtades täiesti turvaliselt, see on võrreldes baastasemega kasvanud. Elanike osakaal, kes on nõus väitega, et tallinlased on üksteise suhtes hoolivad, on säilinud baastasemel (2020. aastal 69%), kuid võrreldes 2021. aastaga on näitaja paranenud. Elanike osakaal, kes on nõus väitega, et tallinlased naeratavad tihti, on säilinud baastasemega enam-vähem samal tasemel. Elanike osakaal, kes on nõus väitega, et Tallinnas suhtutakse teistsugustesse inimestesse üldiselt hästi, on võrreldes baastasemega veidi kasvanud.

Sihini „Heatahtlik kogukond“ aitavad jõuda eelkõige valdkonnad „Korrakaitse“ ja „Sotsiaalhoolekanne“.

Korrakaitse valdkonna prioriteedid turvalisuse tagamisel on eelkõige liiklus (sh parkimine), avalik kord ja kaubandus, mis on hõlmatud kõigisse valdkonna tegevusprogrammidesse: ennetustöö, kohalolek ja järelevalve. Tagati suhtlus ja teabele reageerimine abitelefoni 14 410 ja meiliaadressi korrapidaja@tallinnlv.ee kaudu ning munitsipaalpolitsei ameti tugipunktide töö kõigis linnaosades ja patrullide ööpäevaringne tegevus. Viidi ellu noorte väärkäitumise ennetamise projektid. Möödunud aastal oli tähelepanu keskmis Ukraina sõjapõgenike vastuvõtmine, milleks loodi vastuvõtukeskus (Niine tn 2). Tehti ettevalmistusi Tallinna uue riskianalüüsi koostamiseks, sh osaleti metoodika väljatöötamisel. Kaardistati võimalikke evakuaatsioonikohti Tallinnas, et tagada 2024. aasta lõpuks evakuaatsioonikohad vähemalt 10%-le linnaelanikest.

Sotsiaalhoolekande valdkonna tegevusprogrammid toetavad inimeste iseseisvat toimetulekut. Selleks pakutakse hoolekandeteenuseid ja makstakse sotsiaaltoetusi. Esiplaanil oli Ukraina sõjapõgenike toetamine, sh riide-, toidu- ja muu abi andmine. Lisaks korraldati energia- ja toimetulekukriisi leevendamiseks riikliku energiatoetuse ja lisandunud toimetulekutoetuste jagamist. Suurendati sotsiaaltranspordi mahtu ning muudeti sotsiaaltranspordi iseteeninduse kasutamine lihtsamaks.

Laiendati eluruumi üürimise nõustamise ja toetamise teenuse sihtrühma, hõlmates toimetulekuraskustes inimesed.

Turvaliste peresuhete ja toetatud lapsepõlve tagamiseks osutati teenuseid noorte arenguprogrammi raames, pakkudes muu hulgas psühholoogilist abi, mentorlust ja abi karjääri planeerimisel suure abivajadusega, riskikäitumisega noortele ja nende peredele. Valmis Iru hooldekodu õenduskodu ja Tallinna Lastekodu imikute ja erivajadusega laste maja.

Siht 6: Kodu, mis algab tänavast

Tänav ei ole transpordikoridor, tänavatel nähtuv ja toimuv tagab omanäolised ja **mitmeotstarbelised elamupiirkonnad** linnas. Linna tegumoe moodustavad **erinäolised asumid ja hoovid**, millega linlastel on tugev side. Elamufondis on kõigile olemas **vajadustele vastavad kodud**, mis on **energiatõhusad ja mugavad**.

Õiges suunas liikumist hinnatakse nelja mõõdiku abil, millest ühe meetoodika on alles väljatöötamisel ning ühe kohta ei ole andmed aruande koostamise ajaks laekunud.

Selle sihi poole liikumist jälgitakse muu hulgas tallinlaste rahuloluküsitlusega, uurides, kui rahul on inimesed oma eluasemega. Kõikide eluruumi iseloomustavate näitajate tasemed on võrreldes 2021. aastaga paranenud, kuid jäävad siiski valdavalt alla baastaseme (2019).

Elanike osakaal, kes on täiesti nõus väitega, et Tallinn on peresõbralik linn, on kasvanud baastasemega võrreldes 1%, kuid eelmise aastaga võrreldes on tase kasvanud 4% võrra.

Sihini „Kodu, mis algab tänavast“ aitavad jõuda eelkõige järgmised valdkonnad: „Linnaplaneerimine“, „Linnavara“, „Linnamaastik“ ja „Tehnovõrgud“.

Linnaplaneerimise valdkond seab raamistiku mitmeotstarbeliste elamupiirkondade ja eriilmeliste asumite ja hoovide loomiseks. Linnaosadesse ehitatakse mitut tüüpi uusi elamispindu, mis sobivad iga tüüpi leibkondadele. Selleks jätkati Põhja-Tallinna üldplaneeringu ja Kesklinna üldplaneeringu koostamist ning alustati üheksa tänavatüübi põhimõtete rakendamiseks vajaliku juhendmaterjali väljatöötamist. Et tagada linnaruumi ja kodude ligipääsetavus, alustati ettevalmistusi ligipääsetavuse arengusuundade uuendamiseks.

Linnavara valdkond panustab sihti eelkõige sellega, et korraldab uute eluhoonete ehitamist ja toetab olemasolevate rekonstrueerimist. Valdkond aitab suurendada korteriühistute võimet koordineerida oma ühistulist tegevust ning jagab toetusi 9 toetusmeetme kaudu, sh õuealade ja fassaadide korrastamiseks ja tuleohutuse suurendamiseks.

Linnamaastiku valdkond aitab muuta asumid ja hoovid eriilmeliseks, puhtamaks ja ohutumaks. Koostati avalikuks kasutamiseks mõeldud elurikka haljastuse veebikataloog. Lisaks parkide ja haljasalade rekonstrueerimisele ja hooldamisele rekonstrueeriti mänguväljakuid, sh Vabaduse pargi peremänguväljak ja Reidi tee mänguala jätkuna Piritä tee 1 mänguväljak.

Tehnovõrkude valdkonnas aidatakse korraldada elanikele erasektori osutatavaid kommunaalteenuseid (vesi, kanalisatsioon, elekter ja soojusenergia). Jätkati ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2023–2034 koostamist. Jätkati kanaliseerimiskava II etapi elluviimist. Samuti võetakse kasutusele looduslähedasi sademeveelahendusi. Valmis ehitusprojekt Trummi piirkonna looduslähedaste sademeveelahenduste rajamiseks. Valdkonna raames tagatakse tänavavalgustuse korrasolek, mis muudab elupiirkonnad atraktiivsemaks ja turvalisemaks. 2022. aasta lõpu seisuga on Tallinnas tänavavalgustitest LED-valgusteid 46%. LED-valgustitele üleminek toetab ühtlasi sihi „Roheline pööre“ eesmärkide saavutamist. Praeguseks on valgustite väljavahetamise teel vähenenud tänavavalgustuse kogutarbimine 2019. aastaga võrreldes 20%.

1.5.2. Väliskeskkond 2022. aastal

2022. aastat võib kirjeldada kriiside jätkumise aastana. Kui eelneva aasta lõpp andis lootust, et majanduse väljavaated paranevad tervisekriisi kiuste, siis tegelikkus kujunes paraku teiseks: silmitsi tuli seista paljude probleemidega: **tervisekriisi järelmõjud, Ukraina sõjaga kaasnenud julgeoleku- ja energiakriis, kiirest inflatsioonist tingitud toimetulekukriis ning kliimakriis**. Tallinna linnaorganisatsiooni juhtimise ja tugiteenuste osutamise suurimaks väljakutseks aastal 2022. oligi linna juhtimine kriiside tingimustes. Suuremat tähelepanu tuli pöörata kriisireguleerimisele ja linna valmisoleku suurendamisele võimalikeks hädaolukordadeks.

Ukraina sõja ja sellega kaasnenud julgeolekukriisi tõttu saabus Tallinna hulgaliselt sõjapõgenikke, mõjutades seeläbi enamikku linna tegevusvaldkondi (**näiteks korrakaitse, sotsiaalhoolekanne, tervis, haridus ja noorsootöö, kultuur**). Juba sõja esimestel päevadel hakkas Tallinn valmistuma põgenike saabumiseks, avades esimese põgenike vastuvõtukeskuse Eestis, ja asus vabatahtlikke kaasates osutama põgenikele igakülgset abi.

Sõjaga kaasnenud **energiakriis ja inflatsioon** tõid kaasa sisendhindade (nt kütused, veerem, ehitusmaterjalid taristu rajamiseks, tööjõukulud) kallinemise regioonis, mistõttu tuli kogu aasta vältel lahendada energia- ja muude hindade tõusust tulenevaid probleeme, nagu kavandatud investeeringute edasilükkumine, planeeritud tulude vähenemine ja vajadus kulud kontrolli all hoida. Kriisid avaldasid mõju kõikidele ühiskonnagruppidele, tuues kaasa toimetulekukriisi eelkõige madalama sissetulekuga inimeste ja perede seas. Seega tuli **sotsiaalhoolekande valdkonnas** erakorraliselt lahendada energiatoetuse taotluste menetlemine ning hüppeliselt kasvanud toimetulekutoetuse taotluste vastuvõtmine ja väljamaksete tegemine. Energiahindade tõus avaldas eriti suurt mõju munitsipaal- ja sotsiaalhoonete üürnikele, kelle seas kasvas linnavaraameti analüüsi andmetel ka pikaajaliste võlgnike arv.

Hüppeline energiaindude tõus ja ebastabiilne majanduskeskkond mõjutas kokkuvõttes kõiki sektoreid. Vähenes investeeringuvõime ja -julgus ning seda võimendas euribori tõus. Energiakriisist tingituna oli rõhk energiatõhususe kasvatamisel ja teenuste toimepidevuse tagamisel. Linna **tehnovõrkude** valdkonnas oli tänavavalgustuse elektrienergia maksumus 2022. aastal võrreldes 2021. aastaga kaks korda kõrgem (2021. a elektrienergia keskmine hind oli 87,6 eurot MWh ja 2022. a 193,02 eurot MWh). Tulenevalt kinnisvaraturu ebastabiilsest seisust vähenes **linnavara valdkonnas** äriruumide üüritulu, üürnikud on lõpetanud üürilepinguid ja vähenenud on huvi linna üüripindade vastu. Kinnisvaraarendajatel oli varasemast raskem projekte ellu viia. Seetõttu on tavapärastest enam tehtud koostööd erasektoriga, et tagada hoonestusõiguste lepingute õigeaegne täitmine. Kinnisvara korrahoiuteenuste hinnad tõusid mootorikütuste, aga ka tööjõukulude kallinemise tõttu. Lõpetati lepingud ettevõtjatega, kes ei suutnud enam hankelepingus kokkulepitud hindadega korrektset kokkulepitut teenust osutada, ja korraldati riigihankeid uute lepingute sõlmimiseks.

Linna investeeringuid mõjutas olukord, kus materjalide ja toodete tarneaeg pikenes märkimisväärselt, ehitus- ja remonttööde maksumus kallines oluliselt ning kvalifitseeritud tööjõu puudus suurenes. Pakkujatel ei olnud võimalik alltöövõtjalt ja tarnijatelt saada siduvaid pakumusi olulistele materjalidele ja teenustele, toodete kättesaadavuses ja maksumuses valitses teadmatus. Vältimaks massilisi hankelepingute täitmise raskusi, lisati lepingutesse ehitushinnaindeksi ja bituumeni hinna korrigeerimisega seotud indekseerimise sätteid. Sellega välditi pakkujate ringi koomale tõmbumist ja pakumuste maksumuse liigset kasvu. Maksumused olid läbipaistvamad, ettevõtteid ei pidanud neisse arvestama võimalikku hinnatõusu, et vältida äririske.

Linna mitmeid tegevusvaldkondi (nt **linnaplaneerimise valdkonda**) mõjutas ka **kliimakriis** ja sellega kaasnev vajadus kiirelt ellu viia rohepöörde eesmärgid. Linnaplaneerimise valdkonnas anti 2022. aastal menetlusse rekordarv ehitusprojekte (2469). Paljud neist olid seotud energia tootmise ja kütelahendustega (päikesepaneelid, öhksoojuspumbad), mis on mõjutatud ka laialdasemast energiakriisist piirkonnas. Samal ajal kasvab Tallinna elanike arv jätkuvalt ca 1000 võrra aastas kuni aastani 2025, ca 2000 võrra aastas perioodil 2025-2035 ja ca 3000 võrra aastas perioodil 2035 ja edasi. See tingib mõõduka vajaduse elamispindade arendamise järele, kuid eelkõige sotsiaalse taristu arendamise vajaduse, keskendudes haridusvõrgustikule ning Eesti, sh Tallinna elanikkonna vananemisest lähtuvalt ka hoolekande- ja meditsiiniasutustele. Funktsionaalset linnaruumi, sh linnamaastiku kvaliteeti, ei ole võimalik käsitleda ilma haljastuseta. **Linnamaastiku** haljastust mõjutavad globaalsetest trendidest kliima soojenemine, üleujutused, sagenenud valingvihmad, taimekahjurite ja haiguste levik ning elurikkuse kadu. 2022. aastal levis linnas puud surmav haigus jalakasurm, mille leviku tõkestamiseks tuli puud maha võtta. 2022. aasta suve kuumus ja kuivus näitas, et linnahaljastuse jätkusuutlikkuse tagamiseks on vaja projekteerimisel senisest põhjalikumalt pöörata tähelepanu sademevee kasutamise lahendustele ja vajaliku imbala suurusele. Samuti on vaja parendada haljastuse hoolduse kvaliteeti ja suurendada selles vallas teadlikkust. Arusaam elurikkuse olulisusest ja selle vähenemisest on üha enam jõudnud linnaelanikeni, selles on abiks olnud Tallinna rohelise pealinna tiitli saamine.

Tulenevalt nii sõjast Ukrainas ja sellega kaasnenud põgenikekriisist kui ka tervisekriisi järelmõjudest on **haridus- ja noorsootöö valdkonnas** olnud samuti keeruline ja väljakutseterohke aasta. 27. veebruarist 31. detsembrini 2022 taotles Eestis ajutist kaitset 41 871 inimest, suur osa neist lapsed ja noored. Nii pidi haridussüsteem leidma võimalused õppekohtade loomiseks nii alus- kui ka üldhariduses, samuti huvihariduses ja kutseõppes. Suurt tähelepanu pöörati eesti keele õppe toetamisele ning laste ja noorte lõimimisele Eesti ühiskonda. Mitme teguri koosmõju seadis suure koormuse noorsootöötajatele, kuna lisaks kohalike noorte märkamisele ja toetamisele tuli luua tegevusvõimalusi Ukrainast saabunud noortele ning jõuda noorteinfo Ukraina noorte ja lastevanemateni. Põgenikekriisi tõttu vajas valdkond täiendavaid ressursse õppekohtade loomiseks, õpetajate ja abipersonali palkamiseks ning õppevahendite soetamiseks. Keeruline oli

leida tugispetsialiste. Mõnevõrra võib haridusvaldkonna personalipuudust leevendada kooliõpetajate palgatõus 2023. aastal, millele lisaks tõstab Tallinna linn munitsipaalasteaedade ja -huvikoolide õpetajate, tugispetsialistide ja juhtide töötasude alammäära. Noortevaldkonnas laiemalt on suurenenud noorte vajadus tugiteenuste, näiteks nõustamise ja psühholoogilise abi järele. Kiiduväärt on, et noored on asunud aktiivsemalt otsima vaba aja sisustamise võimalusi ja haaravad pakutavast kiirelt kinni. Samuti toovad uuringud esile, et noorsootöö on tähtis valdkond, mis aitab noortel kriisidega paremini toime tulla. Lisaks töötab riik noortegarantii tugevdamiseks välja toetussüsteemi aastateks 2023–2027. See loob võimalused süsteemsemaks ennetustööks ning mittetöötavate ja -õppivate noorte toetamiseks.

Tallinna kultuuri- ja spordielu ning muude ühisürituste korraldamist (nt kogukonnaaedades) mõjutasid 2022. aasta alguses eelkõige COVID-19 viiruse leviku tõkestamiseks seatud piirangud ja nende mõjud. Piirangute tõttu oli planeeritud väiksem kõigi teenindava iseloomuga, st publikule või külastajale suunatud asutuste külastatavus. Kultuuri ning spordi- ja liikumisharrastuse valdkonnas keskenduti pandeemiast tulenevate tingimuste ja nõuete täitmisele ning tagajärgedega tegelemisele. Lisaks mõjutasid tegevusi Eestisse saabunud Ukraina sõjapõgenikud, kellele pakuti kodumaalt lahkumise trauma leevendamiseks ja kiiremaks kohanemiseks vabaajategevusi. Lähitulevikus tuleb seista selle eest, et kliendivood neis valdkondades taastuksid. Seda võib ohustada teenuste kallinemine ja inimeste võimalik vähenev ostujõud, mis võib kaasa tuua klientide arvu prognoosist aeglasema taastumise.

Tervise ja tervishoiu valdkonnas iseloomustasid 2022. aastat ambulatoorsete ja statsionaarsete ravisutuste süvenev tööjõupuudus, mistõttu halvenes tervishoiuteenuste kättesaadavus linnaelanikele. Aasta teises pooles tekkisid tõrked haiglate erakorralise meditsiini osakondadesse kiirabiga toodud patsientide vastuvõtus. Koos Terviseametiga arutati seepärast korduvalt võimalust suunata patsiendid kiiremini aktiivravile. Ussissiserändajate arvukuse tõttu on tulnud senisest enam keskenduda terviseteenuste kättesaadavuse tagamisele. Raskusi oli näiteks põgenikele perearstide leidmisega, kuna juba praegu on Tallinna keskmises perearstinimistus normist (1600) palju rohkem patsiente (1791). Tervisekriisi järel on märgatavalt kasvanud ka inimeste vaimse tervise probleemid, mille tõttu on suurenenud laste ja perede vajadus psühholoogilise nõustamise järele, kasvanud on lastehaiglasse enesetapumõtetega ravile võetud laste ja noorukite arv. Tervisekriis ja sellega kaasnenud üksildustunde suurenemine on mõjutanud ka eakate vaimset tervist. Vaimse tervise probleemide süvenemine jätkub tõenäoliselt ka järgnevatel aastatel, mistõttu on probleemide lahendamiseks vaja luua täiendavaid meetmeid.

Tallinna väliturismi taastumise tempot hoidsid 2022. aastal kõige rohkem tagasi aasta alguses kehtinud COVID-19-ga seotud piirangud ja alanud Ukraina sõda. Tallinna väliturismi taastumisele, tuntuse kasvule ning turvalise sihtkoha mainele aitasid kaasa olulised rahvusvahelised mainimised, nagu Tallinna restoranide jõudmine Michelin restoranigiidi, tunnustus konverentsilinnana, äramärkimine Euroopa ihaldusväärseima sihtkohana, Tallinna jõuluturu jõudmine maailma tippväljaannete pingeridadesse, Tallinnas toimunud rahvusvahelised spordi- ja kultuuriüritused ning Helsingi–Tallinna liinile uue laeva toomine. 2023. aastal mõjutab rahvusvahelist turismi jätkuv ebastabiilne majanduslik ja geopoliitiline olukord.

Euroopa Keskpank prognoosib 2023. aastal majanduslanguse ja intressitõusu jätku, mis väljendub muu hulgas tööpuuduse kasvamisega. 2023. aastaks on keeruline prognoosida energiahindade muutusi, kuid praegused energiaturu ja varustuskindluse arengusuunad annavad lootust, et energiahinnad ei kõigu nii heitlikult kui 2022. aastal ega kasva hüppeliselt. Tulenevalt materjalide ja teenuste hindade mõningasest stabiliseerumisest rakendab linn hankijana praktikat, kus indekseerimist puudutavad punktid kaalutakse läbi igas lepingus eraldi, arvestades lepingu kestust ja tööde iseloomu.

Tulenevalt ebastabiilsest majanduskeskkonnast on **ettevõtluses** vaja ärimudelid üle vaadata. Arusaam klientide vajadustest ja sektori arengutrendidest ning tulevikku vaatamine on tegevused, mis headel aegadel kipuvad ununema, aga milles võib peituda uus kasvupotentsiaal. Just uuendusmeelsus ja -valmidus, ressursisäästlik ning mõjus tegevus, aga ka äriprotsesside digiteerimine on jätkuvalt teemad, millele 2023. aastal tuleks ettevõtetel tähelepanu pöörata.

2023. aastal jätkub toimetulekukriis ning toimetulekutoetust vajavate inimeste ja perede arv püsib kõrgel tasemel, mistõttu jääb muutumatuks ka sellega kaasnev koormus linna **sotsiaalhoolekande valdkonnale**. Samuti jätkub aktiivne tegevus nii Ukraina põgenike vastuvõtmisel kui ka Eestis pikemalt viibinud rändetaustaga inimeste toetamisel ja ühiskonda lõimimisel. Lisaks jõustub 1. juulil 2023. aastal [riiklik hooldereform](#), millega pannakse muu hulgas kohalikele omavalitsusele kohustus hinnata üldhooldusteenusel olevate ja uute teenuse soovijate abivajadust ning teenuse saajate ja nende omaste maksevõimet omaosaluse katmisel.

2023. aastal on linna arengustrategia „Tallinn 2035“ elluviimiseks ja võimalike kriisidega toimetulemiseks vaja jätkata nii valdkondlike arengudokumentide väljatöötamist kui ka juhtimissüsteemi ülevaatamist, panustades kestlike lahenduste leidmisele kriiside ennetamiseks ja nendega toimetulekuks. Sealjuures loob üha aktiivsemaks muutuv ja kaasa mõtlev kodanikuühiskond eelduse ja vajaduse teha paremat kaasamis- ja teavitustööd. Suuremad võimalused, aga ka kohustused ja vastutuse toob kaasa rahvusvaheline tunnustus. Nii tähendab Euroopa 2023. aasta roheliseks pealinnaks valimine Tallinnale kohustust panustada senisest märkimisväärselt enam rohepöördesse nii 2023. aastal kui ka edaspidi, samuti ette valmistada ja ellu viia ambitsioonikas rohelise pealinna aasta tegevuskava kohalikele elanikele ja ettevõtjatele ning rahvusvaheliste koostöövõrgustike liikmetele ja väliskülastajatele. Samuti on toonud võimalusi, aga ka kohustusi kaasa Tallinnale usaldatud [kestliku arengu eesmärkide võrgustiku](#) juhi roll, Euroopa suurlinnade koostöövõrgustiku Eurocities juhatuse töös osalemine ning OECD Tallinna ringmajandusele ülemineku projektis osalemine. Ukraina sõjaga seoses lisandus põgenike

vastuvõtmisega kaasnenud ümberkorraldustele ka vajadus toetada Ukraina omavalitsusi nii rahalise kui ka mitterahalise abiga ning asuda tegema ettevalmistusi Ukraina ülesehitamise toetamiseks.

Kvaliteetsete avalike teenuste osutamiseks ja linnajuhtimiseks vajab linn motiveeritud ja kompetentseid töötajaid, sest linnaorganisatsioon konkureerib paljude tegevusvaldkondade puhul peale avaliku sektori ka erasektori tööandjatega. Hea juhtimiskultuur, nüüdisaegne töökeskkond, konkurentsivõimeline töötasu ja tööandja hea maine on seetõttu vältimatud.

1.5.3. „Tallinn 2035“ tegevusvaldkondade ülevaade

Tegevusvaldkond 1: Ettevõtluskeskkond

Valdkonna põhivastutaja: Tallinna Strateegiakeskus

Eesmärk 1. Tallinna elanikud on ettevõtlikud, hästi tasustatud ning siinsed ettevõtted on ambitsioonikad

Eesmärk 2. Tallinna ettevõtted on koostöös konkurentsivõimelised globaalsetes väärtusahelates

Eesmärk 3. Tallinn on ka rahvusvaheliselt tuntud innovaatilise keskkonnana

Eesmärk 4. Tallinn on rahvusvaheliselt tuntud ja hinnatud külastuskoht aasta ringi

Valdkonna eesmärkide elluviimisel aluseks olevad arengudokumendid

Valdkonnas ei ole enam eraldi arengudokumente. Töös juhendatakse [arengustrateegiast „Tallinn 2035“](#) ning riiklikest raamdokumentidest [„Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035“](#) ning [„Turismistrateegia 2022–2025“](#).

Valdkonna panus strateegilistesse sihtidesse ja eesmärke toetavad valdkonnad

Valdkond panustab väga suurel määral strateegilise sihi „Loov maailmalinn“ ning suurel määral strateegiliste sihtide „Heatahtlik kogukond“, „Roheline pööre“ ja „Sõbralik linnaruum“ saavutamisse.

Ettevõtluskeskkonna valdkonna eesmärke aitavad saavutada eelkõige järgmised linna tegevusvaldkonnad: „Kultuur“, „Sport ja liikumisharrastus“, „Liikuvus“, „Linnaplaneerimine“ ning „Keskkonnahoid“.

Valdkonna ülevaade

1. Hinnang eesmärkide saavutamisele ja tegevusprogrammide elluviimisele

Valdkonna eesmärkide 1 ja 2 edenemine kulges üldjoontes ootuspäraselt: keskmine brutopalk Tallinnas kasvas juba III kvartali seisuga üle prognoositud taseme, aasta jooksul on suurenenud ettevõtete ekspordi osakaal ning lisandus kolm Tallinnas asuvat globaalse haardega ettevõtet. Eesmärgi 3 elluviimise hindamiseks seiratavates edetabelites jõuti ootuspäraselt eesmärgiks seatud konkurentsipositsioonidele. Positiivne erand oli uussisserändajate hinnangut kajastavas Expat City Rankingu edetabelis saavutatud 11. koht, mis on eraldiseisvana seiremõõdikuks ka valdkonna tegevusprogrammi 2 juures (pikemalt käsitletud allpool). Idufirmade töötajate arv Tallinnas ja kogu Harjumaal kasvas oodatust kiiremini hoolimata sõjast ning majanduslikust ebakindlusest. Eesti iduettevõtlusele eduka, kui mitte öelda rekordilise aasta jooksul kasvasid Tallinna iduettevõtted käibe 1,9 miljardi euroni, mis on peaaegu poole võrra rohkem võrreldes möödunud aastaga. Samuti kaasati varasemast 40% rohkem kapitali, mis võimaldas palgata üle 20% enam töötajaid. Võib eeldada, et kriisi aeg loob soodsa pinnase innovatsiooniks ja iduettevõtluse kiireks arenguks, kuna leitakse ja pakutakse lahendusi tekkinud probleemidele.

Eesmärgi 4 elluviimise kohta saab öelda, et Tallinna väliturism taastus pandeemiast pisut kiiremini kui naaberpealinnade väliturism ja üldjoontes kulges mõõdiku täitmine plaanipäraselt.

Eesmärkide saavutamiseks rakendatavad tegevusprogrammid

1. Ettevõtlik elustiil, kasvuambitsiooniga ettevõtjad, tipptasemel teadmised ja oskused
2. Rahvusvahelistumisele avatud keskkond ning koostöö valdkonna huvigruppide vahel
3. Targa linna programm
4. Atraktiivne füüsiline keskkond ettevõtluse arenguks
5. Turismisihtkoha tuntus ja tasakaalustatud turismiarendus

Tegevusprogrammi 1 kõigi kolme mõõdiku tase jäi aasta lõpu seisuga prognoositust tagasihoidlikumaks. Nõustamisteenuste mahtu on eeldatavasti vähendanud põhiteabe (ettevõtlusega alustamise etapid, toetusvõimalused, load ja nõuded jne) parem kättesaadavus nii veebis kui ka teiste ettevõtluse tugistruktuuride kaudu¹. Jätkuvalt vajatakse võõrkeelset konsultatsiooniteenust Rahvusvahelises majas, kuna uussisserändajatel on ametlike toimingute, asjaajamise ja lubadega seonduvat raskem mõista ning personaalse nõustamise vajadus on seetõttu suurem. Tingituna majanduse olukorrast ja ettevõtete investeringuotsuste vähenemisest kahanes veidi ka ettevõtlustoetuste taotluste arv. Varem on toetused olnud seotud ka messidel osalemisega, mis tähendas, et messituru pandeemiajärgse aeglase taastumise tõttu olid varasemast väiksemad nii messitoetuste taotluste koguarv kui ka ettevõtete messitegevustega seotud kulud.

¹ Hulk juhendmaterjale (sh Tallinna teenused ettevõtjale) on koondatud portaali www.eesti.ee.

Tegevusprogrammi 2 elluviimist kajastavates edetabelites tõusis Tallinn ootuspäraselt iduettevõtluse tõmbekeskuste kasvukeskkondade seas. Edetabelis Expat City Ranking, mis kajastab elukeskkonna kvaliteeti uussissirändajate vaatevinklist, tõusis Tallinn oodatust palju kõrgemale: seda aitas saavutada vähene bürokraatia, e-teenuste senisest parem kättesaadavus ning senisest kõrgem hinnang innovaatilisele ärikultuurile, äritegevuse lihtsusele, kaugtöö võimalustele ja paindlikkusele. Võtmesündmustel osalevate välisdelegaatide arv jäi oodatust väiksemaks peamiselt äri- ja konverentsiturismi aeglase taastumise tõttu, kus oma mõju oli ka geopoliitilisel olukorral.

Tegevusprogrammi 3 ehk targa linna programmi elluviimise tulemused jäid tagasihoidlikuks. Uute lahenduste katseprojektide ja innovatsioonihangetega jätkati eelnevate aastatega sarnases mahus, kuigi mõlemal juhul sooviti mahtu suurendada. Küll aga valmistati 2023. aastaks ette uut ettevõtjate loodud programmi Test in Tallinn uute tehnoloogiliste lahenduste katsetamiseks linnakeskkonnas, mis peaks aitama ka seatud sihttaseme paremini saavutada.

Tegevusprogrammi 4 mõõdikud määratakse rakenduskava uuendamise käigus.

Tegevusprogrammi 5 mõõdikute puhul saab üldjoontes täheldada edu. Tallinn saavutas maailma kestlike turismisihtkohtade programmi (Global Destination Sustainability Index) linnade pingereas 52. koha (hindamisel osales 73 linna). Sellega tõusis Tallinn 11 kohta kõrgemale eelmise aasta tulemusest, kui osaleti esimest korda, ning oli parem Põhja-Ameerika sihtkohtadest ja parim Ida-Euroopas. Välisturistide Tallinnas ööbimiste arv taastus 70% ulatuses võrreldes 2019. aastaga. See oli pisut kiirem kui Eestis keskmiselt (67%) ning kiirem ka Helsingist, Riias ja Vilniusest, jäädes aga veidi alla Stockholmile (73%). Tallinna suurimad välisturud olid Soome, Läti ja Saksamaa. Välisturistide keskmise ööbimise pikkus oli ootuspärane, ületades seejuures koroonakriisieelset taset. Välisturistide ööbimistest pisut enam kui kolmandik jagunes kolmele suvekuule ja see pole võrreldes 2019. aastaga muutunud. Oktoobrist märtsini jääb ööbimiste osakaal veel alla soovitud sihttaseme, mille saavutamist mõjutasid muu hulgas 2022. aasta alguses COVID-19-ga seoses kehtinud piirangud.

2. Olulisemad tegevused aastal 2022

Valdkonnas olulisi investeeringuid ei tehtud

- Ettevõtluskeskuse poole pöördujaid nõustati enam kui 1000 korral nii ettevõtlusega alustamise, toetus- ja arenguvõimaluste kui ka näiteks tööõiguse ja kaubandusettevõtetele seatud nõuete vallas. Sealhulgas nõustati 170 korral Rahvusvahelises majas, kus partnerorganisatsioonid osutavad teenuseid uussissirändajatele. Eelhinnanguid tehti enam kui 50 äriplaanile. See võimaldas uutel ettevõtetel analüüsida oma äriideed ning taotleda ettevõtluse alustamise toetust.
- Korraldati 7 täispikka koolituspäeva kokku 320 osalejale juhtimise, turunduse ja digiteerimise teemadel. Koostöös Tallinna Ülikooli, Tallinna Tehnikaülikooli, Tartu Ülikooli ja Eesti Kunstiakadeemiaga korraldati kokku 24 Ettevõtlusakadeemia, Loovakadeemia ja EXU Akadeemia seminaripäeva ettevõtjale vajalikel teemadel. Osalejaid oli kokku 1200.
- Ettevõtluskonkursside (Ajujaht, Prototron, STARTERTallinn, ESA BIC) kaudu panustati rahaliselt 11 uue ärimudeli käivitamisse.
- Koostöös Tehnopoliga jätkati Tallinna innovatsioonifondi targa linna lahenduste katseprojekte, mille raames said 4 ettevõtet koos rahalise toetusega võimaluse linnakeskkonnas oma uuendusliku toote või teenuse proovile panna.
- Iga-aastased ettevõtluskonverentsid (MELTi innovatsioonifoorum ja Tallinna ettevõtluspäev) sai hübriidformaadi asemel taas saalis korraldada. See võimaldas innovatsiooni edendamise foorumist saada osa ligi 300 inimesel (järelvaatamisi 1300) ning väärtuse loomisest inspireeritud ettevõtluspäeva programmist võtta osa enam kui 1700 ettevõtlushuvilisel.
- Tallinna kui targa linna rahvusvahelist kuvandit tugevdati Tallinnovationi brändi toel. Selle kaudu tutvustati pealinna ettevõtlust ning uuendusmeelseid ettevõtjaid Dubai EXPO maailmanäitusel, rahvusvahelisel kinnisvarainvesteeringute messil MIPIM, kohalikul idufirmade festivalil Latitude59 ja Rootsis Helsingborgis toimunud innovatsioonifestivalil H22 City Expo.
- Menetleti 160 ettevõtlustoetuse taotlust, millest pooled said rahastuse. Suurem osakaal oli ettevõttes praktikantide juhendamise ja digilahenduste rakendamise toetusmeetmetel. Taastus ka kohalike ja rahvusvaheliste messide toimumine ning see võimaldas pakkuda müügi edendamise toetusi uutele turgudele sisenemiseks. Toetati ka 30 ettevõtlusalast mittetulundusprojekti, mille eesmärk on suurendada ettevõtete konkurentsivõimet ja ettevõtlusaktiivsust, arendada ettevõtete koostööd haridus- ja teadusasutustega ning suurendada Tallinna rahvusvahelist tuntust.
- Traditsiooniliselt tunnustati 2022. aasta tublimaid ettevõtteid arendusprojekti, koostööprojekti, särava startija, turismiteo, töökohtade looja, tulevikulahenduse ja ökouuenduse kategoorias ning anti välja auhinnad parimatele tänavustele rakenduslikele teadustöödele ülikoolides.
- Tallinna tutvustati kohapeal enam kui 250 rahvusvahelisele mõjutajale ja ajakirjanikule, 17 tutvumisreisi ajal võõrustati 210 rahvusvahelist reisi- ja konverentsikorraldajat.
- Tallinna kui puhke- ja konverentsiturismi sihtkohta tutvustati 19 rahvusvahelisel turundusüritusel. Sealhulgas on Tallinna konverentsi- ja elamusturismi võimalusi tutvustatud kaheksal rahvusvahelisel turundusüritusel, kus on

individuaalsetel kohtumistel Tallinna tutvustatud 240-le ürituse korraldajale. 2022. aastal vastati ligi 200-le konverentsidega seotud päringule. Valmistati ette Tallinna rahvusvahelise konverentsi toetamise meede.

- Visit Tallinna ingliskeelsetes sotsiaalmeediakanalites avaldati enam kui 1600 postitust ja reklaami, mis inspireerivad Tallinna avastama. Need vaadati kokku üle 58 mln korra. Korraldati seitse rahvusvahelist digitaalset turunduskampaaniat, mis kutsusid Tallinna külastama. Sisuloomes keskenduti videomaterjali loomisele. Visit Tallinna Youtube'i kanal täienes 14 uue klipi ja videogiidiga.
- Müüdi 10 500 Tallinn Card, millega külastati muuseume ja vaatamisväärsusi 54 000 korda. Klientide rahulolu Tallinn Cardiga oli 4,7 palli 5-st. Algasid linna külalisele mõeldud mobiilirakenduse Tallinn Card City Guide'i arendustööd.
- Tallinna Turismiinfokeskust külastati 95 016 korda. Külaliste rahulolu oli 4,7 palli 5st. Vastati 1310 kirjalikule päringule, peaaegu 500 päringule veebivestluses ja ligi 700 päringule telefoni teel. Lisaks vastati päringutele sotsiaalmeediakanalites.
- Linnakülaliste ringiliikumise hõlbustamiseks töötati Tallinna uue viidasüsteemi loomise nimel. Viidi läbi viidasüsteemi disainikonkurss.
- Andmepõhise turismi arendamiseks valmistati ette 2023. aastal tehtavat väliskülaliste uuringut ja uuendatava konverentsistatistika kogumise platvormi meetings.ee ärianalüüsi.
- Et parendada ettevõtjate teadlikkust kestlikkuse teemadel algatati Tallinna turismisektori ettevõtjate roheklubi. Selle eesmärk on pakkuda mentorlust ja propageerida keskkonnamärgise Roheline Võti (Green Key) põhimõtteid, Tallinna ettevõtluspäeva raames korraldati paneelvestlus. Neljal veebiseminaril käsitleti kvaliteedimärgiste kasu ettevõtjale, disainimõtlemist toote- ja teenusearenduses (sh ringmajanduse võimalusi turismis) ja tutvustati ligipääsetavuse teemat (erivajaduste arvestamist turismitoote arenduses).

3. Olulisemad tegevused ja investeeringud aastal 2023

3.1 Tegevused

- Parandatakse ettevõtlusteadlikkust ja uuendusmeelsust eri tegevuste kaudu, sh nõustamis- ja koolitusteenustega.
- Jätkatakse ettevõtete arengut ja innovatsiooni edendavate väikeprojektide toetamist.
- Toetatakse ühiskonnale väärtust loovate uute ärimudelite loomist koostöös ettevõtlusinkubaatorite ja ärikiirenditega.
- Jätkatakse innovatsiooni edendamist, sh pakutakse ettevõtetele testimisvõimalusi linnakeskkonnas (programm Test in Tallinn, innovatsioonifond Tallinnovation).
- Toetatakse ettevõtete kasvu ja efektiivsust finantsmeetmete abil, samuti jätkatakse inkubatsiooni- ja äriarendusteenuste osutamist loomeinkubaatoris ja Tehnopolis.
- Viiakse läbi turundus- ja kommunikatsioonitegevusi Tallinna kui atraktiivse ja uuendusmeelse tegevuskeskkonna tuntuse suurendamiseks nii kohalike kui ka rahvusvaheliste ettevõtete seas sihtkohana, positiivse kuvandi loomiseks ja külastussoovi tekitamiseks. Tallinna kui reisisihtkohta tutvustatakse sotsiaalmeediakanalites, tehakse koostööd rahvusvaheliste suunamudijate, ajakirjanike ja meediaväljaannete esindajatega. Korraldatakse rahvusvahelisi turunduskampaaniad, et innustada inimesi Tallinna reisima ja linna avastama. Jagatakse sihtkohainfot rahvusvahelistele reisi- ja konverentsikorraldajatele. Osaletakse turundusüritustel. Konverentsiturismi ergutamiseks antakse välja rahvusvahelise konverentsi korraldamise toetust.
- Soodustatakse meeldivat külastuselamust turismiinfoteenuste ning muuseumide ja vaatamisväärsuste pileti Tallinn Card toel. Antakse kasutusse mobiilirakendus Tallinn Card City Guide, mis toob ühte keskkonda kokku Tallinna muuseumide ja vaatamisväärsuste ning Tallinna ühistranspordi info, teekonna valikut hõlbustava kaardirakenduse, kasutaja huvidest lähtuvad reaajas külastussoovitused ning Tallinn Cardi ostmise ja kasutamise võimaluse.
- Suurendatakse külalislahkuse sektori teadlikkust kestlikest põhimõtetest seminaride, teabematerjalide ja parimate tavade tutvustamise teel ning neljasilmakohtumistel. Osaletakse üle-eestilise rohemärgise väljatöötamises. Tallinna restoranide nädala raames innustatakse restorane keskkonnanahoidlikku toitu pakkuma. Korraldatakse rahvusvaheline kestlike sihtkohtade konverents Green Destinations. Osaletakse kestliku turismisihtkoha arendamisega seotud projektides, sh maailma kestlike turismisihtkohtade programmis Global Destination Sustainability Index.
- Jätkatakse Tallinna turismiandmete koondamist, turismiuuringute ja -analüüside läbiviimist ja avaldamist. Tehakse välisküllastajate uuring, seiratakse vanalinna külastuskoormust ja koondatakse mobiilpositsioneerimise andmestikule tuginev välisküllastuste statistika. Analüüsidele toetudes saab teha äriotsuseid, arendada linnakülalisele mõeldud tooteid ja teenuseid.

3.2 Investeeringud

- Sihtasutuse Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid tarbeks rekonstrueeritakse ruumid loodavas loome- ja ringmajanduskeskuses (Poldri tn 3).

erinevad võimalused. Mitteõppivate või -töötavate (NEET) noorte staatusest väljumise programmi jõudis 2044 noort, kellest 588 ehk 29% on asunud tööle või läinud tagasi kooli. Programmis osalemise edukus sõltub noorest ja tema motivatsioonist. Sihttase (60%) jäi saavutamata, kuna keskenduti võimalikult paljude NEET-noortega kontakti loomisele ja programmiga liitumise võimaluste tutvustamisele. Seetõttu on tööle asunute või tagasi kooli läinute protsent võrreldes 2021. aastaga madalam.

Tegevusprogrammi mitme tasandi mõõdikute kohta jääb käesolevas aruandes paraku hinnang andmata, kuivõrd paljude mõõdikute baas- ja sihttasemed määratakse 2023. aastal. Samuti ei korraldatud 2022. aastal õpetajate ja lapsevanemate seas riiklikku üldhariduskoolide rahuloluküsitlust (seda tehakse 2024. aastal), mille andmetel põhineb mitu mõõdikut. Osa mõõdikute puhul pole statistikaameti andmeid Tallinna kohta veel avaldatud. Seega tuleb mitme mõõdiku kohta anda hinnang tagasiulatuvalt järgmiste aastate aruannetes, kirjeldades pikaajalist trendi. Ülejäänud tegevusprogrammide tasandi mõõdikute puhul, millele on baas- ja sihttase määratud, vastab saavutatud tase kavandatule.

2. Olulisemad tegevused ja investeeringud (sh välisrahastusega projektid) aastal 2022

2.1 Tegevused

- Aasta lõpuks võeti Tallinna koolidesse vastu 2120 Ukrainast tulnud õpilast, neist 442 õpilast spetsiaalselt neile avatud Tallinna Lilleküla Gümnaasiumi Räägu õppehoones. Tallinna munitsipaallasteadeades oli aasta lõpu seisuga 835 Ukraina last. Koolidesse ja lasteadeadesse värvati Ukraina päritolu abiõpetajaid, loodi kohanemisprogramme ja lisavõimalusi, sh eesti keele õppeks.
- Andekate laste toetamise programmi raames jätkati lastele õpikodade tegevuses osalemise võimaluse pakkumist ja alustati individuaalse õpitee disainimist, lähtudes andeka lapse tugevatest külgedest, soovidest ja huvidest. Õpetajate majas taaskäivitati õpetajate aineseksioonid, mis toetavad Tallinna koolide õpetajaid ainepõhiste ja valdkonnaüleste koolitustega, sh õpetati andekaid õpilasi märkama ja toetama, pakuti võimalust osaleda võistlustel, konkurssidel ja olümpiaadidel, sh konkursil „Tallinna talent“, ning korraldati õpilaskonkurss, et motiveerida ärksaid õpilasi end täiendama.
- Hariduslike erivajadustega õpilaste toetamisel keskenduti 2022. aastal alusharidusele: koolitati mitu gruppi lasteadeade sobitusrühmade õpetajaid ja lasteadeade õppealajuhatajaid. Mitu kooli sai uusi mürasummutuskabiine, õpikapsleid, IT-vahendeid jms.
- Lõppes URBACTi Eesti linnade projekt „Koostööne ja innovaatiline haridus“, mille eesmärk oli luua Eesti kohalikest omavalitsustest haridusvaldkonna kogemuste ja lahenduste jagamise võrgustik. Projekti juhtpartner oli Tallinn oma haridusameti eestvedamisel. Eesti projektiga liitusid Elva, Kambja, Kohila, Rae, Saue ja Viru-Nigula vald ning Narva linn. Iga võrgustiku omavalitsus valis endale käsitletud teemade hulgast fookusteema, millega kohalikul tasandil põhjalikumalt tegeleti ning pärast kogemusi jagati.
- Koolide juurde valdkondlike kompetentsikeskuste loomiseks koostati reaalinete kompetentsikeskuse ideekavand Tallinna Reaalkooli põhjal. Eri koolidega arutati teiste õppesuundade kompetentsikeskuste ideid.
- Alustati kahe suuremahulise rahvusvahelise projektiga. Euroopa Liidu teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamisprogrammi Horisont 2020 projekti SchoolFood4Change raames töötatakse välja koolide ja lasteadeade toidu tervise- ja keskkonnamõjude hindamise metoodika. Projekti eesmärk on läheneda koolitoidule terviklikult. Tehakse koolitusi ning töötatakse välja uuenduslikke, kliimasõbralikke ja jätkusuutlikke retsepte. Üldhariduskoolidele suunatud Erasmus+ projekti G-STEAM käigus valmivad STEAMi2 õppematerjalid koolidele, teaduspõhine juhend STEAMi ainete õpetamiseks ning keskkonnateemaline STEAMi käsiraamat.
- Koostöös Soome partneritega viidi ellu [noorteprogramm Gutsy Go](#). Selles kasutati ennekõike mitteformaalse õppimise meetodeid, et noortes üles leida nende potentsiaal ja ainulaadsus ning pakkuda võimalust tegutseda oma kogukonna paremaks muutmise nimel. See arendab noorte võimet kriitiliselt mõelda kohalike ja globaalsete probleemide üle ja pakkuda ideid nende lahendamiseks. Programm toimus Lasnamäel ja selles osales 100 noort Läänemere ja Kuristiku gümnaasiumist.
- Arendati ja rakendati programmi „Hoog sisse“ (NEET), et toetada noorte naasmist kooli või tööle. Programmi raames suheldi 2044 noorega. Mobiilse noorsootöö ehk tänavatööga suunati noori harivate ja arendavate vaba aja tegevuste juurde. Kokku suheldi 3810 noorega. Tallinna noortele, lastevanematele ja koostööpartneritele koondati ja levitati infot vaba aja veetmise võimaluste kohta. Loodi veebileht, kuhu koondati info Ukraina noortele pakutavatest projektidest, laagritest ja huvitegevusest.
- Toetati noorte osalemist projektides, laagrites, õpilasmalevas ja noorteühingutes. Laagrites osales linna toetusel 5811 noort ja toetust sai 44 laagrikorraldajat. Sihtasutus Õpilasmalev pakkus suvel tööd 972-le Tallinna noorele. Kokku tegutses õpilasmaleva juures 61 rühma. Toetati 63 noorsooprojekti, mille prioriteedid olid mitteformaalne õpe ja noorte omaalgatused.

² STEAM (ingl *Science, Technology, Engineering, the Arts and Mathematics*) on lähenemine, kus kasutatakse teadust, tehnoloogiat, inseneeriat, kunste ja matemaatikat huvipunktidenä, mille kaudu õpetatakse uurimist, dialoogi pidamist, kriitilist mõtlemist ja probleemide lahendamist koosloomes.

- Noorte enesearengu toetamiseks ja vaba aja sisustamiseks korraldati üheksa suvefestivali, mille keskmes olid tänavakunst, ekstreemsport ja noorte omaalgatus. Koostöös noorte ja Kesklinna valitsusega avati esimene legaalne grafitisein (Pärnu maantee viadukti all).
- Alustati noortekeskuse teenuse disainimist, mille tulemusena valmib noortekeskuse teenuse mudel.
- Linnaelanikele ja noortele avati suveks 15 koolistaadionit. Sellega laiendati nii noorte kui ka teiste linlaste liikumisharrastusega tegelemise võimalusi (vt ka ptk 11 „Sport ja liikumisharrastus“).
- Linna parimate noorsootöö tegijate ja noorte tunnustamiseks korraldati konkurss „Suured teod“, kuhu esitati 68 nominenti. Parimad valiti viies kategoorias: Tallinna aasta noorsootöötaja, vabatahtlik ja noorteühendus ning „Tallinna noorte suured teod“ ja „Suured teod Tallinna noortele“.

2.2 Investeeringud

- Uusehitistest valmisid A-energiaklassi hoonetena Merivälja Lasteaed (vt ka ptk 9 „Linnavara“) ja Lasteaed Kelluke.
- Renoveeriti Tallinna Muusikakool, Tallinna Linnamäe Vene Lütseumi spordiväljak ja Tallinna Liivamäe Lasteaed. Alustati kuue Tallinna lasteaia renoveerimist.
- Jätkati Mustamäe Huvikooli renoveerimist ning nelja kooli projekteerimist:
 - o Jakob Westholmi Gümnaasiumi juurdeehitis
 - o Tallinna Reaalkooli juurdeehitis
 - o Tallinna Heleni Kooli uue hoone projekteerimine
 - o Tallinna Huvikeskus „Kullo“ uue hoone projekteerimine
- Alustati koolide ligipääsetavuse välisprojektiga „Kaasava hariduse põhimõtete rakendamise toetamine Tallinna koolides“, mille eesmärgiks oli suurendada Tallinna linna üldhariduskoolide valmisolekut rakendada kaasava hariduse põhimõtteid ning panustada koolide hoonetesse haridusliku erivajadusega õpilaste integreerimiseks vajalike ehitustööde tegemise, sisustuse, õppe- ja õueala vahendite ostu ning paigalduse kaudu. Projekti kestvus 01.08.2019-31.08.2022. Projekti raames paigaldati 2022. aastal mitmesse kooli liftid ja trepitõstukid ning hangiti trepironijad.
- Jätkati koolide ventilatsioonisüsteemide parendamist.

2.3 Selgitus 2022. a eelarves ette nähtud investeeringute tegemise kohta

Valdkonna planeeritud investeeringud täideti umbes ¾ ulatuses. 2022. aasta üheks prioriteediks oli koolide ventilatsioonide parendustööde teostamine. Aasta jooksul uuendati ja korrastati 9 asutuse ventilatsioonisüsteemid. Töödega alustati veel 6 asutuses, sh Gustav Adolfi Gümnaasium, Ristiku Põhikool, Tallinna Inglise Kolledž, Tallinna Prantsuse Lütseum, Tallinna 21. Kool, Tallinna Kesklinna Vene Gümnaasium. Tööd lõpetatakse 2023. aastal. Tallinna Kunstikooli renoveerimise ehitushange viidi läbi esialgsest ajakavast hiljem seoses kavandatud pikemalt kestnud projekteerimise tõttu. 2022. aastal teostati projekteerimine ja viidi läbi renoveerimise ehitushange. Ehitusleping sõlmiti 20. märtsil 2023 ja vastavalt lepingule peaks tööd valmima 2024. aastal. Tallinna Vindi Lasteaed, Tallinna Rõõmupesa Lasteaed, Lasteaed Kelluke ja Merivälja Lasteaed pidid valmima 2022. aasta lõpuks, kuid ehitustööde valmimine nihkus 2023. aastasse ja seoses sellega ka sisustuse soetamine planeeritud hilisemale ajale. Tallinna Männiku lasteaia esimene ehitushange 2022. aastal tühistati, kuna ületas planeeritud maksumust. Uus hange viidi läbi 2023 aasta I kvartalis, mis samuti ebaõnnestus. Seoses mitmete Lasnamäe ja Mustamäe lasteaegade projekteerimistöödeks tehti ühishanked. Praeguseks hetkeks on projekteerimise lepingud sõlmitud, kuid tööde algus seoses esmaste hangete ebaõnnestumiste tõttu on nihkunud kavandatud hilisemaseks. Planeeritud väiksemad osutused Tallinna Nõmme Gümnaasiumi spordihoone ja Mustamäe Huvikooli uue hoone sisutamise kulud. Haridusasutuste remonttööd, soetused ja tuleohutusnõuete täitmise reservist kaetakse asutuste jooksvaid remonttöid ja soetuseid. Mitmete 2022. aastal alustatud tegevustega jätkatakse 2023. aastal, sh Päästeameti ettekirjutuste täitmine; asenduspindade remonttööd; basseini remonttööd; rattamajade soetus; fassaadi avariitööd jne.

3. Olulisemad tegevused ja investeeringud aastal 2023

3.1 Tegevused

- Koostatakse hariduse ja noorsootöö valdkonna arengukava lähteülesanne ning alustatakse arengukava väljatöötamist (arengukava on kavas kinnitada 2024. a). Haridusasutuste juhtimis- ja arendustegevuste kvaliteedi parendamiseks uuendatakse asutuste arengu kavandamise ja tulemushindamise protsessi. Valdkonna arengukava koostamise raames alustatakse ka Tallinna huvihariduse ja huvitegevuse kontseptsiooni loomist.
- Linna haridusasutusi toetatakse eestikeelsele õppele üleminekul, analüüsitakse seniste toetusmeetmete tulemuslikkust, suunatakse täiendavaid rahalisi vahendeid õpetajate keeleõppesse ning eesti keele õpet toetavatesse tegevustesse nii üldhariduskoolides kui ka alus- ja huvihariduses. Samuti toetatakse üldhariduskoole uuendatud riikliku õppekava rakendamisel, sh taaskäivitatud õpetajate aineseksioonide kaudu.
- Haridusasutuste tiptasemel juhtimise toetamiseks arendatakse juhtimismeeskondi projektide ja ürituste kaudu, alustavate juhtide toetuseks rakendatakse alates veebruarist mentorsüsteem ja laiendatakse uute juhtimismudelite kasutamist.

- Töötatakse välja õpetajate koolituste tulemuslikkuse hindamise süsteem. Jätkub klassijuhataja ametit väärtustav projekt koostöös Tartu Ülikooliga. Õpetajate maja korraldatavas alustava õpetaja sisseelamisprogrammis toetatakse 20 noort õpetajat.
- Jätkuvad individuaalse õpitee kujundamisega seotud tegevused, sh individuaalse õpitee mudeli disainimine ning formaalse ja mitteformaalse õppe lõimimisega seotud projektid. Seejuures arvestatakse uuendatud õppekava võimaluste ja lähtekohtadega.
- Jätkatakse uussisserändajatele, eelkõige Ukraina sõjapõgenikele mõeldud tegevusi. Arvestuslikult on 2023. aastal Tallinna koolides jätkuvalt ligi 3000 Ukrainast tulnud õppurit, kellele tagatakse õppimisvõimalus nii Tallinna Lilleküla Gümnaasiumi Räägu õppehoones kui ka teistes Tallinna üldhariduskoolides. Lisaks alustatakse õppeaasta lõpus Eestisse jõudvatele lastele kohanemisprogrammi pakkumist üldharidus-, kutse- ja huvikoolide koostöös.
- Nõmme Gümnaasiumi põhikooli osa baasil luuakse eraldi põhikoolina Hiiu Kool.
- Toetatakse noorsootööga tegelevaid organisatsioone (projektid, laagrid, noorteühingud, õpilasmalev).
- Juhtpartnerina viiakse ellu rahvusvahelist välisprojekti „Make peace visible“, milles osaleb rohkem kui 300 Tallinna, Helsingi ja Stockholmi noort. Projektis kasutatakse haridusuuendusliku programmi Gutsy Go meetodeid (vt 2022. a tegevused). Projektis osalemine pakub noorte tavapärasesse õppetöösse vaheldust, arendab nende probleemilahendusoskusi, õpetab neid üksteist mõistma ja aitab avastada iseennast. Projekti raames valmib Tallinnas 10 ning projektis kokku 30 lühidokumentaalfilmi.
- Mitmekesistatakse noorte koolivaheaja veetmise võimalusi. Keskendutakse linna spordiparkidele ja noorte kogunemiskohtadele, kus korraldatakse koos noortega üritusi ja toimuvad tegevusprogrammid.
- Viiakse lõpule noortekeskuse teenuse disainimine ning lepatakse kokku uued ühised teenuse osutamise ja juhtimise põhimõtted.
- Taotletakse mittetöötavatele ja -õppivatele (NEET) noortele suunatud programmi „Hoog sisse“ rahastust Euroopa Sotsiaalfondist. Tehakse mobiilset noorsootööd, mille eesmärk on märgata ja toetada noori ning pakkuda neile enesearenguvõimalusi. Korraldatakse tegevusi ja programme, mis toetavad noorte enesearengut ja omaalgatust.
- Korraldatakse Tallinna linnavolikogu juures töötava noortevolikogu uue koosseisu valimised.
- Linna parimate noorsootöö tegijate ja noorte tunnustamiseks korraldatakse taas konkurss „Suured teod“.

3.2 Investeeringud

- 2023. aastal valmivad Tallinna Rõõmupesa Lasteaed, Tallinna Vindi Lasteaed, Merivälja Lasteaed, Lasteaed Kelluke ja Tallinna Asunduse Lasteaed. Alustatakse Tallinna Lasteaia Kikas, Lasteaia Päikene ja Manufaktuuri Lasteaia hoone projekteerimist.
- Jätkuvad Tallinna Kunstikooli renoveerimistööd ja valmib Mustamäe Huvikooli uus hoone.
- Projekteeritakse Tallinna Huvikeskuse „Kullo“ uus hoone, mis hõlmab ka piirkondlikku noorte- ja kultuurikeskust. Uus hoone kavandatakse [arhitektuurikonkursi võidutöö](#) alusel.
- Alustatakse Jakob Westholmi Gümnaasiumi ja Tallinna Reaalkooli juurdeehitiste projekteerimist.
- Jätkatakse haridusasutuste kütte- ja ventilatsioonisüsteemide parendamist.

Tegevusvaldkond 3: Keskkonnahoid

Valdkonna põhivastutaja: Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet

Eesmärk 1. Tallinnas on mitmekesine loodus ja tervislik linnakeskkond

Eesmärk 2. Jäätmehooldus on säästev

Valdkonna eesmärkide elluviimisel aluseks olevad arengudokumendid

[Arengustrateegia „Tallinn 2035“](#), [„Kliimaneutraalne Tallinn. Tallinna säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise kava aastani 2030“](#), [Tallinna keskkonnastrateegia aastani 2030](#), [Tallinna välisõhus leviva keskkonnamüra vähendamise tegevuskava aastateks 2019–2023](#), [Tallinna jäätmekava 2022–2026](#), [Tallinna sademevee strateegia aastani 2030](#) ning riiklik dokument [„Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030“](#).

Valdkonna panus strateegilistesse sihtidesse ja eesmärgi toetavad valdkonnad

Valdkond panustab väga suurel määral strateegilise sihi „Roheline pööre“ ning suurel määral strateegiliste sihtide „Sõbralik linnaruum“, „Kodu, mis algab tänavast“, „Terve Tallinn liigub“ ja „Loov maailmalinn“ saavutamisse.

Keskkonnahoiu valdkonna eesmärgi toetavad saavutada eelkõige järgmised linna tegevusvaldkonnad: „Ettevõtluskeskkond“, „Haridus ja noorsootöö“, „Kultuur“, „Liikuvus“, „Linnamaastik“, „Linnaplaneerimine“, „Linnavara hoidmine ja arendamine“ ning „Tehnoloogid“.

Valdkonna ülevaade

1. Hinnang eesmärkide saavutamisele ja tegevusprogrammide elluviimisele

Eesmärgi 1 elluviimist hinnatakse tegevusprogrammide 1-4 ja 6 mõõdikute tasemetel alusel, mistõttu annab eesmärgi saavutamise põhjaliku ülevaate aruande järgmine peatükk, mis avab tegevusprogrammide kaupa mõõdikutega edenemist. Kokkuvõtlikult saab eesmärgi 1 täitmise osas öelda, et prognoosist läks märkimisväärselt paremini ühis-, kogukonna- ja õppeadade suunal, kus uued rajatud linnaaiad leidsid tallinlaste seas väga sooja vastuvõtu ning neis tegutsejate arv ületas mitmel puhul kahekordselt 2021. aasta taset. Kõige suuremaid puudujääke oli eesmärgi täitmisel õhukvaliteedi näitajate osas, kus suurenes peenosakeste ja eriti peenete osakeste piirväärtuste ületamiste arv. Osaliselt ei ole eesmärgi 1 elluviimisele võimalik sel korral tegevusprogrammide mõõdikute alusel hinnangut anda, kuna mitu valdkonna mõõdikut on 2023. aastal välja töötamisel. Samuti on mitme tegevusprogrammi mõõdikud sellised, mille tasemeid ei seirata iga-aastaselt.

Eesmärgi 2 saavutamisel on probleemne olmejäätmete kogus, mis elaniku kohta aastas tekkis, põhjuseks majanduskasv, mis on otseses seoses tarbimise kasvuga.

Eesmärkide saavutamiseks rakendavad tegevusprogrammid

1. Mitmekesine ja elurikas linnaloodus
2. Puhas vesi
3. Puhas õhk
4. Vähem müra
5. Jäätmehooldus
6. Keskkonnateadlikud linlased

Tegevusprogrammi 1 elluviimist saab sel korral hinnata ühe mõõdiku alusel, mis seirab riikliku ja kohaliku kaitse all olevate alade pindala. Kuigi prognoositi kasvu, siis jäi pindala samaks, kuna kahe kohaliku kaitseala moodustamisega (Astangu-Mäeküla kaitseala ja Kakumäe metsa kaitseala) ei jõutud 2022. aastal lõpule. Tegevusprogrammi edenemist ehk linnalooduse elurikkuse seisut hinnatakse ka indikaatorliikide seisundi seiramisega. Sel korral aga hinnangut ei anta, kuna seire toimub ajavahemikul 2022-2035 kahel aastal: 2027 ja 2035. Kolmas tegevusprogrammi mõõdik on 2023. aastal välja töötamisel.

Tegevusprogrammi 2 elluviimine edenes ootuspäraselt. Mõnevõrra tõusis elanike rahulolu veekogude seisundiga.

Plaanipäraselt ei kulgenud tegevusprogrammi 3 täitmine, kus kasvas peenosakeste (PM10) ja eriti peenete osakeste (PM2.5) piirväärtuste ületamiste aastane koguarv. Seejuures oli peenosakeste piirväärtuste ületamisi võrreldes 2021. aastaga viiel korral rohkem (2021. a 16 korda; 2022. a 21 korda) ja eriti peenete osakeste puhul oli ületamiste arv 2021. aastaga võrdluses kahekordne (2021. a 4 korda; 2022. a 8 korda). Mõlemas kategoorias ületati kahekordselt ka 2022. aastaks seatud prognoose. Õhukvaliteedinäitajate kõikumist eri aastatel võib siiski pidada ootuspäraseks. Tallinna iseloomustab õhusaaste kiire hajumine, kuid õhukvaliteedinäitajad on tugevalt seotud parasjagu esinevate ilmastikuoludega (nt inversioon). Kui ilmastikuolud lukustavad õhusaaste maapinnalähedasesse kihti, siis on piirväärtuste ületamine näiteks aastavahetusel, ahjukütte- ja lõkkeperioodil kerge tulema. Seetõttu tulenesid negatiivsed välisõhu näitajad osaliselt ilmselt ka ebasoodsatest

ilmastikuoludest päevadel, mil olid suuremad emissioonid ahjuküttest, autotranspordist ja lõketest. Elanike rahulolu õhu puhtusega langes vähesel määral võrreldes 2021. aasta tulemusega.

Samuti oli probleemne tegevusprogrammi 5 edenemine, kus olmejäätmete teke elaniku kohta on kasvanud prognoositust enam (2019. aastal 531 kg/in, 2021.aastal 596 kg). Põhjuseks majanduskasv, mis on otseses seoses tarbimisega, st mida paremini läheb majandusel, seda rohkem tarbitakse ja tekitatakse jäätmeid. Paremaid tulemusi on näha olmejäätmete ringlussevõtu osas, mille osakaal on ajas kasvanud (vt ka Sissejuhatus, Siht 4: Roheline pööre).

Tegevusprogrammi 4 ellu viimist saab sel korral hinnata ühe mõõdiku alusel: elanike rahulolu müra tasemega. Oodatud kasvu eelmisel aastal toimunud ei ole. Ülejäänud kahele müra mõõdikule ei ole võimalik sel korral hinnangut anda, kuna võrreldes baasaastaga on vahepeal muutunud mõõtmise meetoodika. Vana ja uue meetoodika sidumise meetoodika pakub välja Euroopa Komisjon 2023. aastal, misjärel saab ka mõõdikute edenemisele hinnangu anda.

Tegevusprogrammi 6 täitmine edenes prognoositust tunduvalt paremini ning eriti häid tulemusi on saavutatud ühis-, kogukonna- ja õppeaedade suunal. Linlaste teadlikkus ja huvi linnaaianduse suhtes on kasvav, mida näitab nii uute linnaaedade teke kui ka seal tegutsevate inimeste hulk. Ühis- ja kogukonnaaedades tegutsevate arv oli võrreldes 2021. aastaga enam kui kahekordne ning samuti ületas ootusi õppeaedade tegevusse kaasatud laste ja töötajate arv. Võrreldes 2021. aastaga lisandus 9 ühis- või kogukonnaaia ja 29 õppeaia linnaasutust. Hea tulemus on saavutatud tänu linna järjepidevale teavitustegevusele ja toetusele linnaaianduse valdkonnas. Uute linnaaedade rajamist ja olemasolevate arendamist toetatakse taotlusvoorude, õppeprogrammide ja nõustamistegevuse korralduse kaudu. Hinnangut ei saa sel korral anda keskkonnateadlikkuse mõõdikule, mida Keskkonnaministerium iga kahe aasta tagant seirab, kuna võrreldes baasaastaga on vahepeal muudetud meetoodikat. Mõõdikut täpsustatakse 2023. aastal. Positiivsena saab siinkohal aga välja tuua Tallinna rahuloluküsitluse andmed, mis näitavad, et tallinlaste teadlikkus keskkonnaprobleemidest on ajas kasvanud.

2. Olulisemad tegevused ja investeeringud (sh välisrahastusega projektid) aastal 2022

2.1 Tegevused

- Algati kahe uue kohaliku omavalitsuse tasandi kaitseala moodustamine (Kakumäe metsa kaitseala ja Astangu-Mäeküla kaitseala). Kinnitati Pääsküla raba kaitseala kaitsekorralduskava 2023–2032 ning Pääsküla rabas viidi läbi näidistalguid paisude rajamise kohta.
- Jätkus võõrliikide, sosnovski karuputke ja vereva lemmaltsa tõrje vastavalt väljakaevamise ja kitkumise teel.
- Jätkusid eluslooduse uuringud. Inventeeriti seni uurimata rohealadel nahkhiiri, viidi esmakordselt läbi suuremaid rohealasid hõlmav suur- ja väikeimetajate uuring ning viidi läbi sammalde ja samblike kaardistamine Maarjamäe paekalda piirkonnas. Ühtlasi viidi läbi eksperthinnangud Mustjõe rannaniidu ja Harku metsa kaitseala sookoosluste taastamise võimalikkuse kohta ning uuriti Tähetorni tänava konnataristu toimimist.
- Valmis Tallinna kimalaste ja päevaliblikate seisundi ja elupaikade sidususe analüüs, mis võttis kokku seni Tallinnas läbi viidud uuringud ja andis kaitsekorralduslikke soovitusi. Esmakordselt Tallinna linna 10 km ulatuses läbiva Põhja-Eesti klindi Tallinna lõigu geoloogilised ja botaanilised väärtused.
- Euroopa Komisjoni LIFE programmi välisprojekti „CoastNetLife – Rannikuelupaikade taastamine“ raames jätkus viiendat aastat Paljassaare hoiuala rannaniitude hooldamine ligikaudu 40 šoti mägiveise poolt. Projekti käigus taastatakse Paljassaare hoiuala ning Aegna saare maastikukaitseala väärtuslikud niidukooslused, mis aitavad tagada mitme linnu- ja taimeliigi püsijäämist Tallinnas. Aprilliks lõpetati invasiivse võõrliigi kurdlehise kibuvitsa tõrje Paljassaare hoiuala taastatavalt rannaniidult ca 6,8 hektari suurusel tõrjealal ning Aegna Loodusmaja jaoks telliti poollooduslike koosluste teemaline õppeprogramm. 2023. aastal alustatakse Paljassaare linnuvaatlustorni ehitamist, mille jaoks väljastati projekteerimistingimused ning teostati torni topo-geodeetilised uuringud. Projekt lõppeb 2024. aastal.
- Veekaitse valdkonnas jätkati Pelgurand-Stroomi ranna suplusvee kvaliteedi uuringut ning 1990. aastate keskpaigast alates kestnud Harku järve ja selle valgala veekvaliteedi seiret. Telliti Ülemiste järve sanitaarkaitseala avalikkusele avamise keskkonnamõju eelhindang ning autopesulate keskkonnakaitseline ekspertiis. Ühtlasi viidi läbi Kopli lahe sademevee sissevoolude veekvaliteedi uuring.
- Valmisid Tallinna linna välisõhu strateegiline mürakaart ja [siseriiklik mürakaart](#) ning alustati müra vähendamise tegevuskava koostamist.
- Keskkonnamõju hindamise valdkonnas jätkus Seewaldi valgala sademevee kollektori ja Mustakivi tee pikenduse keskkonnamõju hindamise läbiviimine ja vajalike uuringute koostamine. Keskkonnamõju hindamise eelhindangud koostati Tondi tänava raudteeülesõidu eritasandilise ristumise põhiprojektile ning Tondiraba ja Kadrioru parkide vahelise kergliiklustee II etapi põhiprojektile.
- Kehtestati Tallinna jäätmekava perioodiks 2022-2026.
- Osutati korraldatud jäätmeveoteenust 13 jäätmeveopiirkonnas.
- Töötati välja ja käivitati keskkonnahariduslik õppeprogramm „Jäätmetekke vältimine ja vähendamine, kordus- ja taaskasutamine ning jäätmete liigiti kogumise harjumuse kujundamine“ lasteaedadele ja koolidele.
- Läänemere päeva puhul korraldati Noblessneri Valukojas populaarteaduslik seminar, mida said jälgida kõik huvilised otseülekande vahendusel. Samuti toimusid erivanuses lastele ja peredele suunatud töötoad Noblessneri sadamas õlitõrjelaeva külastamisega.

- Koostöös ajakirjaga Hea Laps viidi läbi Läänemere teemaline lastele suunatud luulekonkurss "Minu meri, Läänemeri". Osalesid pealinna koolide 1.–9. klassi õpilased. Luulekonkursiga sooviti suunata lapsi mõtlema Läänemere mõjust meie elukeskkonnale.
- Viidi läbi fotokonkurss „Aastaring Tallinnas 2022“, millega sooviti panna inimesi märkama linnaruumi ja looduse omavahelist seost. Konkursile laekus kokku 217 tööd.
- Planeeritava Klindipargi radadel korraldati eesti ja venekeelseid loodusretki, millest võttis osa kokku 100 inimest.
- 15. maist sügiseni kestva hooaja jooksul korraldati Tallinna lasteadeadele ja üldhariduskoolidele loodus- ja keskkonnahariduslikke õppekavakohaseid Aegna loodusmaja programme. 2022. aasta hooaja jooksul külastas loodusmaja kokku 2096 inimest.
- Valmis Tallinna koolidele laenuatav keskkonnahariduslik rändnäitus „Inimene, kliima ja elurikkus“. Näitus tutvustab fotode, skeemide, jooniste ja tekstide abil, kuidas inimene mõjutab keskkonda ja kuidas tema heaolu on sellest mõjutatud. Näitus sobib 7.–9. klassi õpilastele. 2022. aastal eksponeeriti rändnäitust 8 Tallinna koolis.
- Jätkati keskkonnavaldkonna mittetulundustegevuse toetusega. Selle eesmärk on Tallinna elanike eri vanuse- ja huvirühmade keskkonnateadlikkuse kestev kasv ja keskkonda säästev eluviis, mitteformaalset haridust toetavate keskkonnavaldkonna tegevuste areng ning linnaelanike koostöö ja ühistegevus keskkonnanahoiu eesmärgil. 2022. aastal toetati 13 taotlust kogusummas 41 987 eurot. Enim toetust anti projektidele: „Sadeveekaevuluukide märgistus "Meri algab siit"; „Tallinn Music Week 2022 linnalavad ja avalikud vestlused“; „Kogukondlikud keskkonnateadlikud töötoad“; „Aiandusteraapia programm Tallinna kogukonnaaedades“.
- Toetati 23 kogukonnaaia, 5 eraharidusasutuse ja 70 linnaasutuse linnaaia rajamist ja arendamist.
- Keskkonnainvesteeringute Keskuse meetmest „Kliimamuutuste leevendamise ja mõjuga kohanemise tegevused“ taotleti ja saadi rahastus Pelgu ühisaia ehituseks. Tegevuse raames rajatakse Pelgulinna esimene ühisaed, st ehitatakse välja terviklik, kaasaegse kujundusega, parima funktsionaalsusega, kompositsiooniliselt tasakaalustatud, säästva arengu põhimõtteid järgiv piloottlahendus, mis toetaks kogukonnaaia tegevusi. Projekt lõpeb aastal 2024. Ühisaia eelprojekt koostati välisprojekti „B. Green – roheline kiirtee“ ühe tegevusena (vt ka valdkond 7 Linnamaastik).
- Keskkonnaharidusse panustasid oma tegevusega ka Tallinna Botaanikaäed ja Tallinna Loomaaed (vt ka valdkond 5 Kultuur).

2.2 Investeeringud

- Projekteeriti Lilleküla (Mustjõe tn 40) ringmajanduskeskus ja saadi ehitusluba selle rajamiseks.
- Arendati avalikku pakendipunktide võrgustikku, sh avati vanalinnas 8 uut pakendipunkti. Kokku oli aasta lõpuks ca 400 avalikku pakendipunkti üle linna (2021. aasta lõpus oli 262 punkti).
- Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskuse meetmest taotleti ja saadi toetus välisprojektile „Jäätmejaamade ümberkujundamine ringmajanduskeskusteks korduskasutuse edendamiseks ja parandustöökodade loomiseks“, mille raames alustati korduskasutusruumide loomist ning parandustöökodade rajamist jäätmejaamade juurde.
- Biojäätmete liigiti kogumise edendamiseks eraldati linnale välisprojekti „Biojäätmete liigiti kogumise ja kohtkompostimise edendamine Tallinna linnas“ raames Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus poolt toetus 700 tk 250-liitrise biojäätmete kodukomposti ja 1000 tk 140-liitrise biojäätmete kogumismahuti soetamiseks ning kompostimise koolituste läbiviimiseks. Lisaks projektile soetas linn hankega veel 4000 tk 80-liitrist biojäätmete kogumismahutit. Kõik 700 kompostit jagati koheselt laiali. Mahutite jagamine jätkub ka 2023. aastal.
- Viidi läbi projekt „Prügiurnid pealinna koolidele jäätmete liigiti kogumiseks“, mille eesmärgiks oli olmejäätmete (eelkõige pakendijäätmete) liigiti kogumise korraldamine linna haridusasutustes ning selle läbi ka ressursside ringlusesse suunamine ehk elu- ja looduskeskkonnale negatiivse mõju vähendamine. Projekti tulemusena on korraldatud jäätmete liigiti kogumine 25 pealinna koolis. Kokku jagati 100 jäätmete liigiti kogumise kastide komplekti.
- Valmis suletud Pääsküla prügila päikesepargi eskiis.
- Uuenduskuuri läbisid Löwenruh pargi õppetahvlid.

2.3 Selgitus 2022. a eelarves ette nähtud investeeringute tegemise kohta

Valdkonna mahukamad investeeringud ei kulgenud plaanipäraselt. Probleemiks oli ehitusprojektidele ehituslubade ja vajalike kooskõlastuste kavandatud ajaks saamine. Kavandatust kauem võttis aega Lilleküla (Mustjõe tn 40) ringmajanduskeskuse ehitusloa saamine, mistõttu lükkus ehitamine 2023. aastasse. Lasnamäe ringmajanduskeskuse projekteerimise edasilükkumine 2023. aastasse tulenes sellest, et projekteerimistingimused väljastati alles 2022. aasta lõpus.

3. Olulisemad tegevused ja investeeringud aastal 2023

3.1 Tegevused

- 2023. aastal on valdkonna tegevuste kujundamisel oluline koostöö Euroopa roheline pealinna aasta eesmärkide ja rõhuasetustega.

- Jätkatakse Tallinna keskkonnahoiu arengukava 2023 – 2035 väljatöötamisega.
- Alustatakse Tallinna välisõhus leviva keskkonnamüra vähendamise tegevuskava aastateks 2024 – 2029 koostamist.
- Jätkatakse kohalike kaitsealade kaitsekorralduskavade uuendamise ja kehtestamisega, sh alustatakse Merimetsa kaitseala laiendamisega.
- Jätkatakse elustiku uuringutega (haudelinnud, vääriselupaigad, taimekooslused) ning tegeletakse võõrliikide (sosnovski karuputk, verev lemmalts) tõrjega.
- Jätkatakse Harku järve veekvaliteedi seirega. Samuti sademevee väljalaskude seirega ning sademeveesüsteemidesse ebaseaduslike reovee sissevoolude väljaselgitamisega.
- Jätkatakse Seewaldi valgala sademevee kollektori keskkonnamõjude hindamisega (sh eeluuringute korraldamine).
- Jätkub 2021. aastal alanud OECD projekt „Ringmajandus linnades ja regioonides“, mille tulemusena valmib 2023. aastal Tallinna ringmajanduse teekaart. Lõppraportis antud soovitude põhjal hakatakse välja töötama ringmajanduse tegevuskava.
- Kehtestatakse uus Tallinna jäätmehoolduseeskiri.
- Jätkatakse korraldatud jäätmeveo rakendamisega kõigis jäätmeveopiirkondades. Valmistatakse ette ja viiakse läbi hanked jäätmete käitlemiseks ja veoks Pirita ja Haabersti piirkondades.
- Jätkatakse teavitus- ja keskkonnakampaaniate läbiviimist, sh jätkub keskkonnahariduslik programm „Jäätmetekke vältimine ja vähendamine, kordus- ja taaskasutamine ning jäätmete liigiti kogumise harjumuse kujundamine“ lasteaedadele ja koolidele.
- Jätkatakse keskkonnavaldkonna mittetulundustegevuse toetusega.
- Jätkatakse Tallinna lasteaedadele ja üldhariduskoolidele mõeldud loodus- ja keskkonnahariduslike Aegna loodusmaja programmide läbiviimisega.
- Viiakse läbi Läänemere päev (31.08) ja Autovaba päev (22.09)
- Jätkuvad loodus- ja keskkonnahoiu teema-aasta tegevused. Igal kalendrikuul keskendutakse konkreetsele teemale, viiakse läbi konkursse, seminare, töötubasid, konverentse jm üritusi.
- Jätkatakse linnaaianduse laiapõhjalise teavitustegevusega. Eesmärk on suurendada linnaelanike, linnaasutuste, korteriühistute ja muude organisatsioonide teadlikkust linnaaianduse positiivsest mõjust keskkonnale ja inimese heolule.
- Jätkatakse kogukonnaaedade ja õppeaedade võrgustiku arendamisega toetusvoorude korraldamise ja järjepideva nõustamistegevuse kaudu. Eesmärk on soodustada uute linnaaedade rajamist ja tagada olemasolevate jätkusuutlikku tegutsemist.
- Keskkonnaharidusse panustavad oma tegevusega ka Tallinna Botaanikaaed ja Tallinna Loomaaed (vt ka valdkond 5 Kultuur).

3.2 Investeeringud

- Välisprojekti „CoastNetLife – Rannikuelupaikade taastamine“ raames ehitatakse Paljassaare linnuvaatlustorn.
- Välisprojekti „Kliimamuutuste leevendamise ja mõjuga kohanemise tegevused“ toetusega alustatakse Pelgu ühisaia rajamist Putukaväila Põhja-Tallinna ruumilõigul.
- Jätkatakse kaitstavate alade kaitsekorraldustöödega, sh alustatakse Pääsküla raba kaitseala hüdroloogilise režiimi taastamistööd.
- Rajatakse Lilleküla ringmajanduskeskus (Mustjõe tn 40).
- Rekonstrueeritakse suletud Pääsküla prügila biogaasi kogumissüsteem (rajatakse biofiltrid) ning niisutus- ja nõrgveesüsteem.
- Jätkatakse Lasnamäe ja Haabersti ringmajanduskeskuste rajamise ettevalmistustega (eskiiside koostamine, projekteerimine, maa taotlemine munitsipaalomandisse).
- Paljassaare jäätmejaama juurde luuakse puiduparandustöököda ning Pääsküla jäätmejaama juurde üldparandustöököda.

Tegevusvaldkond 4: Korrakaitse

Valdkonna põhivastutaja: Tallinna Munitsipaalpolitsei Amet

Eesmärk 1. Tallinn on turvaline

Eesmärk 2. Linnaruum on puhas

Valdkonna eesmärkide elluviimisel aluseks olevad arengudokumendid

[Arengustrateegia „Tallinn 2035“](#) ja riiklik [siseturvalisuse arengukava 2020-2030](#).

Valdkonna panus strateegilistesse sihtidesse ja eesmärke toetavad valdkonnad

Valdkond panustab väga suurel määral strateegilise sihi „Heatahtlik kogukond“ ning suurel määral strateegiliste sihtide „Loov maailmalinn“, „Kodu, mis algab tänavast“ ja „Roheline pööre“ saavutamisse.

Korrakaitse valdkonna eesmärke aitavad saavutada eelkõige järgmised linna tegevusvaldkonnad: „Haridus ja noorsootöö“, „Kultuur“, „Liikuvus“, „Linnamaastik“, „Sotsiaaltoetused“ ning „Tervis ja tervishoid“.

Valdkonna ülevaade

1. Hinnang eesmärkide saavutamisele ja tegevusprogrammide elluviimisele

Eesmärgi 1 mõõdikuna vaadeldav menetletud süütegude arv kasvas, kuigi eesmärgiks oli seatud seda vähendada. See on seotud uute IT-lahenduste rakendamise ja väljakutsete arvu kasvuga. Eesmärgi 2 elluviimine edenes plaanipäraselt, linlaste rahulolu linnaruumi puhtusega võrreldes 2021. aastaga kasvas tõustes baastasemega ligilähedasele tasemele.

Eesmärkide saavutamiseks rakendatavad tegevusprogrammid

1. Kohalolek
2. Ennetustöö
3. Järelevalve

Tegevusprogrammi 1 elluviimine on edenenud hästi: munitsipaalpolitseiga pigem ja väga rahul olevate tallinlaste osakaal on märkimisväärselt kasvanud tänu korrakaitseüksuste nähtavusele ja positiivsele meediakajastusele, samuti on kvaliteetsemaks muutunud väljakutsetele reageerimine, sh selle kiirus.

Nii 2021. kui 2022. aastal pöörati varasemast enam tähelepanu kolemajadele ja romudele, mistõttu nii registreeritud romude kui ka kolemajade arv kasvas märgatavalt võrreldes baastasemetega. Seega saab öelda, et tegevusprogrammi 2 puhul liiguti küll vähenemise suunas, aga mitte prognoositud mahuks. Et romusõidukite arvu veelgi jõulisemalt vähendada, tehakse koostööd Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga liiklusseaduse muutmiseks selliselt, et avalikus ruumis oleks keelatud parkida liikluseks kõlbmatuid sõidukeid³.

Tegevusprogrammi 3 täitmine edenes osaliselt plaanipäraselt. Süütegude arv ühistranspordis oli suurem võrreldes nii 2021. aasta koroonapandeemia ajaga kui ka sellele eelnenud aastatega. Süütegude arvu kasv tuleneb eelkõige sellest, et alates 2019. aastast tuvastab ühistranspordis rikkumisi ühe korrakaitseüksuse asemel kaks. Samuti suurenes avaliku korra rikkumiste arv prognoositust enam, kuna suurema hulga juhtumite korral jõuti trahviotsuseni. Selline kõikumine trahvitud juhtumite puhul on pigem ootuspärane. Jäätmeseaduse rikkumisi tuvastati kavandatust vähem ning see oli sarnane 2021. a rikkumiste arvuga. See tähendab, et avalikku prügistamist on juba kahel järjestikusel aastal fikseeritud baastaseme aastaga võrreldes vähem, mis võib olla seotud inimeste teadlikkuse kasvuga. Kui see trend jätkub ka 2023. aastal, on asjakohane mõõdiku sihttaseme ambitsioonikamaks seada. Lisaks tuleb märkida, et tegevusprogrammi 3 mõõdiku sihttasemed (süüteod liigiti) on 2022. aastal koostatud arengustrateegia rakenduskavas ebakorrektelt määratud (2035. a sihttasemed ja eelarvestrateegia aastate sihttasemed ei lange kokku eesmärgi 1 mõõdiku sihttasemetega (kokku 32 000 süütegu igal aastal). Seda korrigeeritakse järgmise perioodi arengustrateegia rakenduskava koostamisel käesoleval aastal, millega kaasneb igal juhul sihttasemete ambitsiooni uuesti hindamine.

Ülejäänud tegevusprogrammide elluviimine kulges plaanipäraselt.

2. Olulisemad tegevused ja aastal 2022

Valdkonnas olulisi investeeringuid ei tehtud

- Munitsipaalpolitsei amet valmistas koostöös teiste linna asutustega ette Ukraina sõjapõgenike vastuvõtukeskuse aadressil Niine tn 2 ning korraldas keskuse tööd. Tegevusse olid aktiivselt kaasatud linnasüsteemis töötavad

³ Liiklusseaduse muudatuse kohaselt ei tohiks avalikul teel parkida sõidukeid, mis on üle kuue kuu olnud kehtiva tehnoloogilise ja liikluskindlustuseta, on ajutiselt liiklusregistrist kustutatud või keskkonnaohtlikud.

vakatsioonid ja munitsipaalpolitsei tugipunktide ametnikud. Keskuses registreeriti märtsis üle 10 000 põgeniku (sh ligi 5000 last). Seoses riiklike vastuvõtukeskuste avamisega Pärnus ja Tartus anti Niine tänava keskuse juhtimine jätkuteenuste osutamiseks üle sotsiaal- ja tervishoiuametile.

- Munitsipaalpolitsei ameti kõigi töövaldkondade ennetustegevus koondati ühte üksusesse. Ennetustöörühm külastas lasteaedu ja koole, räägiti liikluseohutusest ja korraldati hulgaliselt üritusi sõjapõgenikele.
- Munitsipaalpolitsei patrullid on kohal olnud enamikul linnaosade üritustel (nt perepäev Männipargis), et jälgida nii parkimis- ja heakorranõuetest kui ka avaliku korra nõuetest kinnipidamist. Menetluse ja piirkonnatöö osakonna ametnikud esinesid sageli meedias päevakajaliste teemadega. Enim kajastatavad teemad olid heakord, lemmikloomad ja romusõidukid.
- Parkimisrikkumistele reageeriti nii patrullitöö käigus kui ka väljakutsete ja korraliste tööülesannete alusel. Parkimisrikkumistega seoses suurenes nii kõnede ja pöördumiste, kui ka hoiatustrahvide ja üldmenetluste arv.
- Moodustati kolm regulaarselt kohtuvat töögrupp, mille teemad on järgmised: 1) joobes isikud ja rahu häirimine, 2) Tallinna ööeluga seotud avaliku korra rikkumised (sh müra), 3) rattavargused. Töögrupid otsivad ühiselt lahendusi probleemsetele teemadele.
- 2022. aastal viidi linnast ära 556 n-õ uinuvat ja romusõidukit, utiliseerimiseks anti 39 sõidukit. Tugipunktid kogusid regulaarselt andmeid kolemajade kohta, mille põhjal kontrolliti objekte pisteliselt. Muu hulgas jälgitakse omaniku kohustust tagada, et ligipääsud kolemajadele oleksid kõrvalistele isikutele suletud.
- Rannavalve teenust osutati viies Tallinna üldkasutatavas rannas: Pirita, Pelgurand/Stroomi, Harku, Kakumäe ja Pikakari, uppunuid 2022. aastal ei olnud. Esmaabi osutati 178 korral ning uppumisohtust päästeti üks inimene. Randades lahendati 4164 avaliku korra rikkumist.
- Et evakuatsiooniplaanide ajakohastada ja tagada evakuatsioonikohad 2024. aasta lõpuks vähemalt 10%-le linnaelanikest (2023. aasta lõpuks 5%-le), kontrolliti ja kaardistati võimalikke evakuatsioonikohti Tallinnas. Plaanide korrigeeriti muudatuste alusel ja iga-aastase tegevusena uuendati evakuatsioonikohtade kontaktandmeid. Koostöös Päästeametiga täiendati evakuatsioonikohtade nimekirja ja töötati neile välja täiendavad nõuded.
- Kõikides linnaosades tagati linnaosavalitsuste haldushoonetes asuvate munitsipaalpolitsei ameti tugipunktide töö. Juhtimiskeskus tagas munitsipaalpolitsei kättesaadavuse (nt ööpäevaringse abitelefoni ja e-posti aadressi korrapidaja@tallinnlv.ee kaudu). Pileti- ja parkimismenetlejad lahendasid 6047 kirjalikku kaebust seoses trahvidega, telefoni teel teenindati 60 323 kõnet.
- Tagati munitsipaalpolitsei korrakaitseüksuste tegevus. Patrullid jälgisid kruisilaevade saabudes olukorda sadama piirkonnas ja sealsetes kitsaskohtades (et nt ristmikke kinni ei sõidetaks) ning suvehooajal parkimist loomaaiade ümbruses. Muudes kohtades reageeriti vajaduse korral (munitsipaalpolitsei ametile edastatud soovide või abipalvete alusel) või suuremate üritustega seoses. Lisaks käivitati arendustööd, et uuendada välitöötajate töötingimusi digivahenditega.

3. Olulisemad tegevused aastal 2023

Valdkonnas olulisi investeeringuid ei tehta

- Tagatakse linna aktiivne osalus õppusel CREVEX23, mille eesmärk on harjutada ja kontrollida üleriigilise hädaolukorra lahendamise võimet, sh kriisikommunikatsiooni ja asutuste toimepidevust. Õppuse raames toimub ka osaõppus TalEvak23, mis keskendub linna asutuste toimimisele hädaolukorras.
- Töötatakse välja korrakaitse valdkonna tegevusprogrammi 2 (ennetustöö) täpsustav arengudokument korrakaitse ennetustöö teemal.
- Korteriühistutele ja koolidele korraldatakse koolituspäevad korrakaitse ennetustöö arengudokumendist lähtudes.
- 2022. aastal moodustatud töögruppide kokkuleppe kohaselt kaardistatakse peamised öörahu rikkumise seisukohalt probleemset kohad, koostatakse tööplaan (sh seiremõddikud) ennetusmeetmete rakendamiseks ning viiakse ellu jalgrattavarguste ennetamise tööplaan.
- Koostatakse Tallinna linna riskianalüüs lähtuvalt Riigikantselei metoodikast.
- Vaadatakse üle kõik kaardistatud evakuatsioonikohad ja vajadusel leitakse uued, et tagada evakuatsioonikohad 5%-le Tallinna elanikest 2023. aasta lõpuks. Evakuatsioonikohad viiakse nõuetega vastavusse. Lisaks sisustatakse nõuetekohaselt 5 evakuatsioonikohta 2500 elanikule.
- Täidetakse kõiki kriisikomisjoni ja kriisireguleerimismeeskonna pandud kohustusi ning seiratakse nende täitmist teistes ametiasutustes.
- Kaardistatakse peamised ebaseadusliku peatumise ja parkimise kohad kõnni- ja rattateedel. Koostöös transpordiameti, keskkonna- ja kommunaaliameti ning strateegiakeskusega koostatakse tööplaan ebaseadusliku parkimise probleemi lahendamiseks.
- Tehakse ettepanekud liiklusseaduse, ühistranspordiseaduse ja kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmiseks ning munitsipaalpolitsei ameti pädevuse täiendamiseks, et ametil oleks võimalik teha tõhusamat järelevalvet liikluse, heakorra ja lemmikloomadega seotud nõuete täitmise üle. Näiteks ei saa amet vastutusele võtta koeraomanikku Tallinna koerte ja kasside pidamise eeskirja rikkumise eest, kuna kohalikul omavalitsusel on õiguslik alus sekkuda ainult lemmiklooma põhjustatud tervisekahjustuse või varalise kahju korral.

- Koostatakse ja viiakse ellu jalgrattapatrulli käivitamise plaan. Patrulli ülesanne on tagada kõnni- ja rattateedel liiklemise järelevalve ja avalik kord.
- Kultuuri- ja spordiameti korraldatava noorteprogrammi „Tasuta suvetreeningud“ raames tehakse treeningpaikades liiklusohutuse, heakorra ja keskkonna turvalisuse teemal teavitustööd 15 korral.
- Senisega sarnases mahus jätkatakse kõikide linnaosavalitsuste haldushoonetes munitsipaalpolitsei tugipunktide tööd ning tagatakse juhtimiskeskuse kättesaadavus mitme kanali kaudu. Jätkatakse menetluse nüüdisajastamist, sh digiteerimist, et muuta see lihtsamaks, inimsõbralikumaks ja vähem kulukaks.

Tegevusvaldkond 5: Kultuur

Valdkonna põhivastutaja: Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet

Eesmärk 1. Kõik tallinlased saavad oma loovust arendada

Eesmärk 2. Tallinna kultuurisündmused ja vaba aja veetmise võimalused on atraktiivsed ja kättesaadavad linlastele ja külalistele

Eesmärk 3. Linnaruum on linlaste teine elutuba

Valdkonna eesmärkide elluviimisel aluseks olevad arengudokumendid

[Arengustrateegia „Tallinn 2035“](#), [Tallinna Loomaaia arengukava 2020–2038](#), [Tallinna Botaanikaia arengukava 2019–2030](#), riiklik arengudokument „[Kultuuri arengukava 2021–2030](#)“. Mitmes valdkonna hallatavas asutuses (nt Tallinna Keskraamatukogu, Tallinna Linnamuuseum, Tallinna Filharmoonia) on käsil arengukava koostamine.

Valdkonna panus strateegilistesse sihtidesse ja eesmärgi toetavad valdkonnad

Valdkond panustab väga suurel määral strateegilise sihi „Loov maailmalinn“ ning suurel määral strateegiliste sihtide „Heahtlik kogukond“ ja „Sõbralik linnaruum“ saavutamisse.

Kultuurivaldkonna eesmärgi aitavad saavutada eelkõige järgmised linna tegevusvaldkonnad: „Ettevõtluskeskkond“, „Haridus ja noorsootöö“, „Korraldus“, „Liikuvus“, „Linnamaastik“, „Linnaplaneerimine“ ning „Linnavara hoidmine ja arendamine“.

Valdkonna ülevaade

1. Hinnang eesmärkide saavutamisele ja tegevusprogrammide elluviimisele

Eesmärgiga 1 seoses oli Tallinnas kunsti, meelelahutuse ja vaba aja sektoris 2022. a lõpus hõivatud vaid 6500 inimest, mis näitab suurt langust võrreldes 2020. aasta baastasemega (9000 inimest) ja on väga madal võrreldes 2035. a sihttasemega (9500 inimest). Tõenäoliselt mõjutas hõivatust COVID-19 periood. See on siiski vaid üks mõõdik, mis iseloomustab tallinlaste võimalusi oma loovust arendada. Et valdkonna eesmärkide ja tegevusprogrammide ülejäänud mõõdikud näitavad püsivust või kasvutrendi, saab eesmärgi pidada osaliselt saavutatuks. Eesmärgi 2 saavutamine edenes pigem hästi: elanike rahulolu kultuurilise vaba aja veetmise võimalustega Tallinnas on püsinud sarnane võrreldes 2021. aastaga (muutused pole statistiliselt olulised) kõigis aspektides, kuid rahulolu kultuuriürituste valikuga on kasvanud märkimisväärselt (10%). Kasvu võib seletada võimaluste avarumisega pärast COVID-19 aega. Eesmärgi 3 täitmine edenes samuti hästi, sest kodulähedases avalikus ruumis pakutavate kultuuri- ja vabaajaürituste valikuga rahul olevate elanike osakaal on kasvanud.

Eesmärkide saavutamiseks rakendati järgmisi tegevusprogramme

1. Rikkalik ja kättesaadav kultuurikalender
2. Ligipääsetav mälu ja elukestev õpe
3. Mitmekülgset võimalust kultuuritegevuseks
4. Laulu- ja tantsupidude linn
5. Kultuuriliselt lõimunud Tallinn
6. Kodanikuühendused lisavad naabruskondadele värvi

Tegevusprogrammi 1 elluviimine edenes plaanipäraselt, sest elanike rahulolu kultuuri- ja vabaajaüritustega on kasvanud. Seda võib osaliselt seletada ka pandeemiast taastumise emotsionaalse mõjuga. Kultuurielus viimase 12 kuu jooksul osalenud vähemalt 15-aastaste elanike osakaalu 2022. aastal ei mõõdetud (seda tehakse iga kolme aasta järel). Tegevusprogrammi 2 elluviimist saab hinnata vaid osaliselt, regulaarselt iseseisva õppimise ehk teadliku enesetäiendamise tegelenud elanike osakaalu põhjal, mis on võrreldes 2021. aastaga pisut vähenenud (muutus pole siiski statistiliselt oluline). Selle, ligipääsetava mälu ja elukestva õppe tagamise tegevusprogrammi elluviimist saab täpsemalt hinnata 2023. aastal, kui määratakse eelnimetatud mõõdiku sihttase ja elanike haridusprogrammide ja enesetäienduvõimalustega rahulolu ning raamatukogude külastatavusega seotud mõõdikute baas- ja sihttasemed. Tegevusprogrammi 3 täitmist ei saa mõõdikute põhjal hinnata, sest viimase kahe aasta andmed selle kohta, kui suur on 15-aastaste ja vanemate elanike hulgas kultuuriharrastajate osakaal, ei ole aruande koostamise hetkel kättesaadavad. Tegevusprogrammi 4 edenemist hinnatakse laulu- ja tantsupidudeks valmistunud ja neil osalenud kollektiivide arvuga. Seda mõõdetakse pärast laulu- ja tantsupidu, st noorte laulu- ja tantsupeo kohta saab andmed 2023. a lõpu seisuga. Tegevusprogrammi 5 ei saa mõõdikute põhjal hinnata, sest nende alg- ja sihttasemed määratakse 2023. aastal. Tegevusprogrammi 6 edenemist mõõdetakse viimase 12 kuu jooksul vabatahtlikku tööd teinud elanike osakaalu kaudu, mis jäi 2021. aastaga võrdluses samaks. Kaugemas perspektiivis (aastaks 2035) on eesmärk suurendada märkimisväärselt kodanikuaktiivsust, kuid seda eesmärki ei ole veel saavutatud.

2. Olulisemad tegevused ja investeeringud (sh välisrahastusega projektid) aastal 2022

2.1 Tegevused

- Jätkus kultuurivaldkonna hallatavate asutuste arengukavade koostamine.
- Käivitati [UNESCO muusikalinna](#) nõukogu töö, muusikalinna taotluses esitatud kuus tegevusprogrammi ja ligi 40 alaprogrammi linna muusikaelu võimendamiseks (näiteks koorilaulu noorteprogramm, noortele suunatud muusikafestivalide toetamine, muusikasektori uurimisprogramm, kestliku turismi mudelite väljatöötamine kultuuri- ja muusikaturismi pakkumiste tarbeks ja uute artistide tegevuskava algatamine) ning elava muusika kontserdipaikade toetusmeede.
- Pärast COVID-19 perioodi toimusid taas täies mahus Birgitta festival (esimest korda Tõnu Kaljuste kunstilisel juhtimisel) ning merepäevad (Vanasadama ala kesse oli esimest korda uue kruisiterminali ümbruses).
- 33-liikmeline Tallinna politseiorkester (endine Politsei- ja Piirivalveorkester), mis kuulub alates 2022. aastast Tallinna linna haldusalasse, pakkus kuulajatele muusikalisi elamusi 61 korral, koostades uusi kontserdikavasid koostöös Eesti tuntud artistidega. Politseiorkester salvestas ja andis koos Eesti Raadio Laste Laulustuudio kooridega välja uue lastelaulude albumi ja noodiraamatu.
- Kultuuri kättesaadavuse suurendamiseks asuti korraldama tasuta muuseumipühapäevi, mis tõid aasta jooksul linnamuuseumi filiaalidesse ja Kadrioru kirjandusmuuseumidesse kokku 60 000 külastust. Seejuures ei muutunud külastuste arv teistel päevadel – muuseumipäevad tõid muuseumidesse neid inimesi, kes muidu sinna ei jõuaks. Tallinna Linnamuuseumi filiaalide külastatavus taastus pandeemia järel jõudsalt: 2022. aastal oli külastajaid 197 416 võrrelduna 58 255-ga aasta varem (enam kui kolmekordne kasv).
- Loodus- ja keskkonnaharidustöö valdkonnas korraldas Tallinna Botaanikaaed 71 loodusharidust andvat näitust, teemapäeva, töötuba, teemaekskursiooni jm üritust (2020. aastal 29, 2021. aastal 61). Õpilastele korraldati 85 õppepäeva. 2022. aastal oli botaanikaia külastajaid 78 522, mis oli 26% enam kui eelneval aastal. Olulisem avalikkusele mõeldud ettevõtmine oli 2021. aastal alanud rahvusvaheline koostööprojekt „Taimeriigi suursaatkond“. Projekti raames pakkus botaanikaaed välisriikide Eestis asuvatele saatkondadele võimalust tutvustada oma riigi bioloogilist ja kultuurilist mitmekesisust ja teadvustada seeläbi globaalse looduskaitse vajalikkust. 2022. aastal osales 12 saatkonda (kogu projekti jooksul kokku 20 saatkonda).
- Tallinna Loomaaed pakkus looduslähedast puhkevõimalust ning tutvustas oma kollektsiooni 350 332 külastajale. Eraldi üritusena korraldati 59 hilisõhtust ekskursiooni ja lisaks detsembris 15 videovikuekskursiooni. Korraldati 389 aktiivõppeprogrammi ja tagati 18 õpperingi tegevus.
- Korraldati järjekordne festival „Valgus kõnnib“, mille teema oli „Öös on lugusid“. Valgusfestival jõudis lisaks Kadrioru pargile, vanalinnale ja Pae pargile ka Mustamäe Männiparki ning koostöös Eesti Kirjanike Liiduga sündisid Harju tänava kirjanike majale videoprojektsioonid.
- Uuendati kultuurivaldkonna mittetulundustegevuse toetamise põhimõtted ja seati uusi rõhuasetusi: noored, kultuurisündmused väljaspool kesklinna ja Põhja-Tallinna ning sündmuste keskkonnamõju vähendamine.
- Linnakunstikomisjoni osalusel ja ruumilooma kompetentsikeskuse eestvedamisel töötati välja [10 linnaruumikunsti tellimise printsiipi](#). Selle eesmärk on toetada kaasaegse linnaruumikunsti loomet ning anda alus nii linna asutuste kui ka eraalgatajate ettepanekutele, otsustele ja tegevustele.
- Kultuurivaldkonna asutuste kättesaadavuse ja ligipääsetavuse suurendamiseks viidi läbi Tallinna Linnamuuseumi filiaalide ligipääsetavuse auditid.
- Esimest korda korraldas linn aasta lõpus Mustpeade majas tänuürituse peaaegu 250-le kultuuriasutuste juures regulaarselt tegutsevale vabatahtlikule, kes aitavad linna kultuurielu mitmekesistada ja selle kättesaadavust suurendada.

2.2 Investeeringud

- Jätkati Tallinna Linnateatri ehitustöid vanalinna 9. kvartalis, peeti sarikapidu.
- Sõlmiti Miiamilla lastemuuseumi ekspositsiooni uuendamise leping. Viidi läbi Kiek in de Köki kindlustustemuuseumi kliimavitiini ideekonkurss ja alustati selle projekteerimist.
- Alustati Mustpeade maja puuetega inimeste vajadustele vastavaks kohandamise projekti koostamist.
- Alustati Vene Kultuurikeskuse remonti ja sõlmiti leping keskuse lavatehnika soetamiseks.
- Rajati eesti kirjanduse suurkuju Jaan Krossi mälestusmärk ja Eesti Vabariigi väljakuulutaja, esimese valitsusjuhi president Konstantin Pätsi mälestusmärk.
- Täiendati Tallinna Keskraamatukogu raamatukogufondi: 2022. aastal soetati 49 184 teavikut, sh 46 655 eksemplari raamatuid. E-teavikute kogusse (ELLU ja OverDrive) osteti juurde 5164 e-raamatute ja e-audioraamatute litsentsi, lisaks sai lugeda 4502 nimetust võõrkeelseid e-ajakirju.
- Sõlmiti 36 kuud kestev raamleping Tallinna Keskraamatukogus RFID-põhise iseteeninduse terviklahenduse kasutuselevõtuks. Lepingu raames paigaldatakse kõikidesse raamatukogu teenindusüksustesse iseteenindusautomaadid ja targad tagastusriiulid ning kaheksa raamatukogu juurde välitingimustes paiknevad laenutuskapid.
- Euroopa Liidu struktuurifondide toel Tallinna Loomaaias Kagu-Aasia troopilise vihmametsa ekspositsioonihoone Pilvemets jõudis sisustamise etappi. 2023. aasta kevadel külastajatele avatav Pilvemets aitab seletada globaalseid

keskkonnaprobleeme ja võimaldab külastada loomaaeda sõltumata aastaajast, iga ilmaga ning vähendada madalhooaja negatiivset mõju külastatavusele. Alustati uude ekspositsiooniala Tiigriorg ehitamist.

- Valmisid Tallinna Botaanikaia uus majandushoone Kiviaia tee 13 ja rekonstrueeritud Mägiaed.
- Alustati botaanikaia kahe suure ehitustööga: administratiivhoone rekonstrueerimisega külastuskeskuseks ning rosaariumi rekonstrueerimisega ja vetesüsteemi puhastamise III etapiga.

2.3 Selgitus 2022. a eelarves ette nähtud investeeringute tegemise kohta

Investeeringute eelarve täitmine ei kulgenud enamiku investeeringute puhul plaanipäraselt ehitushindade kasvu või Ukraina sõjast tingitud materjalide tarneraskuste, hangete läbiviimise hilineamise või luhtumise tõttu (näiteks Miiamilla lastemuuseumi ekspositsiooni esimene hange). Kõrvalekaldeid planeeritud ajakavast põhjustasid ka projekteerimis- või remonditööde käigus ilmnunud asjaolud (Mustpeade maja, Vene Kultuurikeskus, keskraamatukogu) või seadmete tarneraskused (keskraamatukogu RFID-põhine iseteeninduse terviklahendus). Mitu hange lõpetati lepingut sõlmimata, sest eeldatav maksumus ületati. Georg Otsa mälestusmärgi rajamine takerdus ideekonkursi võidutöö sobimatuse tõttu.

Tallinna loomaaia investeeringutest on Tiigriorg ehitustööde teostamiseks läbi viidud riigihange kolmel korral, millest kahel korral – aastatel 2020 ja 2021 - on hanked lõpetatud ilma lepingut sõlmimata seoses eeldatava maksumuse ületamisega. 2022. aastal läbi viidud hanke tulemusel sõlmiti juunis ehitusleping, mille kohaselt kulgevad ehitustööd plaanipäraselt. Troopikamaja amortiseerunud ventilatsioonisüsteemi kaasajastamiseks 2022. aastaks kavandatud hange lükkus Covid-19 pandeemia ja Ukraina sõja sanktsioonidest tingitud seadmete tarneraskustest tulenevalt aastasse 2023. Kahel korral viidi läbi hanked ninasarvikute ekspositsiooni põrandate remondiks, kuid lepinguni ei jõutud.

Ehitusloa menetluse viibimise tõttu sõlmiti alles novembris Tallinna Botaanikaia administratiivhoone ja talveaia rekonstrueerimise töövõtuleping, mistõttu jäi eelarve olulises osas täitmata. Majandushoone valmimise järgselt kuulutati alles aasta lõpus välja inventari ja sisustuse hanked, mistõttu jäid eelarve vahendid suures osas kasutamata. Kuna alles novembris sõlmiti töövõtuleping „Tallinna Botaanikaia vetesüsteemi rekonstrueerimise III etapp, rosaariumi ehitusprojekti koostamine ja rekonstrueerimine“ jäi nende investeeringute täitmine tagasihoidlikuks.

3. Olulisemad tegevused ja investeeringud aastal 2023

3.1 Tegevused

- Jätkatakse Tallinna Linnamuuseumi, Tallinna Linnateatri, Tallinna Kirjanduskeskuse, Tallinna Keskraamatukogu ja Tallinna Filharmoonia arengukava koostamist.
- Koostatakse Tallinna Linnamuuseumi avahoidla kontseptsioon ja tegevuskava aastani 2028, Tallinna Linnateatri toimemudel ning ideepaber Mustpeade maja, Vene muuseumi ja Kanuti gildi hoone ühiste tegevussuundade ja sünergiaid loovate tegevuste kohta.
- Viiakse läbi Tallinna kunstikogu audit.
- Jätkatakse linna kultuurielu rikastamist, viies ellu UNESCO muusikalinna tegevuskava, mille olulisemate tegevustena saab esile tuua näiteks linnaruumi audiogiidi „Muusikarajad“ sisu loomise ja Tallinna muusikapoliitika analüüsi Music Estonia poolt. Jätkatakse ka kultuuriürituste kättesaadavuse suurendamist noortele: käivitatakse muusikalinna noortepileti projekt, korraldatakse koolikontserte, laste jazz'i-festival jne.
- Botaanikaia kogu aasta [sündmuste kava](#) lähtub Euroopa rohelise pealinna temaatikast. Sama rõhuasetust kajastavad ka [Tallinna Rahvaülikooli keskkonnanahoiule suunatud töötoad ja loengud](#), [Tallinna Linnamuuseumi filiaalide sündmuste kavad](#), [roheteemade aruteluringid](#) ja [töötoad raamatukogudes](#) jpm.
- Tallinna Botaanikaia uuendab oma Index Plantarumit (elustaimede kollektsioonide nimekiri) ning ühildab selle digitaalse üld- ja kujundusplaaniga.
- Kultuurivaldkonna asutuste kättesaadavuse ja ligipääsetavuse suurendamiseks viiakse läbi kirjanduskeskuse ja keskraamatukogu haruraamatukogude ligipääsetavuse auditid. Nende ja 2022. aastal antud muuseumide auditite soovitude põhjal planeeritakse vajalikud parendustööd. Samuti lepitakse kokku kultuuriasutuste ligipääsetavuse parendamise arengusuunad ja põhimõtted, mis loimitakse hallatavate asutuste arengukavadesse ja linna ligipääsetavuse arengusuundadesse. Vt ligipääsetavuse arengusuundade kohta ka valdkonnast 8 „Linnaplaneerimine“.

3.2 Investeeringud

- Jätkatakse Tallinna Linnateatri vanalinna 9. kvartali ehitustöödega, mis valmivad 2024. aastal ja seejärel alustatakse sisustamisega.
- Tallinna Keskraamatukogus jätkatakse teenuste kvaliteeti toetava RFID-tehnoloogia juurutamist ja kuulutatakse välja tänapäevase raamatukogubussi soetamise hange.
- Linnamuuseumi lastemuuseum Miiamilla saab uue ekspositsiooni ning valmib ka Kiek in de Köki kindlustuste-muuseumi ekspositsioonilahendus.
- Soetatakse Tallinna Kirjanduskeskuse Mati Undi muuseumi ruumid.

- Tallinna Botaanikaiaia olulisemad investeeringud:
 - administratiivhoone korrastamine ja selle 1. korruse talveaia külustuskeskuseks kohandamine;
 - uue külaliste parkla ehitamine;
 - tiikidesüsteemi rekonstrueerimise III etapi ehitustööde jätkamine ja rosaariumi rekonstrueerimine;
 - uue majandushoone sisustamine, inventari soetamine ning Kiviaia tn 13 kinnistu edasine arendamine: katseaia kolimine, kompostimisväljaku rajamine, uute näidisalade rajamine teletornipoolsele alale jm;
- Tallinna Loomaaia olulisemad investeeringud:
 - lõpetatakse Kagu-Aasia troopilise vihmametsa ekspositsioonihoone Pilvemets sisustamine;
 - valmib uus ekspositsiooniala tiigriorg;
 - jätkatakse loomaaiale uue laohoone ja söödaköögi rajamist ja uuendatakse paksunahaliste majas asuva ninasarvikute ekspositsiooni põrandad;
 - jätkatakse väliekspositsiooni rekonstrueerimist (nt rajatakse kastmissüsteem).
- Jätkatakse Georg Otsa ja Ullo Toomi pärandi jäädvustamiseks rajatavate mälestusmärkide ettevalmistustöödega, kavandamisel on ideekonkursid.

lisandumise tõttu. Busside ja trammi ühenduskiiruse languse üks mõjur on ka puudulik liiklusjärelevalve ühissõidukiradade kasutamise kohta, st et autoliiklus takistab ühissõidukiradel ühistranspordi liikumist.

Tegevusprogrammi 3 olulisemaid mõõdikuid on elanike jalgrattaga liikumise osakaal, mida seirati sel korral samuti esimest korda eraldi perioodidel. Jalgrattaga liikumise üldine tase on üsna sarnasel tasemel eelnevaga, kuid meetoodika muutumise tõttu otseselt võrrelda ei saa. Nii aastaringne kui talvine rattakasutus jäi alla 1% ning kevadest sügiseni 4-5% vahele. Samal tasemel oli ka 7-14-aastaste laste kodu ja kooli vaheline jalgrattaga liikumise osakaal. Ühe põhjusena saab esile tuua, et rattataristu turvalisus ja hooldus on hooajati erineval tasemel, mis tingib ka rattaga liikumise vähenemise talvisel perioodil. Samuti on inimeste valmidus rattaga liikuda mõjutatud ilmastikuoludest, mida kinnitab ka teiste linnade kogemus, mistõttu on hooajalised erisused liikumiseelustes teatud mahu ootuspärased. Tegevusprogrammi elluviimiseks rajati ja rekonstrueeriti rattateid 5,4 km ulatuses, kuid kõik need objektid ei paiknenud põhi- või tervisevõrgus. Vaatamata lisandunud kilomeetritele jäi rattateede võrgu ulatus Tallinna rattateede kaardikihil samaks, kuna varasemalt märgitud kilomeetrite arv täpsustus andmete korrastamise käigus. Kasvanud on elanike osakaal, kellele rattateede võrk on lähedal – seda mõjutab nii võrgu arendamine kui ka elanike paiknemine ja uusarendused rattateede võrgu mõjualas. Rahulolu rattateede talvise hooldusega on vähenenud, sest on kasvanud jalgratta ja kergliikuriga liiklejate ootus, et rattateid on võimalik kasutada aasta läbi.

Tegevusprogrammide 4, 5 ja 6 mõõdikute kohta ei saa hinnangut anda, kuna 2022. aastal ei määratud nende baastasemeid, kohati ka sihttasemeid (nende meetoodika on väljatöötamisel). Samuti ei tehta 2022. aasta kohta kasvuhoonegaaside inventuuri (seda tehakse kaheaastase sammuga) ning on vaja otsustada, millises mahu ja millise sagedusega korraldatakse parkimisuuringut. Teiste mõõdikute 2022. aasta tasemed olid ootuspärased.

2. Olulisemad tegevused ja investeeringud (sh välisrahastusega projektid) aastal 2022

2.1 Tegevused

- Koostati liikuvuse valdkonna arengukava, mis hõlmab muu hulgas tänavaruumi, ühistranspordisüsteemi, liiklusjuhtimise ja parkimispoliitika ajakohastamist. Liikuvuskava kinnitatakse 2023. aastal.
- Ohutu tänavaruumi tagamiseks piirati 80 asumisiselisel tänaval piirkiirust. Kalamajast suunati transiitliiklus eemale Kalaranna tänava liiklusskeemi ulatusliku ümberkorraldusega. Samuti muudeti Põhja pst ja Suur Rannavärava ristmiku lahendust.
- Mitme ühissõidukiliini sõidugraafikut tihendati, osal liinidel pikendati teenindusperioodi ja liikumisteed.
- Liiklusjuhtimissüsteemi kaasajastamiseks rajati Akadeemia tee – Järveotsa tee ristmikule foorilahendus, mis tuvastab kergliiklejaid termokaameratega, ning adaptiivsed trammiprioriteediga foorijuhtimissüsteemid Kopli – Tööstuse – Sitsi tänava – Paljassaare tee ristmikule ning Suurtüki tänava trammitee ületuskohale.
- Jätkati küberturvalise multimodaalse transpordisüsteemi arendamist välisprojekti CitySCAPE raames. Selle eesmärk on muu hulgas suurendada küberturvalisust reisijateveos, kaasata lõppkasutaja multimodaalse ühistranspordi kujundamisse ning arendada välja innovatiivsed tarkvaratööriistad, et ennetada küberriske transpordisüsteemides.
- Töötati välja uudset raamistikku ühistranspordi ja nõudepõhise transpordisüsteemi haldamiseks (välisprojekt „Infovahetuse platvorm ühis- ja nõudepõhise transpordisüsteemi haldamiseks“).
- Koostöös erasektoriga katsetati isejuhtivaid sõidukeid viimase miili transpordilahendusena.
- Viidi edukalt läbi hange, mille raames soetatakse 23 uut PESA Twisti trammi, millest esimesed jõuavad liinile 2024. aasta lõpus.
- Viidi läbi hange (tähtajaga 21 aastat), mille raames paigaldatakse ühissõidukipeatustesse 1200 uut ootekoda (600 Tallinna disainiga ja 600 teenuseosutaja disainiga), 121 reklaamvitriini ja 34 ühekohalist täisautomaatset isepuhastuvat avalikku välitualetti, mis on kohandatud liikumispuudega inimestele. Leping hõlmab ka nii pakkuja paigaldatavate kui ka linnale kuuluvate ootekodade hooldust. Elektrooniliste reaalaja infotabloode paigaldamiseks telliti ühissõidukipeatustesse elektrivarustuse rajamise projekteerimistööd.
- Jätkati rattaparklate võrgustiku laiendamist. Kuues linnaosas rajati parkimiskohti kokku 355 jalgrattale, sellest Kesklinnas 160. Alustati Tehnika tänava rattatee eskiiside koostamist.
- Korrastati ja puhastati teid ja tänavaid. 2022. aasta detsembri algusest alates oli mitme intensiivse lumesaju (sh 12. detsembri 2022 torm Birgit) tõttu lume hulk linna tänavatel märkimisväärtne. See põhjustas tavapärasest suurema vajaduse lume teisaldamise ja väljaveo järele, et tagada tänavate nõuetekohane hooldus ja liiklejatele ohutu liikumisruum, vältida kõrgete lumekuhjade ja vallide teket ning ennetada lume sulamisel tekkivat liigvett. Lumeveo kulud moodustasid linnaeelarvest tervikuna ca 6,5 miljonit eurot.
- Jätkati kooliteekondade rattateede ohtlike kohtade kaardistamist koostöös linnaosadega, 2023. aastal alustatakse 16 koolini viiva rattatee projekteerimist.

2.2 Investeeringud

- Alustati Jõe, Pronksi ja Vana-Kalamaja tänava ning Rannamõisa tee (Lõuka tänava – Tiskre oja silla II etapp), Ussimäe ja Priisle tee rekonstrueerimist. Peterburi tee rekonstrueerimiseks alustati projekteerimistingimuste koostamist ning Liivalaia tänava kavandamine pandi ootele seoses võimaliku trammitree kavandamisega.
- Kvartalisest teede taastusremonti alustati Kristiine, Pirita, Lasnamäe, Mustamäe ja Haabersti linnaosas. Remonditi Kivimäe tänav ning rekonstrueeriti Arte Gümnaasiumi juurdepääsuteed ja parklad. Paljassaare teele rajati busside ümberpööramise koht ja bussipeatus.
- Sõlmiti projekteerimise ja ehituse töövõtuleping Ülemiste terminali ja Vanasadama vahelise trammitree rajamiseks ning alustati projekteerimistööd.
- Soetati 90 keskkonnasäästlikku gaasibussi (kokku koos varasemaga 350 gaasibussi). Kõik uued bussid on sobilikud erivajadusega inimestele.
- Uuendati ühistransporditaristut: vahetati kandemaste ja paigaldati reaalarja infotabloosid ning liikluskorraldusvahendeid.
- Rajati või rekonstrueeriti 5,4 km jalg- ja jalgrattateid. Jätkati välisprojekti „Lasnamäe rattatee ühendus kesklinnaga“, mille raames valmis rattatee I etapp lõigus Vana-Kuuli tänav – Tondiraba park ja alustati ehitustöödega lõigus J. Smuuli tee – Valge tänav. Euroopa Regionaalarengu Fondi toel valmis sadamaala jalg- ja jalgrattatee, mis kulgeb mööda Sadama, Kursi, Lootsi ja Jõe tänavat, ühendades Kalaranna tänavat ja Reidi teed. Lisaks välisprojektide raames rajatud objektidele valmis jalg- ja jalgrattatee Rannamõisa teel, Ussimäe teel ja Kolde puiestel.
- Kesklinnas loodi kiireid jalgrattateelahendusi (Toompuiestee – Rannamäe tee, Suurtüki, Reisijate, Endla ja Luise tänav, Pärnu maantee ja Kaarli puiestee). Rattataristu ajakohastamiseks paigaldati eraldusposte ja märgistati rattateid ca 3,7 km ulatuses. Talvel eemaldati osal lõikudel rattateid eraldavad pollarid, et lihtsustada lumekoristust.

2.3 Selgitus 2022. a eelarves ette nähtud investeeringute tegemise kohta

Valdkonna investeeringute eelarvest jäi kasutamata märkimisväärne osa taristu projekteerimiseks ja rajamiseks ning ühistranspordiveeremi ja inventari soetamiseks mõeldud rahalistest vahenditest. Elektribusside soetamise hange õnnestus, kuid väljakuulutatud võitja taganes lepingu sõlmimisest allkirjastamise faasis. Uus hange on kavandatud 2023. aastas. Ühissõidukipeatuste ootekodade hange nurjus, kuna pakkumus ei vastanud tingimustele, mistõttu korraldati uus hange ja leping sõlmiti 20. detsembril 2022. Järvevana tee muutuvkiirusega märkide paigaldamiseks vajaliku taristu rajamine ei kulgenud plaanipäraselt, kuna riigihange ebaõnnestus. Uus rahvusvaheline hange on välja kuulutatud ning tööde tähtaeg on 2023. a juuni. Paljud tellimusse antud foorikontrollerid jäid paigaldamata globaalse elektrooniliste kiipide tarne kriisi tõttu. Taristu projekteerimise ja rajamise tööde kiirendamiseks töötatakse välja üheksa tänavatüübi rakendamise juhendmaterjal, mille eesmärk on muuta projekteerimine selgemaks ja tõhusamaks.

Seoses suuremate tee-ehitusfirmade ettepanekutega peeti läbirääkimisi uute ehitushangete ja olemasolevate ehitustööde hankelepingute muutmiseks, et vältida ulatuslikke hankelepingute täitmise raskusi. Teede ja tänavate valdkonna lepingutesse lisati seetõttu indekseerimise sätteid, mis suurendasid lepingute esialgset maksumust. Mitme kogukonnaseltsi vastuseisu tõttu jäi rajamata Nõmme-Mustamäe maastikukaitseala terviseraja II etapp (3,53 km) ning elanike ja mitme asutuse vastuseisu tõttu peatati Peterburi tee rekonstrueerimisprojekti koostamine. Niisamuti eeldati vastuseisu Raja tänava ja Üliõpilaste tee ning rattateede rajamisele ja projekti elluviimise võimalused hinnatakse ümber. Rajamata jäi ka Tulika tänav koos rattateedega, kuna projekteerimistingimused aegusid, alustatud on uut menetlust.

Ühistranspordi juhtimiskeskuse rajamiseks soetati server ning telliti tarkvara detailne analüüs ja videovalvesüsteemid, kuid investeeringu muud osad lükkusid edasi 2023. aastas.

Viibis Vanasadama trammitree rajamiseks vajaliku Ahtri tn 6b maade omandamine, mille katteks on ette nähtud osa selle investeeringu eelarvest. Vanalinnas lükkus edasi Aida tänava rekonstrueerimine seoses linnateatri hoone ehitusega, tänava rekonstrueerimistööd viiakse lõpule 2023. aastal. Ehitusloa menetluse viibimise tõttu ei alustatud ehitustööd Pikal tänaval ja E. Bornhöhe tänaval ning viibis Rail Balticu tunnelite projekteerimine. Tööjõupuuduse tõttu jäid täielikult kasutamata investeeringusummad, mis olid ette nähtud koolide ümbruse turvalisuse suurendamiseks, ning suures osas kasutamata busside seisuplatside projekteerimiseks ja ehitamiseks ette nähtud investeeringusummad ning mitu muud objekti. Mõni hange, näiteks Aegna sadama süvendustöö, osutus kavandatust soodsamaks. Teede ja tänavate ehituse ja rekonstrueerimise alataitmine moodustas kokku enam kui 24 miljonit eurot.

3. Olulisemad tegevused ja investeeringud aastal 2023

3.1 Tegevused

- Kinnitatakse liikuvuskava, milles ajakohastatud parkimispoliitika suuniste põhjal koostatakse uus parkimisnormatiiv ja parkimise hinnastamise struktuur ning määratakse aktiivse liikuvuse ala (ALA). Töötatakse välja üheksa tänavatüübi põhimõtete rakendamiseks vajalik juhendmaterjal.

- Ühistranspordi liinivõrku korrigeeritakse väljatöötatud põhimõtete järgi ja kavandatakse uusi liine. Jätkatakse uue nõudluspõhise liinivõrgu planeerimist.
- Viiakse läbi 15 elektribussi (+ options 15 elektribussi) ja laadimistaristu soetamise hange.
- Viiakse läbi riigihange ühtse piletimüügi- ja muude infosüsteemide halduse, hoolduse ja arenduse pakkuja leidmiseks.
- Maist septembrini katsetatakse ööbusse, et analüüsida regulaarse öise ühistransporditeenuse vajadust.
- Liikluse mudeli abil tehakse andmepõhiseid analüüse valdkondlike eesmärkide täitmiseks, sh ühistranspordi liinivõrgu muutmiseks.
- Jätkatakse teerajatiste korrashoiuga, tagades enam kui 316 000 m² teerajatiste remontimine ning nõuetekohane puhastamine kalendriaasta keskmisena 100% ulatuses. Turvalisuse tagamiseks hooldatakse käigutunneleid ja tänavavalgustust (vt tänavavalgustuse kohta ka ptk 12 „Tehnovõrgud“).

3.2 Investeeringud

- Alustatakse Ülemiste terminali ja Vanasadama vahelise trammitee ehitamist, samuti Tondi eritasandilise ristmiku ehitust ja Kotka tänava (lõigus Tondi tänav – Tikutaja tänav) rekonstrueerimist. Valmivad rekonstrueeritavad Vana-Kalamaja, Jõe ja Pronksi tänav ning jätkatakse kvartalisest teede ja kõnniteede taastusremonti. Taastusremonti tehakse kõigis linnaosades: Kesklinnas Sadama, Veerenni, Sikupilli ja Juhkentali asumis, Haabersti linnaosas Väike-Õismäe, Mustjõe, Astangu ja Kakumäe asumis, Kristiine linnaosas Lilleküla asumis, Lasnamäe linnaosas Kurepõllu, Seli, Priisle ja Mustakivi asumis, Mustamäe linnaosas Mustamäe, Siili ja Kadaka asumis, Nõmme linnaosas Kivimäe, Pääsküla, Nõmme, Vana-Mustamäe ja Männiku asumis, Pirita linnaosas Mähe, Merivälja, Pirita, Kose, Laiaküla, Maarjamäe ja Lepiku asumis ning Põhja-Tallinnas Pelgulinna, Pelguranna ja Karjamaa asumis. Rekonstrueeritakse veel E. Bornhöhe tee ja Aida tänav.
- Alustatakse Kanali tee silla rekonstrueerimist, Kadaka tee viadukti ehitust ja Klindipargi jalakäijate silla ehitust ning tehakse ettevalmistusi Rail Balticu tunnelite ehituseks.
- Luuakse ühistranspordi juhtimiskeskus, mille eesmärk on tagada tõhusam ühistranspordiliinide töö. Juhtimiskeskuses tehakse pidevat liikluse seiret, mille tulemusel on erandolukordades tagatud operatiivne sekkumine ja ühissõidukiliikluse ümberkorraldamine nii, et ühistransporditeenus oleks võimalikult vähe häiritud.
- Uuendatakse ühistransporditaristut ja veeremit: trammirööpad vahetatakse välja Liivalaia tänava – Tartu maantee – Pronksi tänava ristmikul ning pikendatakse Tondi lõppjaama haruteed, vahetatakse trammide ja trollide kontaktiliinide kandemaste, peatustesse paigaldatakse reaalaja infotabloosid.
- Jõe, Pronksi ja Vana-Kalamaja tänava rekonstrueerimise käigus rajatakse rattateed. Parendatakse ratturite ühissõidukipeatusest ohutult möödumise võimalust 6 ühissõidukipeatuses (Mere puiestee, Tallinna Ülikool, Tõnismägi, Vabaduse väljak I, Vabaduse väljak II, Vabaduse väljak III) ja 4 ristmikul (Gonsiori ja F. Kuhlbari ristmik, Gonsiori ja Laulupeo ristmik, Gonsiori ja Vesivärava ristmik, Petrooleumi ja Tuukri ristmik). Jätkatakse rattaparklate võrgustiku laiendamist.
- Valmistatakse ette Endla tänava ja Paldiski maantee viadukti raudteealuste jalg- ja jalgrattateede tunnelite rajamist. Paldiski maantee viadukti projekteerimise ja rajamise hange on üleval (pakkumuste esitamise tähtaeg 26.04.2023), Endla tänava tunneli rajamise hange on ettevalmistamisel.
- Tehakse ettevalmistusi uute rattateede projekteerimiseks ja ajutiste rattateede laiendamiseks. Valmib Lasnamäe rattatee kuni Valge tänavani.
- Liikluse dünaamiliseks ja adaptiivseks juhtimiseks sõltuvalt liiklus- ja ilmastikuoludest paigaldatakse Järvevana teele muutuva teabe märgid ja infotablood.

Tegevusvaldkond 7: Linnamaastik

Valdkonna põhivastutaja: Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet

Eesmärk 1. Linnaruum on puhas, roheline ja atraktiivne

Valdkonna eesmärkide elluviimisel aluseks olevad arengudokumendid

[Arengustrateegia „Tallinn 2035“](#), [„Kliimaneutraalne Tallinn. Tallinna säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise kava aastani 2030“](#), [Tallinna haljastu tegevuskava 2013–2025](#), [Kadrioru pargi arengusuunad aastatel 2017–2027](#) ning riiklikud dokumendid [arengustrateegia „Eesti 2035“](#) ja [„Eesti keskkonnanstrateegia aastani 2030“](#).

Valdkonna panus strateegilistesse sihtidesse ja eesmärgi toetavad valdkonnad

Valdkond panustab väga suurel määral strateegiliste sihtide „Sõbralik linnaruum“, „Kodu, mis algab tänavast“ ja „Roheline pööre“ ning suurel määral strateegilise sihi „Terve Tallinn liigub“ saavutamisse.

Linnamaastiku valdkonna eesmärgi aitavad saavutada eelkõige järgmised linna tegevusvaldkonnad: „Keskkonnahoid“, „Korrakaitse“, „Liikuvus“, „Linnavara hoidmine ja arendamine“, „Linnaplaneerimine“ ning „Tehnovõrgud“.

Valdkonna ülevaade

1. Hinnang eesmärkide saavutamisele ja tegevusprogrammide elluviimisele

Eesmärgi 1 elluviimine edenes olemasoleva mõõdiku põhjal ootuspäraselt: linlaste rahulolu linnaruumi puhtusega kasvas võrreldes 2021. aasta tasemega. Teist eesmärgi mõõdikut, millega hinnatakse avalike haljasalade kättesaadavust, täpsustatakse 2023. aastal kui töötatakse välja selle 2035. aasta sihttase. Võrreldes 2021. aastaga on haljasalade kättesaadavus jäänud samaks.

Eesmärkide saavutamiseks rakendatavad tegevusprogrammid

4. Haljastu nutikas eluring
5. Kalmistud ja matuseteenused
6. Laste mängukohad
7. Loomakaitse
8. Heakord

Tegevusprogrammi 1 elluviimine edenes kavandatust paremini: võrreldes 2021. aastaga kasvas märkimisväärselt nii haljasalade ja parkide seisukorra kui nende piisavusega väga rahul olevate inimeste osakaal. Viimastel aastatel on põhjalikult uuendatud mitmeid parke üle linna (nt Kase park, Tondiraba park) ja üha rohkem tallinlasi on jõudnud nendega tutvumas käia. Linnale kuuluva nõuetekohaselt hooldatud haljastu osakaal jäi küll samaks, kuigi prognoositi kasvu. Selle põhjuseks oli hooldustööde maksumuse tõus. Tegevusprogrammi 2 ellu viimist ei ole võimalik sel korral mõõdikute alusel hinnata, kuna 2022. aasta osas puuduvad andmed ning mõõdikute meetoodika ja baastasemed vajavad 2023. aastal täpsustamist.

Plaanipäraselt kulges tegevusprogrammi 3 alla kuuluv mänguväljakute nõuetekohane hooldamine, sest kõiki avalikke mänguväljakuid hooldati lepingu alusel. Hooldatavaid mänguväljakuid lisandus kavandatust rohkem (48 tk), kuna eelmisel aastal loodi mängu- ja treeningväljakute hoolduseks dünaamiline hankesüsteem. Hange viidi läbi üheksas piirkonnas, mille hulgas on 8 linnaosa ja Kadrioru Pargi hoolduses olevad mängu- ja treeningväljakud. Hanke korraldamine innustas linnaosasid ka kõige väiksemaid mänguväljakuid hoolduse tagamiseks hankesse lisama. Kokku on linnaosade ja Kadrioru Pargi hooldada 334 mänguväljakut ja 89 treeningväljakut. Elanike rahulolu avalike mänguväljakute piisavuse ja seisukorraga püsis samal tasemel.

Mitme mõõdiku osas edenes üle ootuste hästi tegevusprogrammi 4 elluviimine. Märnatavalt kasvas linlaste rahulolu lemmikloomade jalutuskohade seisukorraga. Samuti andis häid tulemusi varjupaika jõudnud loomade omanikule tagastamine või uue omaniku leidmine: tänu kiibistamisele ja registreerimisele ületati eelmiste aastate tulemus märkimisväärselt. Samas näitavad rahuloluküsitluse tulemused, et oodatust madalamaks jäi elanike rahulolu lemmikloomade pidamise kultuuriga linnas. Sel võib olla mitmeid põhjuseid, sh asjaolu, et viimasel paaril aastal on oluliselt suurenenud Tallinna linnas registreeritud lemmikloomade arv. Samuti on avastatud mitu loomade väärkohtlemise juhtumit. Inimeste teadlikkus kasvab ja sellega seoses ka arusaamine, milline on eetiline loomapidamine. Aset on leidnud ka hammustusjuhtumeid, kus viga on saanud nii koerad, kui lapsed. Varjupaiga teenusega rahulolevate elanike osakaalu mõõdikule sel korral hinnangut ei anta, kuna 2022. aasta osas puuduvad andmed ning mõõdiku meetoodika ja baastasemed vajavad 2023. aastal täpsustamist.

Kavandatust mõnevõrra paremini edenes tegevusprogrammi 5 täitmine: linlaste rahuolu rannaalade seisukorraga kasvas.

Mitu valdkonna mõõdikut on kavas 2023. aastal välja töötada.

2. Olulisemad tegevused ja investeeringud (sh välisrahastusega projektid) aastal 2022

2.1 Tegevused

- Jätkati pestitsiidide kasutamise vähendamist. Suurima muudatusena keelati pestitsiidide kasutamine keskkonna- ja kommunaalameti teemaa hoolduse lepingutes. Lisaks korraldati integreeritud taimekaitset tutvustav koolitus.
- Tegeleti väliruumi elurikkuse säilitamise ja suurendamise projektidega, sh jõudis lõpule Kesk-Läänemere programmist rahastatud välisprojekt „[B. Green](#) – roheline kiirtee“. Projektiperioodi 2020–2022 tegevuste hulka kuulusid avalikuks kasutamiseks mõeldud elurikka haljastuse veebikataloogi koostamine, Pelgu ühisaia projekteerimine (vt ka valdkond 3 „Keskkonnahoid“) ja linnaaianduse teenusdisaini protsessi väljatöötamine, Putukaväila trassile jäävate Merimetsa ja Mustjõe–Hiiu ruumilõikude maastikuarhitektuurse eskiisi koostamine, Meistri lilleniidu hooldus ning installatsioonikonkursi „Kohasumin“ läbiviimine, mille tulemusena püstitati 5 loodustundlikku linnaruumitaist.
- Haljastustööde käigus istutati uusi puid ja põõsarühmi ning rajati niidualad. Asendusistutuse raames korrastati või lisati haljastust Sõpruse pst 248 lastekodu territooriumile, Paasiku/Katleri haljasalale, Akadeemia tee 30a parklaalale, Randvere tee äärde ja Balti jaama ning täiendati vaateplatvormi Siug haljastust. Samuti tehti haljastustõid Kose ristmiku, Lahepea, Angerpisti, Meeliku ja Vesivärava tänava piirkonnas ning Pärnu maanteel. Linnaruumi haljastamiseks istutati ja hooldati kujunduskontseptsiooni „Tervistavad lilled“ järgi lilli 426 m² peenardel, 432 vaasis ja 25 lilletornis. Kokku istutati 53 970 suvelille.
- Valmis „Eksperthinnang Tallinna vanalinna muinsuskaitseala ja kaitsevööndi haljastusest vanalinna muinsuskaitseala kaitsekorra koostamiseks“.
- Sõlmiti uued liuväljateenuse osutamist käsitlevad lepingud Mustamäel ja Nõmmel (5 aastaks) ja Harju väljaku kohta (1 aastaks). Tunnelite ja liftide hoolduseks sõlmiti uued lepingud 3 aastaks.
- Hoiti töös lemmikloomaregistris. Tallinna loomade varjupaika jõudis 908 lemmiklooma. Tänu kiibistamisele ja registreerimisele on omanikuni tagasi jõudnud 335 looma. Varjupaiga abil on uue kodu leidnud 455 lemmiklooma.
- Kolmandat korda toimus keskkonna- ja kommunaalameti ning Eesti Loomakaitse Seltsi (ELS) korraldatud rahvusvaheline loomakaitse konverents, millest võttis osa üle 120 inimese nii Eestist, Soomest, Ukrainast, Suurbritanniast kui ka USAst.
- Tagati kalmistuteenus ja seitsme kalmistu aastaringne korrashoid. Kõikides kalmistuhoonetes tehti energიაaudit ja termograafilise uuring, mille alusel on kavas teha hoonete parendusi energiakulude kokkuhoidmiseks.
- Suveks paigaldati linnaruumi 60 ajutist välikäimlat.

2.2 Investeeringud

- Rekonstrueeriti ja korrastati parke ja rohealasid. Olulisematest objektidest avati renoveeritud Õismäe tiigiala, kus on programmijuhitava valgus- ja veerežiimiga purskkaev, ning korrastati Kotkapoja tn 2b purskkaev ja haljak. Valmis esimene etapp Tallinna Lastekodu (Sõpruse pst 248) hoovialast, sh tarbeaed, meelterada, lõhnapeenar ja teraapiarurk. Kadrioru pargi investeeringutest tehti Pillapalu platsi tee ja diagonaaltee taastusremont, tehti ettevalmistustõid Kadrioru pargi ringkanali põhjajahu alleetee taastamiseks ning alumise aia restaureerimiseks. Rannamõisa tee rekonstrueerimise käigus istutati juurde 359 puud ja 5969 põõsast ning rajati ligi 20 000 m² murupinda.
- Viidi lõpule Putukaväila Pelguranna–Paavli ruumilõigu põhiprojekti koostamine, mis on 2023. aastal ehitustöödega alustamise eelduseks. Pae pargi korrastamiseks ja Poolamäe-Tiigiveski pargiansambli rekonstrueerimiseks taotleti projekteerimistingimused. Klindipargi rajamiseks alustati Paevälja silla projekteerimist.
- Rekonstrueeriti mänguväljakuid ja treeningelemente. Olulisematest objektidest rekonstrueeriti Vabaduse pargi peremänguväljak: rajati mängu- ja treeningalad, korrastati võrkpalliväljak, uuendati Vabaduse pargi trepp ning paigaldati Nõmme esimene ratastooliga ligipääsetav mängulinnak. Samuti valmis Pirita tee 1 mänguväljak, mis on Reidi tee mänguala jätk. Sinna rajati suurematele lastele mõeldud ronimislinnak koos batuudirajaga, rajati uus haljastus ja korrastati kõnnitee.
- Valmis Liiva kalmistu Viljandi maantee poolse osa piirdeaed ning remonditi Metsakalmistu trepistik.
- Soetati linnamööblit ja tänavainventari (prügikastid, pingid jm). Männiparki ja Õismäe tiigi alale lisati 3 uut statsionaarset avalikku konteinertualetti. Tallinnas on kokku nüüd 11 sanitaarkonteinerit.
- Korrastati Mustakivi jalakäijate tunnelit ning valmistati ette Kass Augusti promenaadi (Kopli tänaval) ehitushanget. Mõlemad on 2021. aasta kaasava eelarve objektid.
- Lammutati vana Stroomi rannahoone.

2.3 Selgitus 2022. a eelarves ette nähtud investeeringute tegemise kohta

Linnamaastiku valdkonna eelarve täitmisel ei kulgenud investeeringute tegemine plaanipäraselt. Mitu investeeringut tuli edasi lükata 2023. aastasse, sest ehitusmaterjalid kallinesid ja nende kättesaadavus halvenes 2022. a II–IV kvartalis. Eelarve täitmist mõjutas ka asjaolu, et mitu hanget viidi läbi 2022. aasta viimases kvartalis ja lepingut täidetakse 2023. aastal. Osaliselt viibis investeeringute elluviimine projekteerimistegevuste ja menetluste venimise tõttu, samuti ideekorjete ja

avalikustamiste tõttu, mistõttu jõuti peamiselt teha vaid ehitustöödeks ettevalmistavaid tegevusi. Mitu investeeringut jäi tegemata tööjõu puudumise tõttu.

Eelmiseks aastaks kavandatud mänguväljakute rajamine lükkus edasi, kuid aasta lõpuks tehti järgmiste olulisemate investeeringute eeltööd: viidi läbi Räägu pargi mänguväljaku ehitushange, sõlmiti Ümera tn 21b ja Karjamaa tn 3 mänguväljakute ehituslepingud ning alustati Öismäe tee 22a peremänguväljaku rekonstrueerimisprojekti koostamist. Valmis Tornide väljaku mänguväljaku rekonstrueerimisprojekt ning projekti ekspertiis. Aasta lõpus viidi läbi ka Angerja tn 3a mänguväljaku ehitushange, kuid kuna hanke tulemused ületasid eelarvelisi vahendeid, korraldatakse 2023. a uus ehitushange. Cederhelmi pargi mänguväljaku rekonstrueerimiseks kavandatud rahalisi vahendeid kasutatakse Räägu pargi mänguväljaku kallinemise katteks. 2023. aastasse lükkus edasi Pääsküla raba laudteede ja sildade rekonstrueerimine: kuna projekteerimishanke pakkumused ületasid eeldatavat maksumust, alustati uue hanke ettevalmistamist. Sama juhtus Kadrioru pargi majandushoone ehitamise hankega, kus pakkumus ületas esialgu planeeritud maksumust. Seetõttu jäi ehituslepingu sõlmimine venima ja ehitamine lükkus 2023. aastasse. Valminud objektidest osutusid plaanitust märkimisväärselt odavamaks Kotkapoja tn 2b haljak ning Sislinna kalmistu piirdeaia rekonstrueerimine, kuid Lasnamäele koerte jalutusväljaku ehitus (Mustakivi tee 10) osutus kavandatust kallimaks.

3. Olulisemad tegevused ja investeeringud aastal 2023

3.1 Tegevused

- 2023. aastal pannakse valdkonnas kõige enam rõhku Euroopa rohelise pealinna tegevustele.
- Eesmärk on kujundada ümber tööprotsessid, et parandada linna ametiasutuste omavahelist koostööd ja muuta projekteerimistingimuste menetlus efektiivsemaks.
- Keskkonna- ja kommunaalamet jätkab haljastuse hoolduse koordineerimist, sh asutus Kadrioru Park korraldab Kadrioru, Tammsaare ja Tondiraba pargi, Kalamaja kalmistupargi ja Harju tänava haljasala ning Vabaduse väljaku 12 haljastuskonteineri hooldust. Lisaks korraldab Kadrioru Park Tallinna linna omandis oleva 46 purskkaevu aastaringset hooldust, Tallinna lennujaama lillekonteinerite hooldust, teemaal kasvavate põõsarühmade (40 152 m²) ja üksikpuude (1753 tk) hooldust.
- Töötatakse välja linna suvelillede kontseptsioon ja alustatakse selle elluviimist.
- Haljastuse hooldamise lepingutes vaadatakse üle hooldusnõuded, et vähendada niitmise sagedust.
- Jätkatakse raielubade andmebaasi arendamist.
- Jätkatakse Tallinna linna hooldus-, heakorra- ja haljastustööde infosüsteemi (HHHIS) arendamist. Selle eesmärk on lihtsustada andmete ristikasutust, muuta igapäevatöö efektiivsemaks ning kaasata linnaelanikke paremini linnaruumi probleemidega tegelemisse.
- Töötatakse välja linnametsade arendamise ja säilitamise kontseptsioon.
- Kinnitatakse linnavalitsuse määrus, mis käsitleb avalikule alale haljastuse rajamist, et muuta avalik haljastus kvaliteetsemaks. Sellest lähtudes täiendatakse avaliku haljastuse nõudeid ka elurikka haljastuse veebikataloogis.
- Inglise keeles antakse välja raamat „Tallinna pargid ja haljasalad“ ja levitatakse eestikeelset versiooni.
- Jätkatakse kalmistuteenuste osutamist, võimaldades korraldada 4500 matust, ning väikeloomade krematooriumi teenuste osutamist. Samuti tagatakse kalmistute aastaringne korrashoid.
- Jätkatakse Kakumäe rannahoone eskiisi koostamist ning Kakumäe ranna detailplaneeringu ettevalmistamist (vt ka valdkond 8 „Linnaplaneerimine“).

3.2 Investeeringud

- Rekonstrueeritakse ja korrastatakse parke ja rohealasid, sh alustatakse Ukraina väljaku (Lembitu park) projekteerimist, Putukaväila koosseisus Pelguranna asumisse uue haljasala rajamist ja Eri Klasi haljaku ehitamist (Kloostrimetsa tee 2). Alustatakse Kass Augusti promenaadi ehitamist Kopli tänaval.
- Jätkatakse Kakumäe ranna välikäimla, sh vajalike kommunikatsioonide projekteerimist ja ehitamist.
- Mänguväljakute puhul keskendutakse olemasolevate mänguväljakute rekonstrueerimisele. Tähtsamad objektid on Räägu pargi, Öismäe tee 22a ning Tornide väljaku peremänguväljaku rekonstrueerimine. Kõik need väljakud rekonstrueeritakse täielikult, paigaldatakse uued mängu- ja treeningelemendid, korrastatakse juurdepääsuteed ja rajatakse nõuetele vastav valgustus. Samuti ehitatakse Ümera 21a/b kinnistule uus perepark: rajatakse uus teedevõrgustik (sh rattatee), mängu- ja treeningalad ning 2 koorteväljakut.
- Rekonstrueeritakse Toompargi koorteväljak, sh rajatakse juurdepääs, väljaku talviseks kasutamiseks vajalik valgustus ning vahetatakse välja treeningelemendid.
- Jätkatakse linnamööbli ja tänavainventari soetamist.
- Kalmistutel rekonstrueeritakse teid, Rahumäe ja Liiva kalmistul korrastatakse piirdeid, uuendatakse Rahumäe ja Metsakalmistu veetrassid ja veevõtukohad ning uuendatakse Rahumäe, Pärnamäe, Liiva ja Metsakalmistu pumplad.

- Viiakse ellu taktikaliste ruumisekkumiste projekt „Rohejalg“, mille eesmärk on parendada linna rohealade ja tiheda kasutusega linnaruumi kvaliteeti ning toetada linnasiseste rohevõrgustike kujunemist. Projekti raames kutsutakse ellu ligi 70 ruumisekkumist erinevates Tallinna linnaosades.

Tegevusvaldkond 8: Linnaplaneerimine

Valdkonna põhivastutajad: Tallinna Linnaplaneerimise Amet ja Tallinna Strateegiakeskus

Eesmärk 1. Selleks et viia ellu sõbraliku linnaruumi strateegilist sihti ja valdkonna visiooni, on Tallinnal ühtne ja järjepidev raamistik linna ruumilise arengu suunamiseks ning teadmiste põhiseks ja valdkondade üleseks planeerimiseks. Lähtutakse nüüdisaegsetest linnaplaneerimise põhimõtetest ja uurimismeetoditest, milles on olulisel kohal innovaatus ja välisriikide kogemus. Kasutatakse tänapäevaseid digivahendeid. Planeerimistegevus on läbipaistev, sellesse kaasatakse avalikkus ja kõik huvigrupid. Tagatud on linnaruumi kohta tehtud otsuste järjepidevus – milles on kokku lepitud, see viiakse ellu

Valdkonna eesmärkide elluviimisel aluseks olevad arengudokumendid

[Arengustrateegia „Tallinn 2035“](#), [Tallinna ligipääsetavuse arengusuunad 2016–2022](#), [Tallinna üldplaneering](#), [linnaosade üldplaneeringud](#), [teemaplaneeringud](#), [Tallinna rattastrateegia 2018–2027](#), riiklik [„Ehituse pikk vaade 2035“](#), riiklik [„Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021–2035“](#), [„Kliimanetraalne Tallinn. Tallinna säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise kava aastani 2030“](#).

Valdkonna panus strateegilistesse sihtidesse ja eesmärke toetavad valdkonnad

Valdkond panustab väga suurel määral strateegiliste sihtide „Sõbralik linnaruum“ ja „Kodu, mis algab tänavast“ ning suurel määral strateegiliste sihtide „Roheline pööre“, „Terve Tallinn liigub“, „Heatahtlik kogukond“ ja „Loov maailmalinn“ saavutamisse.

Linnaplaneerimise valdkonna eesmärke aitavad saavutada eelkõige järgmised linna tegevusvaldkonnad: „Keskonnahoid“, „Liikuvus“, „Linnamaastik“, „Linnavara“, „Haridus ja noorsootöö“ ning „Tehnovõrgud“.

Valdkonna ülevaade

1. Hinnang eesmärkide saavutamisele ja tegevusprogrammide elluviimisele

Valdkonna eesmärgi täitmise puhul saab öelda, et elanikkonna teadlikkus ruumilisest planeerimisest on kasvanud oodatust paremini. Linnaelanike teadlikkust üld- ja detailplaneeringutest on aidanud suurendada planeerimistegevuste kommunikatsioonile senisest enama tähelepanu pööramine (täpsemalt punktis 2.1).

Inimeste suurenev teadlikkus Tallinna linnaruumilisest arengust ning paranenud teadlikkus linnaplaneerimise valdkonnast muudab nad elukeskkonna suhtes nõudlikumaks, mis võib selgitada rahulolu vähenemist oma linnaosa ruumilise arenguga. Rahulolu avaliku ruumiga on säilinud varasemaga sarnasel tasemel.

Eesmärkide saavutamiseks rakendatavad tegevusprogrammid

1. Arengustenaariumid, planeerimise põhimõtted ja juhised
2. Üld- ja teemaplaneeringud ning linnaruumilise arengu ettepanekud
3. Detailplaneeringud
4. Ehitustegevus
5. Geomaatika
6. Muinsuskaitse
7. Ligipääsetavuse poliitika ja järelevalve

Tegevusprogrammide 1, 2 ja 6 mõõdikute tasemed määratakse 2023. aastal arengustrateegia rakenduskava koostamise käigus, seega polnud võimalik nende tegevusprogrammide edenemist sel korral hinnata.

Tegevusprogrammi 3 edenemist mõjutavad negatiivselt planeeringud, millega ei ole aasta jooksul edasi liigutud ja mille algatamist ei ole tühistatud. Tegevusprogrammi 4 edenemist ei saa hinnata, sest ehitisregistri statistikaportaali arendamise tõttu ei ole võimalik saada 2022. aasta kohta korrektseid andmeid (selgunud on ka, et arengustrateegia rakenduskavas toodud 2021. aasta andmed ei ole korrektsed). 2023. aastal täpsustatakse, kas infot on võimalik edaspidi koguda ja mõõdikuid seirata, võimalusel antakse hinnang tagasiulatuvalt. Tegevusprogrammi 5 elluviimisel oli tulemus plaanipärane ühe mõõdiku puhul, millele eelmisel aastal määrati sihttase, aadressiandmete nõuetele mittevastavaid aadresse parandati kavandatust rohkemgi. Tegevusprogrammi teiste mõõdikute edenemisele hinnangut anda ei saa, kuna kaardirakenduste kasutamise mõõdiku sõnastust ja arvutusmetoodikat kohandatakse 2023. aastal⁴ ning kahe ülejäänud mõõdiku puhul määratakse vaheaastate sihttasemed 2023. aastal. Tegevusprogrammis 7 sihiks seatud 100 objekti asemel õnnestus ligipääsetavuse infosüsteemi (LIPS) lisada enam kui 400 uut objekti tänu käsunduslepinguga leitud koostööpartnerile, kes kontrollis ja kaardistas kokku 629 objekti andmeid.

⁴ Tallinna kaardirakenduste kasutamise andmeid on rakenduste kaupa võimalik näha tallinlaste rahuloluküsitluse aruannetes: uuringud.tallinn.ee.

2. Olulisemad tegevused ja investeeringud aastal 2022

2.1 Tegevused

- Viidi läbi [trammiteede tänavaruumi uuring](#), milles analüüsiti uute perspektiivsete trammiteede (Liivalaia tänava, Järve, Narva maantee, Kalaranna tee ja Pelguranna trammitee) ruumivajadust ja tehnilist teostatavust.
- Koostati ruumilised visioonid Putukaväila Merimetsa, Mustjõe, Veskimetsa, Väike-Õismäe, Astangu ja Vana-Mustamäe ning Hiiu ruumiosadele (vt <https://www.putukavail.ee/uuringud>).
- Jätkati Kesklinna üldplaneeringu eskiislahenduse koostamist, fookusega vanalinna vaadete analüüsil ja vanalinna kaitsekorral.
- Koostati Plasti tn 5 / Punane tn 68 ringmaja eskiislahendus, Kurepõllu asumi strateegiline arenguvision ja Kakumäe ranna-ala ruumiline visioon (sisend detailplaneeringusse).
- Viidi läbi ideekonkursid [Tallinna lauluväljaku ruumilise tervikvisiooni](#) ning [Klindipargi](#) maastikuarhitektuurilise tervikvisiooni leidmiseks.
- Võeti kasutusele ehitisregistri uus versioon ning arendati planeeringute registri tarkvara, et parandada detailplaneeringute menetlemise teenust ja kasutajakogemust. 1. jaanuariks 2023. a võeti kasutusele uus maatoimingute infosüsteem.
- Viidi läbi töötod ja fookusgrupi intervjuud, mille eesmärk oli kaardistada ehituslubade menetlemise protsessi kõigi osaliste (sh klientide) vaates, et tuvastada probleemkohad ja võimalikud lahendused. Tulemuste põhjal koostati protsessi muutmise tegevuskava. Protsessi käsitleti ka kasutuslubade vaatest ja asjaomane tegevuskava koostatakse 2023. aastal.
- Mälestiste, vanalinna muinsuskaitsealal ja miljööväärtuslikel hoonestusaladel asuvate ehitiste ning väärtuslike üksikobjektide säilimise tagamiseks anti restaureerimistoetusi 26 objektile kokku 288 412 euro eest ning tunnustati 2021. aastal valminud parimaid töid. Koostati muinsuskaitse eritingimused mitmele hoonele ja hoonekompleksile, millest väärivad märkimist Toompea linnus ja loss, aastaid lagunenud seisus Suur-Kloostri tn 14 hoone, Lutheri kvartal ja Tallinna toomkirik.
- Tallinna kirikurenessansi programmi raames toetati suuremate projektidena Oleviste kiriku Maarja kabeli katuse ja tornikiivri restaureerimist, toomkiriku tornikiivri restaureerimist, Jaani kiriku akende restaureerimist ja vitraažide tegemist ning Peeter-Pauli katedraali keldri restaureerimist ja kujundamist Eduard Proffittli kabeliks. Restaureeriti installatsioon „Tallinna trammi-objekt“, mis pälvis ka Muinsuskaitseameti preemia.
- Tehti Tallinna kohaliku geodeetilise põhivõrgu hooldus- ja rekonstrueerimistöid, et säilitada võrgu ülesehitus ja täpsus. Digiteeriti linnaplaneerimise ameti arhiivis hoitavad geodeetilised plaanid (aastatest 1950–1990), et tagada eelkõige maa-aluste tehnovõrkude andmete säilimine.
- Alustati vanalinna kaitsekorra ja vanalinna arengukava koostamist. Valmis Tallinna vanalinna muinsuskaitseala uue kaitsekorra eelnõu, mille tarvis koostati mitu põhjalikku analüüsi: vanalinna vaadete analüüs, muinsuskaitseala haljastuse eksperdi hinnang ja all-linna kindlustuste eksperdi hinnang.
- Arendajaga peeti väga mahukaid läbirääkimisi ja sõlmiti kokkulepped Manufaktuuri tänava lasteaia rajamiseks, mille põhjal taotleti projekteerimistingimused arhitektuurivõistluse korraldamiseks 2023. aastal.
- Maa-ametiga sõlmiti tähtajaline kokkulepe, mille raames kontrolliti detailplaneeringute ja projekteerimistingimuste ehitusõiguste andmeid (sh selgitati välja maaüksuste ehitusõiguse pindala). Töö tulemusena valmis usaldusväärne andmestik maa väärtuse arvutamiseks 2024. aastal. Lisaväärtusena on linnal nüüd olemas kontrollitud kruntide ja hoonestusalade andmestikud 45% ulatuses kõigist kehtivatest planeeringutest.
- Valmis [Põhja-Tallinna üldplaneeringu veebiraamat](#), mis muudab üldplaneeringuga tutvumise kasutajale mugavamaks. Välisrahastusega projekti Greentwins raames käivitati aadressil Kaarli pst 1 Tallinna kaasamis- ja koosloomekeskus AvaLinn, kus korraldatakse arutelusid, konkursside väljakuulutamisi ja näitusi, et hõlbustada inimeste osalemist linnaruumi kujundamises ning soodustada seeläbi sisukat diskussiooni (vt ka valdkond 14: Juhtimine ja tugiteenused). Mitme linnaruumiprojekti puhul kasutati linnaelanike ettepanekute ja tagasiside kogumiseks kaasamisplatvormi Maptionnaire. 2022. aastal suurendati ka üldplaneeringute nähtavust linnaruumis: Põhja-Tallinna üldplaneering toodi linnaruumi viie pilkupüüdnud tootemi kujul, korraldati üldplaneeringuid ja linnaruumivisioone tutvustavaid üritusi. Linnaplaneerimise ametisse loodi kaasamisspetsialisti töökoht ning asuti näituse vormis korraldama detailplaneeringute avalikke väljapanekuid linnaruumis. Linnaruumi ja linnaplaneerimise alase teadlikkuse suurendamiseks panustati [telesaadete sarja „Lõpetamata linn“](#) loomisse.
- Tallinna ligipääsetavuse arengusuundade ajakohastamiseks koguti 2022. aastal sisend puudega inimeste organisatsioonide ja linna ametite käest. Tehtud eeltööd võetakse arvesse koostatava arengudokumendi lähteülesande väljatöötamisel. Jätkus ligipääsetavuse infosüsteemi ajakohastamine.

2.2 Investeeringud

- Viidi lõpule Skoone bastioni eskarpmüüri ja nõlva restaureerimise I etapp (idakül) ning restaureeriti bastioni eraldiseisva osa (Lai 51 kinnistu) piirdemüür ja seda Suure Rannavärvava ühendav trepp.
- Restaureeriti linnamüür ja Toompea tugimüür Patkuli vaateplatvormi ja Laia tänava vahelisel lõigul ning Kohtuotsa vaateplatvormi all.
- Konserveeriti Pirita kloostri varemeid.
- Alustati dominiiklaste Püha Katariina kloostri kiriku katuse tööprojekti koostamist.
- Ligipäasetavuse fondi rahastusel rajati Pikakari invarand, kuhu kuulub kolm spetsiaalset ujukitega ratastooli, riietuskabiin, merekonteiner inventari hoiustamiseks ja seda ümbritsev puidust terrass koos varjualusega. Lisaks tehti väiksemaid ligipäasetavust ja kasutatavust parandavaid töid (nt kaldteed, siseruumide uste automaatika, invatualetid ja trepi tooltõstukid).

2.3 Selgitus 2022. a eelarves ette nähtud investeeringute tegemise kohta

- Linnaplaneerimise valdkonna eelarve täitmine oli suures osas plaanipärane, eelkõige moodustasid selle muinsuskaitsealased investeeringud. Mõningal määral muutus tööde maksumus hindade kallinemise ja ettenägematute asjaolude tõttu. Mõne töö algus nihkus 2023. aastasse. Näiteks linnamüüri korrastamine lükkus 2023. aastasse seoses asjaoluga, et Margareeta aias asuva Stolti torni jalamil paikneva müürilõigu renoveerimiseks viidi 2022. aasta sügisel läbi ehitushange, kuid ebasoodsate ilmaolude tõttu ei olnud võimalik töödega alustada. Dominiiklaste kloostri Püha Katariina kiriku põhiprojekti koostamine nihkus 2023. aastasse eelprojekti hilinemise tõttu. Ligipäasetavuse fondi rahastatavatest töödest hilines ühe Kesklinna valitsuse tellitava töö valmimine hankeprobleemide tõttu.
- Skoone bastioni korrastamiseks eskarpmüüri ja nõlva restaureerimise I etapp kallines eskarpmüüri varingute tõttu. Üks varingukohtadest likvideeriti juba 2021. aastal. Kaks varingut toimusid lisaks 2022. aastal ja üks neist lõigus, kus müürid olid juba varasema projekti järgi taastatud. Kevadel tuli sellest tulenevalt tööprojekt ümber teha ning näha ette kogu olemasoleva avariilise eskarpmüüri rekonstrueerimine. I etapi tööde maksumus suurenes uue projektlahenduse ning ehitushindade kallinemise tõttu seega u 34%. Skoone bastioni restaureerimine jätkub uute etappidega ka järgnevatel aastatel. Toompea tugimüür on aastatel 2017–2022 restaureeritud peaaegu kogu ulatuses Toompea linnuse ja Kitseiaia vahel ning Kohtuotsa vaateplatsi all.
- Maarjamäe memoriaali korrastamiseks eelarves ette nähtud rahalistest vahenditest läks eskiisi koostamiseks kasutusse veidi alla neljandiku. Riigi ja linna maaomandi küsimuste tõttu tuli projekteerimine lõpetada ennetähtaegselt. Kopli Püha Jüri kabeli taastamine ja memoriaalala kujundamine küll venis tarneraskuste tõttu, kuid objekt valmis siiski 2022. aastal nagu eelarves plaanitud.

3. Olulisemad tegevused ja investeeringud (sh välisrahastusega projektid) aastal 2023

3.1 Tegevused

2023. aastal pannakse valdkonna visiooni- ja ruumiloomes rohkem rõhku üldplaneeringutele ning Euroopa rohelise pealinna tegevuste elluviimisele. Selle võrra pööratakse vähem tähelepanu arhitektuurikonkursside korraldamisele.

- Viiakse vastuvõtmiseni Põhja-Tallinna üldplaneering, jätkatakse Kesklinna üldplaneeringu eskiislahenduse koostamist ja alustatakse ka korralise üldplaneeringute ülevaatamise aruande koostamist.
- Viiakse läbi Koidu tänava arhitektuurikonkurss.
- Projekteeritakse trammikoridoriga arvestav Liivalaia tänava ruumilahendus.
- Jätkatakse Tallinna kohaliku geodeetilise põhivõrgu hooldus- ja rekonstrueerimistöid, et säilitada võrgu ülesehitus ja täpsus. Igal aastal on fookuses eri objektid ja piirkonnad.
- Georeferentseeritakse linnaplaneerimise ameti arhiivis hoitavad ja digiteeritud geodeetilised plaanid (aastatest 1950–1990), et tagada infosüsteemides jooniste esitlemine õiges asukohas ja asukohaandmete kasutatavus.
- Koostatakse tegevuskava kasutuslubade protsessi parendamiseks kasutajate vajadustest lähtudes.
- Koostatakse hankelepingute alusel Pikaliiva tn 69 kinnistu ja selle lähiala (Pae tn 1 kinnistu ja lähiala) ning Pirita terviseradade detailplaneeringud.
- Mälestiste, vanalinna muinsuskaitsealal ja miljööväärtuslikel hoonestusaladel asuvate ehitiste ning väärtuslike üksikobjektide säilimise tagamiseks antakse 400 000 euro ulatuses restaureerimistoetusi ning tunnustatakse 2022. aastal valminud parimaid töid.
- Kirikurenessansi programmi raames antakse kogudustele toetust muinsuskaitse all olevate kirikute restaureerimiseks ja nende kultuuriväärtuste konserveerimiseks ning finantseeritakse kirikute ja nende kultuuriväärtuste tutvustamist laiemale huviliste ringile.
- Arendatakse linna digitaalse kaksiku platvormi, et koguda ja analüüsida linna suurandmeid ning luua töövahendid andmete esitlemiseks, aidates kaasa uute tehnoloogiate rakendamisele linnas. Sõlmitakse teadus- ja arenduskoostöö leping digitaalehituse valdkonna arendamiseks.

3.2 Investeeringud

- Jätkatakse Skoone bastioni ja selle ümbruse korrastamist, restaureeritakse bastioni müür Rannavärava-poolisel küljel.
- Taastatakse dominiiklaste Püha Katariina kloostri kiriku katus. Esimesel poolaastal valmib põhiprojekt, mis on aasta teisel poolel läbiviidava hanke aluseks.
- Restaureeritakse linnamüüri (sh rajatakse Wismari raveliini sissepääs) ja Toompea tugimüüri Kitseaia lõigus või Pika jala all-linnapoolisel küljel ning korrastatakse Patkuli trepi vanem osa.
- Jätkatakse Pirita kloostri varemete konserveerimist.

Tegevusvaldkond 9: Linnavara hoidmine ja arendamine

Valdkonna põhivastutaja: Tallinna Linnavaraamet

Eesmärk 1. Linnavara on parimas võimalikus kasutuses ja tagatud on optimaalne kinnisvaramaht teenuste osutamiseks

Eesmärk 2. Linnavara on majandatud jätkusuutlikult

Eesmärk 3. Linnal on vajadustele vastav eluasemefond nii abivajajatele kui ka linna strateegiliste sihtide saavutamiseks

Valdkonna eesmärkide elluviimisel aluseks olevad arengudokumendid

[Arengustrateegia „Tallinn 2035“](#), [„Kliimaneutraalne Tallinn. Tallinna säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise kava aastani 2030“](#), [Tallinna teine elamuehitusprogramm](#) (kinnitatud 2008), [linnaosade üldplaneeringud](#), [teemaplaneeringud](#), [ühisalamutüüpi hoonete rekonstrueerimise programm](#) (kinnitatud 2010) ning riiklik dokument „Ehituse pikk vaade 2035“.

Valdkonna panus strateegilistesse sihtidesse ja eesmärke toetavad valdkonnad

Linnavara valdkond panustab väga suurel määral strateegiliste sihtide „Terve Tallinn liigub“, „Sõbralik linnaruum“, „Kodu, mis algab tänavast“ ja „Roheline pööre“ ning suurel määral strateegilise sihi „Heatahtlik kogukond“ saavutamisse.

Linnavara hoidmise ja arendamise valdkonna eesmärke aitavad saavutada eelkõige järgmised linna tegevusvaldkonnad: „Haridus ja noorsootöö“, „Liikuvus“, „Linnamaastik“, „Linnaplaneerimine“, „Sotsiaalhoolekanne“, „Tehnovõrgud“, „Ettevõtluskeskkond“, „Keskkonnahoid“, „Kultuur“, „Sport ja liikumisharrastus“, „Tervis ja tervishoid“, „Korrakaitse“.

Valdkonna ülevaade

1. Hinnang eesmärkide saavutamisele ja tegevusprogrammide elluviimisele

Eesmärgi 1 saavutamine kulges olemasoleva mõõdiku põhjal plaanipäraselt. Teine eesmärgi mõõdik töötatakse välja valdkondliku arengukava koostamise käigus, aastatel 2023-2024.

Eesmärgi 2 saavutamine läks prognoosist mõnevõrra paremini ning vara valitseja ja hoone kasutaja vahelisi teenustaseme kokkuleppeid sõlmiti kolme asemel viis.

Eesmärgi 3 saavutamine ei edenenud päris plaanipäraselt, kuna uute munitsipaaluruumide ehitamisega ei tegeletud plaanitud mahus (A. H. Tammsaare tee 135 sotsiaal-maja ehitus on edasi lükkunud). Eesmärgi mõõdikule ei anta hinnangut, kuna selle sõnastust ja arvutusmetoodikat kohandatakse valdkondliku arengukava koostamise käigus, aastatel 2023-2024.

Eesmärkide saavutamiseks rakendatavad tegevusprogrammid

1. Otstarbekalt kasutatud linnamaa
2. Heaperemehelikult majandatud ja keskkonnasäästlik kinnisvarakeskkond
3. Abivajajatele ja linnale olulistele töötajatele on tagatud elamispinnad
4. Hästi toimiv koostöö erasektoriga kinnisvara korrashoidmisel ja arendamisel (koostöös ettevõtluskeskkonna valdkonnaga)
5. Korteriomanike ja -ühistute nõustamine, sh vaidluste ja koostööprobleemide lahendamine ning toetusmeetmete rakendamine
6. Maatoimingud

Tegevusprogrammi 5 täitmine edenes prognoositust paremini. Kasvanud on rahulolu korteriühistute teabekeskuse nõustamisteenusega ning tänu sellele, et paranenud on korteriühistute teadlikkus, on neile mõeldud toetuste taotlemisel märgatavalt kasvanud ka nõuetekohaste taotluste osakaal. Samuti on kasvanud korteriühistutele välja makstud taotluste osakaal kogu toetuste taotluste mahust.

Tegevusprogrammi 2 täitmine ei kulgenud plaanipäraselt. Peamine mõjur oli Ukraina sõda: materjalide ja toodete tarneaegade pikenemise, ehitus- ja remonttööde maksumuse kallinemise ning kvalifitseeritud tööjõu puuduse tõttu ei õnnestunud kavandatud mahus rajada uusehitisi ning viia lõpule munitsipaalhoonete rekonstrueerimisi, mille eesmärk oli saavutada A-energiaklass. Teine põhjus oli energiakriis, mille tõttu jäi taastuvelektri osakaal linna asutuste elektrienergia tarbimises 2022. aastal alla 100%, kuna universaalteenust kasutades osteti linna elamufondile kuni 1% ulatuses põlevkivist toodetud elektrienergiat.

Tegevusprogrammi 1, 3 ja 6 elluviimine kulges olemasolevate mõõdikute põhjal plaanipäraselt.

Tegevusprogrammi 4 ellu viimist ei ole võimalik sel korral mõõdiku alusel hinnata, kuna mõõdik töötatakse välja valdkondliku arengukava koostamise käigus, aastatel 2023-2024.

2. Olulisemad tegevused ja investeeringud (sh välisrahastusega projektid) aastal 2022

2.1 Tegevused

- Alustati kinnisvarakeskkonna pikka vaadet käsitleva arengudokumendi koostamise eeltegevustega, sh lähteülesande koostamisega.
- Jätkati linna kinnisvara halduse konsolideerimist linnavaraametisse. Muu hulgas võttis linnavaraamet oma valitsemisele Tallinna Linnavolikogu Kantselei hoone (Vana-Viru 12) ja Lasnamäe Linnaosa Valitsuse hoone (Pallasti tn 54) haldamise. Alates 2019. aastast on korrashoiuteenuste tsentraliseerimiseks antud 82 hoone korrashoid linnavaraameti hallata.
- Linn on pidanud koolihoonete kontsessioonilepingu partneritega pikaajaseid läbirääkimisi, et muuta hoonestusõiguste ja üüri tingimused linnale majanduslikult soodsamaks ning tagada lepingupoolte finantsiliste õiguste ja kohustuste parem tasakaal. 2022. aasta kevadel jõudis linn ühe lepingupartneriga, Vivatex Holding OÜ, lepingu muudatustes kokkuleppele. Muudatuste tulemusel fikseeriti hoonestusõiguse tähtaja saabumisel kinnistute oluliseks osaks muutuvate ehitiste eest erapartnerile makstava hüvitise piirmäär (lõpumakse ülemmäär) ning vähendati linna makstavat üüri 11% võrra alates 1. jaanuarist 2022. Läbirääkimised teise lepingupartneriga, BCA Center OÜ, jätkuvad.
- Rakendati üheksat korteriühistute toetamise meetet, kokku anti toetusi 433 korteriühistule kogusummas 1 250 761 eurot. Enim anti toetusi korteriühistute hoovi haljastuseks ja tuleohutuse parandamiseks.
- Korteriomanike ja -ühistute juhtide koolitamiseks ja nõustamiseks korraldati kaks auditoorset seminari, üks veebiseminar ja elamumajanduskonverents. Käsitletud teemad: turvaline ja kriisiks valmis korteriühistu, inimestevahelised suhted korteriühistus, päikesepaneelide paigaldamine kortermajades jm.
- Linna kinnisvara haldamise kulude optimeerimiseks valmis Tallinna linna hoonete küttesüsteemide analüüs, töötati välja energiakulude kokkuhoiu meetmed ja vastav juhend. Korraldati juhendit tutvustav infotundide sari, kus osales üle 300 linnatöötaja. Kaugküttega liitumise üle peeti läbirääkimisi Utilitas Eesti ASiga ja selgitati välja linna hoonete liitumisvõimalused. Lisaks peeti läbirääkimisi linnale tarbimisteenuseid osutavate ettevõtjatega tarbimisandmete automaatse ja süsteemse edastamise asjus, mille tulemusena saadakse nt Utilitaselt kõigi linna hoonete tarbimisandmed regulaarselt kätte.
- Peeti arvestust maksustatava ja maksuvaba maa üle maaregistris ning esitati Maksu- ja Tolliametile maamaksu alusandmed. Eelarves oli planeeritud maamaksu tulu 25 400 000 eurot, eelarve täideti summas 25 734 769 eurot ehk 101%. Olulise tegevusena osaleti üleriigilises maa korralises hindamises.
- Interreg Läänemere piirkonna programmi voores koostati välisprojekti „NonHazCity3“ taotlus, mis rahuldati 13.12.2022. Projekti eesmärk on kogemuste omandamine mürgivaba ja kliimaneutraalse lasteaiahoone projekteerimise hankemenetluse korraldamises.
- Energia tn 13 sotsiaalmaja energiatõhususe parandamiseks taotleti ja saadi rahastus riiklikust meetmest „Kohaliku omavalitsuse hoonete energiatõhusus“. Koostati projekteerimistööde lähteülesanne. Projekti eesmärk on vähendada moodulrenoveerimise kaasabil CO₂ paikamist atmosfääri, vähendada hoone energiakasutust ja suurendada roheenergia tarbimist.
- Lisaks telliti heakorrateenuseid linnavaraametile kuuluvatele hoonestatud ja hoonestamata kinnistutele ja tegeleti hoonestusõiguse küsimustega (sh sõlmiti linna kasuks 25 lepingut isiklike kasutusõiguste või servituutide seadmiseks ja omandati Pallasti tn 54 kinnisasjal asuv Lasnamäe Linnaosa Valitsuse hoone). Samuti tegeleti üürilepingutega, et abivajajatele ja linnale olulistele töötajatele oleksid tagatud elamispinnad, ning parandati linna hoonete andmeid Tallinna kinnisvararegistris (sh täpsustati ruumide jaotust hoonete dokumentide põhjal, et iga ruutmeetri tegelikku kasutust oleks võimalik täpsemalt analüüsida).

2.2 Investeeringud

- Viidi läbi kolme objekti ideekonkurss (projekteerimine), alustati 11 objekti ehitusprojekti koostamist ja 8 hoone ehitamist. Valmis 8 hoonet, millest 3 on A-energiaklassiga. Muu hulgas valmis A. H. Tammsaare tee 135 sotsiaalmaja ehitusprojekt.
- Energiasäästu eesmärgil linna hoonetele päikesepaneelide paigaldamiseks tehti 56 linna hoone katusekonstruktsioonide ekspertiis, mis tuvastas, et päikeseelektrijaama saab paigaldada 28 hoonetele. Valmistati ette ja kuulutati välja riigihange 18 päikeseelektrijaama paigaldamiseks.
- Investeeriti administratiivhoonete parendamisse, sh renoveeriti Tallinna Linnaarhiivi küttesüsteem, remonditi Vabaduse väljak 7 hoone üld- ja puhkeruume.
- Riikliku toetusmeetme „Avaliku sektori kohaliku omavalitsuse allsektori hoonetes energiatõhususe ja taastuvenergia kasutuse edendamine“ abiga valmis uus tänapäevase õpikeskkonnaga energiasäästlik lasteaiahoone (Merivälja Lasteaed, Haaviku tee 10). Projekt algas 2021. a, põhiosa tööst tehti 2022. a ja projekt lõpeb 2023. a.
- Omandati 97 maatükki, sh eraomanikelt 11 maatükki kogupindalaga 28 595 m²; munitsipaliseeriti 85 maatükki ja riigilt omandati üks kinnistu.

2.3 Selgitus 2022. a eelarves ette nähtud investeeringute tegemise kohta

Linnavara valdkonna eelarve täitmisel ei kulgenud investeeringute tegemine plaanipäraselt. Kuna kriiside tõttu tekkis vajadus suurendada teiste valdkondade investeeringuid, otsustati suurematest objektidest lükata edasi Lasnamäe põlvkondade maja (Punane tn 17) ning Tammsaare tee 135 munitsipaalelamu ehitamine. Täiendava investeeringuna eraldati vahendid Lasnamäe Linnaosa Valitsuse hoone (Pallasti tn 54) omandamiseks. Kuna varem osutas linnaosavalitsus teenuseid rendipinnal, siis pikaajaliste kohustuste ja kulude optimeerimiseks otsustati hoone omandada. Eelarve täitmist mõjutas ka asjaolu, et mitme valdkonna hangete puhul sõlmiti leping aasta viimases kvartalis ja lepingut täidetakse 2023. aastal. Näiteks päikesepaneelide paigaldamise eelarvest tehti katuste ekspertiisid ja sõlmiti liitumislepingud, kuid paneelid paigaldatakse 2023. aastal. Samuti valmivad mitme raamhanke alusel elamu või ärihoone remonditööd 2023. aastal.

3. Olulisemad tegevused ja investeeringud aastal 2023

3.1 Tegevused

- Koostatakse ja kinnitatakse kinnisvarakeskkonna pikka vaadet käsitleva arengukava lähteülesanne ning alustatakse arengukava koostamisega.
- Konsolideeritakse haridusvaldkonna hoonete korrashoiuteenuse osutamist. Muu hulgas lepitakse haridusameti ja linnaosavalitsustega kokku edasine korrashoiuteenuste ülevõtmise tegevus- ja ajakava. 2023. aastal võtab linnavaraamet haridusametilt üle üheksa valmiva lasteaia korrashoiuteenuse osutamise.
- Jätkatakse regulaarset teavitustööd, et suurendada korteriomaniike ja -ühistute teadlikkust (sh olulisematest seadusemuudatustest). Selleks korraldatakse seminare ja praktilisi õppepäevi, sh keskendutakse rohepöörde, tuleohutuse ja turvalisuse teemadele.
- Jätkatakse korteriühistute toetamist, et muuta elukeskkond turvalisemaks, kvaliteetsemaks ja keskkonnasäästlikumaks. 2023. aastal on prioriteedid tuleohutus tornmajades ja rohepöördetegevused, sh rattamajade rajamise toetus ja energiaauditi toetus, mille eesmärk on analüüsida hoone energiakasutust ja tehnoseisundit.
- Peetakse arvestust maksustatava ja maksuvaba maa üle maaregistris ning esitatakse alusandmed Maksu- ja Tolliametile. Maamaksu tulu prognoositakse 25 400 000 eurot.
- Jätkatakse ehitusinvesteeringuteks vajalikke eeltegevusi, vajaduspõhiselt omandatakse maid, antakse üürile eluruume ja pikendatakse olemasolevaid üürilepinguid, lahendatakse hoonestusõiguse küsimusi, tellitakse linna kinnistutele heakorrateenuseid, korraldatakse ehitisregistri andmeid jm.

3.2 Investeeringud

- Energiasäästu eesmärgil rajatakse vähemalt 18-le linna hoonele päikeseelektrijaam ning tehakse katusekonstruktsioonide ekspertiis veel 20–30 hoonele. Jätkatakse linnale kuuluvate hoonete energiasäästu edendamiseks, sh küttesüsteemide analüüsiga ning toimepidevuse tagamiseks elektrisüsteemide seisukorra hindamisega.
- Jätkatakse linna administratiivhoonete hädavajalike remonttöödega.
- Projekteeritakse kaks sotsiaalmaja (Alasi tn 1 ja Vasara tn 9).

Tegevusvaldkond 10: Sotsiaalhoolekanne

Valdkonna põhivastutaja: Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet

Eesmärk 1. Iseseisev ja toetatud toimetulek

Eesmärk 2. Turvalised peresuhted ja toetatud lapsepõlv

Valdkonna eesmärkide elluviimisel aluseks olevad arengudokumendid

[Arengustrateegia „Tallinn 2035“](#) ning riiklik [heaolu arengukava 2016–2023](#), [Tallinna ligipääsetavuse arengusuunad 2019–2022](#), senioride eluasemeprogramm Tallinnas aastateks 2018–2023, hallatavate asutuste arengukavad ([Tallinna Sotsiaaltöö Keskuse arengukava 2022–2025](#), [Tallinna Tugikeskuse Juks arengukava 2019–2023](#), [Käo Tugikeskuse arengukava 2019–2022](#)).

Valdkonna panus strateegilistesse sihtidesse ja eesmärgi toetavad valdkonnad

Valdkond panustab väga suurel määral strateegilise sihi „Heatahtlik kogukond“ ning suurel määral strateegiliste sihtide „Sõbralik linnaruum“, „Kodu, mis algab tänavast“ ja „Terve Tallinn liigub“ saavutamisse.

Sotsiaalhoolekande valdkonna eesmärgi aitavad saavutada eelkõige järgmised linna tegevusvaldkonnad: „Haridus ja noorsootöö“, „Liikuvus“, „Linnaplaneerimine“, „Linnavara hoidmine ja arendamine“ ning „Tervis ja tervishoid“.

Valdkonna ülevaade

1. Hinnang eesmärkide saavutamisele ja tegevusprogrammide elluviimisele

Sotsiaalvaldkonna eesmärgid on iseseisev ja toetatud toimetulek ning turvalised peresuhted ja toetatud lapsepõlv. Nende edenedamisele 2022. aastal saab anda hinnangu eeskätt tegevusprogrammide tulemuste põhjal, sest eesmärkide mõõdikute baas- ja sihttase selgitatakse välja 2023. aastal.

Eesmärkide saavutamiseks rakendatavad tegevusprogrammid

1. Laste heaolu
2. Puuetega inimeste hoolekanne
3. Toimetulekuraskustes inimeste hoolekanne ja hoolekanne kriisisituatsioonides
4. Eakate hoolekanne
5. Sotsiaaltoetused

Tegevusprogrammi 1 vanemaharidust puudutava mõõdiku väärtus tõusis 2022. aasta jooksul vastavalt kavandatule 8,6%-ni (4,2% 2021. a). Pakutav vanemahariduse maht pole siiski piisav. Seepärast on vaja leida võimalus suurendada olemasolevate vanemate tugigruppide mahtu ning võimaldada eri sihtrühmadele uusi vajaduspõhiseid vanemakoolitusi. Mõõdiku „Turvakodus enam kui kolm kuud viibivate laste osakaal kõigist turvakodus viibivatest lastest“ baas ja sihttase määratakse 2023. aastal. Tegevusprogrammi elluviimisel oli möödunud aastal üks keerulisemaid ülesandeid kriisis laste ja noorte, sh nende perede toetamine, sest laste ja noorte vaimset tervist mõjutas suurel määral nii COVID-19 kui ka Ukraina sõda.

Tegevusprogrammi 2 mõõdik „Kodus iseseisvat toimetulekut toetavaid teenuseid saanute osakaal puuetega täisealiste koguarvust Tallinnas“ kasvas oodatust kiiremini (2022. a 26,8%-ni), mis on 2035. a sihttasemest vaid veidi vähem. Mitme teenuse (näiteks tugisikuteenuse, isikliku abistaja teenuse ja sotsiaaltransporditeenuse) maht kasvas. See võimaldas osutada teenust planeeritust rohkematele erivajadusega inimestele, kelle abivajadust oli hinnatud, ning täita tegevusprogrammi eesmärgi toetada puuetega inimeste iseseisvat toimetulekut. Teenusemahude suurendamise võimalus oli seda olulisem, et seoses COVID-19 järelmõjuga sagesid vaimse tervise probleemide ja psüühikahäirega inimestele mõeldud teenuste vajadus ning Ukraina sõjapõgenike, sh erivajadustega inimeste sissevooluga (suurenes näiteks sotsiaaltranspordi ja viipekeele tõlketeenuse vajadus). Iseseisvat toimetulekut toetas ka eluruumide puuetega inimeste vajadustele vastavaks kohandamine. Väga oluline oli Pirita ja Pikakari ligipääsetavate invarandade kui Tallinna esimeste omataoliste avamine (vt täpsemalt [valdkond 8 „Linnaplaneerimine“](#)).

Tegevusprogrammi 3 mõõdikuks on resotsialiseeritute osakaal resotsialiseerimisteenuse saajatest, mis on kasvanud kavandatud enam: 2022. aastaks prognoositud 13% asemel 14,9%-ni. Resotsialiseerimisteenuselt iseseisvasse ellu suundunud inimeste osakaalu suurendas nii Tallinna Sotsiaaltöö Keskuse töö teenuse saajate individuaalsel toetamisel kui ka üürimise nõustamise ja toetamise teenus, mis on abiks iseseisvama toimetuleku saavutanud inimestele vabaturult eluruumi leidmisel (sh ühekordsete kulude tasumisel, nagu tagatisraha ja üüri ettemaks).

Tegevusprogrammi 4 mõõdikuks on ööpäevaringsele üldhooldusteenusele jõudvate eakate vanus, mis kasvas 2022. aastal 76. eluaastani, üle 65-aastaste teenusele jõudnute vanus aga 81-ni, mis on väga lähedal 2035. aasta sihiks seatud 82-le aastale. Hilisemas eas üldhooldusteenusele jõudmise taga on eelkõige asjaolu, et eakatele osutatav kodune tugi on paranenud

nii tänu lähedastele kui ka teenuste ja toetuste kaasabil. Näiteks suurenes mäluhäiretega inimeste päevahoiukohtade arv linna hoolekandesüsteemis (novembris 2022 avatud Iru Hooldekodu õenduskorpuses on 10 päevahoiuteenuse kohta) ja hooldajatoetuste saajate arv. Lisaks on tagatud omastehooldaja asendusteenus, sotsiaalvalveteenus (varasem häirenupu teenus) ja tellitud kaupade kojuvedu koduteenuse kasutajale.

Tegevusprogramm 5 ei ole mõõdikute tasemeid arvestades kulgenud plaanipäraselt –ilmajäetuse määr kasvas 2021. aastal 5%-lt 7,1%-le 2022. aastal (eesmärgiks on ilmajäetuse määra vähenemine), mis kajastus ka toetust saavate inimeste arvu suures kasvus (nt toimetulekutoetust saavate perede arv suurenes 372%: 2323 perelt 10 971 perele; sissetulekust sõltuva toetuse saajate arv tõusis 25% võrra ehk 4860 perelt 6053 perele). Samas ei saa tulemusi üks-ühele võrrelda varasemate aastatega kuivõrd inimeste majanduslik olukord oli elukalliduse hüppelise kasvu tõttu keeruline. Lisaks kasvas majanduslikku abi vajavate inimeste arv järsult seoses sõjaga Ukrainas: eeskätt linna toimetulekutoetuste saajate hulka lisandus suur hulk ajutise kaitse saanud sõjapõgenikke. Kõikidest Tallinna linna õigusaktide alusel makstavatest toetustest moodustas sissetulekust sõltuva toetuse osakaal 6,1% (tegevusprogrammi mõõdik). See viitab asjaolule, et Tallinna linna eelarvest kaetava vajaduspõhise toetuse osakaal Tallinna linna sotsiaalhoolekandes on küll eelmise aastaga (5%) võrreldes kasvanud, kuid jätkuvalt tagasihoidlik ega ületa pärast vahepealset kahanemist ka 2020. aasta baasaset (7%). Lisaks maksti abivajajatele ligi 20 miljoni euro mahus riiklikke vajaduspõhiseid toetusi ehk toimetulekutoetust ja energiatoetust. Olenemata kõikidest raskustest, sh toetuste taotlejate arvu mitmekordsest kasvust, tagati kiire abi kõikidele abivajajatele.

2. Olulisemad tegevused ja investeeringud (sh välisrahastusega projektid) aastal 2022

2.1 Tegevused

- Valdkonna suurima erakorralise ülesandena avas Tallinn sõjapõgenike saabumisel aadressil Niine 2 esimese põgenike vastuvõtukeskuse Eestis. Linn korraldas põgenikele riide-, toidu- ja muud abi (sh sõlmiti esimene leping põgenike majutamiseks hotellis). Esialgu munitsipaalpolitsei ameti koordineerimisel ja arvukate linnasüsteemis töötavate vabatahtlike toel käivitatud vastuvõtukeskuses registreeriti ainuüksi märtsis üle 10 000 põgeniku (sh ligi 5000 last). Seoses riiklike vastuvõtukeskuste avamisega Pärnus ja Tartus anti Niine tänava keskuse juhtimine jätkuteenuste osutamiseks üle sotsiaal- ja tervishoiuametile ja selle baasil moodustati uussisserändajate kohanemise toetamise osakond Niine keskuses, mis toetab sisserändajaid jätkuvalt ja on kujunenud omas valdkonnas kompetentsikeskuseks kolleegidele ja partneritele.
- Noorte arenguprogrammi raames osutati teenuseid 237-le noorele (võrdlusena 2021. aastal sai teenuseid 150 noort). Lapsehoiuteenust osutati 80-le lapsele ja tugiisikuteenust 348-le raske ja sügava puudega lapsele ning 37-le puudeta lapsele).
- Suurendati sotsiaaltransporditeenuse mahtu ja parendati selle kvaliteeti. Selleks koostati teenuse saajatele selgitavaid materjale ning muudeti sotsiaaltranspordi iseteeninduse kasutamine lihtsamaks, et teenuse kasutajatel oleks võimalik ise mugavalt sõidusoove sisestada. Teenuseosutaja sõidukipark koosneb 41 sõidukist, millest 38-l on invalift.
- Välisprojekti „Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine“ raames kohandati 105 eluruumi puuetega inimese vajadustele vastavaks (paigaldati kaldteid, platvormtõstukeid). Kohanduse kulud kaeti välisprojekti vahenditest 88 juhul ja linnaeelarvest 17 korral.
- Seoses energia- ja muude hindade hüppelise kasvuga korraldati riikliku energiatoetuse taotluste menetlemine ning lisandunud toimetulekutoetuse taotluste vastuvõtmine ja väljamaksete tegemine (nende maht kasvas kogu aasta jooksul üle kolme korra).
- Alustati täiskasvanute eestkoste kesket teostamist sotsiaal- ja tervishoiuameti uues üksuses, et parandada teenuse kvaliteeti ja vabastada linnaosavalitsuste sotsiaaltöötajad ebahühtlaselt jagunenud töökoormusest. Arendati eestkoste teenust ja asuti lahendama süstemaatilisi probleeme koos selliste partneritega nagu Eesti Pankade Liit, kohtud, Sotsiaalministeerium, Justiitsministeerium jne.
- Eluruumi üürimise nõustamise ja toetamise teenuse sihtrühma laiendati, hõlmates ka toimetulekuraskustes inimesed. Teenus võimaldab alates 2022. aastast toimetulekuraskustes inimestel saada eluruumi üürimisel nii nõustavat kui ka rahalist abi (üürisuhte alustamisega kaasnevate suuremate kulude, näiteks tagatisraha ja üüri ettemaksu tasumisel). Jätkuvalt on teenus tagatud resotsialiseerimisteenusel olevatele inimestele, et nad oleksid edaspidi valmis iseseisvalt toime tulema üüriturult leitud eluaseme üürimisega. Näiteks 2022. aastal üürimise toetust saanud 23 abivajajast olid 8 resotsialiseerimisteenuse saajad, kes toetuse toel said lõpetada resotsialiseerimisteenuse kasutamise.
- Alustati koduta inimestele mõeldud öömajateenuse ja päevakeskuse teenuste osutamise ühildamise ettevalmistamist. Eesmärk on, et alates 2023. aastast osutaks seda parema kättesaadavuse ja kasutusmugavuse tagamiseks sama teenuseosutaja (varasema hankepartneri asemel sotsiaal- ja tervishoiuameti hallatav asutus) samas asukohas (varasema kahe asukoha asemel).
- Sotsiaalvaldkonnas klienditööd tegevatele inimestele pakuti keske hankega leitud lepingupartnerite abil senisest enam tuge vaimse tervise hoidmiseks (psühholoogilist nõustamist, kriisinõustamist ning tööalast nõustamist ehk individuaalset supervisiooni). Nõustamisteenuse kasutajate arv kasvas iga kuu ja tagasisideküsitluste põhjal võib öelda, et teenustest oli töötajatel abi, mistõttu jätkatakse nõustamisteenuse osutamist ka edaspidi.
- Euroopa Sotsiaalfondi rahastatud projekti „Abiks hoolduskoormusega inimestele“ (AHI, 2020–2022) raames soodustati hoolduskoormusega inimeste tööturule suundumist või seal püsimist ning ühiskonnaelus osalemist. Projekti

raames töötati välja uued teenused omastehooldajatele, et toetada nende töölkäimist või tööturule pääsemist ning suurendada nende teadlikkust hooldusega seotud toimingutest ja taustsüsteemist ning muudest võimalustest.

- Euroopa Sotsiaalfondi rahastatud projekti „Tallinna osalus vabatahtlike kaasamise koostöömudeli rakendamises hoolekandesüsteemis“ (2022–2023) raames suurendatakse sotsiaalhoolekande osakondade ja linnaelanike teadlikkust vabatahtlike kaasamise võimalustest. Projekti käigus edendatakse vanemaealiste ning täisealiste erivajadustega linnaelanike sotsiaalset kaasatust ning iseseisvat toimetulekut vabatahtlike abistajate toel. Projektis osalemiseks kompenseerib Tallinna linn vabatahtlike transpordikuluid.
- Alustati sissetulekust sõltuva toetuse tarbeks uue menetluskeskkonna ja arvestamisloogika väljatöötamist. See võimaldab paremini arvesse võtta inimeste tegelikke põhjendatud kulusid (nt eluasemekulusid, täitemenetluskulude ja makstud elatist). Seekaudu muutub abi vajaduspõhiseks ning tagatakse abivajajate võrdne kohtlemine toetusvajaduse kindlakstegemisel ja abi andmisel. Samuti võimaldab see ühtlustada Tallinnas tervikuna toetuse arvestamise aluseid.

2.2 Investeeringud

- Valmis Iru Hooldekodu õenduskodu 95 voodikohaga, sh 35 kohta statsionaarsele õendusabiteenusele, 34 kohta spetsiaalselt kohandatud keskkonnaga mõõduka ja raske dementsusega inimestele ja 26 tavakohta. Uue teenusena hakatakse osutama päevahoiuteenust mäluhäiretega täisealistele tallinlastele.
- Valmis maakondlike arengustrateegiate elluviimise toetusmeetmest rahastatud Tallinna Lastekodu imikute ja erivajadustega laste maja (Sõpruse pst 248). Hoones on ruumid sügava ja raske puudega laste asenduskodu neljale perele (24 kohta) ja väikelaste turvakodule (6 kohta) ning raske ja sügava puudega laste hoiukodu (7 kohta). Lisaks saab hoones osutada ööpäevaringset erihooldekoduteenust kuni 12 täiskasvanule.
- Alustati aadressile Punane tn 48b rajatava sotsiaalmajutusüksuse projekteerimist. Sinna on kavandatud 67 tuba 75 majutuskohaga resotsialiseerimisteenuse osutamiseks, samuti ruumid päevakeskusele, sotsiaalteenuste osutamiseks (nt sotsiaalnõustamine, võla- ja majandamisnõustamisteenus) ning supiköök koos õppeköögiga, et toetada klientide toiduvalmistamisoskusi.

2.3 Selgitus 2022. a eelarves ette nähtud investeeringute tegemise kohta

Sotsiaalhoolekande valdkonna investeeringute eelarve täitmine ei kulgenud plaanipäraselt. Mitu sotsiaalvaldkonna objekti ei jõudnud planeeritud ajaks valmis. Näiteks tekkisid tõrked Lasnamäe Sotsiaalkeskuse valmimisega (ehitaja ei saanud töid tähtajaks valmis) ning Tallinna Vaimse Tervise Keskuse (Mai tn 23) hoone renoveerimise projekti koostamine võttis oodatust tunduvalt kauem aega, kuna lisandus uue veetrassi rajamise vajadus.

Tallinna Lastekodu miljöõteraapiakodu ja uute pereruumide ehitamise ning Tallinna Laste Turvakodule kahe hoone ehitamise projekteerimise hangete läbiviimine võttis oodatust kauem aega ning seetõttu on projekteerimislepingute sõlmimist oodata 2023. aasta aprillis.

Aasta võrra lükkus eelarvelistel kaalutlustel edasi Tallinna Tugikeskuse Juks korpuse projekteerimine.

3. Olulisemad tegevused ja investeeringud aastal 2023

3.1 Tegevused

- Jätkatakse sõja põgenike vastuvõtmist ja neile esmase toe pakkumist, kuid suurem rõhk on Eestis pikemalt viibinud rändetaustaga inimeste toetamisel ja ühiskonda lõimimisel.
- Vähendatakse väikelaste turvakodus olemise kestust (lastele ebastabiilne keskkond, kus vahetuvad nii lapsed kui ka töötajad). Lastele leitakse koostöös Sotsiaalkindlustusametiga võimalikult kiirelt stabiilne, arengut toetav keskkond (hoolduspere või kriisihoolduspere), mh katsetatakse võimalust kasutada SOS Lasteküla peresid kriisihoolduspereadena. Jätkatakse turvakodus olevate laste ja perede toetamist, arendades välja vastavad teenused, näiteks vanema ja väikelapse suhte hindamine ja toetamine.
- Tallinna Perekeskuse baasil töötatakse välja kogukondliku ennetus- ja peretöökeskuse Perepesa kontseptsioon (eesmärk on suurendada kuni 7-aastaste laste ja nende vanemate toetamiseks mõeldud ennetavate teenuste kättesaadavust).
- Jätkatakse 12–25-aastastele ärevuse, depressiooni, ennast vigastava käitumisega ja kriisi sattunud noortele ja nende peredele teenuste osutamist noorte arenguprogrammi kaudu ning raske ja sügava puudega lastele hoiuteenuse ning tugiisikuteenuse osutamist vähemalt 2022. aastaga samas mahus.
- Parandatakse sotsiaaltransporditeenuse osutamise korraldust, muutes kasutajale teenuse tellimise iseteeninduskeskkonnas veelgi lihtsamaks.
- Töötatakse välja sotsiaalse tugiisiku teenus, laiendades tavapärase tugiisikuteenuse kättesaadavust eri sihtrühmadele (lisaks puuetega inimestele toimetulekuraskustes inimesed, pered ja sõltuvusprobleemidega inimesed), et toetada nende suuremat iseseisvust.

- Alates 2023. a algusest osutatakse öömajateenust ja päevakeskuse teenust ühildatult Tallinna Sotsiaaltöö Keskuse uues üksuses aadressil Suur-Sõjamäe tn 6a. Teenused on selliselt abivajajaile mugavamini kättesaadavad ja tänu päevakeskuste pikenenud lahtiolekuaegadele on võimalik abivajajaid lihtsamini suunata sotsiaalmajutusüksuses või varjupaigas resotsialiseerimise teenusele.
- Töötatakse välja uus teenusekontseptsioon kõige keerukamale (praegu sageli resotsialiseerimisteenust kasutavale) sihtrühmale – psüühikahäirete ja vaimse tervise probleemidega inimestele –, kelle vajadustele praegune teenus ei vasta.
- Suurendatakse mäluhäiretega inimeste päevahoiu kohtade arvu ja arendatakse koduteenust, et hoida kliente aktiivsena ja võimaldada neil elada pikemalt kodus, ennetades eakate jõudmist ööpäevaringsele teenusele üldhooldekodus ja toetades eakate lähedasi.
- Alates 2023. aastast pakutakse uuenenud sotsiaalvalveteenust (varem häirenuputeenus), et suurendada kodus elava täisealise erivajadusega inimese ja tema pereliikmete turvatunnet ning tagada abi jõudmine abivajajani. Selleks paigutatakse teenuse saaja eluruumi seadmed, mis tuvastavad ootamatult tekkinud ohuolukorra (sh kukkumise, löksu jäämise) ja kutsuvad abi olukorras, kus inimene pole suuteline seda ise tegema.
- Valmistatakse ette ja viiakse ellu riigi algatatud üldhooldusteenuse reform, mille eesmärk on vähendada nii inimeste kui ka nende lähedaste maksekoormust teenuse eest tasumisel ja suurendada avaliku sektori osa üldhooldusteenuse rahastamisel. Selleks hinnatakse nii üldhooldusteenusel olevate inimeste kui ka uute teenuse soovijate abivajadust ning abi soovijate ja nende omaste maksevõimet. Vajadusel muudetakse ka üldhooldusteenuse korraldust Tallinna linnas. Suureneva koormuse tõttu palgatakse selleks lisatööjõudu.
- 2023. aasta I kvartali lõpuks valmib menetluskeskkond, kus arvestatakse ja makstakse toimetuleku tagamiseks makstavat sissetulekust sõltuvat toetust.

3.2 Investeeringud

- Käo Tugikeskuse lastekeskuse (Käo tn 53) hoone rekonstrueerimine viiakse lõpuni ning alustatakse tugikeskuse Pae keskuse (Võidujoosku tn 18) uue hoone projekteerimist ja ehitust.
- Projekteeritakse Tallinna Perekeskuse (Asula tn 11) hoone pööningukorrus ning alustatakse selle väljaehitamist ja hoone üldseisukorra parandamist.
- Renoveeritakse Tallinna Vaimse Tervise Keskuse hoone (Mai tn 23).
- Koostatakse Tallinna Tugikeskuse Juks ühe korpuse renoveerimisprojekt ning viiakse läbi ehitushange.
- Alustatakse aadressile Punane tn 48b rajatava sotsiaalmajutusüksuse ehitust.
- Valmib Lasnamäe Sotsiaalkeskuse uus hoone, kus hakatakse osutama eakate iseseisvat toimetulekut soodustavaid teenuseid võimalikult kodu lähedal.

Tegevusvaldkond 11: Sport ja liikumisharrastus

Valdkonna põhivastutaja: Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet

Eesmärk 1. Liikumisharrastus on iga linlase elu loomulik osa

Eesmärk 2. Spordis silmapaistev ja edukas

Valdkonna eesmärkide elluviimisel aluseks olevad arengudokumendid

[Arengustrateegia „Tallinn 2035“](#) ja riiklik arengudokument „[Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030](#)“.

Tallinna spordivaldkonnas ei ole peetud vajalikuks eraldi arengudokumente koostada, kuivõrd valdkond on riiklikult hästi koordineeritud ja selge struktuuriga. Lisaks lähtutakse valdkonnasisesest kokkuleppesest järgida ausa spordi põhimõtteid ja spordialade regulatsioone.

Valdkonna panus strateegilistesse sihtidesse ja eesmärke toetavad valdkonnad

Valdkond panustab väga suurel määral strateegilise sihi „Terve Tallinn liigub“ ning suurel määral strateegiliste sihtide „Heatahtlik kogukond“ ja „Loov maailmalinn“ saavutamisse.

Spordi ja liikumisharrastuse valdkonna eesmärke aitavad saavutada eelkõige järgmised linna tegevusvaldkonnad: „Haridus ja noorsootöö“, „Liikuvus“, „Linnaplaneerimine“, „Linnavara hoidmine ja arendamine“ ning „Tervis ja tervishoid“.

Valdkonna ülevaade

1. Hinnang eesmärkide saavutamisele ja tegevusprogrammide elluviimisele

Eesmärgi 1 edenemist ei saa mõõdikute põhjal sel korral analüüsida, kuivõrd eesmärgi mõõdikud ja sihttasemed töötatakse välja 2023. aastal.

Eesmärgi 2 elluviimine edenes hästi, võttes arvesse, et rahvusvaheliste tiitlivõistluste individuaalarvestuses võidetud medalite arv ületas nii prognoosi kui ka 2021. aasta taset. Medalite arvu kasvu toonud teguritena saab esile tuua Eesti korraldatud tiitlivõistluste arvu kasvu, hõredama konkurentsi, sest Venemaa ja Valgevene sportlased ei osale tiitlivõistlustel, ja spordi(valdkonna) arengu, mis on toonud kaasa uute alade tekkimise ning kasvatanud seeläbi ka väljaantavate medalikomplektide arvu. Eesmärgi teisele mõõdikule ei anta hinnangut, kuna selle täpne sõnastus ja tasemed töötatakse välja 2023. aastal.

Eesmärkide saavutamiseks rakendatavad tegevusprogrammid

1. Ülelinnaline spordi- ja liikumispaikade võrk
2. Organiseeritud sporditegevus
3. Mainekas spordisündmuste võõrustaja
4. Teadlikkuse parandamine

Prognoositust paremini edenes tegevusprogrammi 2 elluviimine: kasvas organiseeritud sporditegevuses osalevate 5–19-aastaste noorte osakaal. Noorte kasvavat sportimisharrastust on toetanud linna rajatud uued sportimisvõimalused ja kasvanud treeninggruppide arv. Samuti on mõnevõrra kasvanud kvalifitseeritud treenerite arv: 2021. aastal oli kvalifitseeritud treenereid 1506 (arv täpsustus spordiregistri andmete korrastamise käigus) ja 2022. aastal 1524. Samuti täpsustus registri korrastamise käigus baastase: 2020. aastal oli kvalifitseeritud treenereid 1403. Parandused tehakse tabelisse mõõdikute ülevaatamise käigus 2023. aastal.

Tegevusprogrammi 3 elluviimist hinnatakse seirates Tallinnas toimuvate rahvusvaheliste tiitli- ja karikavõistluste arvu muutumist. Prognoosile jääd mõnevõrra alla, kuid võistlusi korraldati siiski enam kui 2021. aastal (2021. a 19 ja 2022. a 22 võistlust). Samuti hinnatakse tegevusprogrammi edenemist programmis „Tallinn liigub“ osalejate ja etappide arvu alusel: eelmisel aastal toimus 235 etappi, millest võttis osa 70 437 inimest. Etappide ja osalejate arv on koroonapandeemia järel mõõdukalt taastumas, kuid pandeemiaeelset taset veel ei saavutatud. Tuginedes sündmuste korraldajate tagasisidele, prognoositakse 2023. aastal ja edaspidi nii etappide kui ka osalejate arvu taastumist.

Probleemne oli tegevusprogrammi 1 elluviimine, kuna linna hallatavate spordiklubide üksikkülastuste ja klubide broneeringute arv vähenes võrreldes baasaastaga ja 2022. aastaks seatud sihiga. Põhjustena võib nimetada jätkunud koroonapandeemia mõju, elukalliduse kasvu tõttu vähenenud ostujõudu ja linna ühe enim kasutatava spordikeskuse, Tallinna Spordihalli rekonstrueerimise alustamist. Linnas loodud sportimisvõimalustega rahul olevate inimeste osakaal püsis samal tasemel.

Plaanipäraselt ei edenenud ka tegevusprogrammi 4 täitmine: vähenenud on nende inimeste osakaal, kes on teadlikud linnas välitingimustes olevate sportimisvõimaluste olemasolust. Aruande esitamise tähtjaks ei ole selge, millised asjaolud

teadlikkuse vähenemise tingisid. 2023. aastal analüüsitakse tulemusi, et selgitada välja, kas tegu on regulaarse uuringumetoodika muutmisest tulenenud kõrvalekaldega või teadlikkuse tegeliku vähenemisega.

2. Olulisemad tegevused ja investeeringud (sh välisrahastusega projektid) aastal 2022

2.1 Tegevused

- Sporditegevuse toetust anti 160 spordiklubile, kes kaasasid sporditegevusse 22 066 noort.
- Projektis „Sport kooli“ osales 19 kooli ja täiendavaid treeninguid viisid noortele läbi 17 spordiklubi treenerid.
- Toetusi eraldati 91 Tallinnas toimunud rahvusvahelise spordi suursündmuse korraldamiseks. Näiteks toimus Tallinnas kolm rahvusvahelist iluuisutamise tippvõistlust (EM, U20MM ja 4 kontinendi meistrivõistlused) ja esmakordselt WTA250 turniir.
- Viidi läbi teavituskampaaniaid: südamekuu tähistamine, suvetreeningud ja spordihommik.
- Tallinn esitati 2025. aasta Euroopa spordipealinna kandidaadiks. Konkurss läbiti edukalt ja Tallinn pälvis tiitli „Euroopa spordipealinn 2025“.
- Liikumisharrastuse ja tervislike eluviiside edendamiseks avati linlastele suveks 15 koolistaadionit (vt ka ptk 2 „Haridus ja noorsootöö“).

2.2 Investeeringud

- Alustati Tallinna Spordihalli tervikrenoveerimist.
- Jätkati Kadrioru staadioni rekonstrueerimisprojekti koostamist ning viidi läbi staadioni valgustuse uuendamise hange.

2.3 Selgitus 2022. a eelarves ette nähtud investeeringute tegemise kohta

Spordi ja liikumisharrastuse valdkonna eelarve täitmisel ei kulgenud investeeringute tegemine päris plaanipäraselt. Spordi- ja liikumispaikade võrgu arendamisel olid suuremateks investeeringuteks planeeritud Kadrioru staadioni renoveerimisprojekti ja juurdeehitise projekti koostamine, Tallinna Spordihalli tervikrenoveerimise alustamine, Punane tn 69 kinnistule jalgpallihalli projekteerimine ja Lasnamäe sportmängude maja Härma staadioni jäähokiväljaku rajamine. Vaatamata ehitushindade drastilisele tõusule tehti algust Tallinna Spordihalli tervikrenoveerimisega ja jätkati Kadrioru staadioni rekonstrueerimisprojekti koostamist. Punane tn 69 kinnistule jalgpallihalli projekteerimine oli nüansirohke, mistõttu see venis ja ehitusega ei olnud võimalik alustada. Tondiraba keskuse investeeringute kavandatud mahus elluviimist mõjutas ehitushindade kallinemine, samuti ei võimaldanud ehitushindade tõus rajada Härma staadioni jäähokiväljakut. Edasi lükkus ka Härma kiiruisustaadioni kiiruisuraja turvamattide soetamise hange, kuna turul ei leidunud soovitud toote pakkujaid. Kristiine spordimaja soojustamis- ja fassaaditööd ning Sõle miniväljaku rajamine lükkusid edasi hangete ebaõnnestumise tõttu. Kavandatud mahukamaks kujunes Tildri tn 2a rulapargi projekteerimise ja rajamise ettevalmistus, mistõttu lükkus ka selle projekti ettevalmistus ja elluviimine 2023. aastasse.

3. Olulisemad tegevused ja investeeringud aastal 2023

3.1 Tegevused

- Korraldatakse Rannamõisa tee 1 ideekonkurss ning koostatakse ettepanek ala tulevase kasutusotstarbe kohta.
- Valmib Härma staadioni ja seda ümbritseva maa-ala sporditaristuna kasutuselevõtu kontseptsioon.
- Valmib analüüs Rannavärava staadioni kasutuselevõtu kohta kesklinna koolide sporditegevuse jaoks.
- Kehtestatakse linnale kuuluva jalgpallitaristu kasutamise ja rendile andmise kord.
- Valmib Tallinna kui 2025. aasta Euroopa spordipealinna programmi kontseptsioon ja tegevuskava.
- Liikumisaasta 2023 raames viiakse läbi ülelinnalisi teavituskampaaniaid ja sündmusi. Koostöös Tartu linnaga korraldatakse sündmus, mille eesmärk on suurendada laste ja noorte liikumist.
- Viiakse ellu terviselikumisprogrammi „Tallinn liigub“ sündmused ning kaasavad kampaaniad (nt spordihommik ja spordinädal).
- Jätkatakse projekti „Sport kooli“ elluviimist. Selle tegevustena tutvustavad spordiklubid ca 20 Tallinna kooli 1. klassi õpilastele õppeaasta vältel spordialasid. Projekti tulemusena suureneb tõenäosus, et spordiringi või trenni minev noor teeb endale sobiva valiku ning spordist ja liikumisest kujuneb talle elukestev harjumus.
- Jätkatakse spordiorganisatsioonide toetamist, et võimaldada organiseeritud sporditegevust.
- Teostatakse Tallinnas olevate sportimisvõimaluste hetkeolukorra kaardistus ja analüüs, mis sisaldab võrdlust ja häid näiteid teistest Euroopa linnadest.

3.2 Investeeringud

- Viiakse lõpule Tallinna Spordihalli tervikrenoveerimine.
- Renoveeritakse Kadrioru staadion ja valmib juurdeehitise projekt.
- Valmib Kadrioru staadioni valgustusprojekt.
- Valmib Sõle spordikeskuse minijalgpalliväljak.
- Projekteeritakse Sõle spordikeskuse juurdeehitis.
- Viiakse lõpule Kristiine spordimaja soojustamis- ja fassaaditööd.
- Alustatakse Punane tn 69 kinnistule jalgpallihalli rajamist.
- Panustatakse linna terviseradade hooldusse, laiendamisse ja hooldusremonti.
- Programmi „Tallinn, Euroopa roheline pealinn“ raames rajatakse linnaelanike liikumist suurendavad roheline pealinna jooksurajad ning MOBO orienteerumisrajad (igal ajal nutiseadmega läbitavad orienteerumise püsirajad) linna parkidesse ja rohealadele.

Tegevusvaldkond 12: Tehnovõrgud

Valdkonna põhivastutaja: Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet

Eesmärk 1. Tehnovõrgud on tänapäevased, kvaliteetsed ja hooldatud

Valdkonna eesmärkide elluviimisel aluseks olevad arengudokumendid

[Arengustrateegia „Tallinn 2035“](#), [„Kliimaneutraalne Tallinn. Tallinna säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise kava aastani 2030“](#), [Tallinna sademevee strateegia aastani 2030](#), [Merirahu kaugkütte võrgupiirkonna soojusmajanduse arengukava 2017–2027](#), [Kadrioru kaugkütte võrgupiirkonna soojusmajanduse arengukava 2017–2027](#), Tallinna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2010–2021 (uus kava koostamisel, kinnitatakse aastal 2023).

Valdkonna panus strateegilistesse sihtidesse ja eesmärke toetavad valdkonnad

Valdkond panustab väga suurel määral strateegiliste sihtide „Kodu, mis algab tänavast“ ja suurel määral strateegiliste sihtide „Sõbralik linnaruum“, „Terve Tallinn liigub“, „Roheline pööre“ ja „Loov maailmalinn“ saavutamisse.

Tehnovõrkude valdkonna eesmärkide saavutamist toetavad eelkõige järgmised linna tegevusvaldkonnad: „Keskkonnahoid“, „Liikuvus“, „Linnameastik“, „Linnaplaneerimine“ ning „Linnavara hoidmine ja arendamine“.

Valdkonna ülevaade

1. Hinnang eesmärkide saavutamisele ja tegevusprogrammide elluviimisele

Eesmärgi 1 elluviimist hinnatakse tegevusprogrammide 1-5 mõõdikutega edenemise alusel, mistõttu annab eesmärgi saavutamisest põhjalikuma ülevaate aruande järgmine peatükk, mis avab tegevusprogrammide kaupa mõõdikutega edenemist. Mitu valdkonna mõõdikut on 2023. aastal välja töötamisel, mistõttu nende osas sel korral hinnangut ei anta. Kokkuvõtlikult saab öelda, et eesmärgi 1 ellu viimine kulges enamjaolt plaanipäraselt. Prognoosist paremini edenedi tänavavalgustuse arendamisega ning kõige suuremaid puudujääke oli lahkvoolse sademeveekanaliseerimise rajamisel.

Eesmärkide saavutamiseks rakendatavad tegevusprogrammid

1. Veevarustus
2. Reoveesüsteemid
3. Sademeveekanaliseerimine
4. Energiasüsteemid
5. Tänavavalgustus

Prognoosist paremini edenes tegevusprogrammi 5 täitmine: tänu jätkuval LED-valgustitele üleminekule ning ajutiste säästumeetmete rakendamisele vähenes märgatavalt linna üldine elektrikulu valgusti kohta.

Tegevusprogrammi 3 elluviimisel paranes nõutele vastavate proovide osakaal võetud veeproovidest. Plaanipäraselt ei edenenud aga lahkvoolse sademeveekanaliseerimise arendamine, kuna mitmed aastasse 2021 kavandatud lahkvoolse sademeveekanaliseerimise ehitusobjektid nihkusid aastasse 2022, mistõttu jäi planeeritud väiksemaks 2022. aastasse kavandatud sademeveekanaliseerimise ehitusmaht.

Päris plaanipäraselt ei kulgenud tegevusprogrammi 1 täitmine, kus veekadu oli prognoosist suurem. Lekete osakaal suurenes, kuna kasvas üle 50 aasta vanade malmtorustike purunemiste sagedus ja veetorustike avariid. Hetkel toimub avariilises seisundis olevate torustike kaardistamine (TalTechi uuringu alusel) ning intensiivistatakse halvas seisundis olevate veetorustike rekonstrueerimise tempot. Ühel korral ei vastanud veekvaliteedi proovid nõutele, kuid nüüdseks on probleem lahendatud.

Tegevusprogrammi 2 elluviimine kulges olemasoleva mõõdiku põhjal plaanipäraselt. Teised tegevusprogrammi mõõdikud on 2023. aastal välja töötamisel.

Tegevusprogrammi 4 ellu viimist ei ole võimalik sel korral mõõdikute alusel hinnata, kuna mõõdikud töötatakse välja 2023. aastal.

2. Olulisemad tegevused ja investeeringud (sh välisrahastusega projektid) aastal 2022

2.1 Tegevused

- Jätkati ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2023-2034 koostamist. Kava oli plaanis kehtestada 2022. aastal, kuid see lükkus täpsustamist vajavate teemade tõttu (nt investeeringuprogrammi) edasi. Kava reguleerib mh ka sademeveesüsteemide projekteerimist ja ehitamist.

- Koostöös ASiga Tallinna Vesi jätkus lahkvoollsete sademeveesüsteemide kavandamine järgnevate aastate eelarvesse, sealhulgas eelkirjeldatud Tallinna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostamise ja täpsustamise raames.
- Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni korraldamiseks põhitegevuspiirkonnas sõlmiti järgmiseks kümneks aastaks uus haldusleping ASiga Tallinna Vesi. Lepinguga täpsustati vee-ettevõtjale antud haldusülesannet, mille järgi on vee-ettevõtja edaspidi kohustatud ehitama ja hooldama sademeveetorustikke. Alustati linnale kuuluvate ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni torustike vee-ettevõtjate omandisse üleandmise korraldamist.
- Järjepideva hooldusega tagati linna tänavavalgustite korrasolek. Aasta keskmine rikketa valgustite osakaal oli 99%.
- Tulenevalt kõrgest elektri hinnast võeti kasutusele ajutisi säästumeetmeid, sh vähendati 2022. aasta jõuluvalgustite mahtu võrreldes eelmise hooajaga ning uusi asukohti ei planeeritud. Ära jäeti ka Vabaduse väljakul eelmistel aastatel olnud väga populaarne talvine valguspark ja teised suuremahulised lahendused (sh Estonia-tagusel Turu platsil). Samuti lühendati talvevalgustuse põlemise aega, lülitades selle hiljem sisse ja varem välja (25.11.2022–15.01.2023). Eelnevatel aastatel on talvevalgustus sisse lülitatud novembri keskpaigas ja see on põlenud veebruari lõpuni. Lühendati ka tänavavalgustuse põlemise aega ööpäeva jooksul. Öisel ajal lülitati välja osa fassaadide ja kirikute valgustus, avalike mänguväljakute valgustus, valgustus osas parkides ning haridusasutuste hoovialadel. Põlemisaja lühendamine, kasutades ka taimereid, ja dekoratsioonide mahu vähendamine andis märkimisväärse kulude kokkuhoiu. Samuti on jõuluvalgustid ise muutunud palju säästlikumaks. Paljud magistraalide postidekoratsioonid on juba nii moraalselt kui ka visuaalselt vananenud, kuid 2022. aastal otsustati neid veel hoida ja remontida.
- Valgusreostuse vähendamise põhimõtete väljatöötamiseks telliti TalTechilt uuring „Tallinna linna valgustuskeskkonna (valgusreostuse ja räiguse) hindamine ja analüüs“. Uuring valmib 2023. aastal ning see võetakse aluseks tänavavalgustuse arengudokumendi koostamisel, millega tehakse samuti 2023. aastal algust.
- Tallinna linna targa tänavavalgustuse juhtimissüsteemi hankimise ettevalmistamiseks käivitati koostöös Enefit Connect OÜga pilootprojekt, mille eesmärk on targa tänavavalgustuse katsetamise käigus veenduda soovitud funktsioonide toimimises ja valida välja nõuetele vastavad tootjad, kes kutsutakse osalema hankes „Tallinna linna tänavavalgustuse terviklik üleviimine valgustipõhisele juhtimissüsteemile“.
- Läbi viidi jõuluvalgustuse hange hooaegadele 2022–2024.
- Keskkonnainvesteeringute Keskuse meetmest „Kliimamuutustega kohanemise tegevused“ taotleti ja saadi rahastus joogiveekraanide projektiks, mille tulemusel paigaldatakse 2023. aastal linnaruumi 15 uut joogiveekraani. Asukohtade valikul lähtutakse linnaelanike vajadustest.
- Jätkus välisprojekt „LIFE UrbanStorm“, milles osalemine andis teadmisi säästlike ja kliimakindlate sademeveesüsteemide arendamise võimalustest linnakeskkonnas, eesmärgiga vähendada haavatavust kliimamuutuste mõjule ning suurendada suutlikkust leevendada paduvihmadest tingitud üleujutusi. Projekt algas 2018. a ning lõppeb 2023. a alguses.
- Utilitas Tallinn AS ja Tallinna Soojus AS tellimusel koostas TalTech Tallinna ühtse kaugküttevõrgu arendamiseks kava, mis käsitleb kaugküttevõrgu võimalikku arengut aastani 2030.

2.2 Investeeringud

- Trummi piirkonna looduslähedaste sademeveelahenduste rajamiseks valmis ehitusprojekt.
- Alustati Jõe–Pronksi tänava sademeveekollektori ehitamist. See on eelvooluks Kesklinna idaosa valgalale.
- Alustati Vana-Kalamaja tänava sademeveekanalisatsiooni ehitamist.
- Alustati Pronksi–Kivisilla sademeveekanalisatsiooni projekteerimis- ja ehitustööde hankega, mis võimaldab lahendada Maakri piirkonna sademevee lahkvoollise ärajuhtimise ja vältida uputusi.
- Projekteeriti sademeveekanalisatsiooni torustikke (nt Peterburi, Retke ja Rahumäe teel ning Humala, L. Koidula ja E. Bornhöhe tänaval). Projekteerimine jätkub 2023. aastal.
- Projekteeriti Kraavi ja P. Kerese tänava sademeveetoru koos puhastusseadmega. Lisaks nimetatud tänavate sademeveele võimaldab see lahkvoolliselt ära juhtida Valdeku tänava ja Nõmme keskuse sademevee. Projekteerimine jätkub 2023. aastal.
- Rajati ühisveevärki ja -kanalisatsiooni. Linna vahenditest rekonstrueeriti Rebase ja Naaritsa tänava ning Tammede ja Pärnade puistee piirkonna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torustikud. Rajati ka Kloostrimetsa tee 56 suurkaev-pumpla ja Kiviaia tee ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torustik, mis tagab puhta vee botaanikaaiale ja piirkonna elanikele ning võimaldab kinnistud kanaliseerida. Alustati Taara ja Kruusa tänava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torustike rekonstrueerimist. Lõplikult valmib see töö mais 2023.
- Tänavavalgustust rekonstrueeriti J. Koorti, Pelguranna ja Vuti tänava ning Tammsaare tee 143 ja 145 piirkonnas.
- Ohutu tänavaruumi tagamiseks ning tänavavalgustuse uuendamiseks ja energiatarbimise vähendamiseks paigaldati 6447 säästlikku LED-tänavavalgustit. Tänu sellele oli aasta lõpuks LED-valgustite osakaal 46% kõigist tänavavalgustitest (69 098 valgustist oli 31 833 LED-valgustit). Järgmise nelja aastaga on kavas jõuda LED-valgustite 94% osakaaluni, mis võimaldab ka energiakulu 40% vähendada. Praeguseks on valgustite väljavahetamise teel vähenenud tänavavalgustuse kogutarbimine 2019. aastaga võrreldes 20%.
- Juurutamisel on valgustuse juhtimissüsteem, mis võimaldab dünaamilise häärdamisega saavutada veelgi rohkem kokkuhoidu.

- Jätkati programmiga „Turvaline ülekäigurada“, mille raames paigaldatakse tähistatud ülekäiguradadele erivalgustus.
- Parentati kümne mänguväljaku valgustatust. Samuti valgustati Siselinna kalmistu jalgteed, perekonnaseisumeti hooviala ning Kloostrimetsa tee ja Randvere tee vaheline jalgtée. Rekonstrueeriti Jaani kiriku fassaadivalgustus ning valmis raekoja fassaadivalgustuse ehitusprojekt.
- Välisrahastuse toel (Ühtekuuluvusfond) renoveeriti põhitänavate välisvalgustuse rekonstrueerimise II etapi projekti raames 1223 tänavavalgustuspunkti, tänu millele vähenes arvestuslik elektrienergia tarbimine tänavavalgustuses 608 MWh/a. Projekti tulemusel oli arvestuslik CO₂ vähenemine aastas 662 t CO₂ ekv/a. Projekti raames rekonstrueeriti välisvalgustus Laagna teel, J. Smuuli teel, Suur-Sõjamäe tänaval ja Mustakivi teel.
- Kaugjahutuse kasutuselevõtu arendamisega tegeleb AS Utilitas Tallinn, loe täpsemalt. Linnal puudub võimekus ja õiguslik alus kaugjahutuse arengut suunata, kuna see on vabaturu teenus. Teadaolevalt ei ole ühelgi linna objektil kaugjahutust kasutusele võetud.

2.3 Selgitus 2022. a eelarves ette nähtud investeeringute tegemise kohta

Tehnovõrkude valdkonna eelarve täitmisel ei kulgenud investeeringute tegemine plaanipäraselt. Väike täitmise protsent tulenes mitmest asjaolust. Probleemiks oli ehitusprojektidele ehituslubade ja vajalike kooskõlastuste saamine ning hangete läbiviimise suutlikkus. Näiteks ei jõutud hanget korraldada Trummi piirkonna looduslähedaste sademeveelahenduste väljaehitamiseks, kuna ehitusloa saamine viibis. Samuti ei tehtud Maakri piirkonna ühisvoolsete kanalisatsioonisüsteemide lahkvoolseks viimise investeeringuid, kuna esimene ehitushange luhtus ning teine vaidlustati, mistõttu jäi töövõtulepingu sõlmimine 2023. aastasse. Samuti olid probleemiks täitmata ametikohad, mistõttu ei võimaldanud igapäevaste ülesannete täitmine pöörata piisavat tähelepanu investeerimistegevusele. Valdonna eelarve täitmine oli parem tänavavalgustuse ehitamise ja renoveerimise investeeringute elluviimisel.

3. Olulisemad tegevused ja investeeringud aastal 2023

3.1 Tegevused

- Kehtestatakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2023–2034.
- Rahastamisaotluste esitamine välistele programmidele looduslähedaste lahenduste elluviimiseks kliimamuutustega kohanemise meetmetest, Interregi Kesk-Läänemere programmist, LIFE'i strateegiliste integreeritud projektide programmist 2021–2027.
- Tehakse Põhja-Tallinna ühiskanaliseerimise lahkvoolseks viimise skeem-uuring.
- ASi Tallinna Vesi tellimisel lahendatakse lahkvoolne sademevee kanalisatsioonisüsteem Lastekodu tänava, Liivalaia tänava (Pronksi–Lastekodu tn lõik) ja Kreutzwaldi tänava mitmes lõigus.
- Jätkatakse tänavavalgustuse registri arendamist.
- ASiga Tallinna Vesi jätkatakse koostööd lekkeindeksi arvutamise asjus.

3.2 Investeeringud

- Trummi piirkonda rajatakse aastatel 2023–2024 looduslähedased sademeveelahendused.
- Jätkatakse ühisvoolsete kanalisatsioonisüsteemide lahkvoolseks viimist (Jõe–Pronksi, Pronksi–Kivisilla, Vana-Kalamaja ehitustööd ja projekteerimised).
- Jätkatakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ümberehitamist, sh lõpetatakse Taara–Kruusa tänava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torustike ümberehitamine, ehitatakse Neeme tänava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torustikud ja ehitatakse ümber Rebase–Naaritsa tänava piirkonna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torustikud.
- Ehitatakse Maakri I (Raua–Gonsiori–Kivisilla) sademeveekollektor.
- Uutesse asukohtadesse rajatakse joogiveekraanid välisrahastuse toel (15 tk) ja linna kaasava eelarve vahenditest (10 tk Mustamäe linnaosas).
- Liiklemise turvalisuse suurendamiseks jätkatakse programmiga „Turvaline ülekäigurada“.
- Ehitatakse ja renoveeritakse tänavavalgustust, sh 15 lasteaia territooriumil ja parkides, ning ehitatakse välisvalgustust mänguväljakutele.
- Energiasäästu eesmärgil jätkatakse LED-valgustite paigaldamist (sh tänavatele, parkidesse ja lasteaedade õuealadele). Eeldatavalt paigaldatakse u 8000 valgustit.

Tegevusvaldkond 13: Tervis ja tervishoid

Valdkonna põhivastutaja: Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet

Eesmärk 1. Linnaelanike kehaline aktiivsus on suurenenud, toitumine on muutunud tasakaalustatumaks ja riskikäitumine vähenenud

Eesmärk 2. Kõigile tallinlastele on tagatud esmatasandi arstiabi ja vajaduse korral eriarstiabi

Valdkonna eesmärkide elluviimisel aluseks olevad arengudokumendid

[Arengustrateegia „Tallinn 2035“](#), [Tallinna terviseprofiil \(2016\)](#), riiklik [rahvastiku tervise arengukava 2020–2030](#). 2022–2023. aastal koostatakse uus Tallinna tervise- ja heaoluprofiil.

Valdkonna panus strateegilistesse sihtidesse ja eesmärgi toetavad valdkonnad

Valdkond panustab väga suurel määral strateegilise sihi „Terve Tallinn liigub“ ning suurel määral strateegiliste sihtide „Loov maailmalinn“ ja „Heatahtlik kogukond“ saavutamisse.

Tervise ja tervishoiu valdkonna eesmärkide saavutamist toetavad eelkõige järgmised linna tegevusvaldkonnad: „Haridus ja noorsootöö“, „Keskkonnahoid“, „Liikuvus“, „Linnamaastik“, „Linnaplaneerimine“, „Sotsiaalhoolekanne“ ning „Sport ja liikumisharrastus“. Tervisevaldkonna eesmärkide saavutamisel on väga oluline riigi, kolmanda sektori ja erasektori koostöö.

Valdkonna ülevaade

1. Hinnang eesmärkide saavutamisele ja tegevusprogrammide elluviimisele

Eesmärgi 1 saavutamine ei edenenud plaanipäraselt, sest elanike tervisenäitajad (oodatav eluiga sünnihetkel, väga hea või hea tervise juures olevate 16 a või vanemate elanike osakaal) on alates 2020. aastast halvenenud. See on tingitud COVID-19 epideemia aegsest suurest haigestumusest ja suremusest ning elanikkonna kõigi vanuserühmade vaimse tervise probleemide lisandumisest (mh majandusliku surutise ja Ukraina sõjaolukorra tõttu).

Eesmärgi 2 saavutamist mõjutas eelnenud ja osaliselt kestev suur haigestumus COVID-19sse, mis kitsendas ka 2022. aastal krooniliste ja ägedate haigustega patsientide aktiivravi võimalusi, samuti massiline sõjapõgenike saabumine ja tervishoiuasutuste süvenev tööjõupuudus. Eesmärgi mõõdiku tasemele ei anta hinnangut, kuna selle sõnastust ja arvutusmetoodikat kohandatakse 2023. aastal.

Eesmärkide saavutamiseks rakendatavad tegevusprogrammid

1. Laste ja noorte tervise ning turvalise arengu tagamine
2. Kõigile abivajajatele kättesaadavad, parimal nüüdisaegsel tasemel tervishoiuteenused
3. Tervist toetav elu-, töö- ja õpikeskkond
4. Tervislikum eluviis, tervislikud valikud

Tegevusprogrammi 1 elluviimine ei ole edenenud plaanipäraselt eeskätt COVID-19 pandeemia mõju tõttu. Aastatel 2020–2022 kahanes SA Tallinna Koolitervishoid plaanilise tervisekontrolli läbinud õpilaste osakaal sinna suunatud oluliselt võrreldes COVID-19-eelse ajaga. Paranenud pole ka õpilaste ülekaalususe ja rasvumise näitajad. Seda võib seletada asjaoluga, et ärevushäirete lisandumise tõttu on muutunud õpilaste toitumisharjumused, liikuvus ja ruumilised tegevused on aga vähenenud.

Lapseas alanud käitumis- ja tundeeluhäirete avastamise ning laste ja noorte riskikäitumise mõõdikute puhul määratakse baas- ja sihttasemed 2023. aastal.

Tegevusprogrammi 2 täitmist mõjutasid COVID-19 pandeemia, sõjapõgenike saabumine ja tööjõupuudus tervishoiuasutustes (vt eesmärk 2). Seejuures suurenes ravikindlustamata inimestele ambulatoorse ja statsionaarse õendusabiteenuse osutamine: ambulatoorsele vastuvõtule pöördus 278 inimest (2021. a 192 inimest), statsionaarsel ravil viibis 45 inimest (2021. a 62 inimest). Seda võib seletada muu hulgas asjaoluga, et töötuse suurenemise tõttu on kasvanud ravikindlustamata inimeste arv. 2022. aastal hakkas ravikindlustamata inimestele statsionaarse ravi teenust osutama Lääne-Tallinna Keskhaigla. Tegevusprogrammi mõõdiku tasemele ei anta hinnangut, kuna selle sõnastust ja arvutusmetoodikat kohandatakse 2023. aastal.

Tegevusprogramm 3 edenes plaanipäraselt, hoolimata aasta algul tervisedendusürituste korraldamist mõjutanud COVID-19 epideemiast. Eri organisatsioonid ja ühingud toetasid ja viisid linnaosades, sh asumites, tervisenõukogule esitatud taotluste alusel ellu 13 tervisedendusprojekti ja hulga üritusi. Näiteks korraldasid linnaosavalitsused lasteaiadele tervisespordi- ja eneseabiüritusi, supelrandades varustati väikelapsed turvalisuse suurendamiseks käepaeltega, korraldati ülelinnaline eakate teabepäev õnnetusjuhtumite ennetamiseks ja vajalike abivahendite tutvustamiseks.

Tegevusprogrammi 4 elluviimine ei edenenud plaanipäraselt. Rinnavähi, emakakaelavähi ja jämesoolevähi sõeluuringute näitajad on oodatud kasvu asemel püsinud ligilähedaselt samad võrreldes eelnevate aastatega. Oluliselt kasvas HIV esmashaigestumiste arv (159 võrrelduna 73-ga 2021. aastal). Lähtuvalt Tervise Arengu Instituudi andmetest on umbes pooled nakkusjuhtudest seotud Ukraina põgenikega, kuid tuleb arvestada, et andmetes kajastuvad ka nakatunud, kes olid juba varem Ukrainas HIV-positiivse diagnoosi saanud ja tavapäraselt esmashaigestumiste hulka ei loetaks. Kasvas ka koduste ja vaba aja vigastuste arv Harju maakonnas (68 191 võrrelduna 60 889-ga 2021. aastal). Samuti kasvas üledooside tõttu kiireloomulist abi vajanud uimastitarbijate osakaal, ulatudes 2022. aastal 701 uimastitarbijani (2021. a 403). Abi vajanutest 215 vajasis haiglaravi ja 10 kaotas elu. Üledooside arvu järsku kasvu seostatakse uute kangete sünteetiliste opioidide Eesti narkoturule ilmumisega 2022. aastal. Teravaks probleemiks on kujunenud e-sigareti kasutamine (nn veipimine) juba alates algkoolist.

Aasta esimesel poolel mõjutasid COVID-19 piirangud terviseedendusürituste korraldamist. Planeeritud üritused viidi siiski ellu. Senisest enam kaasati eakaid, et suurendada nende terviseteadlikkust (tervisekonverents eakatele).

2. Olulisemad tegevused ja investeeringud (sh välisrahastusega projektid) 2022. aastal

2.1 Tegevused

- Tervishoiuteenuste tagamiseks jätkati perearstiteenuse osutamist ja laiendamist Tallinna Perearstikeskuse kaudu (8 perearstinimistut, sh esmatasandi arstiabi uussissisrändajatele); jätkati statsionaarse ja ambulatoorse eriarstiabi osutamist ning raviteenuste arendamist Ida-Tallinna Keskhaiglas (2022. aasta lõpus 521 voodikohta, sellest 130 õendusravikohta), Lääne-Tallinna Keskhaiglas (2022. aasta lõpus 400 voodikohta, sellest 150 õendusravikohta) ja Tallinna Lastehaiglas (139 voodikohta); jätkati hambaraviteenuse osutamist ja laiendamist: Tallinna Hambakliiniku peamajas avati uued ravikabinetid ja alustati kliiniku Lasnamäe filiaali ruumide ehitamist ning sisustamist; jätkati kiirabiteenuse osutamist (Tallinna Kiirabi 8 tugikeskuses töötas 23 ööpäev läbi valves olevat kiirabibrigaadi). Vt täpsemalt aruande ptk 1.6 „Ülevaade linna tütarrettevõtete ja linna valitseva mõju all olevate sihtasutuste tegevusest“.
- Valmistuti epideemiatega toime tulema, sh tagati haiglate ja perearstikeskuste epidemioloogiline ja meditsiiniline valmisolek uute ohtudeks. Teavitati elanikkonda gripiepidemia ennetamise võimalustest vaksineerimise teel. SA Tallinna Koolitervishoid teavitas aktiivselt tütarlaste HPV-vastase vaksineerimise tähtsusest ja vaksineeris soovijaid.
- Jätkati eri sihtrühmadele tervishoiuteenuste osutamist: kodune õendusabi kõigil nädalapäevadel (kuus kuni 700 koduviisi), eakate transport haiglasse (212 korral), tuberkuloosiuuringud sotsiaalmajutusüksuste klientidele (tehti 82 uuringut, 2022. a registreeriti linnas 26 uut tuberkuloosi esmasjuhtu), apteekide öövalveteenus (kuu jooksul keskmiselt kuni 6500 külastust), opiaatsõltuvuses inimestele mõeldud asendus- ja võõrutusravi Lääne-Tallinna Keskhaigla psühhiaatriakeskuses (aasta jooksul kuni 200 patsienti) jt.
- Tagati sõjapõgenikele krooniliste haiguste raviks tasuta retseptiravimid, mille kulud hüvitas hiljem riik.
- Kuni 12-aastastele lastele jätkati koostöös Tallinna Lastehaigla ja Tallinna Kiirabiga koduviitide tegemist nädalavahetustel (nn koduarsti projekt) ja riigipühade ajal. Koduarsti projekti populaarsus on kiiresti kasvanud, kuus tehakse kuni 120 koduviisi (päevas 8–12).
- Jätkati laste ja noorukite ning perede psühholoogilist nõustamist, et ennetada laste vaimsete probleemide teket.
- Kuna laste ja noorte vaimse tervise probleemid on kasvanud, käivitati SA Tallinna Koolitervishoid vaimse tervise õdede konsultatsioonid koolides. Õpilaste nõustamist alustasid 3 vaimse tervise õde, kelle poole oli võimalik pöörduda kooliõe suunamisel.
- Välisprojekti „Ala- ja eakate erikohtlemise süsteemi loomine“ raames jätkus Tallinna koolides Islandi uimastienetusmudeli juurutamine, mille eesmärk on kujundada kooli-õpilaste-vanemate koostöös laste tervisekäitumist ja arendada sotsiaalseid oskusi. 2021/2022. õppeaastal liitus projektiga 8 kooli. Lisaks liitus Tallinna linn Islandi ennetusmudelist välja kasvanud kogukonnas laste ja noorte riskikäitumise ennetamise rahvusvahelise programmiga Planet Youth, kaasates igas linnaosas vähemalt 1–2 kooli.
- HIV/AIDSi ja uimastienetuseks toetati kümne mittetulundusühingu aastaringset tegevust.
- Tervisenõukogule esitatud taotluste alusel toetati 13 üksikürituse projekti, millega edendati asumi või linnaosa elanike tervist.
- Laste ja noorte traumade ennetamiseks õpetati õppeaasta jooksul viie gümnaasiumi gümnaasistidele neljatunnise õppemooduli ulatuses traumade ennetamist ja esmaabivõtteid ning jätkati lasteadeade ohutusteabepäevade „Mina oskan seda“ korraldamist.
- Elanike terviseteadlikkuse parendamiseks korraldati kahepäevane Tallinna tervisemess, kus oli võimalik läbida ka vähi sõeluuringuid. Toimus ka eakate konverents „Turvaline Tallinn“, kus vanurite kukkumise kõrge sagedusega seoses tutvustati abi- ja rehabilitatsioonivahendeid.

2.2 Investeeringud

- Jätkati 2021. aastal alustatud Tallinna Haigla projekteerimisega.
- Uue haiglahoone ehitamiseks ja haiglaorganisatsiooni loomiseks moodustati haiglaarenduse üksus SA Tallinna Haigla Arendus (linnavolikogu 02.05.2022 otsus), arvestades riigi pikaajalist arengustrateegiat „Eesti 2035“ ja 2021. aastal

Euroopa Liidu nõukogu otsusega kinnitatud „Eesti taaste- ja vastupidavuskava“. Vt täpsemalt aruande p 1.6 „Ülevaade linna tütarettevõtete ja linna valitseva mõju all olevate sihtasutuste tegevusest“.

2.3 Selgitus 2022. a eelarves ette nähtud investeeringute tegemise kohta

Tallinna linna 2022. a eelarves nähti tervise ja tervishoiu valdkonna investeeringuteks ette 14,6 mln eurot, millest aasta jooksul täideti 3,4 mln eurot ehk 23%. Suurimad investeeringuobjektid olid Tallinna Haigla projekteerimine ning Tallinna Kiirabi autohalli juurdeehitise ehitamine ja autohalli põranda remont.

Tallinna Haigla eelprojekti valmimise tähtaega pikendati 4 kuu võrra (uus tähtaeg 10.03.2023) seoses projekteeritavale ehitisele lisandunud nõuetega (maa-aluse lisakorruse ehitamise vajadus julgeolekunõuete täitmiseks). Alustati tehnovõrkudega liitumise ettevalmistust.

Tallinna Kiirabi objektid ei valminud plaanitult, sest hangete läbiviimine viibis. Autohalli juurdeehitise ehitamise leping on sõlmitud ja olemasoleva autohalli põranda remondi hange on alustatud. Põranda remondiga saab alustada pärast autohalli ehituse teatud valmidusse jõudmist.

3. Olulisemad tegevused ja investeeringud 2023. aastal

3.1 Tegevused

- Koostatakse uus Tallinna tervise- ja heaoluprofiil.
- Laiendatakse laste vaimse tervise abimeetmeid (vaimse tervise õdede arvu suurendamine koolides, vanemate tugiliini arendamine).
- Jätkatakse ülekaaluliste laste nõustamise ja rehabilitatsiooni teenuste arendamist (grupitreeningud lastele ja vanematele, suvelaagrid rehabilitatsioonirühmadele).
- Jätkatakse eakate koduõendusteenuse arendamist ja kättesaadavamaks muutmist: õendusabi mahtu suurendatakse, teenindades kliente ka nädalavahetustel.
- Jätkatakse Tallinna Lastehaigla ja Tallinna Kiirabi lastearsti koduviisi teenuse arendamist, suurendades võimalusel arstibrigaadide arvu (ühe asemel kaks).
- Koolides jätkatakse kooli, õpilaste ja vanemate koostöös Islandi uimastiennetusmudeli rakendamist, lähtudes Planet Youthi lepingus kokku lepitud tegevuskavast ning tehes linnaosavalitsuste tervisedendajate eestvedamisel koostööd piirkonna noortekeskuste ja noorsootöötajate, lastekaitse, politsei ja teiste koostööpartneritega. 15–16-aastastele õpilastele korraldatakse tervisekäitumisküsitlus, mille tulemuste põhjal kavandatakse sekkumismeetmed, pakkudes teadmisi ja tuge ning kaasates lastevanemaid. Tulemusi tutvustatakse ülelinnalisel seminaril koolijuhtidele, õpetajatele ja linnaosavalitsustele. Jätkatakse teiste riikide paremate kogemuste omandamist rahvusvahelises Planet Youthi koostöövõrgustikus.
- Toetatakse ja võimestatakse tervist edendavate lasteaedade, koolide ja töökohtade võrgustikke, pakkudes neile tervisedendusteavet (üritused, infomaterjalide edastamine).
- Koostöös mittetulundusühingutest lepingupartneritega arendatakse narkomaania ja AIDSi ennetamise teenuseid (laiendatakse kättesaadavust sihtrühmadele, kaasatakse uusi teenuseosutajaid).
- Toetatakse vigastuste ennetamist (analüüs, teavitust, koolitused ja praktiline õpe).
- Suurendatakse inimeste teadlikkust sõeluuringutes osalemise vajalikkusest. Koostöös Tervisekassaga töötatakse välja kommunikatsiooniplaan ja selle täitmise ajakava Tallinna linna meediakanalites.

3.2 Investeeringud

- Tallinna Haigla projekteerimistööd jätkuvad 2023. aastal (eelprojekti valmimine ja rahvusvahelise projektikonkursi väljakuulutamise), lisaks jätkatakse tehnovõrkudega liitumise ettevalmistamist.
- Valmib Tallinna Kiirabi autohalli juurdeehitis ja remonditakse olemasoleva autohalli põrand.
- Tallinna Kiirabile soetatakse neli nüüdisaegset kiirabiautot ja meditsiinivarustus.

Tegevusvaldkond 14: Juhtimine ja tugiteenused

Valdkonna põhivastutaja: Tallinna Linnakantselei ja Tallinna Strateegiakeskus

Valdkonna eesmärkide elluviimisel aluseks olevad arengudokumendid

Arengustrateegia „Tallinn 2035“. Lähiaastatel töötatakse välja „Tallinn 2035“ täpsustavad arengudokumendid, nt arengudokument „Digitaalne Tallinn“. Riiklikud arengudokumendid [„Digiühiskonna arengukava 2030“](#) ja [„Eesti välispoliitika arengukava 2030“](#).

Valdkonna panus ja toetavad valdkonnad

Valdkond panustab kõikide strateegiliste sihtide elluviimisesse. Valdkonna eesmarke aitab ellu viia kogu linnaorganisatsioon.

Valdkonna ülevaade

1. Hinnang tegevusprogrammide edenemisele aastal 2022

Eesmärkide elluviimiseks rakendatavad tegevusprogrammid

1. Inimesekeskne teenuste disain
2. Andmepõhine juhtimine
3. Strateegiline ja finantsplaneerimine
4. Selge kommunikatsioon
5. Kvaliteetne juhtimine ja kompetentsed töötajad
6. Regionaalne ja rahvusvaheline koostöö
7. Perekonnaseisu- ja rahvastikuteenused
8. Arhiiviteenused: Tallinna ajaloo arhiveerimine, uurimine ja tutvustamine

Tegevusprogrammi 1 väga head edenemist näitab see, et 90% tallinlastest on 2022. a rahuloluküsitluse tulemuste järgi e-teenustega väga või pigem rahul, neist 27% on väga rahul. Seoses esmakordse mõõtmisega võrdlusandmeid varasemate aastatega veel pole ja seetõttu on ka sihttase tulevikuks veel seadmata. Tallinna e-teenuste kõrget taset näitab ka see, et ÜRO hindas neid 2022. a linnade arvestuses maailma paremuselt kolmandaks Berliini ja Madridi järel.

Tegevusprogrammi 2 edenemist saab pidada heaks. 33% tallinlastest on 2022. a rahuloluküsitluse järgi avaandmete kasutatavusega väga rahul. Seoses esmakordse mõõtmisega puuduvad siiski võrdlusandmed varasemate aastatega ja seetõttu on ka sihttase veel seadmata. Ka tehniliste süsteemide nõrkustest, tarkvara kvaliteedist või tehniliste töötajate vigadest põhjustatud digitaalsete teenuste summaarne katkestuste aeg jäi alla 0,5% tööajast (0,4%). Ühtki kriitilist IT-süsteemi seisakut või turbeinsidenti ei toimunud. Ülejäänud mõõdikute põhjal tegevusprogrammi edenemisele hinnangut anda ei saa, sest nende baas- ja sihttasemed määratakse 2023. a.

Tegevusprogrammi 3 edenemist hinnatakse strateegilise ja finantsplaneerimise kvaliteeti mõõtvate näitajatega. Krediidireitingu tase (Fitch Ratingsi skaala AAA–D) püsis plaanipäraselt tasemel AA– (negatiivse väljavaatega seoses Eesti riigi reitingu väljavaate alandamisega) hoolimata 2022. aastal alanud majanduse jahtumisest. Linna netovõlakoorumus absoluutsummas kasvas, kuid püsis endiselt plaanipäraselt madalal tasemel. Tallinna linna peamistest finantssuhtarvudest ja rahvusvahelise reitinguagentuuri Fitch Ratings poolt linnale väljastatud krediidireitingust saab lähema ülevaate punktist 1.2 „Põhilised finantsnäitajad“.

Elanike üldine teadlikkus arengustrateegiast „Tallinn 2035“ on kasvanud prognoosist enam, kuid suurenenud pole nende elanike osakaal, kes on küllaltki või väga hästi kursis strateegia sisuga. Elanike osakaal, kes on rahul võimalusega kaasa rääkida Tallinna puudutavate otsuste tegemisel, on kasvanud 52%-ni. Vaatamata sellele tuleb teha jätkuvalt pingutusi, et rahulolu kasvaks 2035. aastaks soovitud tasemeni. Kaasava eelarve maht püsib 1% juures, mis vastab eesmärgile.

Tegevusprogrammi 4 edenemist saab hinnata vaid elanikele suunatud kommunikatsiooni puhul: nende elanike osakaal, kelle arvates teavitab Tallinna linn (volikogu, linnavalitsus, linnaosavalitsused) elanikke oma tegevustest hästi, püsib 60% tasemel prognoositud kasvu asemel. Seejuures ollakse kõige enam rahul linnaosavalitsuste tehtava teavitustööga (rahul on 70% küsitletutest). 2023. aastal määratakse baas- ja sihttasemed, et hinnata linnaorganisatsiooni töötajate enda rahulolu info kättesaadavuse, liikumise, selguse ja kiirusega organisatsioonis.

Tegevusprogrammi 5 elluviimine kulges plaanipäraselt. Tallinn oli tööandjana avaliku sektori tööandjate maine uuringus 10. kohal, aga esimene kohalike omavalitsuste seas. Siht on jõuda avaliku sektori tööandjate maineuuringus 2035. aastaks kolme parima hulka. Tallinna valitsemise tase on veebilehe minuomavalitsus.ee andmetel püsinud 2020.–2021. aastal planeeritud tasemel (6/10). 2022. aasta kohta pole andmeid veel avaldatud. Ülejäänud mõõdikute baas- ja sihttasemed määratakse 2023. aastal.

Tegevusprogrammi 6 edenemise taset ei saa mõõdikute põhjal hinnata, sest nende baas- ja sihttasemed määratakse 2023. aastal.

Tegevusprogrammi 7 edenemist näitava Tallinna Perekonnaseisuameti e-teenusena osutatavate toimingute osakaal kõigist toimingutest (nii perekonnaseisu- kui ka rahvastikuteenuste seas) kasvas prognoositust oluliselt kiiremini saavutades 2022. aastal 44% taseme (38% 2021. aastal, sihtase 2035. aastaks on 50%). E-teenuste osakaalu kiire suurenemine tuleneb nii linna kui riigi teavitustööst, e-teenuste kliendikesksest arendamisest, info kergest leitavusest internetist kui ka inimeste üldisest ootuste kasvust võimalikult paljude toimingute tegemiseks e-kanaleid kasutades. Kogu Eestis sündinud lastest oli tallinlasena sündinud laste osakaal 33%, mis püsib prognoositud tasemel. Näitaja tase sõltub nii demograafilisest olukorrast kui ka linna teenuste tasemest võrreldes teiste Eesti omavalitsustega. Ülejäänud mõõdikute baas- ja sihttasemed määratakse 2023. aastal.

Tegevusprogrammi 8 edenemise taset ei saa hinnata, sest mõõdik töötatakse välja 2023. aastal.

2. Olulisemad tegevused ja investeeringud (sh välisrahastusega projektid) aastal 2022

2.1 Tegevused

Inimesekeskne teenuste disain

- Kaardistati strateegiakeskuse, linnakantselei ja linnavalitsuse ametite teenused väärtusloome vaates, seostati need strateegia programmidega ja kirjeldati nende väärtus klientidele. Koostati teenuspõhise juhtimise kontseptsioon. Teenusedisaini põhimõtete rakendamiseks linnaorganisatsioonis korraldati teenusedisaini koolitusi linna keskastme ja tippjuhtidele ning töötajatele. Linna asutuste teenuste arendamise võrgustiku kohtumistel tutvustati teenuste arendamise häid praktikaid, teadmisi teenusedisaini meetoditest ja töövõtetest ning teiste avaliku sektori organisatsioonide kogemusi. Lisaks viidi läbi põhjalikumaid teenusedisaini projekte, millest olulisemad olid detailplaneeringute ja ehituslubade teenuste arendamine ning 2023. aasta kevadeni kestav noortekeskuste teenusedisaini projekt.
- Jätkati keskselt linna asutuste arvutitöökohta, digitaalse platvormi, infosüsteemide arendamise, geoinfosüsteemide, andmeanalüüsi ning infoturbe ja andmekaitse teenuste osutamist ligi 260-le linna asutusele.
- Olulise IT-arendusena käivitati [Tallinna maatoimingute infosüsteem](#), milles hallatakse linnale kuuluva kinnisvaraga seotud toiminguid ja andmeid, mh peetakse selles maamaksuarvestust. Arendati [planeeringute registrit](#), et muuta see kergemini kasutatavaks ja võimaldada linlastel saada infot elukeskkonda mõjutavate ruumilise planeerimise kavade kohta.
- Vastavalt tekkinud vajadustele kiireloomuliselt loodud IT-arendustest suurima mõjuga olid energia-, ratta-, üüri- ja ranitsatoetuse arvestuse ja väljamakse lahendus.

Andmepõhine juhtimine

- Toetamaks linnaplaneerimise, kommunaalmajanduse, kinnisvarahalduse ja rohepöördega seotud tegevusi, arendati oluliselt edasi andmeanalüüsi lahendusi ja linna [digitaalset 3D-mudelit](#) (nn digikaksik), mis annab linnakeskkonnast ja selle võimalikest muudatustest ruumilise tunnetuse nii linnaplaneerijaile kui ka avalikkusele. Jätkusid 2021. aastal alanud [välisprojekti Green Twins](#) tegevused, mille eesmärk on arendada Tallinna ja Helsingi digikaksikute rohelisi elemente. Selle käigus kaardistati testalade puud, põõsad ja rohttaimed. Lisaks loodi taimede ja kasvukohatüüpide veebirakendus. Projekt lõpeb 2023. aastal
- Jätkati töö planeerimist ja seiret võimaldava juhtimise infosüsteemi PlanPro kasutuselevõttu strateegiakeskuses ja linnakantseleis.
- Linna IT-süsteemide turvariskide maandamiseks, järjepidevuse ja jätkusuutlikkuse tagamiseks käivitati linna toimiva andmekeskusega paralleelne andmekeskus. Dubleeritud andmekeskus aitab vähendada andmekao ohtu ning tagada kasutajatele minimaalsete katkestustega teenused. 2022. aastal tagati andmekaitseteenuse osutamine kõigile linna asutustele. Andmekaitseteenused sisaldavad andmekaitseõuete ja -meetmete teavitust ja nõustamist, nõuete täitmise järelvalvet ja andmekaitseprobleemide lahendamist. 2022. aastal tehti ettevalmistused, et liita linna ühtse IT-teenusega veel hõlmamata hallatavad asutused (Tallinna Keskraamatukogu, Tallinna Kiirabi, Lindakivi Kultuurikeskus, Vene Kultuurikeskus). Lisaks loodi märtsi alguses kiirkorras tehniline valmisolek Ukraina sõjapõgenike vastuvõtmiseks ja esmaseks registreerimiseks.

Strateegiline ja finantsplaneerimine

- Jätkati arengudokumentide koostamist (keskkonnahoiu valdkonna, liikuvuse valdkonna ja hallatavate asutuste arengudokumendid jt) ning jätkati rakenduskavade ja seiresüsteemi väljatöötamist, et linnaorganisatsiooni tegevused panustaksid selgemini arengustrateegias „Tallinn 2035“ kindlaks määratud strateegiliste eesmärkide elluviimisse. Arengudokumentide ja finantsplaanide ühildamiseks kinnitati esimest korda koos eelarvestrateegiaga arengustrateegia „Tallinn 2035“ rakenduskava, mis hõlmab strateegilisi eesmärke ja selleks elluviidavaid tegevusprogramme,

olulisemaid tegevusi ja investeeringuid ning mõõdikuid eelarvestrateegia perioodil. Alustati valdkondliku rakenduskava juurutamist linnavaraametis, et seostada arengustrateegia „Tallinn 2035“ selgemalt linnaeelarvega. Protsess on tihedalt seotud ka teenuste kaardistamisega. Täpsustati „Tallinn 2035“ seiresüsteemi mõõdikuid.

- Strateegilises juhtimises seati esiplaanile kestlik areng. Sellest lähtudes alustati ÜRO kestliku arengu eesmärkide süsteemset ja selget seostamist linna arengustrateegia ja rakenduskavaga, sh mõõdikusüsteemiga, [Euroopa Liidu territoriaalse koostöö programmi URBACT projekti „Global Goals For Cities“](#) raames. Projekt kestis poolteist aastat, selles osales 19 linna ning projekti juhtpartner oli Tallinn.
- Valmistuti 2023. aastaks, kui Tallinn kannab [Euroopa rohelise pealinna](#) tiitlit: koostati rohelise pealinna tegevuskava. Samuti töötati välja Tallinna keskkonnahoidlike ürituste juhend, mille kasutatavust katsetati suurürituste (Maijooks, Birgitta festival, merepäevad, vanalinna päevad, Tallinna maraton) raames. Samuti töötati välja keskkonnahoidliku menüü rohetähis, mida võtsid Tallinna restoranide nädala raames kasutusele 15 Tallinna toidlustusasutust. Olulisematest projektidest kutsuti ellu rohelise pealinna esindusprojektid Test In Tallinn ja Rohejalg. Rahvusvahelise konverentsi Cleantech Forum Europe Tallinna toomisega loodi eeldused rohetehnoloogiate nädala Tallinn Greentech Week korraldamiseks.
- Töötati välja linna rohepöördeprogramm, mis sisaldab olulisi investeeringuid Tallinna kliimakava elluviimiseks kehtiva eelarvestrateegia perioodil.
- Koostati analüüs ja tegevuskava keskkonnajuhtimissüsteemide (roheline kontor, ISO, EMAS vms) rakendamiseks linna asutustes.
- Töötati välja keskkonnahoidlikele riigihangetele ülemineku tegevuskava, mis annab suunised keskkonnahoidlike riigihangete osakaalu suurendamiseks Tallinna linna riigihangetes. Muu hulgas näeb tegevuskava ette keskkonnahoidlike tingimuste väljatöötamist ja nende rakendamist kindlates valdkondades.
- Jätkati linna asutuste toime- ja kulumudelite ning rahastamispõhimõtete väljatöötamist.
- Jätkati linna majandus- ja personaliarvestuse ja finantsaruandluse kureerimist ja korraldamist ning raamatupidamisteenuste osutamist linna asutustele ja linna osalusega eraõiguslikele juriidilistele isikutele. 2022. aasta lõpu seisuga osutasid linna finantsteenistus ja linna personaliteenistus raamatupidamis- ja personaliarvestuse teenust 20 ametiasutusele, 246 hallatavale asutusele, viiele linna valitseva mõju all olevale sihtasutusele ja kolmele linna äriühingule.
- Töötati välja tingimused rohelise kaasava eelarve rakendamiseks, et muuta Tallinna 2023. aasta kaasav eelarve keskkonnakaitse- ja rohepöörde teemaliseks.

Selge kommunikatsioon

- 2022. aasta esimestel kuudel toetas Tallinna kommunikatsiooni Covid-19 vastu vaksineerimist ja tuletas järjepidevalt meelde võimalust vaksineerida ennast linna rajatud vaksineerimispunktides.
- Valmistati ette Euroopa rohelise pealinna 2023 kommunikatsiooniplaan ja asuti seda ellu viima. Muuhulgas otsiti võimalusi, kuidas kaasata Tallinna elanikke, ettevõtteid ja organisatsioone linna keskkonnasõbralikumaks muutumisele ning kuidas suurendada linlaste teadlikkust Tallinnast kui Euroopa rohelisest pealinnast – selleks kutsuti ellu rohelise pealinna toetusmeede. Loodi rohelise pealinna veebileht ning korraldati hulgaliselt kommunikatsioonitegevusi rohelise pealinna tutvustamiseks nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt.
- Valmis Tallinna uus veebileht, et linlastele mugavamalt ning varasemast selgemalt ja lihtsamalt kättesaadavaks teha info linna teenuste, nende saamise ja tingimuste kohta.
- Linnajuhtimise ja toimiva sisekommunikatsiooni toetamiseks valmis linnaorganisatsiooni uus siseveeb, mis võeti linna ametiasutustes kasutusele novembris 2022. 2023. aastal laiendatakse siseveebi juurdepääsu ka kõigi hallatavate asutuste jaoks.
- 2022. aasta kommunikatsiooniplaan muutis märkimisväärselt Ukraina sõda. Kui sõda algas 24. veebruaril ja esimesed sõjapõgenikud saabusid Tallinna juba 26. veebruaril, siis juba 2. märtsil algas Niine 2 avatud põgenikekeskuses korraldatud pressikonverents sõjapõgenikega seonduva kriisikommunikatsiooni: põgenikele vajaliku baasinfo koostamine, tõlkimine vene, ukraina ja inglise keelde, eraldi kodulehe loomine, info jagamine erinevatesse kanalitesse; korduma kippuvatele küsimustele vastuste otsimine koostöös riigiasutustega, meediasuhete korraldamine nii kohaliku ja rahvusvahelise meedia huvi kui ka põgenike õigusi arvestavalt.
- Selleks, et linnaorganisatsiooni kommunikatsioon oleks selge ja erakonnapoliitikast sõltumatu, lepiti kokku linnaorganisatsiooni kommunikatsiooni üldistes põhimõtetes <https://www.tallinn.ee/et/tallinna-kommunikatsiooni-pohimotted>, mis on ka linna kodulehel avaldatud.

Kvaliteetne juhtimine ja kompetentsed töötajad

- Juhtimiskvaliteedi parendamiseks korraldati 2022. aastal ametiasutuste töötajate pühendumus- ja rahulolu-uuring. Jätkati linnaosavalitsuste tüüpstruktuuri ettepanekute väljatöötamist, juhtide toetamiseks töötajatega seotud andmete (näiteks vakants, personalieelarve täitmine, koolituseelarve jne) e-töölaua prototüübi väljatöötamist ning linna ametiasutuste uusi töötajaid juhendavate mentorite väljaõpet. Uuendati ja viidi läbi iga-aastast juhtide arenguprogrammi „Juhtide kool“. 2022. aasta oli väärtuste aasta, mil sõnastati organisatsiooni põhiväärtused ja koostati

nende käitumuslikud kirjeldused. Väärtuste väljatöötamises osales üle 1500 töötaja. Väärtuste aasta tipnes linnaorganisatsiooni üritusega „Strateegiapidu 2022“. Juhtide toetamiseks koostati esimest korda linnaüleline personalija palgaanalüüs. Protsesside digiteerimiseks alustati linna töötaja portaali LTP uue mooduli arendamist.

- Tööandja brändingu tegevuste raames loodi ja avalikustati karjääriportaal „Karjäär linnas“, kus muu hulgas tutvustavad oma tööd linnaorganisatsiooni töötajad, tutvustatakse linna väärtuspakkumist töötajana, linna ametiasutusi ja avaldatakse töökuulutusi. Samuti loodi „Karjäär linnas“ sotsiaalmeediakontod, mis võimaldavad linna kui tööandja infoga jõuda suurema hulga potentsiaalsete kandidaatideni.
- Jätkati personaliteenuste osutamist linna asutustele ja linna osalusega eraõiguslikele juriidilistele isikutele. Personalipartnerluse teenust osutati strateegiakeskuse ja linnakantsleile kõrval kultuuri- ja spordiameti, sotsiaal- ja tervishoiuameti ning keskkonna- ja kommunaalameti haldusaladele ning linnaosavalitsustele.

Regionaalne ja rahvusvaheline koostöö

- Tallinn ühines Euroopa Komisjoni kliimamuutustega kohanevate linnade missiooniga.
- Alustati ettevalmistusi kestlikku linnajuhtimise kompetentsikeskuse loomiseks. Kompetentsikeskuse eesmärk on tuua Tallinna uusi teadmisi ja oskusi, kuidas kestliku arengu eesmärke saavutada. Keskuse eesmärk on välja töötada [kestliku linnajuhtimise raamistik](#) (n-õ rohepöörde mudel) linnadele, nõustada linnu raamistiku elluviimisel ning töötada selle nimel, et Euroopa Komisjon pööraks suuremat ja süsteemsemat tähelepanu linnade toetamisele kestliku arengu eesmärkide saavutamisel.
- Alustati ka koostööd ÜRO arenguprogrammiga (UNDP), kus projekti „Devising an Urban Learning Center & Adapting Local Economic Development Plans“ raames jagab Tallinn Euroopa idapartnerluse riikidele oma kogemusi strateegilise planeerimise valdkonnas.
- Allkirjastati uus Tallinna linna ja Helsingi linna vastastikuse mõistmise memorandum ja selle rakendamise tegevuskava.
- Kehtestati uus välisprojektides osalemise kord. Lisaks alustati välisprojektide elluviimise ja mõju-uuringu koostamist, et tõhustada edasist uute projektide kavandamist ja otsustada nende elluviimise otstarbekuse üle. Aastal 2022 viidi linna asutustes ellu 165 välisprojekti, neist 46 olid ametiasutuste projektid.
- Olulisemad linna keskselt juhitud, mitme valdkonna tegevusi hõlmavad välisprojektid ja tegevused nende raames olid järgmised.
 - „Rohelinnad – GoGreenRoutes“: eesmärk on parandada elanike tervisekäitumist ja leevendada negatiivseid keskkonnamõjusid koostöös kogukonnaga linnaaianduse tegevuste (teraapia- ja meelteaed) kaudu ning rajada looduspõhiseid lahendusi. 2022. aastal valiti välja looduspõhised lahendused ja valmistati need ette, tehti piirkonna uuringud ja korraldati kaasamisüritusi.
 - CENTRINNO: töötati välja innovaatilised lahendused endiste tööstusalade ümberkujundamiseks loovklastriteks ja kogukonnakeskusteks ning avati Kopli tn 93 kogukonnaaed ja paranduskoda. Sellega olid 2023. aastal lõppeva projekti eesmärgid juba saavutatud.
 - UserCentriCities: eesmärk on toetada kasutajakesksete digiteenuste disaini ja arendamist ning luua teenuste kasutajakeskuse mõõdupuu Euroopa Liidu tasandil. 2022. aastal käivitus [teenuste võrdlusanalüüsi portaal](#), mille väljatöötamisel osales ka Tallinn.
 - TREaSoURCE: eesmärk on luua ringmajanduse väärtusahelate näiteid Põhja ja Balti regioonis plasti, patareide ja biojätmete tarvis. Algas Läänemere-äärsete linnade praeguse olukorra väljaselgitamine.
- Kaardistati linnakantsleile, strateegiakeskuse ja linnavalitsuse ametite huvid ja vajadused uute innovatiivsete projektide ja teemade osas. Sellest lähtutakse projektitaotluste koostamisel ja koostöö korraldamisel ülikoolidega ning teadus- ja arenduskoostöö ja targa linna kontseptsiooni arendamisel.
- Seoses sõjaga Ukrainas toetas Tallinn sealseid partnerlinnu ja teisi omavalitsusi (sh Kiiev, Lviv, Odessa ja Žõtomõri oblast) rahalise ja mitterahalise abiga: Ukrainasse saadeti 7 kiirabiautot koos varustusega, 20 linnaliinibussi (koos 14 generaatori, sülearvutite ja esmatarbekaupadega), 70 euroalusetaid toidu- ja esmatarbekaupu. Lisaks toetas Tallinn Eesti Linnade ja Valdade Liidu algatusel Žõtomõri oblastile generaatorite soetamist. Tallinn on ka Euroopa suurlinnade võrgustiku Eurocities Ukraina toetuseks loodud rakkerühma asutajaliige.

2.2 Investeeringud

- Jätkati [kaasava eelarve](#) rakendamist. 2022. aastal oli linna eelarves selleks ette nähtud üks miljon eurot, mis jagunes kaheksa linnaosa vahel. Hääletajate arv 2021. a lõpus toimunud 2022. aasta kaasava eelarve hääletusel oli 11 140. Linlastelt said enim hääli kesklinna linnaosa idee „Rohkem puid kesklinna“ (706 häält), Põhja-Tallinna linnaosa idee „Jaapanipärane minimets Põhja-Tallinnasse“ (525 häält) ja Mustamäe linnaosa idee „Väljõusaal Sütiste metsa“ (488 häält).

2.3 Hinnang 2022. a eelarve täitmisele investeeringute osas

Kaasava eelarve rakendamine kulges plaanipäraselt.

3. Olulisemad tegevused ja investeeringud aastal 2023

3.1 Tegevused

Inimesekeskne teenuste disain

- Viiakse lõpule linnavalitsuse ametite teenuste kaardistamine ja alustatakse teenuspõhise juhtimise kontseptsiooni elluviimist, määratledes kõigis nimetatud ametites, samuti strateegiakeskuses ja linnakantseleis rollid teenuste juhtimisel ja luues süsteimid teenuste seiramiseks. Olulisematest teenusedisaini projektidest lõpetatakse noortekeskuse projekt ning jätkatakse detailplaneeringute ja ehituslubade teenuste disainimist ning sotsiaalteenuste terviklikku disainimist. Koostöös lepingupartneriga alustatakse keskraamatukogu uue kontseptsiooni, sh teenuste kontseptsiooni loomist, hõlmates eri sihtrühmasid, nende vajadusi ja haruraamatukogude paiknemist. Lisaks analüüsitakse võimaliku uue keskraamatukogu hoone rajamist. Jätkatakse linnatöötajate koolitamist ja nõustamist teenuste juhtimise ja teenusedisaini vallas.
- Jätkatakse linna asutuste arvutitöökohta, digitaalse platvormi, infosüsteemide arendamise, geinfosüsteemide, andmeanalüüsi ning infoturbe ja andmekaitse teenuste osutamist linna asutustele.
- Infosüsteemide arendamisel on üks suuremaid väljakutseid Tallinna sotsiaalhoolekande infosüsteemi TASHIS juurutamine, millega digiteeritakse linna sotsiaalhoolekandeametite töö suhtlusel klientidega viies selle täiesti uuele tasemele.
- Juurutatakse uus, asutuste äriprotsessidel põhinev infoturbestandard, mis asendab kehtivuse kaotanud ISKE-põhise standardi.

Andmepõhine juhtimine

- Lepingupartner Tartu Ülikool koostab linna uue rahvastiku- ja rändeprognoosi, mis võetakse aluseks linna strateegilisel planeerimisel (arengudokumendid ja ruumilised planeeringud).
- Ajakohastatakse linnaelanike rahulolu-uuringute metoodikat ja tegeletakse linna statistikakogumiku „Tallinn arvudes“ digiteerimisega, et teha andmed jooksvalt kõikidele osalistele mugavalt kättesaadavaks. Alustatakse juhtimise infosüsteemi PlanPro juurutamisega linnavalitsuse ametites ning linnaorganisatsioonile ja avalikkusele mõeldud digitaalse mõõdikute juhtimislaua prototüübi väljatöötamist, et toetada mõõdikute ja muude näitajate mugavama kättesaadavuse ja visualiseerimisega andmepõhist otsustamist ning anda kõigile osalistele parem ülevaade linna eesmärkide täitmisest.
- Jätkatakse linna 3D-mudeli (digikaksiku) arendamisega, milleks on lähiaastateks planeeritud arvukalt tegevusi ja projekte. Esimesed arendussuunad on mobiilne andmehõive kõigil Tallinna avalikel teedel ja tänavatel, linna valduses olevate hoonete 3D-digiteerimine, detailsete 3D-mudelite loomine kõigist Tallinna hoonetest, detailplaneeringute modellemisel kontseptsiooni loomine jne. Digikaksiku tehnoloogiat on plaanis rakendada kõigepealt Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalameti ning Tallinna Transpordiameti töös.
- Linnale kuuluvate hoonete energiatarbe analüüsi toetamiseks koondatakse linna hoonete tehnosüsteemide, sensorite ja mõõtjate andmed kaugedastuse teel ühte platvormi targa hoone põhimõttel. See lahendus võimaldab luua ühtse jälgimissüsteemi targa linna põhimõttel.
- Jätkatakse valdkonnaülese arengudokumendi „Digitaalne Tallinn“ koostamist.

Strateegiline ja finantsplaneerimine

- Arengustrategia „Tallinn 2035“ elluviimise toetamiseks töötatakse välja arengudokumendi koostamise ja seirearuande koostamise juhis ning lepitakse kokku linnaorganisatsiooniülene strateegilise planeerimise iga-aastane kalender (aastaring). Jätkatakse arengudokumentide koostamist (haridus, linna kinnisvara, keskkonnanahoid, ligipääsetavus, kaasamine jt). Samuti jätkatakse linna arengustrategia ja linnaelarve ühildamist ning koos linna eelarvestrateegiaga uuendatakse arengustrategia rakenduskava.
- Esimest korda esitatakse Euroopa Komisjoni roheline linna kokkuleppe (ingl Green City Accord) aruanne, millega määratakse seireks kasutatavad mõõdikud, nende baas- ja sihttasemed aastaks 2030 viies keskkonna valdkonnas (õhk, vesi, müra, loodus ja elurikkus, jäätmed ja ringmajandus).
- Rohepöörde valdkonna fookus on Euroopa roheline pealinna rolli täitmisel. See toob Tallinna hulgaliselt [rahvusvahelisi ja kohaliku tähtsusega üritusi](#). Lisaks kohustuslikele ava- ja lõpuüritustele ning järgmise Euroopa roheline pealinna väljakuulutamise üritusele toimub novembris Greentech Week, mis toob Eestisse rahvusvahelised investorid, innovaatorid ning Euroopa ja Aasia linnade esindajad. Nädala jooksul toimub ka Tallinna rahvusvaheline rohetehnoloogianäitus Cleantech NEXPO, kus juhtivad rohetehnoloogiaettevõtted tutvustavad oma tooteid ja teenuseid. Projekti „Rohejalg“ raames kutsutakse linnaruumi kvaliteedi parandamiseks ellu ligi 70 ruumisekkumist Tallinna linnaosades (vt täpsemalt valdkond 7 „Linnamaastik“). Koostöös Teeme Ära Sihtasutuse ning Helsingi linnaga korraldatakse rahvusvaheline Läänemere puhastamise kampaania „Baltic Clean-up“, kuhu kaasatakse vähemalt 60

Läänemere regiooni linna ja organisatsiooni. Samuti korraldatakse rohelise pealinna aastal Tallinna esimene kliimarahvakogu ning keskkonnahoidlik noorte laulu- ja tantsupidu.

- 2023. aastal valmib rohelise pealinna ühe esindusprojekti „Kestliku linnajuhtimise kompetentsikeskus“ kontseptsioon. Selle väljatöötamiseks moodustatakse rahvusvaheline linnade ja ekspertide koostöövõrgustik. Algatatakse Eesti kohalike omavalitsuste rohepõrdekogemuste vahetamise ja ühisprojektide võrgustik (nn R-klubi) ning otsitakse partnerlinnu, kes on kompetentsikeskuse teenustest huvitatud (eelkõige Ida-Euroopa, sh idapartnerluse linnad). Et suurendada linnaorganisatsiooni teadlikkust ÜRO kestliku arengu eesmärkidest, korraldatakse iga-aastase linnaorganisatsioonisisese sündmuse „Strateegiapidu“ raames teemakohased arutelud.
- Katsetatakse 2022. aastal välja töötatud planeerimise rohefaktori metoodikat ja arendatakse edasi kvartalipõhise tervikrenoveerimise kontseptsiooni (sh soodustatakse kestlikke ja inimsõbralikke ruumilahendusi, energiasäästu ja energiatõhususe loomist).
- Jätkatakse linnaorganisatsiooni protsesside keskkonnasõbralikumaks muutmist (rohehanked, keskkonnajuhtimissüsteemide juurutamine (sh roheline kontor), keskkonnasõbralikud üritused). Tulemuste hindamiseks ja eesmärkide seadmiseks tehakse järjekordne heitmeinventuur, mis on osa linna kliimakava seirest.
- Jätkub finantsplaneerimise tervikprotsessi ülevaatamine eesmärgiga korrastada kogu planeerimistsükkel ja selle jooksul menetletavad dokumendid. Parandatakse keskpika finantsplaneerimise kvaliteeti, mis annab olulise sisendi eelarveaasta jooksul koostatavatele planeerimisdokumentidele.
- Jätkatakse linna majandus- ja personaliarengute ja finantsaruandluse kureerimist ja korraldamist ning raamatupidamisteenuste osutamist linna asutustele ja linna osalusega eraõiguslikele juriidilistele isikutele.
- Strateegiakeskuses ja linnakantseleis käivitatakse keskne riigihangete korraldamise teenus ning alustatakse keskkonnahoidlike hanketingimuste rakendamist linna korraldatavates hangetes.

Selge kommunikatsioon

- Rohepõrdealase teadlikkuse suurendamiseks teavitatakse ja koolitatakse [Euroopa rohelise pealinna programmi](#) raames aktiivselt nii linnaorganisatsiooni (nt rohekontor, uute materjalide ja tehnoloogiate kasutamine, taastuvenergia kasutamine, energia salvestamine, vertikaal- ja katusehaljastus) kui ka linlasi. Kogu aasta vältel on üks põhifookustest Euroopa rohelise pealinna 2023 kommunikatsioonil.
- Jätkatakse kriisikommunikatsiooniõppusi linnaorganisatsioonis ja osaletakse üleriigilisel hädaolukorra lahendamise ja toimepidevuse harjutamise [suurõppusel Crevex 2023](#). Linnameedia aitab suurendada linlaste valmisolekut kriisiolukordadeks. Vt ka valdkond 4 „Korraldame“.
- Teenuspõhisele juhtimisele üleminekuks ja kogu linnas ühtlaselt heal tasemel kommunikatsiooniteenuse osutamiseks kirjeldatakse ära meediasuhete teenus, et seda mõistetakse ja rakendatakse kõigis linna asutustes ühtmoodi.
- Seoses Vanasadama trammiliini rajamisega on märkimisväärne kommunikatsiooniresurs suunatud 2023. aastal proaktiivsele teavitusele ehitustöödest tingitud ümberkorraldustele liikluses ja ühistranspordis, sh eraldi veebilehe loomine, otsepost, QR-koodiga kleepsude abil värske infoga veebilehele suunamine.

Kvaliteetne juhtimine ja kompetentsed töötajad

- Juhtimiskvaliteedi parendamiseks viivad linna ametiasutused ellu 2022. aasta pühendumus- ja rahulolu-uuringust lähtuvaid tegevusi. Sõnastatakse väärtuspõhise juhtimise põhimõtted. Eri tasandi juhtide toetamiseks katsetatakse strateegiakeskuses töötajatega seotud andmete e-töölaua juhtimislaua kasutamist.
- Panustatakse hea töötajakogemuse edendamisele, et parendada linna kui tööandja mainet ja töötajate motivatsiooni olla linna kui tööandja aktiivsed saadikud. Hooliva sisseelamise kõrval soovitakse muuta ka organisatsioonist lahkumine töötajale heaks kogemuseks. Töötajate arendamisel pööratakse tähelepanu sisekoolituste osakaalu kasvatamisele. Linna tasusüsteemi aluseks on ametikohtade hindamisel saadud ametikoha suhteline väärtus ehk tööväärtuspunktid. Sellest lähtuvalt ja eesmärgiga muuta tasusüsteem läbipaistvamaks uuendatakse ametiasutuste palgajuhendit.
- Jätkatakse kesket personaliteenuste osutamist linna asutustele ja linna osalusega eraõiguslikele juriidilistele isikutele. Kasvatatakse personalipartnerluse teenuse kasutajate arvu, laiendades seda veel kuni kolme ametiasutusse.

Regionaalne ja rahvusvaheline koostöö

- Uuendatakse Tallinna rahvusvahelise koostöö põhimõtteid ning selgitatakse välja, milliste rahvusvaheliste organisatsioonidega Tallinn võiks liituda.
- Tallinna ja Helsingi koostöös jätkatakse 2022. aastal kokkulepitud tegevuskava elluviimist.
- Valmib välisprojektide elluviimise ja mõju uuring.
- Viiakse lõpuni koostöövõimaluste ja vastastikuste huvide kaardistus Eesti ülikoolidega ning valmib teadus- ja arenduskoostöö kontseptsioon.
- Eurocitese Ukraina toetamise võrgustiku kaudu kavandatakse Euroopa Kliimafondi rahastusel Ukraina linnade kestliku ülesehitamise nõustamisel osalemist.

- 27. ja 28. aprillil korraldatakse Tallinnas Euroopa Perekonnaseisumetrike kongress. Osaleb 100 delegaati, neist ca 60 välisriikidest.
- Linna mitme valdkonna tegevusi hõlmavate ja keskselt juhitud olulisemate välisprojektide 2023. aastaks planeeritud tegevused on järgmised.
 - o „Rohelinnad – GoGreenRoutes“: Lasnamäe Vormsi roheala eskiislahenduse loomine; looduspõhiste lahenduste hankimine.
 - o CENTRINNO: jätkatakse kogukondlikku tegevust (kogukonnaaed, parandustöökoda, üritused).
 - o UserCentriCities: valmib Tallinna digikaksiku kasutajakesksuse analüüs ja disain.
 - o TREaSoURce: Läänemere-äärsete linnade ringmajanduse praeguse olukorra väljaselgitamine; ringmajanduse seiresüsteemi ettevalmistamine (mida ja kuidas mõõta, milliseid andmeid koguda); osalemine Põhjamaade töötavate mudelite kasutuselevõtu ettevalmistamises (nt taaskasutatava toorme börs).
 - o DigiAudit: hoone suutlikkuse audit reaalajas. 2022. aastal alanud projekti raames paigaldatakse automaatikaseadmed (soojamõõdikud, elektriarvestid ja kliimakontrollerid). TalTechi loodud DigiAuditi süsteemile asutakse andmeid edastama ning analüüsitakse laiemalt võimalusi kasutada seda rakendust linnale kuuluvate hoonete seireks ja sisekliima juhtimiseks.
 - o KNOWING: kliimamuutuste leevendamise projekt, mille raames on Tallinnas kavandatud maandada kuumalainetest tingitud riske ning suurendada elanikkonna teadlikkust ja toimetulekut. 2023. aastal selgitatakse välja huvirühmad ja küsitletakse neid (valim üle 1600) Väike-Õismäe katsealal.
 - o PRECINCT: valmisoleku ja vastupidavuse tagamine elutähtsa taristu küberfüüsiliste ohtude ennetamiseks. Projekti raames keskendub Tallinn puhta vee varustusega seotud ohtudele ja hoiatussüsteemidele. 2023. aastal katsetatakse Tallinnas Antwerpenis loodud küberfüüsiliste ohtude ennetamise ja leevendamise mudelit (kriitilise tähtsusega taristute koostöö) ning viiakse läbi katseprojekt, mis hõlmab ohu kirjeldamist, andmete kogumist ja analüüsi ning teavituskanalite kasutamist.

3.2 Investeeringud

- Jätkatakse **kaasava eelarve rakendamist**. 2023. aastal on kaasava eelarve rakendamiseks linna eelarves ette nähtud üks miljon eurot.

1.5.4. Ülevaade arengudokumendi „Kliimaneutraalne Tallinn. Tallinna säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise kava aastani 2030“ elluviimisest

Selles peatükis antakse lühiülevaade arengudokumendi „Kliimaneutraalne Tallinn. Tallinna säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise kava aastani 2030“ (edaspidi *kliimakava*) eesmärkidest ja tehakse kokkuvõtte linna eri tegevusvaldkondade tegevustest ja investeeringutest, mis eelkõige aitavad kaasa kliimakava elluviimisele. Paljud tegevused on esitatud ka juba eespool arengustrateegia täitmise ülevaates vastavate valdkondade all, kuid käesolev peatükk annab ülevaate just kliimakava täitmise seisukohalt kõige olulisematest tegevustest.

Tallinna linnavolikogu kinnitas kliimakava 3. juuni 2021 istungil määrusega nr 14. Muutustega energiamajanduses, transpordis ja hoonestuses on kavas vähendada aastaks 2030 süsinikuheidet 40% võrreldes 2007. aastaga ning aastaks 2050 on kavas saavutada kliimaneutraalsus. Arengudokument seab linna tegevusvaldkondadele täpsustavad suunised, arvestades eelkõige arengustrateegia „Tallinn 2035“ rohelise pöörde sihti.

Tulevikku vaatava kliimakava eesmärk on vähendada linnaelu ja majanduse mõju kliimale, tehes seda majandust ja linnakeskkonda rikastaval viisil. Kliimakava seab eesmärgi edendada rattaliiklust, parandada ühistranspordi ligipääsetavust, välja töötada kogukondlike taastuvenergiaühistute mudel ning toetada korterelamute tervikrekonstrueerimist, arvestades energiatõhususe nõudeid. Tihedas koostöös erasektoriga on kavas laiendada kaugküttevõrku, arendada kaugjahutusvõrku ja rakendada energia tootmisel ringmajanduse põhimõtteid. Kliimakindlas linnas toetatakse elurikkust ja kasutatakse looduslikke ressursse ringselt võimalikult väheste kadudega. Need tegevused muudavad linnakeskkonna meeldivamaks ja puhtamaks.

Oluline roll on ka kliimamuutustega kohanemisel: looduspõhiste lahenduste kasutamine linnaplaneerimises, ilmastikuoludest tingitud riskidele reageerimise võime parandamine ning mitmekülgne teavitus ja linlaste teadlikkuse tõstmine loovad soodsa pinnase, et vältimatute kliimamuutustega linnakeskkonnas edukalt toime tulla.

Kliimakava eesmärkide elluviimiseks on oluline linna kasutuses olevad hooned terviklikult renoveerida. 2022. aastal renoveeriti Tallinna Muusikakool, Tallinna Linnamäe Vene Lütseumi spordiväljak ja Tallinna Liivamäe Lasteaed ning jätkati Mustamäe Huvikooli renoveerimist. Lisaks alustati Tallinna Spordihalli tervikrenoveerimist. Alustati kuue Tallinna lasteaia renoveerimist ja jätkati nelja kooli projekteerimist. Projekteerimisel olid lasteaiaid, huvikeskus „Kullo“ ja Tallinna Kunstikool. Viidi läbi Põhja-Tallinna lasteaedade Päikene ja Pääsupesa puitmoodulhoonete arhitektuurikonkurss. Valmistati ette projekteerimishange Energia tn 13a hooldekodu tehaseleiseks moodulrenoveerimiseks. Uusehitistest valmisid A-energiaklassi hoonetena Merivälja Lasteaed ja Lasteaed Kelluke.

Et soodustada korteriühistutele antavate toetuste abil uuenduslike lahenduste kasutuselevõttu ja rohepööret toetavaid tegevusi, täiendati toetusmeetmete „Fassaadid korda“, „Hoovid korda“ ja „Roheline õu“ andmise kordasid. Meetmete abil toetatakse päikesepaneelide ja soojuspumpade paigaldamist, hoonete tehaseleise rekonstrueerimist, elektriautode laadimisvõimaluste loomist, sademevee kogumist ja äravoolu rajamist ning senise tänava- või hoovivalgustuse asendamist LED-valgustusega. Korteriühistutele korraldati uudsete tehnoloogiate ja materjalide kasutamise teemal mitmeid teabepäevi.

Transpordiamet töötas välja liikluse mudeli ja taotles tarkvara kasutamise litsentsid ning selle alusel kavandatakse liinivõrgu uuendamist. Samuti arendati Tallinna piletimüügisüsteemi. Toetati liikumisaktiivsuse projekte (sh liikuma kutsuvate koolide võrgustikku kuuluvaid koole), et suurendada laste liikumisaktiivsust – viidi läbi koolitusi ja alates augustist 2022 sai taotleda toetust meetmest „Rattaga kooli“ koolilastele jalgrataste ostmiseks.

Viidi läbi trammiteede tänavaruumi uuring, milles analüüsiti uute perspektiivsete trammiteede (Liivalaia tänav, Järve piirkonna, Narva maantee, Kalaranna tee ja Pelguranna trammitee) ruumivajadust ja tehnilist teostatavust. Koostati Vanasadama trammitee põhiprojekt (sh projekteeriti lahkvooline sademeveesüsteem). Lisaks viis Aktsiaselts Tallinna Linnatransport läbi hanke uute trammide soetamiseks. Parandati ühistranspordi ligipääsetavust, lähtudes universaalsest disainist, ja suurendati selle kasutusmugavust (sh kujundati peatusi ilmastikukindlaks ning peatustesse paigaldati reaalarja infotabloosid).

Kliimakava eesmärke aitab ellu viia ka jalgrattateede projekteerimine ja rajamine. Rattastrateegia alusel tehti seda põhivõrgu ulatuses mitmes lõigus: Lasnamäe ühendus kesklinnaga, Poska tänav pikendus Reidi teeni, Jõe–Pronksi rattatee, Vana-Kalamaja rattatee, Tulika tänav rattatee, Ussimäe tee kergliiklustee ja Priisle ristmik. Rattakasutuse soodustamise seisukohalt on oluline ka täiendavate jalgratta parkimisvõimaluste loomine.

Kliimakava eesmärke aitab täita taastuvenergia kasutuse suurendamine. Linna trammid ja trollid sõidavad taastuvenergia. Et suurendada linna tarbitava ja toodetava taastuvenergia osakaalu, on kavas paigaldada munitsipaalhoonetele päikesepaneelid. Selleks tehti 56 hoone katusekonstruktsioonide ekspertiis, mille alusel viidi läbi päikesepaneelide paigaldus- ja ehitushange 18 objektile ning sõlmiti päikesepaneelide paigaldamise leping. Päikesepaneelid paigaldatakse 2023. aastal.

Seoses gaasi hinna järsu tõusuga analüüsiti suuremate maagaasi kasutavate hoonete alternatiivseid kütellahendusi. Kogukonnaenergeetika arendamiseks alustati kontsessioonihanke ettevalmistamist.

Tallinn arendab kaugküttevõrku, et ühendada sellega ka piirkonnad, mis pole veel kaugküttevõrgus. Nüüdisaegne kaugküte on linnades kõige turvalisem ja keskkonnasäästlikum kütteviis. Põhja-Tallinna üldplaneeringus määrati kindlaks madalatemperatuurilise kaugküttepiirkonna asukoht. Tulevikus peaks suurem osa energiast tulema taastuvatest allikatest.

Samuti arendab Tallinn büroohoonete kaugjahutust, et asendada konditsioneerid, mis tarbivad palju energiat. Kaugjahutussüsteemid on juba kasutuses Ülemistel, ehitamisel Pronksi tänaval, hiljem ka Liivalaia ja Lastekodu tänaval. Tulevikus plaanitakse kasutada nii kütmiseks kui jahutamiseks ka merevett.

Energiat aitab säästa vanal tehnoloogial põhinevate välisvalgustite asendamine LED-valgustitega ja välisvalgustuses sensorsüsteemi kasutamine, samuti erinevate energiasäästu meetmete rakendamine (nt põlemisaja lühendamine). Tänavavalgustust rekonstrueeriti nt J. Koorti, Pelguranna ja Vuti tänavatel ning Tammsaare teel. Paigaldati 6447 säästlikku LED-tänavavalgustit, mille tulemusena oli aasta lõpuks LED-valgustite osakaal 46% kõigist tänavavalgustitest. Järgmise nelja aastaga on kavas jõuda LED-valgustite 94% osakaaluni, mis võimaldab ka energiakulu 40% vähendada. Praeguseks on valgustite väljavahetamise teel vähenenud tänavavalgustuse kogutarbimine 2019. aastaga võrreldes 20%. Tänu jätkuvale LED valgustitele üleminekule ning ajutiste säästumeetmete rakendamisele vähenes märgatavalt linna üldine elektrikulu valgusti kohta.

Tallinnal on käsil mitu projekti, kus on kavas katsetada sademevee looduslähedast käitlemist, nt valmis ehitusprojekt Trummi piirkonna looduslähedaste sademeveelahenduste rajamiseks. Kaugemas perspektiivis on plaanis taastada Tallinna looduslikud vooluveekogud ja kasutada neid looduslike sademeveelahenduste osana. Lisaks jätkati ühisvoolsete kanalisatsioonisüsteemide lahkvooleks viimist. Alustati Pronksi-Kivisilla sademeveekanalisatsiooni projekteerimis-ehitustööde hankega, samuti Jõe-Pronksi tänava sademeveekollektori ning Vana-Kalamaja tänava sademeveekanalisatsiooni ehitamist. Jätkati ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengudokumendi koostamist, mis plaanitakse vastu võtta 2023. aastal.

Varasemast enam on pööratud tähelepanu kuumalainete mõju leevendamisele. Näiteks paigaldati avalikke joogiveekraane (15 uut joogiveekraani) ning tehti sellekohast teavitustööd.

Keskkonnahoiu valdkonnas töötati välja elurikkuse põhimõtted ja neid rakendati haljasalade projekteerimisel ja rajamisel (projekti B.Green raames koostati tolmeldajasõbralike taimede veebikataloog). Jätkati ka elustiku alusuuringuid (inventeeriti nahkhiirte jt imetajate elupaiku, kaardistati taimkatet). Samuti jätkati pestitsiidide kasutamise vähendamist. Suurima muudatusena keelati pestitsiidide kasutamine keskkonna- ja kommunaalameti teemaa hoolduse lepingutes.

Linnaaianduse tegevussuuna laiendamiseks ja linnaelanike (keskkonna)teadlikkuse parendamiseks toetati õppe-, kogukonna- ja ühisaedade loomist. Tallinna haridus-, kultuuri-, hooldekande- jt asutuste juurde on loodud üle 120 õppeaia. Praeguseks on igas Tallinna linnaosas vähemalt üks kogukonnaaed (kokku 30). Uue linnaaia kontseptsioonina töötati välja Pelgu ühisaia projekt (Putukaväila rajamise raames). Putukaväil on kavas rajada aastatel 2022–2024 lineaarpargina koos arhitektuursete väikevormide, mänguväljakute, haljastuse, teede, veetoru, reovee- ja sademeveekanalisatsiooni ning valgustusega.

Töötati välja planeerimise rohefaktori kontseptsioon ja metoodika, mille testimist jätkatakse 2023. aastal. Jätkati kvartalipõhise tervikrenoveerimise kontseptsiooni arendamist (sh kestlike ja inimsõbralike ruumilahenduste, energiasäästu ja energiaühistute loomise soodustamine).

Ringmajanduse soodustamiseks ja jäätmetekke vähendamiseks viidi läbi Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus katseprojekt „Biojätmete liigiti kogumise ja kohtkompostimise edendamine Tallinna linnas“, mille raames jagati elamutele 5000 kiirkompostrit. Arendati ka avalikku pakendipunktide võrgustikku, sh avati vanalinnas 8 uut pakendipunkti. Välisrahastuse toel alustati jäätmejaamade ümberkujundamisega ringmajanduskeskusteks, sh korduskasutusruumide loomine ning parandustöökodade rajamine. Projekteeriti Lilleküla ringmajanduskeskus ja saadi ehitusluba selle rajamiseks. Toidupanga toetamisega aitab linn vähendada toidu raiskamist linnas ja sellega päästetakse märkimisväärselt suur hulk toitu. 2022. aastal sai toidupangast abi 173 536 inimest.

Analüüsiti keskkonnajuhtimissüsteemide rakendamist linna asutustes ning 2023. aastal on plaanis kõikides linna asutustes rakendada sobiv keskkonnajuhtimissüsteem (nt roheline kontor).

Jätkusid mitmed välisprojektid, milles osalemine andis teadmisi kliimamuutuste leevendamiseks ja nende mõjudega kohanemiseks.

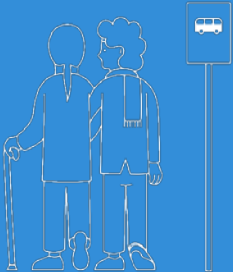
1.5.5. „Tallinn 2035“ mõõdikute edenemise ülevaade 2022. aastal

L E G E N D	Seiratakse ja antakse aruandes hinnang 2022. aasta täitmise kohta. Välja arvatud mõõdikud, mille seire toimub üle mitme aasta, aga mitte 2022. aastal.
	Mõõdik, mis on kinnitatud "Tallinn 2035" arengustrateegia rakenduskavaga aastateks 2023-2026. Ei seirata baas- ja/või sihttaseme kaudu 2022. aasta lõikes puuduolevate baas- ja/või sihttasemete tõttu või kuna mõõdiku sõnastus või meetodika vajab täpsustamist

*Tallinlaste rahuloluküsitluse andmed on kogutud 2023. aasta I kvartali seisuga

Strateegiline siht / valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
Siht 1 - SÕBRALIK LINNARUUM 	Elanike osakaal, kellele enamik teekondi liikudes on rohelised; Ühik: (%)	62% (2020)	70%	N/A	kasvab	N/A	Tallinna Strateegiakeskus
	Oma linnaosa elukeskkonnaga väga rahul olevate elanike osakaal; Ühik: (%)	38% (2019)	50%	40%	kasvab	43%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Keskuste mõjualas elavate elanike osakaal; Ühik: (%)	72% (2020)	75%	71%	sarnasel tasemel	71%	Tallinna Strateegiakeskus
Siht 2 - LOOV MAAILMALINN 	Elukestvas õppes osalejate osakaal 25-64 aastaste hulgas; Ühik: (%)	24,5% (2018); 24,5% (2019)	üle 30%	21%	kasvab	22,4%	Statistikaamet
	Töövõiljakus hõivatu kohta (lisandväärtuse alusel); Ühik: (EUR)	32 500 (2017); 38 100 (2020)	kasvab	+8,2%	-1%	N/A	Statistikaamet
	Sissetulekuvintiilide suhtekoraja; Ühik: (x)	5,1 (2018)	väheneb	5,8	väheneb	N/A	Statistikaamet
	Tööjõus osalemise määr; Ühik: (%)	75,5% (2021)	sarnasel tasemel	75,5%	sarnasel tasemel	78,5%	Statistikaamet
	Pikaajalise töötuse (12 kuud või rohkem) määr (15-74-aastased); Ühik: (%)	0,4% (2020)	sarnasel tasemel	1,5%	väheneb	1,5%	Statistikaamet

Strateegiline siht / valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
Siht 3 - TERVE TALLINN LIIGUB 	Tervena elatud aastad (Harjumaal); Ühik: (a)	naised 58,88; mehed 57,16 (2018);	naised 63; mehed 62	naised 60,89 mehed 57,88	kasvab	N/A	Statistikaamet
	Elanike osakaal, kes on haiguste tõttu töölt või koolist eemale jäänud 15 päeva või rohkem; Ühik: (%)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Transpordikulude osakaal leibkonna kogukulutustest; Ühik: (%)	metoodika töötatakse välja 2023	metoodika töötatakse välja 2023				
	Ligipääsetavuse tase minuomavalitsus.fin.ee andmetel; Ühik: (väärtus skaalal 1-9)	2/9 (2021)	9	2/9		N/A	
Siht 4 - ROHELINE PÕÖRE 	Kasvuhoonegaaside heitkogus / heitkoguse muutus võrreldes 2007 aastaga; Ühik: (Kt CO ₂ ekv / % muutus)	4 285 (2007) 2 888 / -33% (2019)	2 571 / -40% (2030) kliimanetraalne (2050)	N/A	N/A	N/A	Tallinna Strateegiakeskus
	Loodusliku maakatte osakaal Tallinna pindalast; Ühik: (%)	67% (2020)	vähemalt 65%	64,9%	sarnasel tasemel	64,6%	Tallinna Strateegiakeskus
	Olmejäätmete ringlussevõtu osakaal olmejäätmete kogumassist; Ühik: (%)	47% (2019)	60% (2030); 65% (2035)	49,6%	kasvab	N/A	Keskkonnaagentuur, Tallinna Strateegiakeskus
Siht 5 - HEATAHTLIK KOGUKOND 	Püsivas suhtelises vaesuses olevate inimeste osakaal Tallinnas; Ühik: (%)	12% (2018)	ei suurene	N/A	ei suurene	N/A	Statistikaamet
	Oma linnaosa avalikes kohtades ennast täiesti turvaliselt tundvate elanike osakaal; Ühik: (%)	43% (2018)	vähemalt 75%	kasvab	kasvab	47%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Elanike osakaal, kes on nõus väitega, et tallinlased on üksteise suhtes hoolivad; Ühik: (%)	69% (2020)	90%	67%	kasvab	69%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Elanike osakaal, kes on nõus väitega, et tallinlased naeratavad tihti; Ühik: (%)	29% (2020)	50%	30%	kasvab	30%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Elanike osakaal, kes on nõus väitega, et Tallinnas suhtutakse teistsugustesse inimestesse üldiselt hästi; Ühik: (%)	80% (2020)	90%	82%	kasvab	83%	Tallinlaste rahuloluküsitlus

Strateegiline siht / valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
Siht 6 - KODU, MIS ALGAB TÄNAVAST 	Oma eluasemega väga rahul olevate inimeste osakaal: eluruumi suurus; eluruumi seisukord; eluruumi mugavused; eluruumi asukoht; eluruumi sisekliima; Ühik: (%)	suurus: 48% (2019) seisukord: 53% (2019) mugavused: 58% (2019) asukoht: 68% (2019) sisekliima: N/A (2019)	kasvab kõigis aspektides	suurus: 43% seisukord: 41% mugavused: 50% asukoht: 66% sisekliima: 41%	kasvab	suurus: 47% seisukord: 46% mugavused: 55% asukoht: 68% sisekliima: 42%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Eluasemekulude osakaal leibkonna kogukulutustest; Ühik: (%)	15% (eesti leibkonna andmed, 2019)	sarnasel tasemel	N/A	sarnasel tasemel	N/A	Statistikaamet
	Energiatõhusate (A ja B) hoonete osakaal linnas; Ühik: (%)	N/A	N/A			N/A	
	Elanike osakaal, kes on täiesti nõus väitega, et Tallinn on peresõbralik linn; Ühik: (%)	40% (2020)	50%	37%	kasvab	41%	Tallinlaste rahuloluküsitlus

TEGEVUSVALDKOND 1: ETTEVÕTLUSKESKKOND							
Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
Eesmärk 1. Tallinna elanikud on ettevõtlikud, hästi tasustatud ning siinsed ettevõtted on ambitsioonikad.	Ettevõtlusaktiivsus ehk ettevõtteid 1000 elaniku kohta; Ühik: (tk)	136 (2020)	+2 keskmine aastane kasvumäär	147	150	146	Statistikaamet
	Keskmine brutopalk Tallinnas; Ühik: (eur)	1637 eurot (2020)	+3 keskmine aastane kasvumäär	1744	1796	1870 (2022 III kv)	Statistikaamet
Eesmärk 2. Tallinna ettevõtted on koostöös konkurentsivõimelised globaalsetes väärtusahelates.	Ettevõtete ekspordi osakaal käibes; Ühik: (%)	3,4% (2019)	+3 keskmine aastane kasvumäär	3,36%	3,46%	3,70%	Maksu- ja tolliamet
	Globaalse haardega ettevõtted, kelle peakontor või arenduskeskus on Tallinnas ja kelle tööjõukulu on 5 mln eurot aastas; Ühik: (tk/a)	40 ettevõtet (2019)	keskmiselt +1 ettevõtet aastas	35	36	38	Maksu- ja tolliamet
Eesmärk 3. Tallinn on ka rahvusvaheliselt tuntud innovaatilise keskkonnana.	Idufirmades töötajate arv Tallinnas ja Harjumaal; Ühik: (in)	5200 (2019. a IV kv)	+5 keskmine aastane kasvumäär	7312	7678	9052 (sellest Tallinn 8652)	Startup Estonia, Maksu- ja tolliamet
	Konkurentsipositsioon ja edukus rahvusvahelistel konkurssidel; Ühik: (positsioon/koht)	TOP 3 European Innovation Capital (2017) TOP 7 fDi European Cities and Regions of the Future (2019) TOP 9 Startup Heatmap Europe (2019) TOP 24 Expat City Ranking (2019) TOP European Green Capital 2023 (2021)	1) TOP 10 Euroopa tulevikulinnade ja -regioonide edetabelis keskmise suurusega linnade seas (fDi European Cities and Regions of the Future) 2) TOP 10 Euroopa iduettevõtluse kasvukeskkondade hulgas (Startup Heatmap Europe) 3) TOP 20 ülemaailmses välismaal elamise ja töötamise uuringus (Expat City Ranking) 4) TOP 30 globaalses targa linna edetabelis	1) TOP 8 2) TOP 9 3) TOP 22 4) TOP 56	1) TOP 7 2) TOP 6 3) TOP 21 4) TOP 50	1) TOP 7 2) TOP 6 3) TOP 11 4) N/A	2022 Smart Cities Index'it pole avaldatud

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
Eesmärk 4. Tallinn on rahvusvaheliselt tuntud ja hinnatud külastuskoht aasta ringi.	Väliskülastajate rahulolu; Ühik: (hindepalli)	8,8 (2019)	9 10-st	N/A	N/A	N/A	Tallinna väliskülastajate uuring
	Reisiteenuste eksport; Ühik: (mln/eur)	1 mld (2019)	2 mld	300	700	800	Hinnanguline suurus Eesti Panga andmetel Eestis tehtud väliskülastajate kulutustest, majutusstatistika (ESA, väliskülastajate ööbimised Tallinnas).
	Linnaelanike osakaal, kes peavad turismi Tallinnas positiivseks; Ühik: (%)	määratakse 2023	määratakse 2023			71%*	Tallinlaste rahuloluküsitlus
TP.1: Ettevõtlik elustiil, kasvuambitsiooniga ettevõtjad, tipptasemel teadmised ja oskused							
	Ettevõtlusnõustamise toel loodud uute ettevõtete arv; Ühik: (tk)	100 (2020)	120	95	100	60	Tallinna Ettevõtluskeskus
	Kliendirahuolu teenustega (nõustamine, koolitused), soovitusindeks NPS 0-11; Ühik: (punkti)	9 (2021)	9	8,5	9	8,6	Tallinna Ettevõtluskeskus
	Linna ettevõtlusetoetuste abil arenguhüppe saavutanud ettevõtete arv; Ühik: (tk/a)	200 (2020)	250	189	200	157	Tallinna projekti- ja tegevustoetuste infosüsteem
TP.2. Rahvusvahelistumisele avatud keskkond ning koostöö valdkonna huvigruppide vahel							
	Positsioon Expat City Ranking edetabelis; Ühik: (positsioon/koht)	TOP24 (2020)	TOP15	TOP 22	TOP 21	TOP11	https://cms.in-cdn.net/cdn/file/cms-media/public/2022-11/Expat-Insider_City-Ranking-Report-2022_0.pdf
	Positsioon iduettevõtluse tõmbekeskuste kasvukeskkondade edetabelis (Startup Heatmap); Ühik: (positsioon/koht)	TOP 9 (2020)	TOP 5	TOP 6	TOP 6	TOP 6	https://startupsandplaces.com/release-startup-heatmap-europe-2022/

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (proгноos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
	Linna poolt toetatud ärivaldkonna rahvusvahelistel võtmesündmustel osalevate välisdelegaatide arv; Ühik: (tk)	3000 (2020, sh virtuaalselt)	4 000	2000	4000	3200	Tallinna projekti-ja tegevustoetuste infosüsteem
	Suuremate innovatsiooni- ja kasvukeskuste (Tallinna Teaduspark Tehnopol) klientettevõtete eksporditulu osakaal käibest; Ühik: (%)	50% (2020, 2018)	45%	N/A	50%	andmed saadakse II p/a	Äriregister
TP.3. Targa linna programm							
	Targa linna uute lahenduste katseprojektide arv linnakeskkonnas; Ühik: (tk/a)	5 (2020)	8	4	5	4	Tallinna Strateegiakeskus
	Innovatsiooniühikute arv aastas; Ühik: (tk/a)	1 (2020)	3	1	2	1	Välisprojektid linnaelarves. 2023. aastal mõõdiku meetodikat täpsustatakse.
TP.4. Atraktiivne füüsiline keskkond ettevõtluse arenguks							
	Tegevusprogrammi mõõdikud väljatöötamisel.						
TP.5. Turismi sihtkoha tuntus ja tasakaalustatud turismiarendus							
	Majutusettevõtetes ööbivate välislastide ööbimiste arv; Ühik: (mln)	2,8 (2019)	4,2	0,89	1,7	1,98	Statistikaamet
	Majutusettevõtetes ööbinud välislastide keskmine reisi pikkus; Ühik: (ööd)	1,86 (2019) 2,04 (2020)	1,91	2,31	1,9	1,94	Statistikaamet
	Madal hooajal (oktoobrist märtsini) majutusettevõtetes ööbinud välislastide ööbimiste osakaal aasta jooksul majutunud välislastidest; Ühik: (%)	40% (2019) 57% (2020)	44%	47%	44%	41%	Statistikaamet
	GDSI indeks (Global Destination Sustainability Index); Ühik: (indeks 0-100)	49,5 (2021)	80	49,5	60	56,6	<u>Global Destination Sustainability Movement</u>

TEGEVUSVALDKOND 2. HARIDUS JA NOORSOOTÖÖ							
Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
Eesmärk 1. Iga õppija arendab endas välja parima.	Lapsevanemate rahulolu põhiharidusega;	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Kooliga rahulolu 4, 8, 11, klass;	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Õppijate õnnelikkus;	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Noorsootööteenustega rahul olevate noorte osakaal; Ühik: (%)	määratakse 2023	vähemalt 80	82	samal tasemel	N/A	Uuring „Noorsootöös osalevate noorte rahulolu noorsootööga Tallinna linnas“. 2022. aastal rahulolu ei mõõdetud.
Eesmärk 2. Õppijatel on innustav ja toetav õpikeskkond	Õppijate rahulolu õpikeskkonnaga; Ühik: (indeks)	3,6	4,5	3,6	kasvab	3,8	Haridusvaldkonna riiklikud rahuloluküsitlused
Eesmärk 3. Noored osalevad aktiivselt ühiskonnaelus	18–26-aastaste kandidaatide osakaal kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste kandidaatide hulgas; Ühik: (%)	8,3 (2017)	15	9,2 (statistikaamet)	kasvab	N/A	Statistikaamet
TP.1: Tiptasemel juhtimine							
	Haridusjuhtide praktikaprogrammis osalevate juhtide arv; Ühik: (tk)	5 (2021)	50	5	5	5	Haridusamet
	Koht PISA testis / eluga rahul olevate õppijate osakaal; Ühik: (koht pingereas) / (%)	36. koht / 70% eluga rahul (2018)	85. koht	N/A	kasvab	N/A	Haridus- ja Noorteamet
	Lapsevanema ja õpetaja rahulolu asutuse mainega; Ühik: (indeks)	4,1/4,4 (2021)	5,4 / 5,4	4,1/4,4	kasvab	N/A	Haridusvaldkonna riiklikud rahuloluküsitlused
	Haridusasutuste koostööprojektide arv: Tallinn: (tk) Eesti: (tk) rahvusvahelised: (tk)	määratakse 2023	määratakse 2023				Tallinna Haridusamet
TP.2: Pädev ja pühendunud õpetaja							
	Õpetaja enesetõhusus (kompetentsus) Ühik: (indeks)	4,5 (2021)	5,6	4,5	kasvab	N/A	Haridusvaldkonna riiklikud rahuloluküsitlused
	Esmakordselt õpetajana alustanute osakaal, kes on pärast ametisse astumist õpetajana töötanud viiel järjestikusel aastal (EHIS);	määratakse 2023	määratakse 2023	N/A			
	Noore õpetaja sisseelamisprogrammis osalejate arv aastas;	määratakse 2023	määratakse 2023	N/A			

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
TP.3: Hariduslike erivajadustega õpilaste areng							
	Õpinguid mittejätkavate põhihariduse või sellest madalama haridustasemega 18-24-aastaste noorte osakaal (varane haridusest väljalangemine); Ühik: (%)	9% (2019)	7,5% (lähtutakse riiklikust hariduse valdkonna strateegiast)	9,8% (statistikaamet, riiklik määr)	väheneb	N/A	Statistikaamet
	HEV koordinaatorite olemasolu haridusasutustes; Ühik: (% asutustest)	47% (2020)	100%	55%	kasvab	53%	Tallinna Haridusamet
	Õpetajate rahulolu võimalustega HEV õpilaste õpetamiseks haridusasutuses; Ühik: (indeks)	3,7 (2021)	4,5	3,7	kasvab	N/A	Haridusvaldkonna riiklikud rahuloluküsitlused
	Põhihariduse vanuses 17+ noorte osakaal;	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Kuni 26-aastased üldkeskhariduse katkestajate osakaal; Ühik: (%)	6,1%	0	3,5%	väheneb	N/A	Statistikaamet
TP.4: Inspireeriv ja uuenduslik õppimine							
	Õpilaste rahulolu liikumisvõimalustega koolis; Ühik: (indeks)	2,8 (2021)	4,0	2,8	kasvab	2,6	Haridusvaldkonna riiklikud rahuloluküsitlused
	Põhikoolilõpetajate osakaal, kelle digipädevuse oskused on keskmisel või üle keskmise tasemel; Ühik: (%)	määratakse 2023	määratakse 2023	N/A			
	Liikuma Kutsuva Kooli võrgustikuga liitunud koolid; Ühik: (arv)	1 (2018)	57	19	kasvab	26	Liikuma kutsuv kool (Tartu Ülikooli liikumissrabor)
	Õppeaadadega haridusasutuste osakaal; Ühik: (%)	määratakse 2023	määratakse 2023	N/A			Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet
	Rohelise lipuga haridusasutuste osakaal; Ühik: (%)	28,5% (2022)	määratakse 2023	N/A		21%	https://docs.google.com/spreadsheets/d/10u_FXdub46H5VrN8KPDWcpSBSEGGCe9/edit#gid=1282393973 https://info.haridus.ee/asutused

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
TP.5: Individuaalne õpitee							
	Alushariduses osalemise määr aasta enne kohustusliku kooli algust; Ühik: (%)	93% (2021)	95%	93%	samal tasemel	85%	Rahvastikuregister, Tallinna Haridusamet
	3-aastaste kuni kooliealiste laste osalemise määr alushariduses; Ühik: (%)	90% (2021)	95%	90%	90%	87%	Rahvastikuregister, Tallinna Haridusamet
	Tasuta erinevate huviringide keskmine arv haridusasutuses; Ühik: (a)	13 (2021)	15	13	samal tasemel	13	Tallinna Haridusamet
	eesti keele oskajate osakaal põhikooli lõpetamisel (B1, B2 tase); Ühik: (%)	määratakse 2023	määratakse 2023				
TP.6: Tasakaalus ja mitmekesine haridusvõrk							
	Õpetajate rahulolu asutuse pidaja / rahastusega; Ühik: (indeks)	3,1 / 3,3 (2021)	4,0	3,1 / 3,3	kasvab	N/A	Haridusvaldkonna riiklikud rahuloluküsitlused
	Osakaal kooliealistest elanikest, kellele on kool 10 minuti (1200 m raadiuses) jalgutuskäigu kaugusel	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Kiire internetiga haridusasutuste osakaal	määratakse 2023	määratakse 2023	100%	100%	100%	
	Osakaal põhikoolidest, kellel on olemas täismõõtmelised staadion ja võimla	määratakse 2023	määratakse 2023	79%	83%	83%	
	Koolide osakaal, kes pakuvad õpilastele mahetoitu	määratakse 2023	määratakse 2023	3%	4%	4%	
TP.7: Tänapäevane ja arendav noorsootöö							
	Noorsootöö teenustega väga rahul ja pigem rahul olevate noorte osakaal; Ühik: (%)	85% (2017)	90%	82%	87%	N/A	Noorsootegevuste rahulolu-uuring
	7-26-aastaste noorte omaalgatusprojektide arv noortekeskustes; Ühik: (tk/a)	68 (2020)	100	31	70	53	Tallinna noortekeskuste 2022. aasta aruanded
	NEET noorte staatusest väljunute osakaal noorsootööteenustes osalenud noortest; Ühik: (%)	60% (2020)	75%	63%	60%	29%	Noortekeskuste logiraamat (Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus)
	Huvikoolides õppivate noorte osakaal (7-26); Ühik: (%)	35% (2020)	40%	38%	37%	N/A	Statistikaamet

TEGEVUSVALDKOND 3. KESKKONNAHOID								
	Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
	Eesmärk 1 . Tallinnas on mitmekesine loodus ja tervislik linnakeskkond	Tegevusprogrammide 1-4 & 6 mõõdikute sihttasemed on saavutatud;	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
	Eesmärk 2. Jäätmehooldus on säästev							
	TP.1: Mitmekesine ja elurikas linnaloodus							
		Stabiilses või paranenud seisundis elurikkuse indikaatorid (haudelinnustik, nahkhiired, kahepaiksed, kimalased, päevaliblikad); Ühik: arv (n=5)	indikaatorite seis fikseeritud 2021. aastal	5/5	N/A	N/A	N/A	Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet
		Riikliku ja kohaliku kaitse all olevate alade pindala Ühik: (ha)	2023,7 (2020)	2500	2024,7	kasvab	2024,7	Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet
		Elurikkusele soodsa ala osakaal Tallinna territooriumil Rohemeetri rakenduse alusel;	määratakse 2023	määratakse 2023	N/A			
	TP.2: Puhas vesi							
		Heas ökoloogilises seisundis veekogude arv; Ühik: (arv (n=6))	0/6 (kesine: 1; halb: 4; väga halb: 1) (2019)	6/6	0/6 (kesine: 1; halb: 4; väga halb: 1) (2020)	0/6 (kesine: 2; halb: 4)	0/6 (kesine: 2; halb: 3; väga halb: 1)	Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet
		Heas seisundis Tallinna põhjaveekogumite arv; Ühik: (arv (n=2))	2/2 (2020)	2/2	N/A	N/A	N/A	Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet
		Supluskohtade arv, mille kvaliteediklass on "väga hea"; Ühik: (arv (n=5))	3/5 (2020)	5/5	3/5 (2021)	3/5	3/5	Terviseamet
		Elanike osakaal, kes on rahul veekogude seisundiga. Ühik: (%)	69% (2021)	90%	69%	70%	73%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	TP.3: Puhas õhk							
		Peente osakeste (PM ₁₀) piirväärtuste ületamiste arv aastas; Ühik: (arv)	16 (2019)	0	16	10	21	Keskkonnauuringute keskus
		Väga peente osakeste (PM _{2,5}) piirväärtuste ületamiste arv aastas; Ühik: (arv)	6 (2019)	0	4	3	8	Keskkonnauuringute keskus
		Muude õhukvaliteedi näitajate (SO ₂ , NO ₂ , CO ₂ , O ₃ , C ₆ H ₆ , C ₇ H ₈ , C ₈ H ₁₀) piirväärtuste ületamiste arv aastas; Ühik: (arv näitajate lõikes)	O ₃ -7 (2019)	0	O ₃ - 3 C ₈ H ₁₀ -1	O ₃ -1	1,2	Keskkonnauuringute keskus

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Möödik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
	Elanike osakaal, kes on rahul õhu puhtusega; Ühik: (%)	84% (2021)	90%	84%	kasvab	83%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
TP.4: Vähem müra							
	Rahvastiku osakaal müratsoonis, kes on eksponeeritud müratasemele $L_{den} > 55$ dB(A); Ühik: (%)	60% (2017)	40%	50,5%	väheneb	N/A	Tallinna välikeskonna mürakaart
	Rahvastiku osakaal müratsoonis, kes on eksponeeritud müratasemele $L_{den} > 65$ dB(A); Ühik: (%)	20,3% (2017)	10%	16,6%	N/A	N/A	Tallinna välikeskonna mürakaart
	Elanike osakaal, kes on rahul müra tasemega; Ühik: (%)	77% (2021)	90%	77%	kasvab	77%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
TP.5: Jäätmehooldus							
	Olmejäätmete teke elaniku kohta; Ühik: (kg/in)	531 (2019) 438 (2020)	574 (2026)	596	574	N/A	Riigi jäätmearuanne
	Elanike rahulolu korraldatud jäätmeveo teenusega; Ühik: (indeks 0-100)	määratakse 2023	määratakse 2023				Tallinlaste rahuloluküsitlus
TP.6: Keskkonnateadlikud linlased							
	Tallinlaste keskkonnateadlikkus; Ühik: (indeks 0-100)	47 (2020)	65	N/A	suureneb	N/A	Keskkonna- ministerium
	Tallinlaste teadlikkus kliimamuutustest; Ühik: (indeks 0-100)	määratakse 2023	määratakse 2023	N/A			
	Ühisaedades ja kogukonnaaedades tegutsejate arv; Ühik: (tk)	1035 (2021)	määratakse 2023	1035	1370	2250	Tallinna Keskkonna- ja kommunaalamet
	Ühisaedade ja kogukonnaaedade arv; Ühik: (m ²)	21 (2021)	määratakse 2023	21	28	30	Tallinna Keskkonna- ja kommunaalamet
	Õppeaedade linnaasutuste arv; Ühik: (arv)	100 (2021)	määratakse 2023	100	129	129	Tallinna Keskkonna- ja kommunaalamet
	Õppeaedade tegevusse kaasatud laste / töötajate arv; Ühik: (tk)	10 800 / 840 (2021)	määratakse 2023	10 800 / 840	13 930 / 1080	15 673 / 1814	Tallinna Keskkonna- ja kommunaalamet

TEGEVUSVALDKOND 4: KORRAKAITSE								
Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Möödik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas	
Eesmärk 1. Tallinn on turvaline	Munitsipaalpolitsei ametikohtade arv vs. süütegude arv; Ühik: (tk/a)	117/24 313 (2019)	141/32 000	141/31860	141/ 32 000	141/ 36453	Tallinna väärteoasjade register	
Eesmärk 2. Linnaruum on puhas	Linlaste rahulolu (väga rahul olevate linlaste osakaal) linnaruumi puhtusega; Ühik: (%)	25% (2020)	33%	21%	25%	24%	Tallinlaste rahuloluküsitlus	
TP.1: Kohalolek								
	Elanikkonna usaldus (MUPOga pigem ja väga rahul olevate inimeste osakaal küsitletutest); Ühik: (%)	60% (2018)	75%	59%	61%	71%	Tallinlaste rahuloluküsitlus	
TP.2: Ennetustöö								
	Jälgimise all olevate koletajade arv; Ühik: (tk)	130	70	168	130	148	Tallinna väärteoasjade register	
	Registreeritud juhtumite arv seoses romudega tänavatel; Ühik: (tk/a)	346 (2019) 600 (2020 prognoos)	150	852	250	556	Tallinna väärteoasjade register	
TP.3: Järelevalve								
	Süütegude arvud aastas tegevussuundade lõikes; Ühik: (tk/a)	(2019)						
	Ühistransport:	4 824	4 800	1752	4800	5683	Tallinna väärteoasjade register	
	Avalik kord:	25	250	233	250	303	Tallinna väärteoasjade register	
	Liiklusseadus (parkimine):	19 231	30 000	29771	30000	30360	Tallinna väärteoasjade register	
	Koerad/kassid:	49	45	36	45	43	Tallinna väärteoasjade register	
	Jäätmeseadus:	96	90	68	90	64	Tallinna väärteoasjade register	

TEGEVUSVALDKOND 5: KULTUUR								
	Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
	Eesmärk 1. Kõik tallinlased saavad oma loovust arendada.	Hõivatus kunsti, meelelahutuse ja vaba aja sektoris Tallinnas; Ühik: (hõivatud inimeste arv)	9 000 (2020)	9 500	7100	9 050	6 500	Statistikaamet, tööjõu-uuring
	Eesmärk 2. Tallinna kultuurisündmused ja vaba aja veetmise võimalused on atraktiivsed ja kättesaadavad linlastele ja külalistele.	Elanike osakaal, kes on rahul kultuurilise vaba aja veetmise võimalustega Tallinnas (kultuuriürituste valikuga, kultuuriürituste info kättesaadavuse, täiskasvanute huvitegevuste võimalustega, huvitegevuste info kättesaadavusega; Ühik: (%))	kultuuriürituste valikuga: 84% (2021)	90%	kasvab	kasvab	94%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
			kultuuriürituste info kättesaadavusega: 80% (2021)	90%	kasvab	kasvab	81%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
			huvitegevuste võimalustega: 81% (2021)	90%	kasvab	kasvab	82%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
			huvitegevuste info kättesaadavusega: 74% (2021)	90%	kasvab	kasvab	71%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Eesmärk 3. Linnaruum on linlaste teine elutuba.	Elanike osakaal, kes on rahul kultuuri- ja vaba aja ürituste valikuga oma kodulähedases avalikus ruumis; Ühik: (%))	73% (2021)	90%	kasvab	kasvab	81%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
		Tegevusprogrammi 3 mõõdikute sihttasemed on saavutatud;	N/A	N/A	N/A	N/A		
	TP.1: Rikkalik ja kättesaadav kultuurikalender							
		Vähemalt 15-aastaste elanike osakaal, kes on kultuurielus osalenud viimase 12 kuu jooksul; Ühik: (%))	78,2% (2020)	75%	N/A	sarnasel tasemel	N/A	Statistikaamet
	TP.2: Ligipääsetav mälu ja elukestev õpe							
		Elanike osakaal, kes on rahul haridusprogrammide ja enesetäiendusvõimalustega; Ühik: (%))	määratakse 2023	määratakse 2023				
		Elanike osakaal, kes on regulaarselt tegelenud iseseisva õppimise ehk teadliku enesetäiendamisega; Ühik: (%))	62% (2021)	määratakse 2023	62%		59%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
		Tallinna Keskraamatukogu külastatavus; Ühik: (indeks)	määratakse 2023	määratakse 2023				

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
TP.3: Mitmekülgsed võimalused kultuuritegevuseks							
	Kultuuriharrastajate osakaal (sh liikumisharrastused) vähemalt 15-aastaste elanike hulgas; Ühik: (%)	67,5% (2020)	65%	N/A	N/A	N/A	Statistikaamet
TP.4: Laulu- ja tantsupidude linn							
	Laulu- ja tantsupeo protsessis osalenud Tallinna kollektiivide arv / Laulu- ja tantsupeol osalenud Tallinna kollektiivide arv Ühik: (tk)	792 / 462 (2019)	sarnasel tasemel	N/A	N/A	N/A	Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet
	Noorte laulu- ja tantsupeo protsessis osalenud Tallinna kollektiivide arv / Noorte laulu- ja tantsupeol osalenud Tallinna kollektiivide arv Ühik: (tk)	344 (2017) / 323 (2017)	sarnasel tasemel	N/A	N/A	N/A	Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet
TP.5: Kultuuriliselt lõimunud Tallinn							
	Tallinna korraldatud või toetatud vähemusrahvuste kultuure tutvustavatel kultuurisündmustel osalevate inimeste arv; Ühik: (tk)	määratakse 2022	määratakse 2022				
	Tallinna korraldatud või toetatud uussisserändajatele suunatud teenuste kasutajate arv; Ühik: (tk)	määratakse 2022	määratakse 2022				
TP.6: Kodanikuühendused lisavad naabruskondadele värvi							
	Viimase 12 kuu jooksul vabatahtlikku tööd teinud elanike osakaal; Ühik: (%)	18% (2021)	45%	18%	19%	18%	Tallinlaste rahuloluküsitlus

TEGEVUSVALDKOND 6. LIIKUVUS							
Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (proгноos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
Eesmärk 1. Tallinna regiooni liikumisviiside jaotus on tasakaalus.	Tallinna linnaregioonis hõivatute ühistranspordiga, jalgsi või jalgrattaga liikumise osakaal töö ja kodu vahel; Ühik: (%)	41% (2020)	70%	43%	kasvab	2022. aasta andmed avaldatakse aprillis-mais	Transpordiamet
	Tallinna elanike ühistranspordiga, jalgsi või jalgrattaga liikumise osakaal peamisesse sihtkohta liikumisel; Ühik: (%)	54% (2021)	90%	54%	kasvab	63%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Sõiduautode arv 1000 elaniku kohta; Ühik: (a)	399 (2020)	350	403	väheneb	2022. aasta andmed avaldatakse aprillis-mais	Transpordiamet
	Transpordist tulenev kasvuhoonegaaside heitkogus / heitkoguse muutus võrreldes 2007. aastaga; Ühik: (Kt CO ₂ ekv / % muutus)	958 (2007) 532 / -44% (2019)	575 / -40% (2030)	N/A	N/A	N/A	Tallinna linna ja linnastu kasvuhoonegaaside inventuurid - järgmine 2023. aastal 2021. aasta kohta
	Keskmine sõidu kestus ühissõidukiga keskuste vahel; Ühik: (aeg: min)	määratakse 2023	kuni 20 min				
	Liikumisviiside modaalfaotus;	Metoodika töötatakse välja 2023	Metoodika töötatakse välja 2023				
Eesmärk 2. Tallinna regiooni liikuvustaristu on ligipääsetav ja sihtkohad kõigile liikumisviisidele hästi ühendatud.	Üldhariduskoolide õpilaste osakaal vanuses 7-14 a, kes liiguvad iseseisvalt kooli / huviringi ja trenni; Ühik: (%)	87% / 82% (2019)	95% / 90%	75% / 58%	kasvab	Kool 80% Huviring 69%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Elanike osakaal, kellel on ühistranspordipeatus kodust 400 m raadiuses; Ühik: (%)	87,3% (2020)	90%	N/A	kasvab	87,8%	Tallinna Strateegiakeskus, Digiteenistus
Eesmärk 3. Tallinna regiooni liikuvus on ohutu.	Liiklussurmade arv; Ühik: (in/a)	9 (2020); 4 (2021)	0	4	0	2 (2022 III kv)	Transpordiamet
	Inimkannatanutega liiklusõnnetuste arv; Ühik: (in/a)	473 (2019); 504 (2021)	<235	504	väheneb	363 (2022 III kv)	Transpordiamet
	Elanikud, kes tajuvad Tallinna liikuvuskeskkonda ohutuna; Ühik: (indeks skaalal 0-100)	57 (2020); 57 (2021)	80/100	57/100	kasvab	58	Tallinlaste rahuloluküsitlus

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
TP.1: Terviklik ja ohutu tänavaruum							
	Hõivatute jalgsi liikumise osakaal töö ja kodu vahel Tallinna linnaregioonis; Ühik: (%)	13% (2020)	63%	12%	kasvab	2022. aasta andmed avaldatakse aprillis-mais	Transpordiamet
	Tallinna elanike jalgsi liikumise osakaal peamisesse sihtkohta liikumisel; Ühik: (%)	18% (2020)	25%	21%	kasvab	16%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Tallinna tänavate osakaal, mis on aastaringselt hooldatud vastavalt nõuetele. Ühik: (% teesade ja tänavatüüpide lõikes)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Jalakäijate, jalgratturite ja kergliikurijuhtide osalusel toimunud liiklusõnnetuste arv; Ühik: (in/a)	335 (2021)	< 160	335	väheneb	250 (2022 III kv)	Transpordiamet
TP.2: Kiire ja mugav ühistransport							
	Hõivatute ühistranspordiga liikumise osakaal töö ja kodu vahel Tallinna linnaregioonis; Ühik: (%)	26% (2020)	45%	23%	kasvab	2022. aasta andmed avaldatakse aprillis-mais	Transpordiamet
	Tallinna elanike ühistranspordiga liikumise osakaal peamisesse sihtkohta liikumisel; Ühik: (%)	32% (2020, 2021)	50%	32%	kasvab	42%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Ühistranspordi sõitude arv; Ühik: (mln sõitu)	määratakse 2024	määratakse 2024				
	Ühistranspordi keskmine ühenduskiirus (tramm/buss/troll eraldi); Ühik: (km/h)	Tramm 16,2 (2021) Troll 17,5 (2021) Buss 20,2 (2021)	Tramm 23 Troll 20 Buss 22	kasvab	kasvab	Tramm 15,9 Troll 17,5 Buss 20	Tallinna Transpordiamet
	Ühissõidukiradade (buss ja troll / tramm) kogupikkus; Ühik: (km)	31,1 / 28,9 (2022)	91,1 / 42	N/A	31,1 / 28,9	31,7 / 28,9	Tallinna Transpordiamet

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
TP.3: Mugav rattaliiklus							
	Hõivatute jalgrattaga liikumise osakaal töö ja kodu vahel Tallinna linnaregioonis; Ühik: (%)	5% (2020)	10%	2%	kasvab	2022. aasta andmed saabuvad aprillis-mais	Transpordiamet
	Tallinna elanike jalgrattaga liikumise osakaal peamisesse sihtkohta liikumisel / kodu ja kooli, huviringi või trenni vahel liikumisel 7-14-aastaste hulgas; Ühik: (%)	kevad-suvisel-sügisel ajal: 3% / 6% (2020) aastaringselt: määratakse 2022	kevad-suvisel-sügisel ajal: 15% / 15% aastaringselt: vähemalt 50% eelnevast	k-s-s ajal 1% / 0% aastaringselt N/A	k-s-s ajal 3% / 3% aastaringselt 1,5%	k-s-s ajal 5% / 4% aastaringselt 0,4 / 0,2%	Tallinlaste rahuloluküsitlus. Edaspidi kajastatakse mõõdikut kahe eraldiseisva mõõdikuna: peamisesse sihtkohta liikumisel ning 7-14-aastaste kodu ja kooli vahel liikumisel.
	Osakaal elanikest, kellele on rattateede põhivõrk või tervisevõrk kuni 500 m kaugusel kodudest / osakaal ühiskondlikest hoonetest, mis asuvad kuni 200m kaugusel rattateede põhivõrgust või tervisevõrgust; Ühik: (%)	40,8% / 23,5% (2022)	95% / 65%	N/A	40,8% / 23,5%	47,4% / 22%	Tallinna Strateegiakeskus, Digiteenistus
	Osakaal haridusasutustest, mille territooriumil on olemas üks parkimiskoht kolme lasteaiialapse või õpilase kohta; Ühik: (%)	määratakse 2023	100%			7%	Tallinna Haridusamet
	Välja ehitatud jalgrattateede põhivõrgu ja tervisevõrgu kilomeetrite arv; Ühik: (km)	107,5 km (2022)	üle 300 km	N/A	107,5 km	107,5 km	Tallinna Strateegiakeskus, Linna strateegilise planeerimise teenistus
	Rattateede hooldusega väljaspool suvehooaega (talvel / kevadel / sügisel) rahul olevate elanike osakaal; Ühik: (%)	Talvel: 59% (2020) Kevadel: määratakse 2023 Sügisel: määratakse 2023	Talvel: vähemalt 75% Kevadel: vähemalt 75% Sügisel: vähemalt 75%	Talvel: 53% Kevadel: N/A Sügisel: N/A	Talvel: kasvab Kevadel: määratakse 2023 Sügisel: määratakse 2023	Talvel 41% Kevadel ja sügisel 74%	Tallinlaste rahuloluküsitlus

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
TP.4: Uued tehnoloogiad ja teenused							
	Liikuvusteenuste kombineerimise võimalustega rahul olevate inimeste osakaal; Ühik: (%)	määratakse 2022	määratakse 2022				
	Ühistranspordist tulenev kasvuhoonegaaside heitkogus / heitkoguse muutus võrreldes 2007 aastaga; Ühik: (Kt CO ₂ ekv)	58 (2007); 50 (2019) / -14%;	0 / -100% (2030)	N/A	N/A	järgmine inventuur 2023. aastal 2021. aasta kohta	
	Heitmevabade sõidukite osakaal taksode, renditranspordi ja linnasiseste kaubavedude veeremis; Ühik: (%)	määratakse 2022	50% (2030)				
TP.5: Regionaalne ja rahvusvaheline liikuvus							
	Tallinna regiooni „Pargi ja reisi“ teenusega väga rahul olevate inimeste osakaal; Ühik: (indeks/%)	määratakse 2023	määratakse 2023				
TP.6: Linnakeskkonda sobiv parkimine							
	Maapealse parkimise all oleva avaliku maa pindala Aktiivse Liikuvuse Alas (ALA); Ühik: (ha)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Autode parkimiskohtade arv; Ühik: (tk)	245 000 (2019)	ei kasva	sarnasel tasemel	sarnasel tasemel	N/A	Tallinna linna parkimispoliitika arengusuundade analüüs
TP.7: Liikluse juhtimine ja planeerimine							
	Autoga tehtavate lühisõitude osakaal kõigist sõitudest; Ühik: (%)	32% (2021)	sarnasel tasemel	32%	sarnasel tasemel	32%	Tallinna Transpordiamet
	Sõiduautode summaarne läbisõit Tallinnas. Ühik: (mln km)	441 (2021)	sarnasel tasemel	441	sarnasel tasemel	441	Tallinna Transpordiamet

TEGEVUSVALDKOND 7. LINNAMAASTIK								
Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Möödik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas	
Eesmärk 1. Linnaruum on puhas, roheline ja atraktiivne.	Linlaste rahulolu (väga rahul olevate linlaste osakaal) linnaruumi puhtusega; Ühik: (%)	25% (2020)	33%	21%	25%	24%	Tallinlaste rahuloluküsitlus	
	Elanike osakaal, kes elavad avalikest haljasaladest 300 m kaugusel; Elanike osakaal, kes elavad avalikest haljasaladest, mis on suuremad kui 0,5ha, 300 m kaugusel; Ühik: (%)	79,1% / 75,8% (2021)	määratakse 2023	79,1% / 75,8%	määratakse 2023	79,3% / 75,9%	Tallinna Strateegiakeskus, Digiteenistus	
TP.1: Haljastu nutikas eluring								
	Haljasalade ja parkide seisukorraga väga rahulolevate inimeste osakaal; Ühik: (%)	29% (2019)	50%	32%	kasvab	37%	Tallinlaste rahuloluküsitlus	
	Haljasalade ja parkide piisavusega väga rahulolevate inimeste osakaal; Ühik: (%)	36% (2019)	50%	34%	kasvab	40%	Tallinlaste rahuloluküsitlus	
	Linnale kuuluv haljastu on nõuetekohaselt (Tallinna haljastute hoolduse nõuded) hooldatud; Ühik: (%)	54% (2020)	100%	57%	kasvab	57%	Linnaosade tootekaardid	
TP.2: Kalmistud ja matuseteenused								
	Elanike osakaal, kes on rahul ja väga rahul kalmistu heakorra tagamise ja haljastuse hooldusega; Ühik: (%)	50% (2018)	75%	N/A	50%	N/A		
	Linlaste osakaal, kes on rahul ja väga rahul kalmistuteenustega; Ühik: (%)	20% (2020)	60%	N/A	25%	N/A		
TP.3: Laste mängukohad								
	Elanike osakaal, kes on rahul avalike mänguväljakute piisavusega; Ühik: (%)	80% (2019)	90%	83%	kasvab	82%	Tallinlaste rahuloluküsitlus	
	Elanike osakaal, kes on rahul avalike mänguväljakute seisukorraga; Ühik: (%)	88% (2019)	90%	87%	kasvab	87%	Tallinlaste rahuloluküsitlus	
	Nõuetekohaselt hooldatud avalike mänguväljakute arv / osakaal; Ühik: (tk; %)	286 / 100% (2021)	100%	286 / 100%	287 / 100%	334 / 100%	Tallinna linnaosavalitsused	
	Avalikud mänguväljakud, mille rajamisel on lähtutud taaskasutuse põhimõtetest; Ühik: (%)	määratakse 2023	määratakse 2023					

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
TP.4: Loomakaitse							
	Elanike osakaal, kes on rahul lemmiklooma jalutamiskohtade piisavusega; Ühik: (%)	75% (2020)	90%	77%	kasvab	78%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Elanike osakaal, kes on rahul lemmiklooma jalutamiskohtade seisukorraga; Ühik: (%)	80% (2020)	90%	81%	kasvab	87%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Elanike osakaal, kes on rahul lemmikloomade pidamise kultuuriga linnas; Ühik: (%)	73% (2020)	90%	74%	kasvab	67%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Elanike osakaal, kes on rahul varjupaiga teenusega; Ühik: (%)	95% (2020)	95%	95%	95%	N/A	
	Omanikule tagastatud või uue omaniku leidnud loomade osakaal varjupaika jõudnud loomadest; Ühik: (%/a)	60% (2020)	85%	73%	kasvab	89%	Tallinna Keskkonna- ja kommuunalamet
TP.5: Heakord							
	Elanike osakaal, kes on rahul rannaalade seisukorraga; Ühik: (%)	83% (2020)	90%	82%	kasvab	85%	Tallinlaste rahuloluküsitlus

TEGEVUSVALDKOND 8. LINNAPLANEERIMINE								
Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Möödik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas	
Eesmärk 1. Selleks et viia ellu sõbraliku linnaruumi strateegilist sihti ja valdkonna visiooni, on Tallinnal ühtne ja järjepidev raamistik linna ruumilise arengu suunamiseks ning teadmistepõhiseks ja valdkondadeüleseks planeerimiseks. Lähtutakse nüüdisaegsetest linnaplaneerimise põhimõtetest ja uurimismeetoditest, milles on olulisel kohal innovaatilisus ja välisriikide kogemus. Kasutatakse tänapäevaseid digivahendeid. Planeerimistegevus on läbipaistev, sellesse kaasatakse avalikkus ja kõik huvigrupid. Tagatud on linnaruumi kohta tehtud otsuste järjepidevus – milles on kokku lepitud, see viiakse ellu.	Linlaste osakaal, kes on teadlikud oma linnaosa ruumilise arengu plaanist ehk linlaste osakaal, kes on viimase 12 kuu jooksul otsinud üld- ja detailplaneeringute kohta infot; Ühik: (%)	19% (2021)	40%	19%	22%	24%	Tallinlaste rahuloluküsitlus	
	Linlaste osakaal, kes on pigem või väga rahul oma linnaosa ruumilise arenguga; Ühik: (%)	83% (2021)	90%	83%	84%	81%	Tallinlaste rahuloluküsitlus	
	Linlaste osakaal, kes peavad kodulähedast avaliku linnaruumi pigem või väga meeldivaks (teed, tänavad, pargid, väljakud); Ühik: (%)	88% (2021)	95%	88%	89%	88%	Tallinlaste rahuloluküsitlus	
TP.1: Arengustenaariumid, planeerimise põhimõtted ja juhised								
	Rohe- ja sinivõrgustiku katkestuste arv;	määratakse 2023	määratakse 2023					
TP.2: Üld- ja teemaplaneeringud ning linnaruumilise arengu ettepanekud								
	Elanike kaasatus ruumilise arengu protsessidesse;	määratakse 2023	määratakse 2023			21%	Tallinlaste rahuloluküsitlus	
TP.3: Detailplaneeringud								
	Planeeringu keskmine menetlusaeg algatamisest kehtestamiseni; Ühik: (päeva)	keskmine 2379 ja mediaan 2204	1 095	1927/ 1897	2000	2780/2695	Tallinna planeeringute register	
	Rahulolu kõik-ühes planeeringute koostamise teenusega; Ühik: (indeks/%)	määratakse 2023	määratakse 2023					
	Linlaste osakaal, kes on pigem või väga rahul oma linnaosa ruumilise arenguga; Ühik: (%)	84% (2021)	90%	84%	84%	81%	Tallinlaste rahuloluküsitlus	

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
TP.4: Ehitustegevus							
	Ehituslubade menetlemise aeg; Ühik: (keskmine aeg ja mediaan päevades)	71 / 58 (2020)	60 / 45	69 / 41	67 / 54	N/A	Ehitisregister
	Kasutuslubade menetlemise aeg; Ühik: (keskmine aeg ja mediaan päevades)	58 / 44 (2020)	45 / 30	58 / 29	54 / 40	N/A	Ehitisregister
	Ehitusteatise menetlemise aeg; Ühik: (keskmine aeg ja mediaan päevades)	46 / 36 (2020)	40 / 30	35 / 15	43 / 33	N/A	Ehitisregister
	Kasutusteatise menetlemise aeg; Ühik: (keskmine aeg ja mediaan päevades)	39 / 23 (2020)	30 / 20	35 / 11	36 / 20	N/A	Ehitisregister
	Rahulolu ehitus- ja kasutuslubade menetlemise protsessiga Ühik: (indeks/%)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Järelvalvemenetluste arv (sihttasemeta) / lõpetatud menetluste arv; Ühik: (tk); (%)	määratakse 2023	määratakse 2023				
TP.5: Geomaatika							
	Aluskaardi ruumiandmete kvaliteet – linna territooriumi osakaal, mille aluskaardi andmeid on lausuuendatud viimase nelja aasta jooksul; Ühik: (%)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Aadressiandmete nõuetele mitte vastavate aadresside osakaal; Ühik: (%)	4,84% (2020)	0%	4,6%	4,5%	4,2%	Riiklik aadressiandmete süsteem
	Osakaal elanikest, kes kasutavad Tallinna kaardirakendusi; Ühik: (%)	22% (2021)	50%	22%	kasvab	N/A	Tallinna Strateegiakeskuse
	Nõuetekohaselt ja tähtaegselt (sisemises korras seatud tähtaegadest lähtuvalt) läbiviidud maakorraldustoimingute osakaal. Ühik: (%)	Määratakse 2023	100%	N/A	N/A		

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
TP.6: Muinsuskaitse							
	Heas/väga heas seisus olevate muinsuskaitseobjektide osakaal; Ühik: (%)	määratakse 2023					
	Elanike rahulolu/teadlikkus Tallinna ajaloolise linnakeskkonna ja hoonetega; Ühik: (indeks)	määratakse 2023				Väga või pigem hästi: 89% Väga hästi: 29%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Muinsuskaitsealuste objektide omanike rahulolu nõustamisteenusega; Ühik: (indeks)	määratakse 2023					
TP.7: Ligipääsetavuse poliitika ja järelvalve							
	LIPS keskkonna kaardistatud objektide koguarv (hooned, invaparkimiskohad, linnaruumi elemendid jms); Ühik: (tk)	1300 (2021)	määratakse 2023	1300	1400	1826 (2023 I kv seisuga)	Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet
	Osakaal ehitus- ja kasutuslubadest, milles on arvestatud invanõuetega; Ühik: (%)	määratakse 2023	määratakse 2023				

TEGEVUSVALDKOND 9. LINNAVARA HOIDMINE JA ARENDAMINE								
Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas	
Eesmärk 1. Linnavara on parimas võimalikus kasutuses ja tagatud on optimaalne kinnisvaramaht teenuste osutamiseks.	Linn omab strateegiliste sihtide täitmiseks vajalikku kinnisvara	mõõdik töötatakse välja aastatel 2023-2024, valdkondliku arengukava koostamise käigus	määratakse pärast algtaseme määramist					
	Täidetud otsuste osakaal kõikidest kasutuna seisvate kinnisvaraobjektide osas tehtud otsustest. Ühik: (%)	20%	80%	20%	25%	25%	Tallinna Linnavaraamet	
Eesmärk 2. Linnavara on majandatud jätkusuutlikult.	Vara valitseja ja hoone kasutaja vahel sõlmitud teenustaseme kokkulepete arv; Ühik: (tk)	0	50	0	3	5	Tallinna Linnavaraamet	
Eesmärk 3. Linnal on vajadustele vastav eluasemefond nii abivajajatele kui linna strateegiliste sihtide saavutamiseks.	Munitsipaaleluruumide arvu suhe linnalt eluruumi taotlejate arvu. Ühik: (%)	67%	90%	72%	87%	N/A	Tallinna Linnavaraamet	
TP.1: Otstarbekalt kasutatud linnamaa								
	Väärindamata hoonestamata kinnisvara võõrandamine; Ühik: (m2)	0 (2021)	0	0	Äärmisel vajadusel	0 m2	Tallinna Linnavaraamet	
TP.2: Heaperemehelikult majandatud ja keskkonnasäästlik kinnisvarakeskkond								
	Taastuvelektri osakaal linna asutuste elektrienergia tarbimises; Ühik: (%)	100% (2021)	100%	sarnasel tasemel	sarnasel tasemel	99%	Tallinna Strateegiakeskus, Finantsteenistus, Ostu- ja hankekeskus	
	Uusehitiste ja oluliselt rekonstrueeritud A-energiaklassi munitsipaalhoonete arv aastas; Ühik: (arv)	24	95	24	33	27	Ehitusregister	
TP.3: Abivajajatele ja linnale olulistele töötajatele on tagatud elamispinnad								
	Sotsiaaleluruumide keskmine ooteaeg;	mõõdik töötatakse välja aastatel 2023-2024, valdkondliku arengukava koostamise käigus	määratakse pärast algtaseme määramist					
	Elamispindade arv linnale vajalikele töötajatele; Ühik: (tk)	305	305	305	305	305	Tallinna Linnavaraamet	

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Möödik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
TP.4: Hästi toimiv koostöö erasektoriga kinnisvara korrashoidmisel ja arendamisel (koostöös ettevõtluskeskkonna valdkonnaga)							
	Linnale vajalike avalike funktsioonide osakaal hoonestusõigustes;	möödik töötatakse välja aastatel 2023-2024, valdkondliku arengukava koostamise käigus	määratakse pärast algtaseme määramist				
TP.5: Korteriomaniike ja -ühistute nõustamine, sh vaidluste ja koostööprobleemide lahendamine ning toetusmeetmete rakendamine							
	Korteriühistutele välja makstud taotluste osakaal kogu toetuste taotluste mahust; Ühik: (%)	82%	95%	95%	95%	97,1%	Tallinna Linnavaaramet
	Nõuetele mittevastavate toetuste taotluste osakaal kogu korteriühistute taotluste mahust; Ühik: (%)	10%	7%	10%	10%	6,2%	Tallinna Linnavaaramet
	Kasutajate osakaal, kes on rahul korteriühistute teabekeskuse nõustamisteenusega; Ühik (%)	70%	90%	87%	85%	89,8%	Tallinna Linnavaaramet
TP.6: Maatoimingud							
	Osakaal katastris registreeritud maatükkidest, mille omandiõigus on välja selgitatud; Ühik %	98%	100%	99%	99%	98,8%	Tallinna Linnavaaramet

TEGEVUSVALDKOND 10. SOTSIAALHOOLEKANNE								
	Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
	Eesmärk 1. Iseseisev ja toetatud toimetulek.	Elanike rahuolu sotsiaalteenustega; Ühik (indeks)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Eesmärk 2. Turvalised peresuhted ja toetatud lapsepõlv.	Elanike rahulolu laste ja perede heaolu toetavate teenustega; Ühik (indeks)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	TP.1: Laste heaolu							
		Vanemaharidust saanud perede osakaal abivajavate lastega perede hulgast; Ühik (%)	3,6%	kasvab	4,2%	kasvab	8,6%	Sotsiaalkindlustus- amet
		Rohkem kui kolm kuud turvakodus viibivate laste osakaal turvakodus viibivate laste arvust; Ühik (%)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	TP.2: Puuetega inimeste hoolekanne							
		Kodus iseseisvat toimetulekut toetavaid teenuseid saanute osakaal puuetega täisealiste koguarvust Tallinnas; Ühik: (%)	21% (2020)	28,5%	21,5%	22%	26,8%	Sotsiaalkindlustus- amet
	TP.3: Toimetulekuraskutes inimeste hoolekanne ja hoolekanne kriisisituatsioonides							
		Iseseisva toimetuleku saavutanud, teenuselt väljunud ja sotsiaal-, munitsipaal- või üüripinnale elama asunud resotsialiseerimiteenuse kasutajate osakaal kogu teenusekasutajatest aastas; Ühik: (%)	8,6% (2020)	20%	12%	13%	14,9%	Sotsiaalkindlustus- amet
	TP.4: Eakate hoolekanne							
		Üle 65-aastaste inimeste ööpäevaringselt üldhooldusteenusele jõudmise vanus; Ühik: (a)	75 (2021)	82	75	74	76/ 81	Sotsiaalkindlustus- amet
	TP.5: Sotsiaaltoetused							
		Ilmajäetuse määr; Ühik: (%)	6% (2020)	väheneb	5%	väheneb	7%	Statistikaamet
		Sissetulekust sõltuvate toetuste osakaal Tallinna linna õigusaktide alusel makstavate toetuste eelarvest; Ühik: (%)	7%	10%	5%	kasvab	6,1%	Sotsiaalkindlustus- amet

TEGEVUSVALDKOND 11. SPORT JA LIIKUMISHARRASTUS							
Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
Eesmärk 1. Liikumisharrastus on iga linlase elu loomulik osa.	Liikumisega regulaarselt tegelevate inimeste (vanuses 15–74) osakaal linlaste hulgas (liiguvad teadlikult vähemalt kaks korda nädalas 30 minutit); Ühik: (%)	46% (2018)	üle 60%	N/A	N/A	N/A	
	Liikumise ja spordiga tegelevate (iga päev vähemalt 60 minutit kehaliselt aktiivsed) noorte osakaal (vanuses 7–19); Ühik: (%)	määratakse 2022	üle 50%				
Eesmärk 2. Spordis silmapaistev ja edukas.	Rahvusvahelistel tiitlivõistlustel rahvuskoondistesse kuulunud sportlaste arv; Ühik: (in)	määratakse 2022	määratakse 2022				
	Rahvusvaheliste tiitlivõistluste individuaalarvestuses võidetud medalite arv; Ühik: (tk)	63 (2019)	vähemalt 70	110	90	116	Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet
TP.1: Ülelinnaline spordi- ja liikumispaikade võrk							
	Linna hallatavate spordiklubide üksikkülastuste ja klubide broneeringute arv; Ühik: (tk)	1 399 287 (2019)	1 820 000	1 400 000	1 400 040	1 075 005	Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet
	Linnas loodud sportimisvõimalustega rahulolevate inimeste osakaal; Ühik: (%)	86% (2021)	85%	86%	säilib samal tasemel	87% (siseruumides)	Tallinlaste rahuloluküsitlus
TP.2: Organiseeritud sporditegevus							
	Spordiklubides ja spordikoolides sporti harrastavate 5–19 aastaste noorte osakaal (kokku, sh noored); Ühik: (%)	60,9% (2020)	70%	63,3%	61,0%	65,6%	Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet
	Kvalifitseeritud treenerite arv; Ühik: (in)	1424 (2020)	1 640	1363	1430	1526	Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (proгноos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
TP.3: Mainekas spordisündmuste võõrustaja							
	Tallinnas toimuvate rahvusvaheliste tiitli- ja karikavõistluste arv; Ühik: (tk)	25 (2020)	25	19	25	22	Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet
	"Tallinn liigub" programmis osalejate arv / etappide arv; Ühik: (in / tk)	86 400 (2019) / 269 (2019)	100000 / 300	58104 / 220	87000 / 270	70437 / 235	Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet
TP.4: Teadlikkuse parandamine							
	Linnas olevate sportimisvõimaluste olemasolust teadlike inimeste osakaal küsitletutest; Ühik: (%)	68% (2021)	70%	68%	69%	61% (välitingimustes)	Tallinlaste rahuloluküsitlus

TEGEVUSVALDKOND 12. TEHNOVÕRGUD							
Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
Eesmärk 1. Tehnovõrgud on tänapäevased, kvaliteetsed ja hooldatud	Kõikide tegevusprogrammide mõõdikute sihttasemed on saavutatud;	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
TP.1: Veevarustus							
	Veekadu Ühik: (%)	15,46%	< 15%	N/A	< 15%	19	AS Tallinna Vesi Veekasutuse aastaaruanne 2022
	Veevarustuse katkestuste keskmine pikkus; Ühik: (h)	3,5h	≤ 3h	N/A	≤ 4h	≤ 4h	AS Tallinna Vesi
	Veekvaliteedi proovide vastavus nõuetele; Ühik: (%)	100%	100%	100%	100%	99,7%	Terviseamet
	Tarbitud olmevee hulk elaniku kohta; Ühik: (m ³)	määratakse 2023	määratakse 2023				AS Tallinna Vesi Veekasutuse aastaaruanne
TP.2: Reoveesüsteemid							
	Häired/tõrked kanalisatsiooniteenuse tagamisel (kanalisatsiooniummistuste arv); Ühik: (tk)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Osakaal loodusesse juhitud reoveest, mis vastab keskkonnanouetele; Ühik: (%)	< 100% (2021)	100%	< 100%	100%	99,99%	Keskkonnaamet; AS Tallinna Vesi Veekasutuse aastaaruanne 2022
	Ühiskanaliseerimise liitumispunktidega linna kinnistute osakaal liitumispunkti vajavatest linna kinnistutest; Ühik: (%)	määratakse 2023	määratakse 2023				AS Tallinna Vesi Veekasutuse aastaaruanne 2022
TP.3: Sademeveekanaliseerimine							
	Lahkvoolse sademeveekanaliseerimise osakaal kogu sademeveekanaliseerimisest; Ühik: (%)	määratakse 2023	100%	N/A	35%	N/A	Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet
	Nõuetele vastavate proovide osakaal kogu võetud veeproovidest; Ühik: (%)	92% (2021)	100%	92%	92%	93%	Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet
	Rajatud looduspõhise sademeveelahenduste arv aastas; Ühik: (tk/a)	0 (2020)	määratakse 2023	0	0	0	Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
TP.4: Energiasüsteemid							
	Elektrikulu elaniku kohta; Ühik: (Kw/in)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Kaugküttega liitunud kinnistute osakaal; Ühik: (%)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Kaugjahutusega liitunud kinnistute osakaal Ühik: (%)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	380V pingesüsteemile üle viidud linnale kuuluvate hoonete osakaal kõikidest linnale kuuluvatest hoonetest Ühik: (%)	määratakse 2023	määratakse 2023				
TP.5: Tänavavalgustus							
	Linna üldine elektrikulu valgusti kohta; Ühik: (kWh)	445	267	449	410	390	Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet
	LED valgustite osakaal kogu valgustite arvust; Ühik: (%)	25%	90%	38%	46%	46,1%	Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet
	Valgustipõhise juhtimisega valgustite osakaal magistraalteedel Ühik: (%)	0,5%	90%	1%	1%	1%	Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet

TEGEVUSVALDKOND 13. TERVIS JA TERVISHOID								
Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas	
Eesmärk 1. Linnaelanike kehaline aktiivsus on suurenenud, toitumine on muutunud tasakaalustatumaks ja riskikäitumine vähenenud.Ee	Väga hea või hea tervise juures olevate 16-aastaste või vanemate elanike osakaal; Ühik: (%)	66,1% (2020)	kasvab	63,7%	kasvab	62,0	Statistikaamet	
	Oodatav eluiga sünnihetkel; Ühik (a)	Mehed: 75,85; Naised: 83,75 (2019)	Mehed: 77; Naised: 85	Mehed: 74,62; Naised: 82,55	kasvab	Andmed avaldatakse 28.06.2023	Statistikaamet	
Eesmärk 2. Kõigile tallinlastele on tagatud esmatasandi arstiabi ja vajaduse korral eriarstiabi.	Elanike osakaal, kes on rahul ja väga rahul Tervishoiuteenuste kättesaadavusega; Ühik: (%)	95,6% (2018)	98%	97% (Harjumaal)	96%	96,9% (Harjumaal)	Statistikaamet	
TP.1: Laste ja noorte tervise ning turvalise arengu tagamine								
	Lapseas alanud käitumis- ja tundeeluhäirete avastamine 0-19 aastastel (arv); Ühik: (in)	määratakse 2023	määratakse 2023	N/A				
	Laste ja noorte riskikäitumine; Ühik: (indeks)	määratakse 2023	määratakse 2023					
	Ülekaalulisus ja rasvumine õpilaste seas; Ühik: (%)	11,3% (2016)	6%	1.kl 22,9; 4. kl. 29,8	N/A	1.kl 22,9; 4. kl. 30,2%	Tervise Arengu Instituut	
	Sihtasutuse Tallinna Koolitervishoid tervisekontrolliga hõlmatud õpilaste osakaal plaanilisele kontrollile suunatute hulgas; Ühik: (%)	91,6% (2019)	95%	73,2%	N/A	75,7% (2021/2022 õppeaastal), 2022/2023 õppeaasta andmed avaldatakse 30.06.2023	SA Tallinna Koolitervishoid	
TP.2: Kõigile abivajajatele kättesaadavad parimal nüüdisaegsel tasemel tervishoiuteenused								
	Tallinnas esmatasandi arstiabi ja statsionaarse järelravi teenust saavate ravikindlustamata inimeste osakaal ravikindlustamata inimeste hulgas; Ühik: (%)	2,2% (2019)	1,5%, riiklik suund tagada ka ravikindlustamata elanikele vajalikud esmatasandi teenused (valimisprogrammid)	0,8%	3%	Andmed uuendamisel	Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet	

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
TP.3: Tervist toetav elu-, töö- ja õpikeskkond							
	Läbiviidud ja toetatud tervistedendavate ürituste arv; Ühik: (a)	20 (2019)	40	13	10	13	Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet
TP.4: Tervislikum eluviis, tervislikud valikud							
	HIV esmashaigestumise juhtude arv; Ühik: (in)	95 (2019)	30	73	väheneb	159	Terviseamet
	Kodu- ja vaba aja vigastuste juhtude arv Harju maakonnas; Ühik: (a)	60 889 (2021)	väheneb	60 889	kasvab	68 191	Tervise Arengu Instituut
	Sõeluuringutes osalevate inimeste osakaal (naised/mehed) rinna-, emakaela ja jämesoolekasvaja. Ühik: (%)	rinnavähk 54,7%; (2021) emakaelavähk 52,8% (2021) jämesoolevähk 44,9% (2021)	kasvab kasvab kasvab	N/A N/A N/A		2022. a andmed avaldatakse 01.08.2023 2022. a andmed avaldatakse 01.08.2023 2022. a andmed avaldatakse 01.08.2023	Statistikaamet Statistikaamet -
	Elanike riskikäitumine; Ühik: (indeks)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Ülekaaluliste / rasvunud elanike osakaal; Ühik (%)	31,1% / 16% (2020)	väheneb	N/A	väheneb	Värsked andmed puuduvad	Statistikaamet

TEGEVUSVALDKOND 14. JUHTIMINE JA TUGITEENUSED							
Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
TP.1: Inimesekeskne teenuste disain							
	Tallinlaste rahulolu linna e-teenustega; Ühik: (indeks)	määratakse 2023	määratakse 2023			Väga või pigem rahul: 90% Väga rahul: 27%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
TP.2: Andmepõhine juhtimine							
	Tallinlaste osakaal, kes on väga rahul avaandmete kättesaadavuse ja kasutatavusega;	määratakse 2023	määratakse 2023			33%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Linnaorganisatsiooni juhtide rahulolu juhtimisandmete kättesaadavuse ja kasutatavusega;	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Digipädevuse/-oskuste ulatus linnaorganisatsioonis;	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Tehniliste süsteemide nõrkustest, tarkvara kvaliteedist või tehniliste töötajate vigadest põhjustatud digitaalsete teenuste summaarne katkestuste aeg on <0,5% tööajast;	määratakse 2023	määratakse 2023			0,4%	Tallinna Strateegikeskus
TP.3: Strateegiline ja finantsplaneerimine							
	Krediidireitingu tase; Ühik: (Fitch rating skaala AAA-D)	AA- (2020)	säilib vähemalt AA-	AA-	AA-	AA-	Reitinguagentuur Fitch
	Linna netovõlakoorumus; Ühik: (%)	23,6% (2021)	< 45%	23,6%	29,9%	28,3%	Riigi saldoandmike infosüsteem
	Osakaal elanikest, kes on teadlikud "Tallinn 2035" arengustrateegiast; Ühik: (%)						
	elanikud, kes on kuulnud Tallinna arengustrateegiast	35% (2021)	vähemalt 75%	35%	40%	45%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	elanikud, kes on küllaltki või väga hästi kursis selle sisuga;	25% (2021)	vähemalt 40%	25%	27%	22%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Elanike osakaal, kes on rahul võimalustega kaasa rääkida Tallinna puudutavate otsuste tegemisel; Ühik: (%)	32% (2020)	vähemalt 75%	49%	kasvab	51%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
	Kaasava eelarve maht; Ühik: (mln €)	0,8 (2020)	vähemalt samal tasemel	1,0	vähemalt samal tasemel	1,0	Tallinna Linnavolikogu 21.12.2021 määruse nr 34 „Tallinna linna 2022. aasta eelarve“ LISA 4 Investeeringute eelarve

Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
TP.4: Selge kommunikatsioon							
	Linnaorganisatsioonis töötavate inimeste osakaal, kes on väga rahul info kätte saadavusega / liikumisega / selgusega / kiirusega - selgus ja leitavus	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Elanike osakaal, kelle arvates informeerib Tallinna linn (volikogu, linnavalitsus, linnaosad) elanikke hästi oma tegevustest; Ühik: (%)	60% (2021)	75%	60%	kasvab	60%	Tallinlaste rahuloluküsitlus
TP.5: Kvaliteetne juhtimine ja kompetentsed töötajad							
	Tallinna kui tööandja positsioon avaliku sektori tööandjate maine uuringus; Ühik: (koht)	10 (2022)	TOP 3	N/A	10	10	Kantar Emori avaliku sektori tööandjate maine uuring
	Tööandja soovitusindeks (e-NPS); Ühik: (palli)	määratakse 2023	määratakse 2023	N/A			
	Elanike osakaal, kes on rahul linnajuhtimisega; Ühik: (%)	määratakse 2023	määratakse 2023	N/A			
	Valitsemise tase minuomavalitsus.ee andmetel; Ühik: (skaala 1-9)	6 (2020)	määratakse 2023	6	vähemalt samal tasemel	2022 näitajat veel avaldatud pole.	minuomavalitsus.ee
TP.6: Regionaalne ja rahvusvaheline koostöö							
	Linnatöötajate osakaal, kes on rahul välisrahastuse kaasamisega; Ühik: (%)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Välisprojektide raames kaasatud välisrahastuse maht Ühik: (mln €)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Koostööprojektide arv teiste Eesti omavalitsustega; Ühik: (tk)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	Rahvusvaheliste võrgustike/organisatsioonide arv, kus Tallinn osaleb; Ühik: (tk)	määratakse 2023	määratakse 2023				

	Valdkonna eesmärk / tegevusprogramm	Mõõdik (ühik)	Baastase (aasta)	Sihttase (2035)	2021	2022 (prognoos)	2022 (tegelik)	Andmeallikas
	TP.7: Perekonnaseisu- ja rahvastikuteenused, sh uusisserändajate kohanemist toetavad teenused							
		Tallinna Perekonnaseisumeti poolt E-teenustega osutatavate toimingute osakaal kõigist toimingutest (nii perekonnaseisu kui rahvastikuteenustes); Ühik: (%)	38% (2021)	50%	38%	38%	44%	Tallinna Perekonnaseisumeti
		Tallinlaste teadlikkus perekonnaseisu- ja rahvastikuteenustest;	määratakse 2023	määratakse 2023				
		Tallinlasena registreeritud sündide osakaal kogu Eestis sündinud laste arvust; Ühik: (%)	33% (2021)	33%	sarnasel tasemel	sarnasel tasemel	33%	Rahvastikuregister
		Uusisserändajate osakaal, kes on teadlikud UKTO-sse pöördumise võimalustest; Ühik: (%)	määratakse 2023	määratakse 2023				
	TP.8: Tallinna ajaloo arhiveerimine, uurimine ja tutvustamine							
		Mõõdik töötatakse välja 2023						

1.6. Ülevaade linna tütarettevõtjate ja linna valitseva mõju all olevate sihtasutuste tegevusest

Tallinna linnal on 100% osalusega 7 äriühingut ja 11 valitseva mõju all olevat sihtasutust.

Tabel 8. Linna valitseva mõju all olevate üksuste olulisemad näitajad seisuga 31.12.2022 tuhandetes eurodes

	Varade maht	Neto- vara	Laenu- kohus- tused	Tegevustulud kokku	Sh tulud linnalt, millest:		Tulem
					müügi- tulud	saadud toetused	
Transport							
Tallinna Linnatranspordi Aktsiaselts	259 704	177 861	58 260	170 645	2 035	161 092	46 733
Tervishoid							
Aktsiaselts Ida-Tallinna Keskhaigla	67 653	30 277	18 943	143 126	140	0	1 588
Aktsiaselts Lääne-Tallinna Keskhaigla	72 734	60 127	199	95 701	682	0	5 781
Sihtasutus Tallinna Lastehaigla	24 802	20 506	29	40 093	481	55	1 424
Sihtasutus Tallinna Hambakliinik	5 707	3 962	0	11 096	13	0	267
Osahing Tallinna Perearstikeskus	810	557	0	2 136	0	0	44
Sihtasutus Tallinna Haigla Arendus	3 746	3 227	0	4 440	0	4 440	3 227
Kultuur							
Sihtasutus Tallinna Kultuurikatel	17 736	17 223	0	1 592	7	0	-366
Sihtasutus Tallinna Lauluvaljak	3 889	3 400	0	1 517	16	761	123
Aktsiaselts Tallinna Linnahall	530	413	0	959	0	883	272
Haridus ja teadus							
Sihtasutus Õpilasmalev	45	27	0	771	46	331	8
Sihtasutus Tallinna Vene Lütseum	40	33	0	53	0	53	1
Sihtasutus Tallinna Tehnika- ja Teaduskeskus	2 646	2 597	0	397	30	24	-36
Kommunaalmajandus ja heakord							
Aktsiaselts Tallinna Soojus	25 476	25 042	388	3 102	0	0	2 210
Aktsiaselts Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus	24 987	9 836	0	13 856	1 609	0	-1 203
Tallinna Vee-ettevõtjate Järelevalve Sihtasutus	32	11	0	152	0	152	23
Ettevõtlus							
Aktsiaselts Tallinna Tööstusparkid	8 215	8 053	0	1 564	365	0	230
Sihtasutus Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid	3 002	2 779	0	1 275	10	685	130
Kokku	521 754	365 931	77 819	492 475	5 434	168 476	60 456

Linna äriühingute ja sihtasutuste keskmine töötajate arv on avaldatud aruande punktis 1.1.3 „Töötajaskond“.

Transport

Aktsiaselts Tallinna Linnatransport

Aktsiaselts Tallinna Linnatransport (edaspidi TLT) on Eesti suurim ühistranspordiettevõtte, mille põhieesmärk on sõitjate vedu Tallinna ühtsesse piletisüsteemi kuuluvatel bussi-, trammi- ja trollibussiliinidel. TLT kuulub 100% Tallinna linna omandusse.

2022. aastal osutas TLT veoteenust 96,3 miljonile sõitjale, tehes liinivedusid 36,2 miljoni liinikilomeetri ulatuses kogukuluga 122,1 miljonit eurot (2021. aastal 75,6 miljonit sõitjat, 34,7 miljonit liinikilomeetrit ja kogukulu 87,1 miljonit eurot). Liinikilomeetrite maht kasvas aastaga 4,3%. Sõitjaid teenindas aasta lõpu seisuga 72 bussiliini (2021: 74 bussiliini), 4 trammi- ja 4 trollibussiliini. Tööpäeva tiptundidel töötas liinidel 441 bussi (2021: 433 bussi), 32 trolli ja 47 trammi. Aasta varasemaga võrreldes suurenes sõitjate arv 20,7 miljoni sõitja ehk 27,5% võrra ning jõudis COVID-19 pandeemia eelse taseme lähedale.

Läinud aasta tõi endaga kaasa kütuse- ja elektrihindade hüppelise kasvu ning varuosade tarneraskused. Kütuse- ja energiakulu TLT veeremi käigus hoidmiseks oli 2022. aastal 30,9 miljonit eurot, mis moodustas kogukuludest 25%.

2022. aastal jätkati üleminekut keskkonnasäästlikule ühistranspordile. Aasta lõpul teenindasid linnaliine ainult Euro 5 ja Euro 6 saastenormidele vastavad bussid. 2022. aasta suurem investeering oli 126 uue surugaasil sõitva Solarise bussi soetamine. Gaasibussidele ülemineku programmi edukas lõpuleviimine tõi aasta lõpuks pealinna liinidele 350 uut mugavat,

sõitjasõbralikku ja ökonoomset gaasibussi. Uute busside kasutuselevõtt on vähendanud Tallinna ühistranspordi CO₂-heidet ca 12 000 tonni võrra aastas. TLT on ka suurim surugaasi tarbija Eesti transpordisektoris, kusjuures biometaani tarbimine kasvas 2022. aastal üle kahe korra. Eestis toodetud biometaani tarbimist Tallinna ühistranspordis on Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus toetanud Ühtekuuluvusfondi meetme kaudu kokku 3,9 miljoni euroga (sellest 2022. aastal 2,6 miljoni euroga).

Oluline sündmus oli biometaani mahalaadimise punkti avamine Peterburi tee depoos 2022. aasta aprillis. Kadaka depoos tehti esimene biometaani mahalaadimise katsetus detsembris 2022.

2022. aasta lõpuks oli TLT-l linnaliinide teenindamiseks 596 bussi (2021: 569 bussi). Uute busside soetusega on märkimisväärselt vähenenud ka veeremi keskmine vanus: aruandeaasta lõpuks oli see vaid 3,3 aastat (2021: 6,2 aastat). Selle näitajaga ollakse Euroopas parimate hulgas. Lisaks bussidele oli 2022. aasta lõpuks kasutuses 45 trolli, mille keskmine vanus oli 16 aastat (2021: 15,1 aastat), ja 65 trammi, mille keskmine vanus oli 17,9 aastat (2021: 16,9 aastat).

Tallinna linna, Aktsiaseltsi Tallinna Linnatransport ja Eesti Punase Risti vahel sõlmitud kolmepoolse lepingu alusel annetati Ukraina Žõtomõri oblasti kohalikule omavalitsusele 20 Scania diiselbussi, et toetada ühistransporditeenuse taastamist ja korraldamist.

2022. aastal panustati oluliselt sõidukijuhtide olmetingimuste parendamisse lõppjaamades. Remonditi kõik suuremad puhkeruumid (Kärberi tn 64, Suur-Paala tn, Kadaka tee 72f, Tondi tn 17a) ning alustati töödega Kopli tn 16 lõpp-peatuse puhkeruumides. Kadaka tee 62a töökojahooned rekonstrueeriti kaks remondikanalit, remonditi pesulahoone ning olme- ja puhkeruumid. Peterburi tee 73 busside remonditööd rajati uus värvikamber, mis võimaldab kereremondiosakonnal värvitoid teha efektiivsemalt ja kvaliteetsemalt.

Tallinna Linnavalikogu otsustas ühendada alates 1. jaanuarist 2021 TLT ja Termaki Autopargi Aktsiaseltsi. Ühinemislepingu alusel võttis TLT üle pealinna sotsiaaltransporditeenuse osutamise, mis koosneb kahest osast: liini- ja juhuveost. Teenust osutatakse pealinnas 40 väikebussiga (9–20-kohalised). Praegu moodustavad 40% sotsiaaltranspordi autopargist 2022. aastal soetatud 16 uut Mercedes Benz Sprinteri invabussi. Liiniveoteenus on mõeldud Tallinna erivajadustega inimeste transpordiks tööpäevadel elukohast haridus- või sotsiaalhoolekandetasutusse ja tööpäeva lõpus tagasi elukohta. 2022. aastal tehti 145 044 sõitu, see arv kasvas 2021. aastaga võrreldes 2,2%. Juhuveoteenust kasutavad kliendid ühekordseks arsti, taastusravi- või muu asutuse külastamiseks. Juhuveoteenuse osutamisel tehti 2022. aastal 3718 sõitu, seega kasvas sõitude arv võrreldes 2021. aastaga 75%.

Lisaks tavaliliinidele veeti Tallinna Transpordiametiga sõlmitud lepingu alusel kolme koolibussiga naaberomavalitsuste kooliõpilasi hommikuti Tallinna kesklinna koolidesse. Alates novembrist 2021 teenindab TLT õpilasliine uute selleks kohandatud Irizar i4 gaasibussidega. Need kõigi mugavustega bussid vastavad kõrgendatud turvanõuetele ning neid on võimalik kasutada ka erivajadusega lastel. Lisaks liinisõitudele on koolibusse võimalik tellida ka ekskursioonideks ja muudeks väljasõitudeks.

Täiendava tulu teenimiseks teeb TLT endiselt D-kategooria mootorsõidukijuhi koolitusi. 2022. aastal lõpetas D-kategooria mootorsõidukijuhi kursused 55 inimest, kellest 37 asus TLT-sse tööle. Samuti teenis ettevõtte tulu talle kuuluva kinnisvara üürile andmisest.

2023. aastal kavandab TLT olulisema ettevõtmisena rakendada tööle intelligentse transpordijuhtimiskeskuse, mis hakkab reaalsajas planeerima, jälgima ja juhtima kogu TLT ühistranspordi korraldust. 2023. aasta suurim väljakutse on Tallinna Sadama A-terminali ja Rail Balticu Ülemiste terminali ühendava trammiliini rajamise projektis osalemine.

Ajaga sammu pidades peab TLT suutma osutada teenuseid säästlikult ja keskkonnasõbralikult. Üleminek gaasibussidele on oluline saavutus keskkonnasõbraliku arengustrateegia „Tallinn 2035“ elluviimisel ning ettevalmistus järgmiseks etapiks, üleminekuks elektribussidele. Üleminekut alustati 2022. aastal, kui valmistati ette 15 elektribussi soetamise hange. Esimesed elektribussid peaksid jõudma Tallinna tänavatele 2024. aasta alguses. Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus toetab elektribusside ja laadimistaristu soetust kokku 3,2 miljoni euroga. Seoses Vanasadama trammiliini ehituse algusega käivitus 2022. aastal hange 23 trammi soetamiseks, mis saavad Tallinna 2024. aastal. Aastaks 2035 on ettevõtte eesmärk minna täielikult üle elektri jõul toimivale heitevabale ühistranspordile.

Tallinna linn eraldas 2022. aastal aktsiaseltsile 118,5 miljonit eurot toetust avaliku liiniveo kuludeks ja 42,58 miljonit eurot investeeringute sihtfinantseerimiseks. TLT lõpetas 2022. aasta 46,7 miljoni euro suuruse kasumiga. Positiivset tulemit mõjutas investeeringuteks saadud sihtfinantseering.

Tervishoid

Aktsiaselts Ida-Tallinna Keskhaigla

Aktsiaseltsi Ida-Tallinna Keskhaigla põhitegevusala on tervishoiuteenuste osutamine. Aktsiaseltsi Ida-Tallinna Keskhaigla vastutuspiirkond on eelkõige Tallinna linn ja Harjumaa, kuid tervishoiuteenuseid osutatakse kõigile Eesti elanikele. Haigla osutab tervishoiuteenuseid Tallinnas aadressidel Ravi tn 18, Pärnu mnt 104, Asula põik 5, Energia tn 8 ja Hariduse tn 6. Väljaspool Tallinna osutab haigla 2022. aastal tervishoiuteenuseid Kuressaare Haiglas onkoloogia, neuroloogia, reumatoloogia ja kõrva-nina-kurguhaiguste erialal ning Hiiumaa Haiglas oftalmoloogia erialal. Haigla struktuuriüksused jagunevad funktsiooni järgi kaheks: meditsiinilise tegevusega seotud struktuuriüksused (kliinikud) ja tervishoiuteenuse osutamist toetavad tugijüksused. Tervishoiuteenust osutavad diagnostikakliinik, kirurgiakliinik, naistekliinik, silmakliinik,

sisekliinik, taastusravikliinik ning õendus- ja hooldusabikliinik. Tugistruktuuride juhitavad protsessid läbivad haiglas ühtsetel põhimõtetel kõiki struktuuriüksusi.

2022. aastal alustas tööd haiglasine koepank, mis hangib, töötleb ja säilitab kudesid nende edasise siirdamise eesmärgil, samuti algasid ettevalmistused apteegi puhasruumi kasutuselevõtmiseks. Eriarstid alustasid omavahel e-konsultatsioonide tegemist, operatsioonide planeerimise lahenduse I etapp haigla infosüsteemis ning tehti ettevalmistusi EKG kiirtellimuse juurutamiseks. Hinnati erakorralise meditsiini keskuse tööprotsesse, et neid optimeerida, täpsustada protsessis osalevate isikute vastutusvaldkondi ning parendada osakondade koostööd patsientide üleviimisel. Alates augustist lisandusid vaimse tervise füsioteraapia ambulatoorsed vastuvõetud taastusravi- ja onkoloogilistele patsientidele. Taastusravikliinikus võeti kasutusele käerobot Gloreha Sinfonia ning haigla meeskonnaga liitus kliiniline toitumisterapeut. Naistekliiniku koosseisu loodi eraldi antenataalse diagnostika osakond. Gastroenteroloogiakeskuses võeti uue ravimeetodina kasutusele endoskoopiline soole koguseina reseksioon. Sisehaiguste keskuses alustati raske uneapnoega patsientide liitmist kaugjälgimissüsteemi, mis võimaldab nende seisundit distantsilt kontrollida ja muuta hapniku ravirõhku. Funktsionaaldiagnostikas alustati 3/4D-ehhokardiograafia, kontrast-ehhokardiograafia ja koormus-ehhokardiograafia uuringute tegemist. 2022. aastal kinnitati haigla vähiravi arengukava aastateks 2022–2024 ning koostati vähidiagnostika ja -ravi tegevuskavad erialade lõikes ja ülehaiglaline tegevuskava kolmeks aastaks.

Haigla müügitulu kasvas aasta jooksul 4%. Suurim osakaal tuludest teenitakse Eesti Haigekassale müüdavatest teenustest, mis moodustab tuludest 89% (2021: 89%). Haigekassaga sõlmitud ravi rahastamise lepingu maht oli 2022. aastal 122,3 miljonit eurot. Muud tulud vähenesid kokku 10%, kuna 2021. aastal kajastus nende tulude koosseisus ka isikukaitsevahendite hüvitis, mis 2022. aastal kajastati haigekassale müügi tuludes. Muud tulud sisaldavad sihtfinantseerimist 1,3 miljonit eurot Euroopa Regionaalarengu Fondist Magdaleena Tervisemaja renoveerimiseks.

Tööjõukulud moodustasid 54% kuludest, kasvades eelmise aastaga võrreldes 5%, ja majanduskulud moodustasid kogukuludest 35%, kasvades eelmise aastaga võrreldes 6,9%. Tööjõukulude kasv oli tingitud asjaolust, et alates aprillist korregeeriti arstide ning õendus- ja hooldustöötajate palkasid tulenevalt tervishoiutöötajate kollektiivleppes haiglate liiduga. Samuti korregeeriti tugistruktuuride töötajate töötasusid tulenevalt tööjõuturu olukorra palgasurve. Majandamiskulude kasv oli tingitud peamiselt hoonete haldus- ja remondikulude kasvust, mis omakorda oli seotud elektri- ja soojusenergia kulude suure kasvuga, ning Magdaleena tervisemaja ehituse ajaks renditud moodulhoone kuludest. Kiirest inflatsioonist ja energiahindade järsust tõusust olid mõjutatud haiglale oluliste teenuste ja kaupade hinnad, kättesaadavus ja tarneajad.

2022. aastal investeeriti kokku 13 miljonit eurot, sellest ehitistesse ja renoveerimisse ligikaudu 7 miljonit eurot. Enamik sellest kasutati Magdaleena D-korpuse (tervisemaja) renoveerimiseks, mis lõplikult valmib 2023. aastal. 2022. aastal lõpetati Ravi tänava A- ja C-korpuse vahelise juurdeehitise uuendamine. Sinna rajati erakorralise meditsiini keskuse ja radioloogiakeskuse ruumid. Uusi meditsiiniseadmeid soetas haigla 5,1 miljoni euro eest, millest kallimad olid Ravi tänava renoveeritud radioloogiakeskusesse soetatud positronemissioontomograaf koos lisaseadmetega ja kompuutertomograaf. Haigla infosüsteemide arendamisse investeeriti kokku 0,8 miljonit eurot, millest põhilise osa moodustasid haigla kliinilise infosüsteemi eHealth arendused.

2022. aasta oli kokkuvõttes Aktsiaseltsile Ida-Tallinna Keskhaigla edukas. Vaatamata väliste teguritele suutis haigla muutustega kiiresti kohaneda ja tulla toime kõikide tööalaste ümberkorraldustega, ühtlasi taastus sujuvalt tavapärane COVID-19-eelne haiglaelu, täideti Eesti Haigekassaga aastaks kokku lepitud raviteenuste maht, viidi ellu planeeritud tegevused ning tagati järelkasvule, tervishoiuteenuste arendusele ja ravikvaliteedi (sh patsiendihutus ja patsiendikeskus) parendamisele suunatud tegevused. Aasta lõpetati 1,6 miljoni euro suuruse kasumiga.

2022. aastal tasus Tallinna linn Aktsiaseltsile Ida-Tallinna Keskhaigla järgmiste teenuste eest: laste visiitidasust vabastamiseks 31,5 tuhat eurot (2021: 26,7 tuhat eurot) ja tuberkuloosi riskigruppide uuringuteks 2,4 tuhat eurot (2021: 3,3 tuhat eurot).

Aktsiaselts Lääne-Tallinna Keskhaigla

Aktsiaseltsi Lääne-Tallinna Keskhaigla peamine tegevusala on ambulatoorse, statsionaarse ja päevaravi eriarstiabi osutamine. Haigla ravitegevuse organisatsiooniline struktuur on üles ehitatud selliselt, et oleks tagatud eri hoonetes asuvate sama eriala spetsialistide parim töökorraldus ning meditsiiniaparatuuri optimaalseim kasutus. Haigla struktuuri kuuluvad järgmised kliinikud: anestesiooloogia- ja intensiivravikliinik, diagnostikakliinik, hambaravikliinik, kirurgiakliinik, naistekliinik, nakkuskliinik, närvihaiguste ja psühhiaatria kliinik, sisekliinik ja õendusabikliinik. Haigla osutab tervishoiuteenuseid Tallinnas järgmistel aadressidel: Paldiski mnt 62, 66 ja 68, Sõle tn 23 ja 63, Jaama tn 11, Õismäe tee 179 ja Ehitajate tee 27. Lisaks osutatakse meditsiiniteenust Tallinna linnale kuuluva kainestusmaja meditsiinilises osakonnas (Merelahe tee 4) ja Lasnamäe tervisekeskuse dialüüsikabinetis (Linnamäe tee 3) ning opioidsõltlastele tehakse asendus- ja võõrutusravi uues Põhja-Tallinna tervisekeskuses (Sõle tn 63). Haigla osutab arstiabi 27 erialal ning toimib residentuuri- ja praktikabaasina.

2022. aastal oli haigla tegevuste põhirõhk arengustrateegia 2021–2023 eesmärkide ja plaanide täitmisel. 2021. aastal käivitatud haigla struktuurireform viidi ellu 2022. aasta alguses. Selle raames uuendati haigla kliiniliste struktuuride juhtimissüsteem, moodustati erialapõhised keskused. Aasta jooksul toimus personali- ja palgapoliitika reform, mille käigus loobuti kliiniliste struktuuriüksuste juhtide tähtajatute töölepingute süsteemist ja mindi üle juhtide 5-aastastele juhtimislepingutele. 2022. aastal muutus haigla patsientide toitlustamise süsteem: haiglasse rajati tsentraalne jaotusköök ja hanke tulemusena leiti uus toitlustamist pakkuv koostööpartner.

Haigla viljatusravikeskus alustas 2022. aastal Tartu Tervisetehnoloogiarenduskeskus ASiga koostööd endomeetriumi biomarkeruuringute osas korduvalt ebaõnnestunud viljatusravi katsete korral. Sisekliiniku nefroloogiakeskus alustas juunis 2022 hemodialüüsi teenuse osutamist Pärnumaal. Alates novembrist alustati reumatoloogia päevaravis bioloogilise ravi protseduuridega ning bioloogilise ravi konsiiliumitega. Hambaravikliinik alustas narkoosis hambaravi protseduuridega päevakirurgia üksuses ning digiteeriti hambaproteesi tellimise teenus. Anestesioloogia- ja intensiivravikliinikus alustas tööd valuraviosakond. Nakkuskliinikus parendati 2022. aastal jätkuvalt COVID-19-ga peetava võitluse tõttu II astme intensiivravi võimekust infektsioonhaiguste ravis. Edukalt lõpetati insuldiraviteekonna projekt, millest tulenevalt võeti igapäevatoos kasutusse haigete hindamine RFK-meetodil. Taastusraviosakond kasvas taastusravikeskuseks ning uuele Põhja-Tallinna tervisekeskusele komplekteeriti meeskond. Tööd alustas öde-toitumisterapeut, kes nõustab ambulatoorsetel vastuvõttudel patsiente ala- ja ülekaalu asjus. Alates 2022. aastast osutatakse ravikindlustusega hõlmamata isikutele lisaks ambulatoorsele tervishoiuteenusele ka iseseisva statsionaarse öendusabi teenust.

Haigla põhitegevuse tulud kasvasid aruandeaastal eelnenud aastaga võrreldes 5,1% võrra ja kulud 7,7% võrra. Suurim lepingupartner on Eesti Haigekassa, lisaks saab haigla tulusid tasuliste tervishoiuteenuste müügist ja koolitustegevusest. Tulude kasv tulenes haigekassa eriarstiabi ravilepingu 100% täitmisest ja lepingulisest ületööst, COVID-19 pandeemiaga seotud haigekassa lisarahastusest, haigekassa teenuste hinnatõusust, tasuliste raviteenuste käibe suurenemisest ja avatud Põhja-Tallinna tervisekeskuses tööd alustanud rentnike üürituludest. Tööjõukulud kasvasid 2022. aastal 8,9% võrra, mis oli tingitud meditsiinitöötajate kollektiivlepingu muudatuste mõjust ning COVID patsientide ravimisel personali lisatasudest. Mitmesugused tegevuskulud kasvasid 9,7% võrra seoses meditsiiniliste väikevahendite soetustega ja energiahindade kasvuga ning hoonete hooldus- ja remonditööde eelnevast aastast suurema mahu tõttu.

2022. aastal soetati Aktsiaseltsis Lääne-Tallinna Keskhaigla põhivara kokku 3,6 miljoni euro eest. Suuremad ehitusprojektid olid Paldiski mnt 68 ravikorpuse V korruse renoveerimise lõpetamine ning VII korruse renoveerimise alustamine. Samuti alustati Paldiski mnt 62 hoone II korruse renoveerimistöödega ning Sõle tn 23 ohtlike ja erikäitlemist vajavate jäätmete hoidla ehitamisega. Uutesse meditsiiniseadmetesse ja teistesse kliinikutega seotud projektidesse investeeriti kokku üle 1,9 miljoni euro.

2022. aasta lõppes Aktsiaseltsile Lääne-Tallinna Keskhaigla 5,8 miljoni euro suuruse kasumiga.

Tallinna linn tasus Aktsiaseltsile Lääne-Tallinna Keskhaigla 2022. aastal järgmiste suuremate teenuste eest: opiaatsõltuvate isikute asendusravi 213 tuhat eurot (2021: 170,1 tuhat eurot), meditsiini- ja haldusteenuste osutamine Tallinna kainestusmajas 321,7 tuhat eurot (2021: 296,4 tuhat eurot), ravikindlustusega hõlmamata isikute ravikulud 147 tuhat eurot (2021: 24,4 tuhat eurot), laste visiiditasust vabastamine 14,4 tuhat eurot (2021: 13,9 tuhat eurot).

Sihtasutus Tallinna Lastehaigla

Sihtasutus Tallinna Lastehaigla on piirkondlik haigla, kes osutab kõrge kvaliteedilist ja perekeskset piirkondliku haigla nõuetele vastavat III etapi eriarstiabi Põhja-Eesti ja osaliselt ka Lõuna-Eesti lastele kõikidel laste-, kirurgiliste, ortopeediliste ja nina-kõrva-kurguhaiguste erialadel ning II etapi abi Harju maakonna lastele ning teistele Eesti Vabariigis viibivatele inimestele seadustes ja lepingutes ettenähtud tingimustel ja ulatuses. Lastehaiglas antakse abi 28 erialal ning lisaks osutab lastehaigla Sotsiaalkindlustusameti partnerina rehabilitatsiooniteenust. Lastehaigla koosseisus on 3 kliinikut (pediaatriakliinik, kirurgiakliinik ja psühhiaatriakliinik), 13 statsionaarset osakonda ja 4 eri meditsiinierialade ambulatoorset teenust, lisaks ambulatoorne üksus (kesklinna lastepolikliinik), 2 diagnostilist üksust ja 9 abiteenust. Teenuste müük haigekassale teeb lastehaiglast suurima laiapõhjalise laste eriarstiabi osutava haigla Eestis, kelle patsientideks on lapsed alates sünnist kuni 18. eluaastani. Lastehaigla on ka õppebaas arstidele, meditsiiniõdedele, üliõpilastele ja teistele laste tervise kaitses osalevatele spetsialistidele (psühholoogid, sotsiaaltöötajad jt) Tartu ja Tallinna ülikoolist ning Tallinna ja Tartu tervishoiu kõrgkoolist.

2022. aasta 2 esimese kuu jooksul mõjutasid lastehaiglat veel 2020. aastal alanud COVID-19-ga seonduvad piirangud: patsientide hulk oli märkimisväärselt vähenenud ja haigekassa leping tugevas alatäitmises. Alates märtsist olukord muutus ja septembrist suurenes töömaht oluliselt seoses mitmekesiste haigustekitajate väga suure esinemisega, mille tõttu oli laste haigestumine hingamisteede ja seedetrakti viirushaigustesse suur. Jätkuvalt on langustrendis sünnitusmajast lastehaiglasse edasi saadetavate enneaegsete vastsündinute arv, mis jätab suure osa neist lastest ilma järgnevast süsteemsest jälgimisest ja taastusravist. Majanduslikult mõjutab vastsündinute hulga vähenemine negatiivselt nii lepingumahu täitmist kui ka haigla eelarvet, sest esialgne eriarstiabi lepingumahu täideti aasta jooksul 98,1% ulatuses.

Lastehaiglal on sõlmitud Eesti Haigekassaga tervishoiuteenuste raamleping. Võrreldes 2021. aastaga suurenes lepingumahu 3,4 miljoni euro võrra ehk 10,3%. Kuigi Eesti Haigekassaga sõlmitud eriarstiabi lepingu maht jäi aasta kokkuvõttes alatäidetuks 0,6 miljoni euro ulatuses, korvas selle ülikallite juhtude maksumus. Ülikalliks ravijuhuks defineeriti 2022. aastal ravijuhud, mille maksumus ületas 104 tuhandet eurot. Aasta vältel lisandus lepingumahule 9 ülikallist ravijuhtu, mille rahaline vääring oli 1,6 miljonit eurot.

Haigekassa tasub ka erakorralise meditsiini osakonna töö eest valmisolekutasu, mitte teenusepõhist tasu. Lisaks tasub haigekassa periooditasudena 3 eriala valveringi tasu (pediaatria, lastekirurgia, anestesioloogia). 2022. aasta II kvartalist lisandus valveringina ööpäevaringne ehk hokardiograafia valmisolekutasu. Aasta jooksul kompenseeris haigekassa ka COVID-19 ja isikukaitsevahenditega seotud lisakulutused. Lisaks tasus haigekassa energia- ja tugiteenuste kulude katteks hinnatõusudest tulenevalt 0,2 miljonit eurot. 2022. aastal ajakohastati osaliselt haigekassa teenuste hinnakirjas toitlustuse ja IT-valdkondadega seonduvad kulutused.

Aasta jooksul tehti investeeringuid meditsiiniseadmetesse 0,5 miljoni euro, IT-valdkonda 0,4 miljoni euro ja majandusseadmetesse 0,2 miljoni euro eest. 2022. aastal jõudis lastehaiglas lõpule laboratooriumi uuendamine, mis

suurendas haiglas tehtavate analüüside mahtu ning seeläbi vähendas sisseostetavate analüüside kulusid. Samuti viidi haiglas ellu varem pandeemia tõttu edasi lükkunud unekeskuse projekt, keskus avatakse 2023. aasta alguses.

Sihtasutuse Tallinna Lastehaigla 2022. aasta positiivne tulem oli 1,4 miljonit eurot.

Tallinna linn tasus lastehaiglale 2022. aastal järgmiste suuremate teenuste eest: sõltuvushäiretega laste üksuse tegevuse toetamiseks 55,2 tuhat eurot (2021: 55,2 tuhat eurot), laste visiitidastust vabastamiseks 372,4 tuhat eurot (2021: 346,9 tuhat eurot), narkomaania ja AIDSi ennetustegevuseks 7,4 tuhat eurot (2021: 4,3 tuhat eurot) ja arsti koduviisiidide tegemiseks 99,7 tuhat eurot (2021: 110,3 tuhat eurot).

Sihtasutus Tallinna Hambakliinik

Sihtasutuse Tallinna Hambakliinik eesmärk on mitmekülgse stomatoloogilise abi osutamine ning suuõõne- ja hambahaiguste ennetus. Hambakliiniku tegevusala on hambaraviteenuse osutamine ja proteeside valmistamine kliiniku hambalaboris. Kliinikus osutatavad teenused hõlmavad hambaravi, suukirurgiat, implantoloogiat, ortodontiat ja müofunktsionaalset ravi, proteesimist ja ennetustegevust: suuhügieeni õpetamist ning suu- ja hambahaiguste profülaktikat.

Kuigi enamiku hambakliiniku tuludest moodustavad tasulised hambaraviteenused, on kliinik ka Eesti Haigekassa lepingupartner. Haigekassa leping hõlmab alla 19-aastaste laste hambaravi ja ennetust, ortodontiat ja vältimatut abi. Samuti võimaldab hambakliinik haigekassa lepingupartnerina kasutada täiskasvanute hambaravihüvitist ja proteesihüvitist. Hambakliinik oli jätkuvalt praktikabaasiks nii Tartu Ülikooli kui ka Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli üliõpilastele ja residentidele. 2022. aastal oli hambakliinik avatud 365 päeva aastas, osutades nädalavahetustel ja riigipühadel vältimatut abi ja esmaabi. Kliinikus on ühe katuse alla koondatud eri spetsialistid, mis võimaldab ellu viia ka kõige keerulisemaid raviplane raskete probleemidega patsientidel. Lisaks eeltoodule töötavad hambakliinikus radioloogiatehnikud, kes teevad arsti suunamise alusel tavalisi hambaülesvõtteid, ortopantomogramme ja kolju külülesvõtteid. Saatekirja alusel saavad kliinikus teha ülesvõtteid ka teiste kliinikute patsiendid.

2022. aastal viis hambakliinik ellu ka mitu väga olulist sotsiaalprojekti. Koostöös Tallinna linnaga toetas kliinik pensionäre, tegi koostööd koolide ja lasteaedadega ning viis ellu suure projekti „Hambaraviterwise kuu“ Haaberstis. Lisaks asus kliinik esimesena Eestis osutama tasuta vältimatut abi Ukraina sõjapõgenikele. Paremaks nõustamiseks loodi patsientidele eraldi suhtluskanal, kuhu oli võimalik pöörduda ukraina keeles.

Hambakliiniku 2022. aasta tegevustulud kokku olid 11 miljonit eurot, mis oli eelmise majandusaastaga võrreldes 21% enam. Suurima osa tuludest ehk 74,5% moodustasid hambaraviteenused elanikkonnale, 22,5% lepinguliste hambaraviteenuste müük Eesti Haigekassale ning 3% tervishoiuteenuste müük asutustele. Eesti Haigekassa lepingumaht kasvas 2022. aastal võrreldes 2021. aastaga 24% tulenevalt uute ravikabinettide avamisest. Kliiniku kulud moodustasid 2022. aastal kokku 10,8 miljonit eurot, mis oli 24% enam kui 2021. aastal.

2022. aastal tegi hambakliinik investeeringuid kokku 1,8 miljoni euro ulatuses. Olulisemad investeeringud olid mobiilse hambaravikliiniku ja Mustakivi kliiniku ehitus, milleks kulus 1 miljon eurot. Mustakivi kliinik ehitatakse tiptasemel kliinikuna, mis avatakse 2023. aasta suvel. Kliiniku peahoonesse Toompuiestee 4b ehitati 4 uut ravikabinetti. Käivitati unikaalne projekt „Hambaravibuss“: mobiilse hambakliinikus on 3 sisustatud täiuslike võimalustega kabinetti ja registratuur. Uutesse hambaraviseadmetesse investeeriti 0,7 miljonit eurot. 2022. aastal soetati hambalaborisse primaarsete tagamiseks 3D-printer, mille abil saab valmistada nii mudeleid, implantaatide juhtkapesid kui ka ajutisi kroone.

2022. aastal ostis linn hambakliinikult teenust Tšernobõli veteranidele osutatava sotsiaalprogrammi raames 12,4 tuhande euro (2021: 10,9 tuhande euro) eest. Hambakliiniku 2022. aasta tulem oli 267 tuhat eurot.

Osaühing Tallinna Perearstikeskus

Tallinna Perearstikeskuse põhieesmärk on kvaliteetse esmatasandi arstiabi osutamine Eesti Haigekassaga sõlmitud lepingu alusel, personali koolitamine kõrgkvaliteetse, tänapäeva teadmistest lähtuva teaduspõhise teenuse osutamiseks ja ennetustegevuse tagamine. Perearstikeskus alustas 2011. aastal tegevust Nõmme tervisekeskuse ruumides (Jaama tn 11). Järgnevate tegevusaastate jooksul on avatud perearstikeskused Haabersti tervisekeskuse ruumides (Õismäe tee 179), kesklinna lastepolikliinikus (Ravi tn 27) ja Mustamäe tervisekeskuses (Ehitajate tee 127).

2022. aastal jätkas osaühing esmatasandi tervishoiuteenuse osutamist tervisekeskuste mudeli alusel, tagades kohustuslike lisateenuste osutamise. Põhieesmärk on aidata koostöös perearstide, õendusabi ja tugispetsialistidega kaasa inimeste tervise paranemisele, tõhustades ennetavat nõustamist ja diagnostikat. Perearstikeskus on olnud jätkuvalt Tartu Ülikooli residentuuri baasiks ja õdede praktikabaasiks Tallinna Tervishoiu kõrgekoolile.

Tallinna Perearstikeskuse üksustes on võimalik anda vereanalüüse, teha kardiogramme, 24 tunni vererõhu mõõtmist, esmatasandi uneuuringut aparaadiga Apnea Link, et selgitada välja uneapnoe jm patoloogia esinemine, teha alates 6. elukuust tümpnometrilisi uuringuid, selgitada välja sinusiite aparaadiga UH-sinusscan, teha kiirteste nii verest kui ka uriinist. Vajadusel saadetakse patsient samas hoones asuvasse röntgenisse või eriarsti vastuvõtule. Perearstikeskusel on koostöölepped funktsionaaldiagnostika ja laboriteenuste osas Lääne-Tallinna Keskhaigla ja SYNLAB Eesti OÜ-ga.

Osaühing jätkas 2022. aastal 7 nimistu patsientide teenindamist. 2022. aasta lõpu seisuga on patsientide arv nimistutes kokku 11 602, sh 861 patsienti on kindlustamata. Vabade kohtade arv on 7 nimistu peale kokku 2437. Osaühingu koosseisus oli 2022. aasta lõpu seisuga 37 töölepingu alusel töötajat.

Olulisem tegevus 2022. aastal oli Tallinna Lastekodu Mustamäe majast kõigi 21 lapse patsiendinimistusse võtmine. Neid teenindama määrati arst ja 2 pereõde, kes tagavad teenuse koostöös Tallinna Lastekodu õega. Samuti võeti nimistusse Iru

Hooldekodu kõik kliendid, aidates lahendada hooldekodu keerulise perearstiteenuse olukorra. 2022. aasta märtsis alustati Ukraina sõjapõgenike teenindamist. Aasta jooksul laiendati ka tugiteenuste osutamist: lisaks kliinilise psühholoogi teenusele avati psühhoterapeudi vastuvõtt Nõmmel ja Mustamäel, täiendavalt avati diabeediõe vastuvõtt Mustamäel ja Haaberstis ning füsioterapia kabinet Nõmmel. Jätkati vaksineerimist, koduvisiite voodihaigetele ja väikelastele, pereõe visiite vastsündinutele. Vastavalt sotsiaalsetele vajadustele jätkati koduvisiite puuetega ja vanemas eas inimestele ning väikelastega peredesse tihedas koostöös linnaosade lastekaitsetöötajatega.

Perearstikeskuse 2022. aasta tegevustulud kokku olid sarnaselt 2021. aastaga 2,1 miljonit eurot. Aruandeaasta tulemusi mõjutas teenuste ja hindade kallinemine ning vajadus tagada Terviseameti ja Eesti Haigekassa nõuded tervishoiuteenuste osutamisel kriisi tingimustes. Sellest hoolimata lõpetas osahing Tallinna Perearstikeskus 2022. aasta 44 tuhande euro suuruse kasumiga.

Sihtasutus Tallinna Haigla Arendus

Sihtasutus Tallinna Haigla Arendus asutati 2. mail 2022, lähtudes 2019. aastal Eesti Vabariigi ja Tallinna linna vahel sõlmitud koostööleppest Tallinna Haigla asutamise ettevalmistamiseks. Sihtasutuse eesmärk on kavandada, arendada ja korraldada Tallinna haigla meditsiinilinnaku rajamist ning luua terviklik haiglaorganisatsioon, et osutada tervishoiuteenuseid.

Tallinna Haigla ehitamisega plaanitakse panna alus meditsiinilinnakule. Kavandatud on rajada haigla peahoone (brutopindala 183 209 m², pikkus 310 m, laius 105 m, 8 maaapealset ja 2 maa-alust korrust). Kavandatavas Tallinna Haiglas alustaksid ühise meeskonnana tööd seni eraldi haiglatena tegutsevad Aktsiaselts Ida-Tallinna Keskhaigla ja Aktsiaselts Lääne-Tallinna Keskhaigla. Seniste, ligi 20-s eraldi asukohas paikneva 40–60 aasta vanuste amortiseerunud hoonete asemele kerkiks meditsiinilinnakusse esmalt haigla peahoone ja tulevikus rajataks meditsiinilinnaku alale veel teisi meditsiiniga seotud hooneid, nt esmatasandi tervisekeskus (brutopind ca 8500 m²).

Tallinna Haigla projekteerimine oli aasta lõpu seisuga jätkuvalt eelprojekti valmimise faasis. Töövõtja taotlusel pikeneb eelprojekti tähtaeg 5 kuu võrra. Investeeringute kava koosnes 2022. aastal projekteerimiskuludest ja tehnovõrkude liitumistasudest. Investeeringute tegelikud kulud olid 2022. aastal kokku 3,7 miljonit eurot.

2022. aastal sai Sihtasutus Tallinna Haigla Arendus Tallinna linnalt sihtasutuse loomiseks rahalise sissemaksena 1,2 miljonit eurot ja investeeringutoetusena 3,2 miljonit eurot. Sihtasutuse tulemiks kujunes 2022. aastal 3,2 miljonit eurot.

Kultuur

Sihtasutus Tallinna Kultuurikatel

Sihtasutuse Tallinna Kultuurikatel tegevuse põhieesmärk on koostöös eri organisatsioonidega kohaliku kultuurielu mitmekesistamine, sh Tallinnas aadressil Põhja pst 27a asuva Kultuurikatla hoone kui loomekeskuse haldamine ning arendamine nüüdiskultuuri, kultuuriekspordi ja piirkondliku loomemajanduse arenduskeskusena, haridus- ja vabaajakeskusena, silmapaistva ja ainulaadse sündmuskeskusena ning atraktiivse linnaruumina. Kultuurikatel on Tallinnas ja Harjumaal üks tuntumaid ja hõivatumaid sündmuskeskusi, kus on mitmeotstarbeline ruumijaotus ja osutatakse erilahendustega teenuseid.

Sündmusi toimus 2022. aastal Kultuurikatlas kokku 288 päeval (2021: 224 päeval), sh nii tavasündmusi kui ka virtuaal- ja hübriidsündmusi. Aasta jooksul korraldatud sündmustest 50% olid seminarid ja konverentsid, 20% kultuurisündmused, 18% galad ja vastuvõtud, 8% messid ja laadad ning 4% erakliendisündmused.

Kultuurikatla tuntus rahvusvahelisel tasemel on aasta-aastalt kasvanud. Rahvusvaheliste konverentside arvult on see äriturismi valdkonda kuuluvate konverentside korraldajatele Tallinna kesklinna piirkonnas asendamatu toimumiskoht. 2022. aastal peeti Kultuurikatlas järgmised rahvusvahelised konverentsid: 8. Balti radioloogide konverents, Latitude59, Mindvalley University, Nordic Testing Days, e-Governance Conference, Tallinn Digital Summit, 42nd International Congress of the European Association of Poisons Centres and Clinical Toxicologists, Euroopa disainiauhindade konverents Beyond Design, 16th International Conference on Regional Social Security Forum for Europe / 16th International Conference on Information and Communication Technology in Social Security; Tallinna arhitektuuri biennaali raames toimunud TAB sümpoosium „Söödav“, The Third Global Conference for Media Freedom jne. Sündmustest võttis osa 125 tuhat füüsilist külastajat.

Kultuurikatlas on alustavatele ettevõtetele mõeldes sisustatud koolituse ja väikesemahulise tootmise tarbeks loomelaborid: Makerlab, toidulabor, heli- ja fotostuudio. Kultuurikatla ruumides tegutsev Elevator Startups OÜ pakub alustavatele ettevõtetele inkubatsiooniteenust. Programmi kandideerib igal aastal üle 70 ettevõtte.

Kultuurikatla majandusaasta võib lugeda kordaläinuks. Sihtasutus lõpetas aasta küll negatiivse tulemiga (366 tuhat eurot), kuid tulem enne amortisatsiooni oli positiivne. Suur põhivara amortisatsioonikulu (617 tuhat eurot) tuleneb varasematel aastatel tehtud suuremahulistest investeeringutest. Sihtasutus ei saanud aruandeaastal Tallinna linnalt täiendavat tegevustoetust. Majandusaasta negatiivne tulem kaeti eelmiste perioodide akumuleeritud tulemi arvelt.

2023. aastal on Kultuurikatla peamised sündmuskliendid jätkuvalt konverentsikorraldajad. Kultuurikatla asukoht kesklinnas, otstarbekas ruumiprogramm, ainulaadne arhitektuurne interjäär ja teenuse kvaliteedile keskenduv professionaalne meeskond tagavad Kultuurikatlale turul konkurentide seas jätkuvalt hea positsiooni.

Sihtasutus Tallinna Lauluväljak

Sihtasutuse Tallinna Lauluväljak ülesanne on arendada lauluväljaku maa-alal linnaelanikule kättesaadav, atraktiivne ja nüüdisaegne kultuuri-, meelelahutus- ja vaba aja aktiivse veetmise keskkond ning tutvustada seda vaatamisväärsusena ka linna külalistele. Ühtlasi vastutab sihtasutus lauluväljaku kompleksi kui riikliku ja rahvusliku tähtsusega sotsiaalkultuurilise objekti haldamise, hooldamise ja majandamise eest.

Suurima avaliku tähelepanu osaliseks sai 2022. aastal lauluväljaku ruumilise terviklahenduse ideekonkurss, mille võitis arhitektuuribüroode 3+1 ning Lootusprojekt ühistööna võistlustöö „Kiigele“. Võidutöö võetakse aluseks lauluväljaku ala detailplaneeringu algatamisel ning edasisel ruumilisel planeerimisel.

Mäe alal jätkati installatsiooni „Ilmaratas“ paigaldamist. See tutvustab huvilistele eesti ja inglise keeles laulupidude ning lauluväljaku ajalugu. Installatsiooni üks külg täidab ka fotoseina ülesannet ja võimaldab külalistel end laulupeo emotsioonide taustal pildistada.

2022. aastal sai alguse koostööprojekt Kultuuripartnerluse Sihtasutusega. Selle raames lisandub lauluväljaku territooriumile järgneva kahe aasta jooksul 25 Eesti kultuuri- ja ühiskonnaelu suurtegitja nime kandvat mälestuspinki. Sama projekti raames saavad omakorda 25 noort Eesti kultuurielu talenti ühekordse rahalise toetuse. Projekti finantseeritakse eraannetajate toel. Esimesed kümme mälestuspinki on lauluväljaku Mäe alale paigaldatud.

2022. aastal pöörati suurt tähelepanu hoonete ja rajatiste remonttöödele: aasta jooksul vahetati välja siseruumide radiaatorid ja laahoone katusekate; tehti renoveerimistööd laulukaare lüüsid ning valmistati ette ekspertiisid ja projektid peahoone hüdroisolatsiooni ning tuletorni rekonstrueerimiseks. Haljasalade hooldamiseks soetati nullpöördega niidumasin ja ala üldiste hooldustööde tegemiseks nelikveoga maastikusõiduk UTV.

2022. aasta alguses oli lauluväljaku välialal võimalik külastada üleelusuuruste kujudega teemaparki „Hiiglaste võluma“, mille peategelased on head ja kurjad hiiglased kaugest muinasjuturiigist. Kevadel toimusid ühisüritused Päästeameti ja Kaitseliiduga, Tallinna kobarmess, tasuta emadepäevakontsert linnarahvale ning LHV maijooks. Suve juhatasid sisse Tallinna suvelaht ja toidufestival „Tallinna toidutänav“. Tehnikahuvilisi rõõmustas suurejooneline Tallinn Truck Show ning suve võtsid kokku suur jäätisepidu ja Tallinn Food Truck Festival. Aasta lõpetasid töö- ja karjäärimes ning valguskulptuuride park „Alice imedemaal“. Rahvusvahelist tähelepanu pälvis kooride ühislaulmine Ukraina toetuseks ning Eesti aukonsulite konverents, mis tõi kokku 94 aukonsulit 44 riigist. Lauluväljak sai laialdast meediakajastust ka populaarse telesaate „Naabrist parem“ võttepaigana.

Kaheaastase pausi järel toimusid lauluväljakul taas tuntud rahvusvaheliste esinejate kontserdid: Saksa *industrial metal*’it viljelev ansambel Rammstein ja elektroonilise tantsumuusika superstaar DJ Tiësto.

Kokku toimus lauluväljakul 2022. aasta jooksul 64 sise- ja 10 väliüritust (2021. aastal 26 sise- ja 10 väliüritust),

2023. aastaks on planeeritud laulupeo seina jätkamine Mäe alal: korrastatakse selleni viiv jalgrataste ning jäänudvustatakse pärast 1994. aastat toimunud laulupeod. Aasta jooksul võõrustatakse mitmeid suurüritusi. Märtsis toimub COOP FISI murdmaasuusatamise MK-etapp, mis toob kohale maailma tippsuusatajad. Suve suurimaks sündmuseks kujuneb XIII noorte laulupidu. Palju rahvusvahelist publikut toovad lauluväljakule ansambli Scorpions ja Depeche Mode suurkontserdid ning artisti The Weeknd esinemine. Igapäevases tegevuses keskendutakse külastuskeskuse ning Mäe ala arendustöödele, välja kuulutatakse riigihange tuletorni rekonstrueerimiseks. Suurim pikaajaline väljakutse on töö lauluväljaku uue ruumilise terviklahendusega, kus liigutakse edasi detailplaneeringu ettevalmistamise ja algatamise etappi.

Tallinna linn eraldas 2022. aastal sihtasutusele 761 tuhat eurot toetust, sh 438 tuhat eurot tegevustoetust ja 323 tuhat eurot investeerimistoetust. Sihtasutuse 2022. aasta tulem oli 123 tuhat eurot.

Aktsiaselts Tallinna Linnahall

Aktsiaseltsi Tallinna Linnahall tegevuse põhieesmärk on muinsuskaitse all oleva Tallinna linnale kuuluva linnahalli hoone ja kinnistu haldamine ja hooldamine ning vara üürile andmine. Aktsiaseltsi põhiülesanded on linnahalli hoone säilitamine ja ettevalmistavad tegevused selleks, et renoveerida hoone moodsaks kontserdi- ja konverentsikeskuseks.

Seoses linnahalli renoveerimise projektiga kuulutati 2021. aasta lõpus välja riigihange, et leida ärinõustamise teenuse osutaja, kes toetaks hankijat linnahalli võõrandamise või renoveerimise projekti tingimuste väljatöötamisel ning läbiviimisel. 2022. aasta alguses sõlmitigi hankeleping selle teenuse ostmiseks. Tallinna Linnavalitsuse 13. aprilli 2022 istungil otsustati võtta teadmiseks informatsioon linnahalli rekonstrueerimise ja kasutusse andmise projekti hetkeseisust. Ärinõustaja kogutud informatsiooni põhjal otsustati, et projektiga ei ole mõistlik praeguse kava järgi edasi liikuda, vaid selle jätkamise üle tuleks otsustada, kui majandus- ja poliitiline olukord on stabiliseerunud, investoritel on jälle võimalik teha kaalutletud otsuseid ning oma võimalusi ja riske adekvaatselt hinnata.

2022. aasta lõpus otsustas Tallinna Linnavalitsus algatada protsessi ühendamaks Aktsiaselts Tallinna Linnahall Aktsiaseltsiga Tallinna Tööstuspargid selliselt, et Aktsiaselts Tallinna Linnahall loetakse ühinemisega lõppenuks ja Aktsiaselts Tallinna Tööstuspargid nimetatakse ümber Aktsiaseltsiks Tallinna Linnaarendus. Äriseadustikust tulenevat ettevalmistusprotsessi on alustatud.

2022. aastal sai aktsiaselts 75 tuhat eurot tulu ruumide rentimisest ja üürnikele kommunaalteenuste vahendamisest. Seisuga 31.12.2022 oli 8 ettevõttele välja renditud 2144,9 m² ehk u 6% hoone suletud netopinnast. Hoone halva olukorra tõttu ei ole võimalik suuremas mahus ruume rendile anda. Ruume antakse ühekordselt kasutusse veel filmivõtete tarbeks ja ekskursioonide korraldamiseks.

Tallinna linn eraldas 2022. aastal aktsiaseltsile tegevustoetust 883 tuhat eurot. Aktsiaseltsi 2022. aasta kasum oli 272 tuhat eurot.

Haridus ja teadus

Sihtasutus Õpilasmalev

Sihtasutuse Õpilasmalev eesmärk on Tallinna linna arengu prioriteete arvestades luua lastele ja noortele vaba aja veetmise võimalused ning toetada noorte arengut mitteformaalse õppe ja töökasvatusega, et hõlbustada nende ühiskonda lõimumist, luua noortele head töövõimalused ning hoida ja arendada õpilasmalevat kui noorsootöö vormi.

2022. aasta algas õpilasmaleva jaoks uue Eesti Õpilasmaleva aasta logo kujundamisega. EÕM 2022 logo kasutati läbivalt aasta jooksul maleva meenetel, trükistel jne. EÕM 2022 logoga meeneid (T-särgid, embleemid) tellisid ja võtsid kasutusele ka teiste Eesti piirkondade malevakorraldajad.

2022. aasta veebruaris tunnustati õpilasmalevat Haridus- ja Teadusministeeriumi tunnustussündmusel „Noorte heaks tänu“ tiitliga „Aasta noortemalev või laager 2021“.

2022. aastal loodi bränd ÕM Huviretked. Selle eesmärk on pakkuda huvitavaid, arendavaid ja väljakutseterohekaid aktiivseid tegevusi (meeskonnapäevad, kanuu-, jalgsi- ja haridusretked). ÕMi Huviretked alla koonduvad aktiivsed rühmajuhid, kes saavad malevaväliselt kasutada enda oskusi ning lisatasu eest korraldada tegevust eri huvirühmadele.

2022. aastal tegutses õpilasmalevas 36 linnavälist ja 25 linnasisest rühma, milles osales kokku 972 noort (2021. aastal 33 linnavälist ja 27 linnasisest rühma ning 868 noort). Linnavälistes rühmades olid peamised tööd põllumajandus- ja aiandustööd, sh viljakoristus (maasikas, vaarikas, mustikas, õun jne), ning linnasisestes rühmades heakorra-, haljastus- ja müügitöö ning toidukulleri teenuse osutamine. Noori juhendas 102 rühmajuhti.

2022. aasta malevasuvi lõppes augustis kolmepäevase üleriigilise Eesti Õpilasmaleva kokkutulekuga Toosikannul, kus osales 64 rühma üle Eesti. Kokkutulekut külastas esimest korda õpilasmaleva ajaloos ka Eesti Vabariigi president Alar Karis.

Õpilasmaleva eestvedamisel korraldati seitsmendat korda malevale kohandatud riigikaitseprogramm, kuhu oli kaasatud 10 linnasisest rühma, Anija valla, Saku ja Loksa õpilasmaleva rühm, 2 Rae ja 2 Maardu õpilasmaleva rühma, kokku 259 inimest. Tegevusi viis läbi Mittetulundusühing Riigikaitse Rügement ja seda rahastas Kaitseministeerium.

Sügisel valiti malevanoorte aktiiv 2022/2023. aasta hooajaks. Aktiivi peamised ülesanded on õpilasmaleva esindamine ja osalemine õpilasmaleva korraldatavate sündmuste läbiviimisel.

2023. aastal jätkatakse 2022. aastal loodud Eesti malevakorraldajate võrgustiku arendamist. Valmidus on jagada malevakorralduse teadmisi teistele omavalitsustele.

Tallinna linn eraldas 2022. aastal õpilasmalevale tegevustoetust 331 tuhat eurot. Õpilasmaleva 2022. aasta tulem oli 8 tuhat eurot.

Sihtasutus Tallinna Vene Lütseum

Sihtasutuse Tallinna Vene Lütseum eesmärk on korraldada täienduskoolitusi Tallinna gümnaasiumiõpilastele. Sihtasutuse ülesanne on luua haridusruum gümnaasiumiõpilastele kvaliteetse hariduse omandamisel kaasabi osutamiseks ja aidata edukalt kohaneda ümbritsevas elukeskkonnas.

Sihtasutus juhindub oma tegevuses põhimäärusest, mille järgi on sihtasutuse eesmärk korraldada lisaks riiklike õppekavadega määratud mahus tasuta antavale põhi- ja üldkeskharidusele ainekonsultatsioone Tallinna koolide õpilastele. Sihtasutus ei kasuta Tallinna linna eraldatud rahalisi vahendeid mitte ainult tasuta õppeürituste läbiviimiseks, vaid ka sotsiaalse toe pakumiseks õpilastele, kes ei saa endale tasulisi järeleaitamistunde lubada.

2022. aastal korraldati konsultatsioone 3 õppeaines (matemaatika, keemia, eesti keel) nii vene kui ka eesti keeles 7 õpperühmale: kokku 150 õpilasele esimesel poolaastal ja 90 õpilasele teisel poolaastal. Teisel poolaastal töötas 3 õpperühma vähem – 2 matemaatika rühma ja 1 eesti keele rühm.

Linn eraldas 2022. aastal sihtasutusele tegevustoetust 53 tuhat eurot. 2022. aasta tulem oli 1 tuhat eurot.

Sihtasutus Tallinna Tehnika- ja Teaduskeskus

Sihtasutuse Tallinna Tehnika- ja Teaduskeskus asutasid 1999. aastal Tallinna linn, Tallinna Tehnikaülikool, Eesti Energia Aktsiaselts ja Aktsiaselts Tallinna Soojus. Sihtasutuse põhitegevus on Tallinnas Põhja pst 29 asuva nüüdisaegse tehnika- ja teaduskeskuse, Energia Avastuskeskuse (edaspidi EAK) majandamine ja arendamine ning ka mitteformaalse ja näitliku õppe arendamine Eestis. EAK on keskus, mille eesmärk on innustada lapsi loodus- ja reaalteadusi õppima. Selleks on keskuses rohkem kui sada eksponaati, mis võimaldavad füüsikanähtusi turvaliselt ise uurida ja katsetada. Peale selle pakutakse koolidele võimalust teha loodus- ja reaalainete õpe vaheldusrikkamaks. Avastuskeskuse programmis on palju õpitube, mis aitavad klassiruumis õpitut täiendada ja kinnistada. Vana ja väärrika elektrijaama ainulaadne keskkond on ka ainuõige koht elektri toimimise ja tootmise selgitamiseks. EAK on ühtlasi Põhjamaade Teaduskeskuste Ühingu (NSCF) ja Euroopa Teaduskeskuste ja -muuseumide võrgustiku (ECSITE) liige.

Keskuse kolmel korrusel asuvad avastamisrõõmu pakkuvad erilised ruumid, sh valgusküllane välgusaal, ajalooliste turbiinide ja generaatoritega ruum, kus iga päev toimuvad ainulaadsed välgudemonstratsioonid ning saab selgeks elektri ajalugu, teadusteatri ruum ehk ajalooline elektri jaama lülituslava, heli- ja valguseksponaatide ning optikaeksponaatide tuba ning kosmose saladusi saab avastada nii näitusesaalis kui ka planetaariumis. Keskuse eraldi plokki moodustavad füüsikaklass ja ainulaadne seminariruum, kuhu saab sõita sajandivanuse liftiga.

Igal aastal täiendatakse püsiekspositsiooni ajutiste näituste või lisaeksponaatidega. 2022. aastal ei tehtud ekspositsioonis erilisi uuendusi. Olemasolevas püsiekspositsioonis korrastati eelkõige neid eksponaate, mis on otseselt seotud keskuse haridusprogrammidega.

EAK töötab välja interaktiivseid ekspositsioone ja haridusprogramme, mis toetavad põhikooli ja gümnaasiumi õppekavasid. Programmis on unikaalsed õpitoad, mille puhul tegevus toimub otse ekspositsioonil ning seega töötab avastuskeskuse ekspositsioon õppevahendina (näiteks Aristotelese õpitoas toimuvad programmid „Helid“, „Optika“, „Särtsutund“, „Meeltemängud“ ja „Keskonnataju“). 2022. aastal tehti õpitubasid 3178 õpilasele ja teadusteatri etendusi 1950 õpilasele ning näidati planetaariumifilme 2727 õpilasele.

EAK-d külastas 2022. aastal 3707 turisti ehk 3,2 korda rohkem kui 2021. aastal. Pandeemiaeelse aastaga võrreldes on kasvuruumi veel aga ca 4 korda. Selleks on võetud kasutusele ka vastavad meetmed ning mitme turismiettevõtjaga on sõlmitud koostööleping välituristide toomiseks teaduskeskusesse.

EAK näitusi ja programme külastas 2022. aastal kokku ca 44 tuhat külastajat.

Tallinna linn eraldas 2022. aastal sihtasutusele tegevustoetust 24 tuhat eurot. Sihtasutuse 2023. aasta negatiivne tulem oli 36 tuhat eurot, mis kaeti eelmiste perioodide tulemi arvelt. Negatiivse tulemi peamine põhjus on suur põhivara amortisatsioonikulu (79 tuhat eurot), mis tuleneb varasematel aastatel tehtud suuremahulistest investeeringutest. Aasta tulemit mõjutab ka kinnistute remondi- ja renoveerimistöödelt tasutud ja riigilt tagasi küsitud käibemaksu proportsiooni ümberarvutamine, lähtudes sisendkäibemaksu mahaarvamise ja korrigeerimise aluseks olevast korrast. Selle tõttu pidi sihtasutus maksma 2022. aastal riigile käibemaksu tagasi 24 tuhat eurot.

Kommunaalmajandus ja heakord

Aksiaselts Tallinna Soojus

Aksiaseltsi Tallinna Soojus olulisim põhikirjaline ülesanne on jälgida ASiga Utilitas Tallinn 30 aastaks sõlmitud soojuse tootmiseks ja jaotamiseks vajalike süsteemide, seadmete, rajatiste ja muu vara rendi- ja operaatorlepingu täitmist, sh suurendada soojusenergia tootmise ja jaotamise efektiivsust, vältida monopoolse seisundi väärkasutust, täita keskkonnakaitse- ja ohutusnõudeid, jälgida tarbijate rahulolu ning seirata soojusvõrkude ja katlamajade arendamist. 2001. aastal sõlmitud rendilepingu alusel varustab AS Utilitas Tallinna tarbijaid soojusega, lähtudes lepingus kokkulepitud teenusetasemetest.

Klientide soojusenergiaga varustamise katkestuste kestus, energiakaod ja torustike maksimaalne vanus on püsinud lepinguga seatud piirides. Rendi- ja operaatorlepingu järgi teeb tootmise ja soojusvõrkude töökindluse tagamiseks ja arendamiseks vajalikud investeeringud rentnik AS Utilitas Tallinn. Investeeringuid tehakse kooskõlas Tallinna ühtse kaugküttevõrgu arengukavaga. 2022. aastal oli investeeringute maht 30,8 miljonit eurot (2021: 30,3 miljonit eurot). Soojusvõrkudega liitus 2022. aastal 371 uut tarbijat (2021: 88 tarbijat), sh seoses senise Adveni soojusvõrgu liitmisega 224 tarbijat. Kaugküttest eraldus 15 tarbijat (2021: 9 tarbijat). Konkurentsiamet kehtestab ettevõttele soojusenergia piirhinna.

Tallinna linnale kui aktsionärile maksis aksiaselts 2022. majandusaasta kasumi ja jaotamata kasumi arvelt dividendi 2,8 miljonit eurot. Aksiaseltsi Tallinna Soojus 2022. aasta kasum oli 2,2 miljonit eurot.

Aksiaselts Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus

Aksiaseltsi Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus põhitegevus on jäätmete ladestamine, vedu, jäätmekütuse tootmine, biojäätmete kompostimine, koldetuha käitlemine ning jäätmete sortimine. Aksiaseltsi haldamisel olev prügila on rajatud Euroopa Liidus prügilatele kehtestatud reeglite kohaselt. Ettevõtte kasutab jäätmekäitlus- ja jäätmeveoteenuse osutamisel parimat võimalikku tehnikat. 2022. aastal oli ettevõtte kasutusel 8 ladestusala.

Ettevõtte ladestas 2022. aastal kokku 63,1 tuhat tonni jäätmeid ning võttis kompostimisse vastu 28,6 tuhat tonni jäätmeid. Jäätmete vastuvõtmise ja käitlemise teenus tagati 365 päeval aastas. Aksiaselts osutas üle Eesti tekkivate jäätmete käitlemise teenust ning jäätmeveoteenust Harjumaal Maardu linnas ja Viimsi vallas ning Tallinnas. Kokku teenindas ettevõtte 2022. aastal u 18 tuhat klienti. Jätkati jäätmetest prügilagaasi tootmist, mida müüakse OÜ-le Baltic Biogas elektri ja vähesel määral ka soojuse tootmiseks.

Ettevõtte tegevuskeskkonda mõjutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2018/850, millega muudeti direktiivi 1999/31/EÜ prügilate kohta. Muudetud direktiiv avaldab mõju ettevõtte majandustegevusele, kuna reguleerib töötlemata olmejäätmete ja liigiti kogutud jäätmete prügilasse ladestamist. Direktiivi eesmärk on tagada jäätmete (eelkõige ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks sobivate jäätmete) prügilas ladestamise järkjärguline vähendamine. Eesti riik tegeleb direktiivi ülevõtmisega.

Aruandeaastal sai aksiaselts keskkonnajuhtimise ja auditeerimise süsteemi (ingl *Eco-Management and Audit Scheme*) registreeringu, mis on mõeldud organisatsioonide keskkonnategevuse tulemuslikkuse hindamiseks, parandamiseks ning

avalikkusele ja teistele huvitatud isikutele asjakohase teabe andmiseks. Registreering on pikendatud ka 2023. aastaks. Aktsiaselts on Eesti Kaubandus- ja Tööstuskoja, Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni ja Eesti Ringmajandusettevõtete Liidu liige.

Aktsiaselts soetas 2022. aastal materiaalsel põhivara väärtuses 19 tuhat eurot. Järgneval aastal on planeeritud investeeringute mahuks ca 4 miljonit eurot, millega viiakse ellu juba ettevalmistatud arendustegevused, sh kolme ladestusala ehitamine.

Aktsiaseltsi 2022. aasta kahjum oli 1,2 miljonit eurot. Kahjum oli tingitud aastatel 2018–2019 tasumata jäetud saastetasudest. Kohtuotsuse kohaselt tuli aktsiaseltsil tasuda saastetasu summas 914 tuhat eurot, viiviseid 421 tuhat eurot ning viivistelt arvestatud tulumaksu 105 tuhat eurot. Kuna varasematel aastatel ei olnud antud kohtuvaidluse osas moodustatud eraldist, kajastusid aktsiaseltsi 2022. aasta tulemiaruanes täiendavad kulud kokku summas 1,44 miljonit eurot. Aktsiaseltsi müügitulu 2022. aastal oli 13,9 miljonit eurot, mis oli 1,2 miljonit eurot vähem kui 2021. aastal. Arvestades muude kulude muutusi, vähenes aktsiaseltsi tulem 2022. aastal 2021. aastaga võrreldes 2,1 miljoni euro võrra. Aktsiaseltsi 2022. aasta kahjum kaeti eelmiste aastate kasumi arvelt.

Tallinna Vee-ettevõtjate Järelevalve Sihtasutus

Tallinna Vee-ettevõtjate Järelevalve Sihtasutus tegeleb Tallinna Linnavolikogu määratud vee-ettevõtjate kontrollimisega, et tagada Tallinna linnaga sõlmitud teenuslepingutest tulenevate tingimuste täitmine. Sihtasutus nõustab linnaelanikke ja -asutusi kui veetarbijaid ning lahendab vee-ettevõtjate ja nende klientide vahel tekkinud probleeme.

2022. aastal kontrollis sihtasutus oma põhikirjalistest ülesannetest lähtudes Tallinna Linnavolikogu määratud vee-ettevõtjatega (Aktsiaselts Tallinna Vesi, Tehnovõrkude Ehituse OÜ, Pääsküla Vesi OÜ ja Esmar Vesi OÜ) sõlmitud teenuslepingutest tulenevate kohustuste täitmist. Lisaks nõustati vee- ja kanalisatsiooniteenuse tarbijaid ning lahendati vee-ettevõtjate ja nende klientide vahel esile kerkinud probleeme. Vaidluste osalised on sageli lähtunud sihtasutuse esitatud eksperdi hinnangutest. Sihtasutuse pideva kontrolli all on linna kaevetööloa ja tänava ajutise sulgemise ja teiste teemaa-alal toimivate teehoiutööde lubade menetlemise infosüsteemis registreeritud suuremate vee- ja kanalisatsiooniavariide likvideerimise käik ja tähtaegadest kinnipidamine. Aruandeaastal ei esinenud tähtaegadest kinnipidamisel rikkumisi.

2022. aasta novembris sõlmisid Tallinna linn ja Tallinna Vesi ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenuse ning sademeveeteenuse osutamiseks uue halduslepingu, kuna 2001. aastal sõlmitud teenuslepingu tähtaeg saabus 30. novembril 2022. Ühtlasi määrati linnavolikogu otsusega uueks järelevalve tegijaks alates 1. detsembrist 2022 Tallinna keskkonna- ja kommunaalamet. Tallinna Linnavolikogu 9. märtsi 2023 otsusega nr 21 on otsustatud Tallinna Vee-ettevõtjate Järelevalve Sihtasutuse tegevus lõpetada.

Tallinna linn eraldas sihtasutusele 2022. aastal tegevustoetust 152 tuhat eurot. Sihtasutuse 2022. aasta tulem oli 23 tuhat eurot.

Ettevõtlus

Aktsiaselts Tallinna Tööstuspargid

Aktsiaseltsi Tallinna Tööstuspargid eesmärk on luua võimalusi Tallinna ettevõtjatele tootmise arendamiseks Tallinna linna piirides. Aktsiaseltsi põhitegevusalad on Tallinna tööstusparkide rajamine ning Tallinna linna arengut ja ettevõtluskeskkonda toetava kinnisvara arendamine ja haldamine. Aktsiaseltsi asutaja ja ainuaktsionär on Tallinna linn.

Aktsiakapitali mitterahalise sissemaksena on linn aktsiaseltsile üle andnud krundid, millel on välja arendatud kolm tööstusparki: Tondiraba, Betooni ja Suur-Sõjamäe tööstuspark. 2022. aasta lõpu seisuga on jõutud ajajärku, kus ettevõttel ei ole enam varasemate tööstusalade arenduste näitel klassikaliselt tööstusaladeks arendatavaid kinnistuid. Kõik Tallinna linna töökohtade loomiseks arendatud kinnistud (Tondiraba tööstuspargi 18 kinnistut, Betooni tööstuspargi 6 kinnistut ja Suur-Sõjamäe tööstuspargi 16 kinnistut) on lõpuni arendatud ja leidnud uue omaniku. Aktsiaseltsil on lõppmüügi ootele jäänud üks hoonestusõigusega koormatud kinnistu aadressil Tapri tn 15, kus hoonestusõiguse leping lõpetati väljaostuga jaanuaris 2023 hoonestaja kasuks.

Aktsiaselts keskendub jätkuvalt enda omandis olevate kinnistute planeerimisele ja arendamisele ning oma kinnisvara haldamisele. Jätkatakse tööstusalade suunaga, mis sisuliselt tähendab segahoonestusalade arendamist, uute kinnistute omandamist, jälgides kinnisvaraturu trende ja ettevõtte pikaajalisi eesmärke. Aktsiaseltsi pikaajaline eesmärk on Tallinna linna arenguks vajalike kinnistute ja hoonete arendamine, millega muudetakse linnakeskkond tänapäevasemaks ja millest kasu saajate ring on suur.

Aktsiaseltsil oli 2022. aastal Tallinna linnas kaks detailplaneeringu algfaasis olevat kinnistut: Paljassaare tee 17 kinnistu (5,69 ha), kus oli algatamisel detailplaneering multifunktsionaalse linnakeskkonna arendamiseks, ja Veerenni tn 20 kinnistu (0,51 ha, transpordimaa 100%), mille detailplaneeringu lähteülesanne näeb ette äri- ja elamumaa sihtotstarbe ja kinnistu jagamise kaheks kinnistuks (detailplaneeringu kehtestamise aeg on 2026. aastal).

Aktsiaselts tegeleb ka talle kuuluva kinnisvara rendile andmisega ning rendile võetud kinnisvara üürimise ja haldamisega: arendab ja majandab Paldiski mnt 48a administratiivhoonet, Tervise tn 21 spordihoonet (spordi- ja vabaajategevused), Vabaduse väljaku maa-alust parkimismaja ja äripindu, Väike Rannavärv 6 parklat ja Veerenni tn 20 kinnistut ning annab

rendile Paljassaare tee 17 kinnistu olemasolevaid hooneid ja realiseerib ehitusõigust Tallinna filmilinnaku arendamiseks ja rajamiseks.

Aktsiaseltsi majandustulem 2022. aastal sõltus üldisest majanduskeskkonnast, mis oli ettevõtte tegevusvaldkondade puhul erinev, kuid ei lahknenud oluliselt 2021. aastast. Turismiga seotud üüripindade tulu vähenes võrreldes 2021. aastaga 20%. Eelarve kavandamisel oldi eriolukorrajärgse taastumise asjus küll tunduvalt optimistlikumad, kuid aasta jooksul oli siiski jätkuvalt vaja teha kokkulepete sõlmimiseks pooli rahuldavaid kompromisse. Teatud perioodil oldi sunnitud langetama üüri kommunaalkulude hinnatõusu ja üürnike tegevusvaldkonna taastumise perioodi pikendamise tõttu. Aktsiaseltsi majandatavatele parklatele (Vabaduse väljak 9 ja Väike Rannavärv 6) lisandus Veerenni tn 20 parkla. Parkimisest teenitud tulu kasvas võrreldes 2021. aastaga keskmiselt 33%, jõudes taas 2019. aasta ehk COVID-19-eelsele tasemele. Parkimises oli turg ka kõige rohkem haavatud ja parklate käive langes COVID-19 piirangute mõjul kuni 60%.

Vabaduse väljaku tunnelis on ettevõtetel ja organisatsioonidel võimalik korraldada tasuta näitusi – see ilmestab avalikus kasutuses olevat tunnelit. Sealne püsinäitus tutvustab Tallinna linna ajalugu. Tunnelis, mis on olemuselt linnatänavate ühendustee ja avalik linnaruum, on ettevõtte hallata avalikud WC-d (5 tk), korraldada mehitatud valveteenuse osutamine kogu hoone ulatuses, sh Vabaduse väljaku treppidel ja välialal, toetades linnakeskkonna turvalisust.

Aktsiaseltsi 2022. aasta kasum oli 230 tuhat eurot. Positiivset finantstulemust tervikuna aitas luua Veerenni tn 20 kinnistule 120 parkimiskohaga parkla väljaehitamine ning hoone renoveerimine üüripindadeks.

Sihtasutus Tallinna Ettevõtlusinkubaatori

Sihtasutus Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid (TEI) on ettevõtluse tugistruktuur, mille tegevuse põhieesmärk on osutada alustavatele ja tegutsevatele ettevõtjatele inkubatsiooniteenust ning kvaliteetseid loome- ja ringmajandusalaseid tugiteenuseid, et soodustada uute ambitsioonikate ärimudelitega ettevõtete juurdekasvu ning toetada nende jätkusuutlikku ja keskkonda säästvat arengut.

Sihtasutuse pakutav 24-kuuline inkubatsiooniprogramm on mõeldud alustavatele ja kasvufaasis ettevõtetele, kellel on äriidee ja äri alustamiseks vajalikud minimaalsed ressursid, sh baasteadmised ettevõtlusest ja meeskond ning stardikapital esmaste tegevuskulude katmiseks. Inkubaator on avatud eri tegevusvaldkondade ettevõtjatele, eraldi tähelepanu pööratakse loomemajanduse ning ringmajanduse suunaga ettevõtetele ja valdkonnaga seotud *start-up*'idele. Inkubatsioon aitab saavutada ettevõtte eesmärgid individuaalse arenguprogrammi kaudu, kus äriidee, toode või teenus ja meeskond valmistatakse ette jätkusuutlikuks kasvuks. Inkubatsiooniteenus on kliendile kättesaadav kuni 20% omaosalusega. 2022. aastal sõlmis TEI inkubatsiooniteenuse lepingu 25 ettevõttega, inkubatsiooniteenust osutati 62 ettevõtjale, sh 45 loome-ettevõttele ja 17 muu valdkonna (peamiselt ringmajanduse, teenusmajanduse ja IT-valdkonna) ettevõttele.

2022. aasta jooksul korraldas TEI loomeinkubaator ise või koos partneritega ettevõtjate ja disainerite kogukonnale 52 seminari ja koolitust, kus osales 798 ettevõtjat. Loomeinkubaatori ettevõtetele oli aasta jooksul kättesaadav mentorvõrgustik, kuhu kuulus 41 mentorit. Aasta vältel viidi TEIs läbi 2 ekspordiplaanide konkurssi. Loomeinkubaator korraldas 2022. aastal ühe ühissmissiooni välisturgudele, osaleti Berliini disaininädalal 10 Eesti brändiga. Aasta jooksul korraldati 5 ringmajandussündmust kokku 54 osalejaga.

TEI tegutses 2022. aastal kahes asukohas u 1700 m² üldpinnal. Baltika kvartalis asuv loomeinkubaator paikneb kokku 1448 m² üldpinnal. Kokku võimaldab loomeinkubaator studio- ja kontoripindu 35 ettevõttele, ruumide suurus on vahemikus 7–54 m², võimaldades kuni 100 töökohta. Lisaks on avatud kontoris 12 ühiskasutuses töökohta. Loomeinkubaatori ruumide täituvus 2022. aastal oli 99%. TEI töötajate kasutuses on töö- ja abiruumidena 220 m², muud ruumid on ettevõtete ühiskasutuses ja/või üürileantavad. Väljauüritav pind moodustab 52% loomeinkubaatori üldpinnast.

Lisaks loomeinkubaatorile tegutseb TEI struktuuriüksusena Tallinn Design House (edaspidi TDH), mis asub Rotermanni kvartalis (Rotermanni tn 14) 223 m² suurusel äripinnal. TDH on Eesti disaini ülevaatlük väljapanek: esindusruum koos ostuvõimalusega. Arenduskeskuse teenus on kättesaadav 20–100% omaosalustasuga. TDH esindusruumis toimus aasta jooksul 6 sündmust, sh Disainiöö satelliitprogrammi ja jõulueelne disainiturg Bazaar. Jätkus disainerite persoonilugude „Designer story“ tootmine. TDH oli esindatud regulaarselt olulisemates Eesti disaini- ja sisustusajakirjades nii trüki- kui ka sotsiaalmeedias. Samuti jätkati Eesti disaini tutvustamist foto- ja videokeeles Eesti disainist rääkiva jutustusega „Kummardus“, kus materjal koondati digi- ja trükiraamatuks. Aasta jooksul toimus kaks näitust: New Yorgis Eesti 50. kultuuripäevade raames ning Setomaa muuseumis. Mõlemas kohas korraldati ka näitusmüük. TDH esitles ekspordiplatvormina 12.–21. mail Berliini disaininädalal Eesti sisustusdisainerite väljapanekut näitusel „STANDING – a state of DESIGN perspective“. Lisaks osaleti Design Poolil, kus disainerid said esitleda oma tooteid selleks sündmuseks loodud *show*-ruumis mainekas keskuses Living Berlin. Berliinis esindasid Eesti disainiloomingut 15 brändi, lisaks tutvustati fotoraamatut „Kummardus“. Alustati koostööd Riia inkubaatoriga ka disainerite loomingu vastastikku esitlemise kontekstis, aasta jooksul osales TDH platvormil kaks Läti brändi. Seoses Ukraina sõjapõgenike olukorraga loodi TDH-s väljapanekuvõimalus Ukraina disaineritele.

TEI on seni keskendunud eelkõige loomevaldkonna ja sellega kaasnevate valdkondade alustavale ettevõtlusele ja eksporditoele, sellele lisandus ringmajanduskeskus. Seoses uue tegevusvaldkonnaga on kavas rajada aadressile Poldri tn 3 Tallinna loome- ja ringmajanduskeskus, kus pakutakse tugiteenuseid alustavale ettevõtjale, aidatakse areneda loomevaldkonnas juba tegutsevatel ettevõtjatel ning nõustatakse soovijaid ringmajanduse valdkonnas. Poldri tn 3 hoonestusõiguse tingimuste kohaselt kohustub hoonestaja rekonstrueerima hoonestusõiguse alal asuva hoone ja vormistama ehitise kasutusloa hiljemalt 31. detsembriks 2023. Ringmajandusteemade arendusel inkubatsiooniprogrammis ja seoses uue keskuse sisuloomega alustati koostööd TalTechiga.

TEI tegevus endise Tallinna Eluasemefondi väljastatud pikaajaliste eluasemelaenude osas piirdub varasematel aastatel väljastatud eluasemelaenude ja nende kattevara haldamisega pangas. Seisuga 31.12.2022 oli teenindamisel 2 aktiivset laenu kokku summas 62,8 tuhat eurot sihtasutuse garantiikohustisega summas 14,6 tuhat eurot. Laenude tähtajad ulatuvad aastasse 2037. Tallinna Linnavolikogu 3. oktoobri 2013 otsuse nr 160 alusel TEI uusi eluasemelaene enam ei väljasta.

Tallinna linn eraldas 2022. aastal TEI-le tegevustoetust 685 tuhat eurot, mille arvelt kaeti TEI üksuste administreerimiskulud, ruumide ülalpidamiskulud ning inkubatsiooniteenuse ja arenduskeskuse teenuse osutamisega seonduvad kulud. TEI 2022. aasta tulem oli 130 tuhat eurot.

1.7. Ülevaade linna olulise mõju all olevate äriühingute ja sihtasutuste tegevusest

Aktsiaselts Tallinna Vesi

Linna osalus aktsiaseltsis seisuga 31.12.2022 oli 55,06%.

Aktsiaseltsi põhiülesanne on varustada tarbijaid normatiividele vastava kvaliteetse joogi- ja tehnilise veega ning juhtida ära ja puhastada tarbijate heit- ja sademeveet. 2022. aastal lõppes ASi Tallinna Vesi erastamisel Tallinna linnaga sõlmitud teenusleping. Uus haldusleping sõlmiti Tallinna linnaga perioodiks 01.12.2022–30.11.2032. Ühtlasi määrati AS Tallinna Vesi kuni 30. novembrini 2032 Tallinna ühisveevarustuse ja -kanalisatsiooni põhitegevuspiirkonna vee-ettevõtjaks.

Aktsiaselts Tallinna Vesi tegi Tallinna linnale 2022. aastal töid ja osutas teenuseid kokku 5,6 miljoni euro eest, sellest sademevee puhastus 5,2 miljonit eurot, tulekustutusvesi ja tuletõrjehüdrantide hooldus 404 tuhat eurot ning tänavate puhastamiseks kasutatud vesi 10 tuhat eurot. Aktsiaselts Tallinna Vesi maksis 2022. aastal aktsionäridele dividende 0,65 eurot aktsia kohta (2021. aastal 0,65 eurot aktsia kohta). Tallinna linnale kui aktsionärile maksis aktsiaselts 2022. aastal dividendi kokku 7,2 miljonit eurot.

Nõmme Erahariduse Sihtasutus

Nõmme Erahariduse Sihtasutuse asutasid 2001. aastal Tallinna linn, Nordecon AS (endine OÜ Eesti Ehitus) ja AS EE GRUPP. Sihtasutuse põhieesmärk on täiendavate vahendite leidmine Nõmme Erakooli ülalpidamiseks, arendamiseks ja haldamiseks.

Nõmme Erakool on põhikool, mille eesmärk on luua soodsad arengutingimused õpilastele, arvestades nende individuaalseid vajadusi (sh väikesed klassikomplektid ja Waldorfi pedagoogika elementide kasutamine). Kooli ülesanne on õppe- ja kasvatustöö läbiviimine riikliku õppekava kohaselt I–IX klassini.

Nõmme Erakooli missioon on turvalises õhkkonnas paralleelselt üldkultuuriliste ja kõlbeliste väärtuste kujundamisega panna alus tugevale baasharidusele, millele toetudes saab õpilane tulevikus saavutada enesele seatud eesmärgid.

2022. aasta kevadel lõpetas kooli 23. lend 12 õpilasega. Sügisel alustati tööd 167 õpilasega, sh 19 esimese klassi õpilast.

2. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

2.1. Konsolideeritud bilanss

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa
Varad			
<i>Käibevara</i>			
Raha ja pangakontod	172 251	137 176	2
Finantsinvesteeringud	7 001	0	3
Maksu- ja trahvinõuded	53 641	49 497	4
Muud nõuded (sh liisingnõuded) ja ettemaksed	59 426	55 386	5
Varud	10 044	10 157	6
<i>Käibevara kokku</i>	302 363	252 216	
<i>Põhivara</i>			
Osalused sidusüksustes	89 549	95 455	8
Finantsinvesteeringud	1 732	6 252	3
Muud nõuded (sh liisingnõuded) ja ettemaksed	19 412	21 307	5
Kinnisvarainvesteeringud	56 713	58 822	9
Materiaalne põhivara	1 660 307	1 572 317	10
Immateriaalne põhivara	4 762	5 151	11
<i>Põhivara kokku</i>	1 832 475	1 759 304	
Varad kokku	2 134 838	2 011 520	
Kohustised			
<i>Lühiajalised kohustised</i>			
Võlad hankijatele	68 624	67 662	
Võlad töövõtjatele	71 408	63 747	
Maksu- ja trahvikohustised ning saadud ettemaksed	26 153	22 676	12
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	11 479	18 762	13
Eraldised	155	33	14
Võlakohustised	26 295	23 643	15
<i>Lühiajalised kohustised kokku</i>	204 114	196 523	
<i>Pikaajalised kohustised</i>			
Võlad hankijatele, muud kohustised ja saadud ettemaksed	1 801	2 221	13
Eraldised	12 223	11 858	14
Võlakohustised	255 040	233 463	15
<i>Pikaajalised kohustised kokku</i>	269 064	247 542	
Kohustised kokku	473 178	444 065	
Netovara			
Akumuleeritud ülejääk	1 572 526	1 465 333	
Aruandeaasta tulem	89 134	102 122	
Netovara kokku	1 661 660	1 567 455	
Kohustised ja netovara kokku	2 134 838	2 011 520	

2.2. Konsolideeritud tulemiaruanne

	2022	2021	Lisa
Tegevustulud			
Maksud	643 935	571 473	16
Müüdud tooted ja teenused	407 662	375 447	17
Saadud toetused	204 938	185 117	18
Muud tegevustulud	4 954	10 019	19
Tegevustulud kokku	1 261 489	1 142 056	
Tegevuskulud			
Antud toetused	-68 304	-47 052	18
Tööjõukulud	-579 939	-527 310	20
Muud tegevuskulud	-436 238	-389 175	21
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-87 074	-76 856	9,10,11
Tegevuskulud kokku	-1 171 555	-1 040 393	
Aruandeperioodi tegevustulem	89 934	101 663	
Finants tulud ja -kulud			
Intressikulud	-4 415	-4 719	22
Tulemosalustelt	1 252	5 139	8
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	2 813	488	2,3
Muud finants tulud	16	12	
Muud intressi- ja finantskulud	-10	-5	22
Finants tulud ja -kulud kokku	-344	915	
Ettevõtja tulumaks	-456	-456	
Aruandeperioodi tulem	89 134	102 122	

2.3. Konsolideeritud rahavoogude aruanne (kaudsel meetodil)

	2022	2021	Lisa
Rahavood põhitegevusest			
Aruandeperioodi tegevustulem	89 934	101 663	
Korrigeerimised			
Põhivara amortisatsioon, allahindlus ja mahakandmine	87 074	76 856	9,10,11
Põhivara soetusega kaasnev käibemaksukulu	19 079	25 330	21
Kasum/kahjum põhivara müügist	-1 080	-6 166	9,10
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-25 919	-39 509	18
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	188	2 223	18
Käibevara netomuutus	-13 229	-16 373	4,5,6
Kohustiste ja eraldiste netomuutus	23 208	9 917	
Rahavood põhitegevusest kokku	179 255	153 941	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud põhivara eest (v.a finantsvarad ja osalused)	-189 541	-210 994	
Laekunud põhivara müügist (v.a finantsinvesteeringud ja osalused)	1 831	6 724	9,10,11
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	22 621	29 477	5,13,18
Tasutud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-153	-1 333	13,18
Tasutud osaluste omandamisel	0	-58 521	8
Laekunud antud kapitalirendi tagasimakseid	1 641	1 559	
Laekunud finantsinvesteeringute müügist	0	2	3
Laekunud dividendid	7 158	7 158	8
Laekunud intressid ja muud finantstulud	331	138	2,5
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-156 112	-225 790	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Tasutud võlakirjade lunastamisel	-9 805	-13 686	15
Laekunud laenud	40 000	0	15
Laenude tagasimaksed	-8 201	-9 028	15
Tasutud kapitalirendi põhiosa makseid	-4 725	-5 421	15
Tagasi makstud kontsessioonilepingute alusel	-1 312	-831	15
Makstud intressid ja muud finantskulud	-3 569	-4 314	
Dividenditelt makstud tulumaks	-456	-456	
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	11 932	-33 736	
Puhas rahavoog	35 075	-105 585	
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	137 176	242 761	2
Raha ja selle ekvivalentide muutus	35 075	-105 585	
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	172 251	137 176	2

2.4. Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

	Saldo 31.12.2020	Muutused 2021	Saldo 31.12.2021
Akumuleeritud tulem	1 463 499	103 956	1 567 455
Põhivara munitsipaliseerimine		1 834	
Aruandeperioodi tulem		102 122	
Kokku	1 463 499	103 956	1 567 455

	Saldo 31.12.2021	Muutused 2022	Saldo 31.12.2022	Lisa
Akumuleeritud tulem	1 567 455	94 205	1 661 660	
Põhivara munitsipaliseerimine		5 054		10
Muud varade liikumised		17		9
Aruandeperioodi tulem		89 134		
Kokku	1 567 455	94 205	1 661 660	

2.5. Eelarve täitmise aruanne

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine
Põhitegevuse tulud (+)	831 662	902 518	925 305
Maksutulud	593 370	625 313	643 941
Tulud kaupade ja teenuste müügist	90 630	101 322	100 807
Saadavad toetused tegevuskuludeks	146 291	173 906	178 190
Muud tegevustulud	1 371	1 977	2 367
Põhitegevuse kulud (-)	744 364	855 096	810 743
Antavad toetused tegevuskuludeks	144 929	193 146	190 407
Muud tegevuskulud	592 617	657 135	620 336
Reservid	6 818	4 815	0
PÕHITEGEVUSE TULEM	87 298	47 422	114 562
Investeeringustegevus	-226 931	-221 287	-120 766
Põhivara müük (+)	640	1 614	1 619
Põhivara soetus (-)	222 223	196 580	112 505
<i>sellest põhivara käibemaks</i>		25 307	14 793
Saadav sihtfinantseerimine (+)	27 542	26 580	22 086
Antav sihtfinantseerimine (-)	43 232	64 533	46 320
Laenude tagasimaksed (+)	7 358	7 358	7 358
Finantstulud (+)	8 897	10 255	10 729
Finantskulud (-)	5 913	5 981	3 733
EELARVE TULEM	-139 633	-173 865	-6 204
Finantseerimistegevus	72 961	72 961	12 555
Kohustuste võtmine (+)	90 304	90 304	30 304
Kohustuste tasumine (-)	17 343	17 343	17 749
Likviidsete varade muutus	-66 760	-100 992	7 768
Nõuete ja kohustuste saldode muutus	-88	-88	1 417

2.6. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Arvestuspõhimõtted

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele ning mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid ning Avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendis (edaspidi *üldeeskiri*) esitatud nõuded.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist (v.a teatud finantsvarad ja tuletistehingud, mida kajastatakse õiglasel väärtuses, ning olulised enne 1995. aastat soetatud kinnisvarainvesteeringud ja materiaalne põhivara, mida kajastatakse ühekordselt ümberhinnatud väärtuses).

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Konsolideerimise põhimõtted

Valitseva mõju all olevad üksused

Valitseva mõju all olevateks üksusteks (vt lisa 7) on sihtasutused ja äriühingud, milles linnal on mõjuvõim määrata üksuse finants- ja tegevuspoliitikat (linnal on suurem kui 50% osalus konsolideeritava üksuse hääleõiguses).

Konsolideeritud aruandes on linna valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad konsolideeritud rida-realt. Elimineeritud on kõik grupisisesed nõuded ja kohustised, grupi üksuste vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid. Valitseva mõju all olevate üksuste tegevus kajastub konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes alates valitseva mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni.

Valitseva mõju all olevate üksuste soetamist kajastatakse ostumeetodil (v.a ühise kontrolli all toimuvaid soetusi, mida kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil).

Olulise mõju all olevad üksused

Olulise mõju all olevateks loetakse sihtasutusi ja äriühingud, milles Tallinna linn osaleb üksuse finants- ja tegevuspoliitika üle otsustamisel, kuid mille üle puudub valitsev mõju (vt lisa 8). Olulise mõjuvõimu eelduseks on üldjuhul 20–50% hääleõigusega aktsiatest või osadest. Kui sihtasutuses omatakse olulist mõju, siis osalust bilansis ei kajastata (sissemaksed sihtkapitali kajastatakse antud toetuste kuluna). Selliste sihtasutuste netovarad kajastatakse selle üksuse raamatupidamises, kellel on vastava isiku üle suurim kontrollitase. Osaluste soetamisega kaasnenud firmaväärtust amortiseeritakse konsolideeritud aruandes lähtudes selle hinnangulisest kasulikust elueast. Kui firmaväärtuse kasulikkude eluiga ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, loetakse selleks 10 aastat.

Olulise mõju all olevad üksused on kajastatud konsolideeritud aruandes kapitaliosaluse meetodil. Selle meetodi kohaselt võetakse investeering algselt arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel, tulenevalt investori osaluse muutusest investeeringuobjekti netovaras, miinus investeeringu väärtuse languse allahindlused. Investeering sidusüksusesse sisaldab omandamisel tekkinud firmaväärtust.

Grupile kuuluv osa olulise mõju all oleva üksuse majandustulemusest kajastatakse konsolideeritud tulemiaruanDES real „Tulem osalustelt”.

Valitseva ja olulise mõju all olevate üksuste kajastamine konsolideerimata aruannetes

Linna konsolideerimata bilansis on investeeringud valitseva mõju all olevatesse üksustesse (vt lisa 7) ning olulise mõju all olevatesse äriühingutesse (vt lisa 8) kajastatud tuletatud soetusmaksumuse meetodil. Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse kuni 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende väärtus kapitaliosaluse meetodil ning peale 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende soetusmaksumus. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohustuslasele kuuluv osa (valitseva mõju all olevate sihtasutuste korral nende omakapital tervikuna) on langenud alla osaluse bilansilise väärtuse. Kajastatud allahindlusi taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Valitseva ja olulise mõju all olevate üksuste makstud dividendid on kajastatud laekumise hetkel finantstuluna.

Varade ja kohustiste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustised on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks, lähtudes sellest, kas vara või kohustise eeldatav valdamine kestab kuni üks aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

Raha ja selle ekvivalendid

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a arvelduskrediit) ning lühiajalisi kuni 3-kuulisi deposiite. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustiste koosseisus. Rahavoogude aruandes kajastatakse raha ja selle ekvivalentidena lisaks eeltoodule ka kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk (nt investimisfondide osakud). Deposiitidelt bilansikuupäevaks kogunenud laekumata intressid kajastatakse bilansis viitlaekumistena

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded, sh nõuded ostjate vastu

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused). Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil, kui tulu laekumine hinnatakse tõenäoliselt. Vastupidisel juhul kajastatakse tulu ja nõue kuni laekumiseni bilansiväliselt analüütilistes registrites. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Suure hulga samaliigiliste nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse grupi baasil, võttes arvesse eelmiste perioodide statistikat sarnaste nõuete laekumise kohta. Nõuete allahindamise hilisem tähtaeg on 180 kalendripäeva alates maksetähtpäevast. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Nõue loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Pikaajalisi nõudeid kajastatakse algselt saadaoleva tasu nüüdisväärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu sisemise intressimäära meetodil. Intressitulu kajastatakse tulemiaruanDES kirjel „Muud tulud”.

Finantsinvesteeringud

Lühiajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse lühiajalise kauplemise eesmärgil hoitavaid väärtpabereid (aktsiad, võlakirjad, obligatsioonid, fondi osakud jne) ning kindla lunastustähtajaga väärtpabereid, mille lunastustähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast.

Pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse väärtpabereid, mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul (v.a investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse), ning kindla lunastustähtajaga väärtpabereid, mille lunastustähtaeg on hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva. Muude pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse aktsiaid ja osi, millest konsolideerimisgrupp omab alla 20%. Nimetatud pikaajalised finantsinvesteeringud kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (st soetusmaksumus miinus võimalikud allahindlused).

Finantsinvesteeringute oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt tehingupäeval.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmisomahinnas. Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses. Varude jäägi hindamisel kasutatakse FIFO või kaalutud keskmise soetushinna meetodit.

Varud hinnatakse alla eeldatavale neto realiseerimismaksumusele, kui see on madalam nende soetusmaksumusest. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna tulemiaruanDE kirjel „Muud kulud”.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (maad või hooneid), mida hoitakse väljarentimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida konsolideerimisgrupp ega ükski teine avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse analoogselt materiaalse põhivaraga soetusmaksumuse meetodil ja amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit (vt täpsemat arvestusprintsipi kirjeldust järgmisest punktist). Kui kinnisvaraobjekti kasutamise eesmärk muutub, klassifitseeritakse vara bilansis ümber. Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objekti suhtes selle vararühma arvestuspõhimõtteid, kuhu objekt on üle kantud.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid, mida kasutatakse hinnanguliselt pikema perioodi jooksul kui üks aasta ja mille soetusmaksumuse piirmäär on alates 5 000 eurost (ilma käibemaksuta), välja arvatud maa, hooned, kunstiväärtused ja raamatud, mis võetakse soetusmaksumuses arvele olenemata maksumusest. Varad, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla põhivara arvelevõtmise piirmäära, kajastatakse väheväärtuslike varadena ja kantakse kasutuselevõtmise hetkel kulusse. Väheväärtuslike varade üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalse põhivara soetusmaksumus koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Soetusmaksumuse hulka ei arvestata põhivara soetamisega seotud mittetagastatavaid makse (nt käibemaks) ja lõive (v.a oma tarbeks ehitatavate varade maksumusse lisatavad maksud, mis arvestatakse tööjõukuludelt); sellised maksud ja lõivud kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna.

Üldeeskirja § 45 kohaselt on lubatud materiaalset põhivara ühekordselt ümber hinnata õiglasele väärtusele, kui põhivaraobjekt on soetatud 1995. aastal või varem või kui põhivara objekti tegeliku soetusmaksumuse kohta puuduvad korrektsed andmed, sh juhul, kui see on avaliku sektori üksusele üle antud ümberkorralduste käigus või omaniku puudumise tõttu, kusjuures saajal puuduvad korrektsed andmed selle soetusmaksumuse kohta või kui see on tingitud varem kehtinud arvestuspõhimõtete erinevusest võrreldes üldeeskirjas esitatud arvestuspõhimõtetega. Nimetatud ümberhindlused viidi gruppis läbi 31. detsembriks 2005.

Olenemata tähtajast võetakse põhivara ümberhindlusena arvele peremehetuks tunnistatud vara ja maakatastrisse kantud maa, mida ei ole ükski avaliku sektori üksus varem bilansis arvele võtnud. Varade ümberhindamiseks kasutatakse eelisjärjekorras turuhinda. Maa ümberhindluseks ja bilansis kajastamiseks kasutatakse maa maksustamishinda. Varaobjektide korral, millel turuväärtus puudub (spetsiifilised avaliku sektori varaobjektid, millel puudub aktiivne turg), kasutatakse jääkasendusmaksumuse meetodit. Hindamisi viivad läbi vastava ala eksperdid. Ümberhinnatud väärtust loetakse edaspidises arvestuses nende varaobjektide uueks soetusmaksumuseks ja akumuleeritud kulum elimineeritakse.

Põhivara tasuta võõrandamist, mida ei saa lugeda osaluse või finantsinvesteeringu soetamiseks, kajastatakse mitterahalise sihtfinantseerimisena (nt kinkelepingu, testamendi vms alusel vara võõrandamine, mille puhul vara andja ei saa vara saajalt vastu mingit hüve). Avaliku sektori üksuselt mitterahalise sihtfinantseerimise saamisel võetakse saadud põhivara bilanssi arvele põhivara õiglases väärtuses või – kui see ei ole teada – üleandja näidatud jääkväärtuses ning kajastatakse mitterahalist sihtfinantseerimise tulu. Kui põhivara õiglane väärtus on teada, kajastab vara võõrandaja eelnevalt varade ümberhindluse õiglasele väärtusele juhul, kui see on nõutav üldeeskirja § 45 alusel. Kui põhivara tasuta võõrandaja ei ole avaliku sektori üksus, võetakse saadud vara põhivarana arvele ja kajastatakse mitterahalist sihtfinantseerimist põhivara õiglases väärtuses ning kui õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, siis raamatupidamiskandeid selle kohta ei tehta ja vara kajastatakse bilansiväliselt.

Põhivara tasuta kasutusse andmist käsitletakse kui rendile andmist. Kui vara anti tasuta kasutusse perioodiks, mis ületab 75% vara järelejäänud kasulikust elueast, loetakse tehing oma sisult kapitalirendiks. Kuna tasuta rendile andmisel kapitalirendinõuet ega -kohustist ei teki, kajastatakse tehingut mitterahalise sihtfinantseerimisena rendile andja põhivara jääkväärtuses. Põhivara tasuta kasutusse andmisel eemaldatakse vara bilansist ning selle kohta peetakse edaspidi arvestust bilansiväliselt. Maad kui piiramatut kasutusega vara üle ei anta ja seda kajastab edasi vara omanik. Teiselt avaliku sektori üksuselt põhivara tasuta kasutusse saamisel võetakse põhivara arvele ja kajastatakse saadud sihtfinantseerimist kas põhivara õiglases väärtuses või vastaspoole näidatud põhivara jääkväärtuses, kui õiglane väärtus ei ole teada. Kui põhivara õiglane väärtus on teada, kajastab avalikust sektorist vara võõrandaja eelnevalt varade ümberhindluse õiglasele väärtusele juhul, kui see on nõutav üldeeskirja § 45 alusel.

Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeest. Juhul kui põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

Aktsiaselts Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus prügila ladestusala väljakute amortiseerimisel kasutatakse tegevusmahul põhinevat kulumiarvestust, mis toimub proportsionaalselt ladestusala keskmise täitumisega.

Uutel põhivaradel (soetatud alates 01.01.2004) määratakse eeldatava kasuliku eluea normid põhivara gruppide kaupa järgmistest vahemikes:

Hooned	20 – 50 aastat
Rajatised	10 – 40 aastat
Masinad ja seadmed	5 – 10 aastat
Inventar	2 – 10 aastat
Arvutustehnika	2 – 3 aastat

Maad ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Kulumi arvestamist alustatakse hetkest, mil vara võetakse kasutusele ning kulumi arvestus lõpetatakse selle täielikul amortiseerumisel või kasutusest eemaldamise kuule eelneval kuul. Materiaalse põhivara kulumimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul.

Juhul kui on märke sellest, et materiaalse põhivara objekti kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilist väärtust, tehakse vara väärtuse test ja hinnatakse vajadusel vara alla. Vara bilansilise väärtuse võimaliku languse kontrollimisel lähtub konsolideerimisgrupp IPSAS 21-st ja RTJ 5 põhimõtetest, olenevalt sellest, kas tegemist on raha genereerivate või raha mitte-genereerivate varadega.

Raha mitte-genereerivate varade puhul lähtub konsolideerimisgrupp IPSAS 21-st ning vara kaetava väärtuse test tehakse juhul, kui nõudlus või vajadus varaga osutavate avalike teenuste järele on lõppenud või praktiliselt lõppenud. Grupi jaoks on raha mitte-genereerivad varad näiteks trammid, trollibussid, hooned ning muud varad, mis on otseselt seotud avaliku transporditeenuse ja muu avaliku teenuse pakkumisega.

Raha genereerivate varade puhul lähtub konsolideerimisgrupp RTJ 5 sätestatust. Taoliste varade puhul viitavad allahindamisvajadusele muu hulgas järgmised asjaolud: sarnaste varade turuväärtus on langenud, varast genereeritav tulu väheneb jne.

Juhul kui põhivara väärtuse testiga tuvastatakse, et vara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto õiglane väärtus miinus müügikulutused või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse materiaalse põhivara objektid alla nende kaetavale väärtusele, kajastades allahindlus aruandeperioodi kuluna tulemiaruaande kirjel „Põhivara amortisatsioon ja allahindlus“. Raha genereerivate varade kasutusväärtuse hindamiseks koostatakse realistlik projektsioon antud varaga seotud rahavoogude kohta järgmistel perioodidel ja arvutatakse nende rahavoogude nüüdisväärtus.

Kui hiljem vara kaetav väärtus on tõusnud üle vara bilansilise väärtuse, siis allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte suurema summani, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse tulemiaruaandes samal kirjel, kus kajastati varasem allahindlus.

Materiaalne põhivara tunnistatakse kõlbmatuks ja kantakse maha, kui vara on muutunud kõlbmatuks avaliku kasutamise, linna valitsemise või tulu saamise otstarbeks (sh. kui vara on hävinud, kadunud), vara ei ole õnnestunud võõrandada ja vara säilitamine pole otstarbekas. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi tulemiaruaandes, millal kajastamine lõpetati, kirjel „Muud tulud“ või „Muud kulud“.

Põhivara valmistamiseks soetatud ehitusprojektid, millele ehitustöid ei ole järgnenud ning kui neil puudub kehtiv ehitusluba, siis kajastatakse ehitusprojekt kontogrupis 1559 kõige rohkem viis aastat alates selle soetamisest. Viie aasta möödudes kantakse ehitusprojekt varade nimekirjast välja kuludesse ning lõpetamata ehituse ja etapiviisilise soetuse varakaart suletakse.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse füüsilise substantsita vara soetusmaksumusega alates 5 000 eurost (ilma käibemaksuta).

Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit ja kasuliku eluea normid on uutel varadel 2-20 aastat.

Üldjuhul kajastatakse uurimis- ja arenguväljaminekud tekkimise momendil kuluna.

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Konsolideerimisgrupp on rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Kapitalirendi tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse – sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi või kasuliku tööea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi maksed jagatakse kohustist vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ning intressikuluks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Konsolideerimisgrupp on rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja intressituluks.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu põhivaraga. Kasutusrendimaksed kajastatakse tuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Teenuste kontsessioonikokkulepped

Linn on sõlminud teenuste kontsessioonikokkuleppeid kooli- ja lasteaia hoonete renoveerimise eesmärgil nii kasutusrendi kui ka kapitalirendi tingimustel.

Teenuste kontsessioonikokkulepped on sellised lepingul tuginevad pikaajalised koostööprojektid avaliku sektori üksuse ja erasektori üksuse vahel, mille kohaselt erasektori üksus osutab mingit konkreetset varaobjekti kasutades avalikke teenuseid ning avaliku sektori üksus kontrollib või reguleerib, milliseid avalikke teenuseid, kellele ja millise hinnaga erasektori üksus osutab ja avaliku sektori üksus omandab lepinguperioodi lõppedes kontrolli infrastruktuuri objekti üle (kas omandiõiguse või soodusostuõiguse kaudu või muul moel).

Kapitalirendi tingimustel sõlmitud lepingute puhul on linn ehitus- või rekonstrueerimistööd võtnud arvele RTJ 17 „Teenuste kontsessioonikokkulepped“ kohaselt põhivarana ja finantskohustisena tehtud tööde õiglases väärtuses või vastavate tööde eest tasutavate maksete nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Kuna ehitus- ja rekonstrueerimistööde eest tasutakse pikema ajaperioodil, rakendatakse vara ja kohustise arvestamisel sisemise intressimäära meetodit. Materiaalne põhivara ja finantskohustis on linna aruandes võetud esialgu arvele tasumisele kuuluva summa nüüdisväärtuses (st vähendatuna sisemise intressimäära võrra), finantskohustis kajastatakse bilansis laenukohustiste grupis. Kohustist periodiseeritakse maksegraafiku järgi lühi- ja pikaajaliseks. Linn maksab teenuste kontsessioonilepingute raames erapartnerile nii ehitus- ja rekonstrueerimistööde kui ka varaobjekti opereerimisega seotud teenuste eest (valve, koristus jms perioodikulud). Juhul kui opereerimis- ja lisateenuste õiglast väärtust ei ole iseseisvalt teada, on koostatud tasutavate maksete jaotuse analüüs. Vastavas analüüsis lähtutakse teadaolevatest turuhindadest ja nende alusel hinnangust ehitus- ja rekonstrueerimistööde ning opereerimis- ja lisateenuste hindade võimaliku jaotuse kohta. Seega on taoliste lepingute puhul varad võetud arvele õiglases väärtuses ja kasutatud on alternatiivseid intressimäärasid. Perioodikulud ei sisaldu vara soetusmaksumuses. Vara amortiseeritakse selle kasuliku eluea jooksul.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse alguses arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Edasi kajastatakse finantskohustisi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Finantskohustistega kaasnev intressikulu kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna tulemiarunde kirjel „Intressitulu ja -kulu“. Finantskohustise kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Konsolideerimisgrupp moodustab eraldisi nende kohustiste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustise rahuldamiseks.

Konsolideerimisgrupp kajastab oma bilansis eraldise juhul, kui:

- grupil lasub enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või faktiline kohustis;
- kohustise realiseerumine on tõenäoline ja
- kohustise summat on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse bilansipäeva seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal bilansipäeval. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks üldeeskirjas kehtestatud diskonteerimise määr või sarnaste kohustiste suhtes turul valitsev intressimäär.

Tingimuslikeks kohustisteks klassifitseeritakse need kohustised, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või mille suurust ei saa usaldusväärselt hinnata. Tingimuslike kohustiste üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud, ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset. Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemad eraldi.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Sihtfinantseerimisega põhivara soetamine võetakse varana arvele bilansis soetusmaksumuses, sihtfinantseerimise summa aga kajastatakse samal ajal tuluna.

Vastavalt üldeeskirja § 26 lõikele 12 võib sihtfinantseerimist kajastada arvestuse lihtsustamise eesmärgil kassapõhiselt laekumisel tuluna või ülekandmisel kuluna, kui lepingujärgne summa on väiksem kui põhivara kapitaliseerimise kahekordne alampiir. Kui sihtfinantseerimise saaja ja andja või vahendaja on mõlemad avaliku sektori üksused, kasutavad nad poolte nõusoleku korral lihtsustatud põhimõtet.

Tegevustoetused

Tegevustoetustena käsitletakse antud ja saadud toetusi, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest. Tegevustoetust kajastab toetuse saaja tuluna üldjuhul toetuse laekumise hetkel ja toetuse andja kuluna toetuse ülekandmise hetkel. Kui toetus kehtestatakse perioodiliselt makstavana (nt sotsiaaltoetused), võetakse toetus tuluna või kuluna arvele sellel kuul, mille eest see oli ette nähtud.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustised ning mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustised, mida kajastatakse õiglasel väärtuses, on bilansipäeva seisuga ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on tulemiaruanes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Tulude arvestus

Kogutud maksude, lõivude ja trahvide tulu võetakse arvele tekkepõhiselt (s.o maksude puhul perioodis, mille kohta deklaratsioonid on esitatud; lõivude puhul teenuse osutamise perioodil ning trahvide puhul trahvi määramise kuupäeval) vastavalt Maksu- ja Tolliameti ja Keskkonnaministeeriumi esitatud teatistele ning muudele tulu tekkimist kajastavatele dokumentidele.

Toodete müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist.

Intressitulu arvestatakse tekkepõhiselt sisemise intressimäära alusel. Dividenditulu kajastatakse dividendide väljakuulutamisel.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud (näiteks käibemaks, juhul kui ostjaks ei ole käibemaksukohustuslane või ta on ainult piiratud käibemaksukohustuslane ja mida ei saa maha arvata sisendkäibemaksuna) on kajastatud soetamishetkel kuluna tulemiaruanes kirjel „Muud

tegevuskulud” ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus. Dividendide väljamaksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse kuluna dividendide väljakuulutamisel.

Seotud osapooled

Seotud isikuteks on Tallinna linnavolikogu ja linnavalitsuse liige ning asutuste juhid, samuti konsolideerimisgruppi kuuluvate sihtasutuste ning äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed ning kõigi eespool loetletud isikute pereliikmed, kelleks on abikaasa või elukaaslane ja lapsed ning nende valitseva ja olulise mõju all olevad äriühingud, sihtasutused ja mittetulundusühingud, kelle üle eelnevalt loetletud isikud üksi või koos omavad valitsevat või olulist mõju, mille annab hääleõigus alates 20%-st neis ühingutes ja sihtasutustes.

Lisas 27 „Seotud osapooled“ avaldatakse üksnes informatsioon, mille avalikustamist reguleerib Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi § 491. Antud paragrahvi lõike 1 kohaselt avaldatakse aastaaruandes informatsioon seotud isikutega tehtud tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või raamatupidamiskohustuslase sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Tulumaks – konsolideerimisgruppi kuuluvad äriühingud

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende. Tulumaksumääraks on 20/80 netodividendidelt.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustist konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne tulumaksukohustis, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on esitatud lisas 26. Dividendide maksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel tulemiaruanDES tulumaksukuluna.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansikuupäeva ja aruande koostamise päeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Eelarve täitmise aruanne

Linna eelarve on koostatud tekkepõhisuse printsiipi järgides. Linna eelarves kavandatakse kulud eesmärgipõhiselt.

Eelarve täitmise aruanne ei ole üheselt võrreldav raamatupidamise aruannetega, kuna:

- eelarve täitmise aruanne on koostatud lähtudes volikogu kinnitatud eesmärgipõhisest eelarvest, raamatupidamise aruanded lähtuvad aga tehingute majanduslikust sisust;
- eelarve täitmise aruanded sisaldavad linna asutuste vahelisi tehinguid, mis raamatupidamise aruannetes on konsolideerimisel elimineeritud (2022. aastal oli linna tulude ja kulude sisekäivete maht 7 075 tuhat eurot ja 2021. aastal 4 940 tuhat eurot);
- eelarve täitmise aruanne ei sisalda nn mitterahalisi tulusid ja kulusid;
- eelarves ei planeerita ja eelarve täitmises ei kajastata varade liikumist mitterahaliste tehingute kaudu (nt varade vahetustehingud).

Lisa 2. Raha ja selle ekvivalendid

Grupi rahalised vahendid hoiustatakse pankades jm krediidasutustes ning sularahakassas. Raha arvelduskontodel sisaldab pangakontol olevat raha. Asutuste kassast inkassatsiooni antud, kuid pangakontodele veel laekumata, raha kajastatakse real „Raha teel“.

	Grupp	Linn		
	Saldo 31.12.2022	Saldo 31.12.2021	Saldo 31.12.2022	Saldo 31.12.2021
Kokku raha ja selle ekvivalendid	172 251	137 176	77 243	69 475
Sularaha	185	204	81	50
Raha teel	24	16	23	16
Raha arveldusarvetel	83 967	110 256	12 736	69 409
Deposiidid pankades järelejäänud tähtajaga 1 kuni 3 kuud	88 075	26 700	64 403	0
Rahalt ja investeerimisfondidelt teenitud intressitulu aastas	282	80	187	9

2022. aastal saadi tähtajalistelt deposiitidelt intressitulu 282 tuhat eurot (2021: 80 tuhat eurot). Kogunenud intressitulu nõue seisuga 31.12.2022 on esitatud lisas 5 „Muud nõuded ja ettemaksed“.

Lisa 3. Finantsinvesteeringud

	Saldo 31.12.2022	Saldo 31.12.2021
Kokku lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud	8 733	6 252
Lühiajalised finantsinvesteeringud	7 001	0
Noteeritud aktsiad ja muud omakapitaliinstrumentid	7 001	0
Pikaajalised finantsinvesteeringud	1 732	6 252
Investeeringusportfelli väärtpaberid	109	129
Muud pikaajalised finantsinvesteeringud	1 623	6 123
Võlakirjadelt ja finantsinvesteeringutelt teenitud intressitulu aastas	50	50
Müüdnud aktsiaid ja lunastatud võlakirju	0	-2
Kasum/kahjum aktsiate ja muude omakapitaliinstrumentide ümberhindamisest	2 481	358

Lühiajalised finantsinvesteeringud

Lühiajaliste finantsinvesteeringutena summas 7 001 tuhat eurot on kajastatud Tallinna linnale Tulundusühistu Eesti Ühistukapital likvideerimisel üle kantud Coop Pank AS-i aktsiate väärtus seisuga 31.12.2022 (31.12.2021 kajastus summas 4 500 tuhat eurot investeering Tulundusühistus Eesti Ühistukapital real „Muud pikaajalised finantsinvesteeringud“).

Tulundusühistu Eesti Ühistukapital 21. detsembril 2020 toimunud erakorraline üldkoosolek otsustas ühistu tegevuse lõpetada alates 31. detsember 2020, samuti otsustati teha liikmetele mitterahalised väljamaksed ehk liikmetele kantakse üle Tulundusühistule Eesti Ühistukapital kuuluvad Coop Panga AS aktsiad vastavalt osamaksete proportsioonile. 2022. aastal kandis Tulundusühistu Eesti Ühistukapital Tallinna linnale üle 2 845 968 Coop Pank AS aktsiat.

Pikaajalised finantsinvesteeringud

Pikaajaliste finantsinvesteeringutena summas 1 732 tuhat eurot (31.12.2021: 6 252 tuhat eurot) on kajastatud:

- Sihtasutuse Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid deposiidid AS-is SEB Pank summas 1 623 tuhat eurot (31.12.2021: 1 623 tuhat eurot);
- Aktsiaselts Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus väärtpaberiportfell summas 109 tuhat eurot (31.12.2021: 129 tuhat eurot).

Võlakirjadelt ja finantsinvesteeringutelt teenitud intressitulu

Sihtasutusel Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid on pangadeposiidid seoses AS-i SEB Pank poolt Tallinna elanike eluasemelaenu väljastamisega (vt lisaks punktis 1.6 „Ülevaade linna tütarettevõtjate ja linna valitseva mõju all olevate sihtasutuste tegevusest“ esitatud Sihtasutuse Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid tegevusaruannet). Nimetatud hoiuse intress on 3% aastas, intressinõue seisuga 31.12.2022 oli summas 49 tuhat eurot.

Aktsiaselts Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus sai intressitulu võlakirjadelt 1 tuhat eurot.

Kasum/kahjum aktsiate ja muude omakapitaliinstrumentide ümberhindamisest

Real „Kasum/kahjum aktsiate ja muude omakapitaliinstrumentide ümberhindamisest“ summas 2 481 tuhat eurot on kajastatud:

- Aktsiaselts Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus kahjum aktsiate ümberhindamisest summas 20 tuhat eurot;
- Tallinna linna kasum Tulundusühistu Eesti Ühistukapital likvideerimisel summas 2 501 tuhat eurot.

Lisa 4. Maksu- ja trahvinõuded

	Saldo 31.12.2022	Saldo 31.12.2021
Kokku lühiajalised maksu- ja trahvinõuded	53 641	49 497
Maksunõuded	53 524	49 368
<i>sh brutosummas</i>	<i>54 092</i>	<i>49 915</i>
<i>ebatõenäoliselt laekuvad nõuded</i>	<i>-568</i>	<i>-547</i>
Tulumaks	52 796	48 554
Maamaks	29	146
Kohalikud maksud	1 267	1 215
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	98	106
Trahvinõuded	19	23
<i>sh brutosummas</i>	<i>178</i>	<i>195</i>
<i>ebatõenäoliselt laekuvad nõuded</i>	<i>-159</i>	<i>-172</i>

Linnas kogutavad kohalikud maksud olid aruandeperioodil ja sellele eelnenud aastal järgmised: reklaamimaks, teede ja tänavate sulgemise maks ning parkimistasu.

Riiklikest maksudest kogub tulu- ja maamaksu ning loodusressursside kasutamise tasu Maksu- ja Tolliamet ja saastetasu Keskkonnaministeeriumi valitsemisalasse kuuluv Keskkonnaamet. Maksunõuded ja -tulud (sh Maksu- ja Tolliametile deklareeritud, kuid bilansipäevaks veel üle kandmata summad) võetakse arvele Maksu- ja Tolliameti ning Keskkonnaameti esitatavate teatiste alusel tõenäoliselt laekuvaks arvatud summas.

Muutused ebatõenäolistes maksu- ja trahvinõuetes

2022. aastal laekus ebatõenäolisi maksu- ja trahvinõudeid 20 tuhat eurot (2021: 23 tuhat eurot), ebatõenäoliseks hinnati nõudeid summas 44 tuhat eurot (2021: 50 tuhat eurot).

Lisa 5. Muud nõuded ja ettemaksed

Muud nõuded ja ettemaksed sisaldavad nõudeid ostjate vastu, intressinõudeid ja muid viitlaekumisi, laenu- ja liisingnõudeid (sh kapitalirendinõudeid), nõudeid saamata või ettemakstud toetuste eest, maksude ettemakseid ja tagasinõudeid ning muid nõudeid ja tulevaste perioodide kulusid.

Alljärgnev tabel annab ülevaate konsolideerimisgrupi lühi- ja pikaajalistest muudest nõuetest ning ettemaksetest.

Tabel 9. Konsolideerimisgrupi ja linna muud nõuded ja ettemaksed

	Grupp		Linn	
	Saldo 31.12.2022	Saldo 31.12.2021	Saldo 31.12.2022	Saldo 31.12.2021
Kokku lühi- ja pikaajalised muud nõuded ning ettemaksed	78 838	76 693	93 538	92 501
Lühiajalised muud nõuded ja ettemaksed	59 426	55 386	41 809	33 273
Nõuded ostjate vastu	31 107	28 443	8 827	7 125
sh brutosummas	32 735	29 901	10 392	8 507
ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-1 628	-1 458	-1 565	-1 382
Intressinõuded ja muud viitlaekumised	3 617	2 986	123	86
sh intressinõuded	69	52	97	16
Laenu- ja liisingnõuded	1 727	1 641	7 345	7 346
sh kapitalirendi nõuded	1 727	1 641	0	0
Nõuded toetuste eest	13 245	13 496	13 139	13 307
sh saamata sihtfinantseerimine	7 819	2 790	7 782	2 712
tegevuskulude katteks ja				
sotsiaaltoetusteks				
saamata põhivara sihtfinantseerimine	5 426	10 706	5 357	10 595
Muud nõuded	7 225	5 797	3 588	2 763
sh maksude ettemaksed ja tagasinõuded	4 538	3 696	2 784	2 046
Ettemakstud toetused	4	31	7 594	789
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	2 501	2 992	1 193	1 857
Pikaajalised muud nõuded ja ettemaksed	19 412	21 307	51 729	59 228
Muud nõuded ja ettemaksed	1 901	2 069	51 729	59 228
Kapitalirendi nõuded	17 511	19 238	0	0

Intressinõuded ja muud viitlaekumised

Seisuga 31.12.2022 oli grupil viitlaekumisi summas 3 617 tuhat eurot, sh intressinõudeid 69 tuhat eurot (sh. Sihtasutuse Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid nõue AS-i SEB Pank vastu summas 49 tuhat eurot) ja muid viitlaekumisi 3 548 tuhat eurot. Muude viitlaekumistena kajastuvad peamiselt nõuded, mis on seotud grupi meditsiinasutustes osutatavate tervishoiuteenustega, mille puhul statsionaarne või ambulatoorne haigusjuht ei ole bilansipäeva seisuga veel lõpetatud ning patsiendi ravi on pooleli. Nimetatud summa hulka on arvestatud ainult need tervishoiuteenused, mis on osutatud aruandeaastal.

Aktsiaseltsil Ida-Tallinna Keskhaigla oli viitlaekumisi 1 571 tuhat eurot (31.12.2021: 1 334 tuhat eurot), Aktsiaseltsil Lääne-Tallinna Keskhaiglal 1 796 tuhat eurot (31.12.2021: 1 427 tuhat eurot) ning Sihtasutusel Tallinna Lastehaigla 154 tuhat eurot (31.12.2021: 101 tuhat eurot).

Kapitalirendi nõuded

Grupi kapitalirendinõuded tulenevad linna tütarettevõtte Aktsiaselts Tallinna Soojus ja AS-i Utilitas Tallinn (endine Tallinna Küte) vahel 2001. aastal sõlmitud ettevõtte rendi- ja operaatorlepingust, mille kohaselt anti AS-ile Utilitas Tallinn 30 aastaks rendile ja opereerida kõik ettevõtte teenuste (linna tarbijate varustamine soojusega) ja süsteemidega seonduvad varad, õigused ja kohustused. Vastavalt rendile antud varale kajastati kapitalirendi nõuet algselt bilansis summas 40 904 tuhat eurot ning väljarenditud vara võeti bilansis arvele nõudena kapitalirendi tehtud netoinvesteeringu

maksumuses, mis oli võrdne rendimaksete miinimumsumma ja rendile antud vara garanteerimata jääkväärtuse summaga, mida diskonteeriti rendi sisemise intressimääraga nõude nüüdisväärtusesse. Kapitalirendi sisemine intressimäär on 5,14%. Vastavalt Aktsiaselts Tallinna Soojus ja AS Utilitas Tallinn vahel sõlmitud rendi- ja operaatorlepingule korrigeeritakse renditasu üks kord lepinguaasta jooksul vastavalt tarbijahinnaindeksi suurenemisele eelnenud aastal.

Muutused kapitalirendi nõuetes ja kapitalirendi nõuded maksetähtaja järgi

Seisuga 31.12.2021 oli tarbijahinnaindeksi muutus 4,6% ning vastavalt rendilepingule korrigeeriti 2021. aastal kvartaalset renditasu. 2022. aastal oli kvartaalne renditasu 1 226 tuhat eurot (31.12.2021: 1 172 tuhat eurot), millest renditasu baasmakse oli 671 tuhat eurot (31.12.2021: 671 tuhat eurot) ja tingimusliku rendi tasu 555 tuhat eurot (31.12.2021: 501 tuhat eurot). Eespool esitatud summad on fikseeritud kuni 30. oktoobrini 2023, mil tarbijahinnaindeksi suurenemise korral suurendatakse renditasu. Negatiivse tarbijahinnaindeksi korral renditasu ei korrigeerita. Seisuga 31.12.2022 on järgmiseks aruandlusperioodiks tarbijahinna muutus 19,4%. Renditasu maksmine toimub kvartaalselt.

Aruandeperioodil laekus kapitalirendinõudeid summas 1 727 tuhat eurot (2021: 1 640 tuhat eurot), nõue kapitalirendi eest seisuga 31.12.2022 oli 19 238 tuhat eurot (2021: 20 879 tuhat eurot). Kapitalirendi nõue jaotub maksetähtaja järgi järgmiselt: alla ühe aasta 1 727 tuhat eurot, 1–5 aastat 10 093 tuhat eurot ning üle 5 aasta 7 418 tuhat eurot.

Kapitalirendi tulu

AS-ilt Utilitas Tallinn saadi aruandeperioodil kapitalirendi tulu 3 102 tuhat eurot (2021: 3 130 tuhat eurot), sh tingimusliku rendi tulu 2 059 tuhat eurot (2021: 2 005 tuhat eurot) ja intressitulu 1 043 tuhat eurot (2021: 1 125 tuhat eurot).

Nõuded toetuste eest

Saamata sihtfinantseerimine tegevuskuludeks ja sotsiaaltoetusteks

Olulisemad nõuded saamata sihtfinantseerimise eest tegevuskuludeks seisuga 31.12.2022 olid järgmised:

- Tallinna Haridusametil ja tema haldusala asutustel kokku summas 5 985 tuhat eurot, sealhulgas Euroopa Regionaalarengu Fondist 175 tuhat eurot, Euroopa Sotsiaalfondist 18 tuhat eurot, Euroopa Liidu fondidest 12 tuhat eurot ja ning muud kodu- ja välismaised toetused 5 780 tuhat eurot;
- Tallinna Kultuuri- ja Spordiameti hallatavatel asutustel muud välistoetused 52 tuhat eurot;
- Tallinna Transpordiametil kokku 52 tuhat eurot, sealhulgas Euroopa Regionaalarengu Fondist 28 tuhat eurot ja muud välistoetused 24 tuhat eurot;
- Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalametil koos hallatavate asutustega kokku 116 tuhat eurot, sealhulgas Euroopa toetused Euroopa Liidu fondidest 104 tuhat eurot ja muud välistoetused 12 tuhat eurot;
- Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametil hallatavate asutustega kokku summas 276 tuhat eurot, sealhulgas Euroopa Regionaalarengu Fondist 85 tuhat eurot ning muud kodumaised ja välistoetused 191 tuhat eurot;
- Tallinna Strateegiakeskusel koos hallatavate asutustega kokku summas 624 tuhat eurot, sealhulgas Euroopa Regionaalarengu fondist 412 tuhat eurot ning muud kodumaised ja välistoetused 212 tuhat eurot;
- Tallinna Linnavaarametil kodumaised toetused summas 71 tuhat eurot;
- Teistel linna asutustel peamiselt kodu- ja välismaised toetused kokku summas 602 tuhat eurot.

Saamata sihtfinantseerimine põhivara soetuseks

Seisuga 31.12.2022 oli Tallinna linnal saamata sihtfinantseerimise nõudeid põhivara soetuseks summas 5 357 tuhat eurot sh Tallinna Haridusametil kokku summas 2 094 tuhat eurot, (sellest Euroopa Regionaalarengu fondist 1 780 tuhat eurot ja kodumaised toetused 314 tuhat eurot), Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalametil koos hallatavate asutustega kokku summas 3 263 tuhat eurot Euroopa Liidu fondidest, (sellest Euroopa Regionaalarengu fondist 426 tuhat eurot Tallinna Loomaiaiale).

Ida-Tallinna Keskhaiglal oli saamata sihtfinantseerimine põhivara soetuseks summas 69 tuhat eurot.

Muud nõuded

Seisuga 31.12.2022 kajastub muude nõudete all Maksu- ja Tolliametile tasutud käibemaksu ettemaks summas 4 538 tuhat eurot, millest suurimad ettemaksud on Tallinna linna asutuste ettemaks summas 2 784 tuhat eurot ning Aktsiaselts Tallinna Linnatransport ettemaks summas 1 680 tuhat eurot.

Muutused ebatõenäoliselt laekuvates nõuetes

2022. aastal laekus ebatõenäolisi nõudeid 208 tuhat eurot (2021: 247 tuhat eurot), ebatõenäoliseks hinnati nõudeid summas 452 tuhat eurot (2021: 564 tuhat eurot).

Lisa 6. Varud

	Saldo 31.12.2022	Saldo 31.12.2021
Kokku varud	10 044	10 157
Tooraine ja materjalid	9 966	10 115
Muud varud	78	42
<i>sh lõpetamata toodang</i>	29	19
<i>valmistoodang</i>	6	2
<i>ostetud kaubad müügiks</i>	28	21
<i>ettemaksed varude eest</i>	15	0

Tooraine ja materjal

Tooraine ja materjalidena kajastatakse tervishoiuasutuste (sh Tallinna Kiirabi) ladudes olevaid ravimeid ja meditsiinitarvikuid (58,7% varudest), transpordiettevõtete ladudes masinate ja seadmete tagavaraosi ning kütust (38,9% varudest). Muud varusid on grupil 2,4% varude kogumahust ning see moodustub Aktsiaselts Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus varudest. Aruandeaastal hindas Aktsiaselts Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus varusid alla summas 177 tuhat eurot (neto realiseerimismaksumusele).

Lõpetamata toodang

Aktsiaselts Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus kajastab bilansis biolagunevatest jäätmetest komposti tootmise protsessis pooleliolevat toodangut summas 29 tuhat eurot. Lõpetamata toodangu maksumuses kajastatakse tootmisega seotud otseseid ja kaudseid kulutusi (näiteks materjalide ja teenuste kulud, tootmisväljaku ja -seadmete amortisatsioon, remondikulu, kütuse kulu, tööliste palgad).

Valmistoodang ja ostetud kaubad müügiks

Valmistoodangut ja kaupu müügiks oli seisuga 31.12.2022 kokku summas 34 tuhat eurot, sh Aktsiaseltsil Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskusel summas 1 tuhat eurot, Sihtasutusel Tallinna Lauluvaljak summas 9 tuhat eurot, Sihtasutusel Tallinna Hambapolikliinik summas 10 tuhat eurot, Sihtasutusel Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid summas 6 tuhat eurot ja Sihtasutusel Tallinna Tehnika- ja Teaduskeskus summas 2 tuhat eurot ning Aktsiaseltsil Tallinna Tööstuspargid 6 tuhat eurot.

Ettemaksed varude eest

Aktsiaseltsil Tallinna Linnatranspordil oli seisuga 31.12.2022 summas 15 tuhat eurot ettemakseid varude eest.

Lisa 7. Osalused valitseva mõju all olevates üksustes

Linna valitseva mõju all olevate äriühingute ja sihtasutuste peamised finantsnäitajad on esitatud aruande punktis 1.6 „Ülevaade linna tütarettevõtjate ja linna valitseva mõju all olevate sihtasutuste tegevusest“. Samuti on aruande nimetatud punktis antud lühike ülevaade nende üksuste aruandeaasta tegevuste ja tulemuste kohta.

Valitseva mõju all olevad sihtasutused

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised 100% linna valitseva mõju all olevad sihtasutused.

Tabel 10. Linna valitseva mõju all olevad sihtasutused

	Saldo 31.12.2022		Saldo 31.12.2021	
	Oma-kapital	Osaluse väärtus*	Oma-kapital	Osaluse väärtus*
Kokku osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes	53 766	8 642	48 966	8 619
Sihtasutus Tallinna Lastehaigla	20 506	6 128	19 082	6 128
Sihtasutus Tallinna Kultuurikatel	17 224	0	17 590	0
Sihtasutus Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid	2 779	1 778	2 649	1 778
Sihtasutus Tallinna Lauluväljak	3 400	0	3 277	0
Sihtasutus Tallinna Hambakliinik	3 962	693	3 695	693
Sihtasutus Tallinna Tehnika- ja Teaduskeskus	2 597	18	2 633	18
Sihtasutus Tallinna Haigla Arendus (asutatud 02.05.2022)	3 227	0	0	0
Sihtasutus Õpilasmalev	27	14	20	14
Tallinna Vee-ettevõtjate Järelevalve Sihtasutus	11	11	-12	-12
Sihtasutus Tallinna Vene Lütseum	33	0	32	0

*Osaluse bilansiline väärtus Tallinna linna bilansis (vt lisa 27)

Valitseva mõju all olevad tütaretevõtjad

Linna tütaretevõtjad on kõik Tallinna linna asutatud ja kuuluvad 100% linnale. Konsolideeritud aastaaruandes on tütaretevõtjate finantsandmed konsolideeritud rida-realt.

Tabel 11. Linna valitseva mõju all olevad tütaretevõtjad

	Saldo 31.12.2022		Saldo 31.12.2021	
	Oma-kapital	Osaluse väärtus*	Oma-kapital	Osaluse väärtus*
Kokku osalused tütaretevõtjates	312 165	56 746	259 292	56 474
Aktsiaselts Tallinna Soojus	25 042	6 181	25 632	6 181
Aktsiaselts Lääne-Tallinna Keskhaigla	60 127	15 826	54 346	15 826
Aktsiaselts Ida-Tallinna Keskhaigla	30 277	18 411	28 689	18 411
Aktsiaselts Tallinna Linnatransport	177 861	12 453	131 128	12 453
Aktsiaselts Tallinna Tööstuspargid	8 052	2 760	7 805	2 760
Aktsiaselts Tallinna Linnahall	413	413	141	141
Osühing Tallinna Perearstikeskus	557	2	513	2
Aktsiaselts Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus	9 836	700	11 038	700

*Osaluse bilansiline väärtus Tallinna linna bilansis (vt lisa 27)

Lisa 8. Osalused sidusüksustes

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on kajastatud kapitaliosaluse meetodil järgmised sidusüksused.

	Saldo 31.12.2021				Muutused 2022		Saldo 31.12.2022			
	Osa- luse %	Osa- luse vää- rtus*	Oma- kapital	Osa- luse vää- rtus**	Divi- dendid	Kasum/- kahjum kapitali- osaluse meetodil	Osa- luse %	Osa-luse vää- rtus*	Oma- kapital	Osa- luse vää- rtus**
Kokku osalused sidusüksustes		95 455	117 175	78 517	-7 158	1 252		89 549	112 413	78 517
Aktsiaselts Tallinna Vesi	55,06	95 455	115 886	78 517	-7 158	1 252	55,06	89 549	111 360	78 517
Nõmme Erahariduse Sihtasutus	50	x	1 289	0	x	x	50	x	1 053	0

* Osaluse väärtus grupi konsolideeritud bilansis

** Osaluse väärtus Tallinna linna bilansis (vt lisa 27)

2021. aastal Aktsiaseltsi Tallinna Vesi aktsiate ostutehingu maksumuse kujundamisel võeti aluseks vee-ettevõtja tulevaste perioodide rahavoogude finantsprognosis. Aktsiate eest makstud tasu oli 34 134 tuhande euro võrra suurem omandatud netovara väärtusest. 2022. aastal arvestatud firmaväärtuse amortisatsioonikulu oli 3 413 tuhat eurot, mis sisaldub kapitaliosaluse meetodil arvestatud kasumi summas.

Aktsiaselts Tallinna Vesi raamatupidamist teostatakse lähtuvalt rahvusvahelistest raamatupidamisstandarditest (IFRS EU). Sellega seoses on võrreldud IFRSi arvestuspõhimõtteid avaliku sektori arvestuspõhimõtetega aktsiaseltsi bilansikirjete lõikes ning hinnatud arvestuspõhimõtete erinevusest tulenevat võimalikku mõju netovarale. Seisuga 31.12.2022 on arvestuspõhimõtete erinevuste korrigeerimisest tulenev mõju netovarale 534 tuhat eurot. Korrigeeritud on järgnevaid kirjeid: nõuded ostjatele allahindlus (39 tuhat eurot) ja edasilükkunud tulumaksu kohustise elimineerimine (495 tuhat eurot).

Sidusüksuste tegevustest aruandeaastal on antud ülevaade tegevusaruande punktis 1.7 „Ülevaade linna olulise mõju all olevate äriühingute ja sihtasutuste tegevusest“.

Lisa 9. Kinnisvarainvesteeringud

	Grupp	Linn
Saldo 31.12.2021		
Soetusmaksumus	91 947	65 365
Akumuleeritud kulum	-33 125	-28 575
Jääkmaksumus	58 822	36 790
<i>sh kasutusrendile antud varad (k.a hoonestusõigusega maad)</i>	25 945	25 743
<i>jääkväärtuses</i>		
Muutused 2022	-2 109	-1 449
Üle toodud materiaalse põhivara grupist (vt lisa 10)	14	1
Üle viidud materiaalsesse põhivarasse (vt lisa 10)	-23	-6
Amortisatsioon ja allahindlused	-2 083	-1 410
Müüdud vara jääkmaksumuse mahakandmine	-34	-34
<i>sh müük müügihinnas miinus müügiga seotud kulud</i>	-127	-127
<i>müügitullem (vt lisa 19)</i>	93	93
Muud varade liikumised	17	0
Saldo 31.12.2022		
Soetusmaksumus	91 368	64 761
Akumuleeritud kulum	-34 655	-29 420
Jääkmaksumus	56 713	35 341
<i>sh panditud varad jääkväärtuses</i>	15	0
<i>sh kasutusrendile antud varad (k.a hoonestusõigusega maad)</i>	24 865	24 957

Aruandeaastal müüs linn kinnisvarainvesteeringuna kajastatud Puhangu 10 mitteeluruumi müügihinnaga 127 tuhat eurot.

Muude varade liikumisena on kajastatud Aktsiaseltsi Tallinna Tööstuspargid maa arvelevõtmine maksustamishinnas 17 tuhat eurot.

Netotulu kinnisvarainvesteeringute rentimisest

2022. aastal saadi kinnisvarainvesteeringutelt renditulu 3 624 tuhat eurot (2021: 2 663 tuhat eurot), kinnisvarainvesteeringute haldamiskulud olid 1 491 tuhat eurot (2021: 1 103 tuhat eurot) ning netotuluks kujunes seega 2 133 tuhat eurot (2021: 1 560 tuhat eurot).

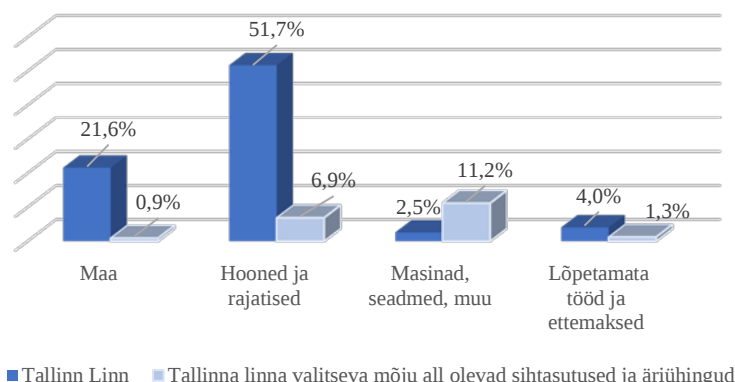
Kinnisvarainvesteeringute tulevaste perioodide renditulu katkestamatutest kasutusrendilepingutest on esitatud koos materiaalse põhivara rendituluga lisas 17 "Müüdud tooted ja teenused".

Lisa 10. Materiaalne põhivara

	Maa	Hooned ja raja- tised	Masinad ja sead- med	Muu materi- aalne põhi- vara	Lõpeta- mata tööd ja ette- maksed	Kokku
Saldo 31.12.2021						
Soetusmaksumus	369 683	1 895 870	334 577	24 661	60 963	2 685 754
Akumuleeritud kulum	0	-954 039	-148 471	-10 927	0	-1 113 437
Jääkmaksumus	369 683	941 831	186 106	13 734	60 963	1 572 317
<i>sh panditud varad jääkväärtuses (vt lisa 25)</i>	<i>80</i>	<i>0</i>	<i>306</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>386</i>
<i>kasutusrendile antud varad jääkväärtuses</i>	<i>769</i>	<i>26 391</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>27 160</i>
<i>kapitalirendile võetud varad jääkväärtuses</i>	<i>0</i>	<i>29 279</i>	<i>20 310</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>49 589</i>
Muutused 2022	3 214	30 622	27 264	322	26 568	87 990
Soetused ja parendused	238	17 769	22 907	1 059	122 647	164 620
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	1 929	70	248	51	0	2 298
Üle toodud kinnisvarainvesteeringutest (vt lisa 9)	23	0	0	0	0	23
Amortisatsioon ja allahindlus	0	-51 858	-26 123	-845	0	-78 826
Müük	-75	-495	0	0	0	-570
<i>sh müük müügihinnas miinus müügiga seotud kulud müügitullem (vt lisa 19)</i>	<i>-634</i>	<i>-852</i>	<i>-71</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-1 557</i>
	<i>559</i>	<i>357</i>	<i>71</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>987</i>
Mahakandmine	-2 488	-668	-473	-299	-661	-4 589
Üle viidud kinnisvarainvesteeringutesse (vt lisa 9)	-1	-13	0	0	0	-14
Üle antud mitterahaline sihtfinantseerimine	0	0	-6	0	0	-6
Ümberhindlused	3 588	1 466	0	0	0	5 054
<i>sh vara munitsipaliseerimine</i>	<i>3 588</i>	<i>1 466</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5 054</i>
Ümberklassifitseerimine	0	64 351	30 711	356	-95 418	0
Saldo 31.12.2022						
Soetusmaksumus	372 897	1 973 810	373 994	25 426	87 531	2 833 658
Akumuleeritud kulum	0	-1 001 357	-160 624	-11 370	0	-1 173 351
Jääkmaksumus	372 897	972 453	213 370	14 056	87 531	1 660 307
<i>sh panditud varad jääkväärtuses (vt lisa 25)</i>	<i>80</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>80</i>
<i>kasutusrendile antud varad jääkväärtuses</i>	<i>2 206</i>	<i>25 559</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>27 765</i>
<i>kapitalirendile võetud varad jääkväärtuses</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>15 556</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>15 556</i>
Keskmine kulumini norm(%)*	x	2,7	7,4	3,4	x	x

*Arvutusvalem: ((Amortisatsioon ja allahindlus):((Soetusmaksumus aasta algul+soetusmaksumus aasta lõpul):2))x100

Seisuga 31.12.2022 oli konsolideerimisgrupil materiaalse põhivara kokku summas 1 660 miljonit eurot, moodustades bilansi üldmahust 77,8%. Grupi materiaalsest põhivarast 58,6% on hooned ja rajatised (sh teed, tänavad jms), 22,5% maa, 13,7% masinad, seadmed ja muu materiaalne põhivara ning 5,3% lõpetamata tööd. Grupi materiaalsest põhivarast on linna asutuste bilansis 79,8% (s.o summas 1 324 miljonit eurot) ning Tallinna linna valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja äriühingute bilansis 20,2 (s.o. 336 miljonit eurot). Alljärgnev joonis 12 annab ülevaate linna ja linna valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja äriühingute põhivaradest.

Joonis 12. Linna ja tema valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja äriühingute materiaalse varade osatähtsus grupi materiaalses varades seisuga 31.12.2022

Suuremad materiaalse põhivara soetused 2022. aastal olid:

Haridusvaldkonnas

- Tallinna Lasteaed Kelluke hoone ja rajatised (6 008 tuhat eurot);
- Tallinna Merivälja Lasteaed hooned ja rajatised (5 487 tuhat eurot);
- Tallinna Nõmme Gümnaasiumi Spordihoone hoone ja rajatised (2 634 tuhat eurot);
- Tallinna Muusikakooli hoone ja rajatised (2 622 tuhat eurot);
- Tallinna Liivimäe Lasteaed hoone ja rajatised (2 284 tuhat eurot);
- Tallinna Lasteaed Rabarüblük hoone ja rajatised (2 237 tuhat eurot);
- Tallinna Pirita Majandusgümnaasiumi hoone (1 615 tuhat eurot);
- Pelgulinna Gümnaasiumi, Tallinna 32. Keskkooli, Tallinna Kristiine Gümnaasiumi, Tallinna Laagna Gümnaasiumi ja Kalamaja Põhikooli maksumuse korrigeerimine tulenevalt OÜ-ga Vivatex Holding sõlmitud kontsessioonilepingute muutmisest 2022. aastal. Lepingute muutmise tulemusel hinnati ümber lepingute põhivara komponent, mis kokku suurenes 8 272 tuhat eurot.

Teedehituses

- Rannamõisa tee rajatised (4 893 tuhat eurot);
- Kolde puiestee rajatised (2 471 tuhat eurot);
- Laagna tee rajatised (1 977 tuhat eurot);
- Õismäe tiigiala rajatised (1 687 tuhat eurot).

Sotsiaalvaldkond

- Iru Hooldekodu õenduskorpuse hoone ja rajatised (5 111 tuhat eurot);
- Tallinna Lastekodu imikute ja puuetega laste hoone (2 095 tuhat eurot).

Muu

- Lasnamäe Linnaosa Valitsuse hoone (5 630 tuhat eurot).

Meditsiini valdkonnas

- Aktsiaselts Lääne-Tallinna Keskaigla tegi põhivara soetusi kokku summas 3,6 miljonit eurot (2021: 8,2 miljonit eurot), millest suuremad ehitusprojektid moodustasid Paldiski mnt 68 ravikorpuse V korruse renoveerimise lõpetamine ning VII korruse renoveerimise alustamine. Samuti alustati Paldiski mnt 62 hoone II korruse renoveerimistöödega ning Sõle 23 ohtlike ja erikäitlemist vajavatele jäätmetele jäätmehooldla ehitamist. Uutesse meditsiiniseadmetesse ja teistesse kliinikutega seotud projektidesse investeeriti kokku üle 1,9 miljoni euro.
- Aktsiaselts Ida-Tallinna Keskaiglas investeeriti 2022. aastal kokku summas 13 miljonit eurot. Uusi meditsiiniseadmeid soetati kokku 5,1 miljoni euro ulatuses, millest olulisemad seadmed olid Ravi tänava renoveeritud radioloogiakeskuses

positronemissioontomograaf koos lisaseadmetega summas 2,2 miljonit eurot ja kompuutertomograaf summas 1 miljon eurot. Ehitistesse ja renoveerimisse investeeriti ligikaudu summas 7 miljonit eurot, millest 5,4 miljonit eurot kasutati Magdaleena D-korpuse (Tervisemaja) renoveerimiseks. 2022. aastal lõpetati Ravi tn A- ja C-korpuse vahelise juurdeehituse uuendamine, kuhu said ruumid erakorralise meditsiini keskus ja radioloogiakeskus. Haigla infosüsteemide arendamisse investeeriti kokku 0,8 miljonit eurot, millest 0,6 miljonit eurot moodustasid haigla kliinilise infosüsteemi eHealth arendused.

Lõpetamata tööd ja ettemaksed

Grupi lõpetamata tööde all kajastuvad lõpetamata ehitused ja etapiviisilised soetused summas 87 364 tuhat eurot (31.12.2021: 60 881 tuhat eurot) ja ettemaksed 167 tuhat eurot (31.12.2021: 82 tuhat eurot). Suuremad lõpetamata ehitustööd seisuga 31.12.2022 olid: Tallinna Linnateatri ehitustööd summas 13 739 tuhat eurot, Tallinna Vindi Lasteaia hoone renoveerimistööd summas 5 980 tuhat eurot Tallinna Rõõmupesa Lasteaia hoone renoveerimistööd summas 5 208 tuhat eurot.

Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine

Aruandeaastal saadi mitterahalise sihtfinantseerimise teel järgmisi varasid (loetelu suurematest saadud toetustest):

- maatükid kokku summas 1 929 tuhat eurot, suuremad neist olid Suur-Ameerika 14a (220 tuhat eurot) ja Mäepealse 21 (186 tuhat eurot) Keskkonnaministeeriumilt;
- hooned ja rajatised kokku summas 70 tuhat eurot, masinad ja seadmed kokku summas 248 tuhat eurot ning muu põhivara kokku summas 51 tuhat eurot.

Munitsipaliseerimise teel saadud vara:

- munitsipaliseeritud maa, mille Tallinna linn võttis esmakordselt bilanssi maa maksustamishinnaga summas 3 588 tuhat eurot (31.12.2021: 1 011 tuhat eurot);
- munitsipaliseeritud hooned ja rajatised, mis Tallinna linn võttis bilanssi pärandvarana kokku summas 1 466 tuhat eurot (31.12.2021: 817 tuhat eurot).

Materiaalse põhivara tulevaste perioodide renditulu katkestamatutest kasutusrendilepingutest on esitatud koos kinnisvarainvesteeringute rendituluga lisas 17 "Müüdud tooted ja teenused".

Kapitalirendi kohustised ja teenuste kontsessioonilepingute kohustised on esitatud lisas 15 „Võlakohustised“ ning intressikulud on esitatud lisas 22 „Intressikulud ja muud finantskulud“.

Lisa 11. Immateriaalne põhivara

	Tarkvara	Õigused, litsensid ja muu immateriaalne põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
Saldo 31.12.2021				
Soetusmaksumus	14 169	266	84	14 519
Akumuleeritud kulum	-9 285	-83	0	-9 368
Jääkmaksumus	4 884	183	84	5 151
Muutused 2022				
Soetused soetusmaksumuses	908	0	279	1 187
Amortisatsioon ja allahindlused	-1 455	-54	0	-1 509
Mahakandmine	-67	0	0	-67
Ümberklassifitseerimine	190	19	-209	0
Saldo 31.12.2022				
Soetusmaksumus	14 882	285	154	15 321
Akumuleeritud kulum	-10 422	-137	0	-10 559
Jääkmaksumus	4 460	148	154	4 762

Seisuga 31.12.2022 oli grupil kokku immateriaalset põhivara jääkmaksumuses 4 762 tuhat eurot, millest moodustasid meditsiinasutuste immateriaalsed varad (3 341 tuhat eurot) ning linna asutuste immateriaalsed varad (1 040 tuhat eurot). Teiste grupi asutuste immateriaalse vara jääkmaksumus moodustab kokku 381 tuhat eurot.

Lisa 12. Maksu- ja trahvikohustised ning saadud ettemaksed

	Grupp		Linn	
	Saldo 31.12.2022	Saldo 31.12.2021	Saldo 31.12.2022	Saldo 31.12.2021
Kokku lühiajalised maksu- ja trahvikohustised ning saadud ettemaksed	26 153	22 676	15 797	13 560
Saadud muude maksude ettemaksed	40	3	40	3
Maksud	24 271	22 055	15 756	13 555
<i>sh käibemaks</i>	289	383	53	90
<i>sotsiaalmaks (k.a erisoodustuste sotsiaalmaks)</i>	14 484	13 205	9 536	8 254
<i>tulumaks (k.a füüsilise isiku tulumaks ja erisoodustuste tulumaks)</i>	8 098	7 162	5 233	4 383
<i>töötuskindlustusmaksed</i>	933	851	617	532
<i>kogumispensioni maksed</i>	467	454	317	296
Loodusressursside kasutamist tulenev kohustis ja trahvikohustis	1 421	618	1	2
Maksuvõlalt arvestatud intressikohustised	421	0	0	0

Maksuvõlalt arvestatud intressikohustised

Aktsiaseltsil Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus 2018.-2019. aastatel tasumata jäänud saastetasult (summas 914 tuhat eurot) arvestatud viivised summas 421 tuhat eurot.

Lisa 13. Muud kohustised ja saadud ettemaksed

	Saldo 31.12.2022	Saldo 31.12.2021
Kokku lühi- ja pikaajalised muud kohustised ning ettemaksed	13 280	20 983
Lühiajalised muud kohustised ja saadud ettemaksed	11 479	18 762
Intressikohustised ja muud viitvõlad	423	50
Toetuste andmise kohustised	776	515
Muud kohustised	1 203	1 920
sh sihtfinantseerimise tagasimaksekohustised	36	304
tagatistasud, kautsionid	773	1 178
Toetusteks saadud ettemaksed	8 159	15 562
sh tegevuskulude sihtfinantseerimiseks ja muudeks toetusteks	3 711	4 834
põhivara sihtfinantseerimiseks	4 448	10 728
Muud saadud ettemaksed ja tulevaste perioodide tulud	918	715
Pikaajalised muud kohustised ja saadud ettemaksed	1 801	2 221
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	762	937
Kohustised ostetud põhivara eest	1 039	1 284

Intressikohustised ja muud viitvõlad

Seisuga 31.12.2022 oli grupil intressikohustisi ja muid viitvõlgu kokku summas 423 tuhat eurot, sellest suurimad intressikohustised olid linna võlakohustistelt summas 404 tuhat eurot, Aktsiaseltsil Tallinna Soojus intressikohustised olid summas 16 tuhat eurot ning ülejäänud grupi asutustel kokku summas 3 tuhat eurot.

Toetuste andmise kohustised

Suuremad toetuste andmise kohustised olid linna ametiasutustel – Tallinna Kultuuri- ja Spordiametil summas 164 tuhat eurot, Põhja-Tallinna Valitsusel summas 124 tuhat eurot, Tallinna Linnavaraametil summas 114 tuhat eurot ja Lasnamäe Linnaosa Valitsusel summas 108 tuhat eurot.

Muud kohustised (sh tagatistasud)

Seisuga 31.12.2022 oli grupil muid lühiajalisi kohustisi kokku 1 203 tuhat eurot, sh saadud tagatistasude kohustisi summas 773 tuhat eurot. Bilansipäeva seisuga olid suuremad tagatistasu kohustised Tallinna Linnavaraametil seoses riigihangete ning linnavara müügi ja üürile andmise enampakkumiste tagatisrahadega (181 tuhat eurot), Tallinna Transpordiametil seoses Tallinna linna ühistranspordi ootekodade hankega (150 tuhat eurot) ning Tallinna Turgudel peamiselt seoses Nõmme turu ja Viru tänava müügipindade rendi tagatisrahadega (85 tuhat eurot) ning üürile andmise enampakkumiste ning üürilepingute tagatisrahadega Tallinna Kesklinna Valitsusel (75 tuhat eurot).

Toetusteks saadud ettemaksukohustised

Seisuga 31.12.2022 oli grupil saadud toetuste ettemakseid summas 8 159 tuhat eurot. Toetusteks saadud ettemaksukohustiste all kajastatakse saadud toetuste ettemakseid nii põhivara soetuseks kui ka tegevuskuludeks, sh sihtotstarbelisteks tegevusteks. Suurim saadud sihtfinantseerimiste ettemaks oli Tallinna linnal Haridus- ja Teadusministeeriumilt summas 1 127 tuhat eurot ning põhivara sihtfinantseerimiseks Kultuuriministeeriumilt summas 3 043 tuhat eurot.

Muud saadud ettemaksed ja muud tulevaste perioodide tulud

Muid saadud ettemakseid ja tulevaste perioodide tulu oli grupil seisuga 31.12.2022 kokku summas 918 tuhat eurot. Nimetatud summa sisaldas ettemakseid erinevate teenuste ja kaupade eest, sh nt: Tallinna Linnateatril summas 311 tuhat eurot (etenduste piletid), Tallinna Linnavaraametil summas 137 tuhat eurot, Tallinna Rahvaülikoolil summas 70 tuhat eurot (kursuste osavõtutasud), Haridusameti hallatavatel asutustel kokku summas ca 25 tuhat eurot, Tallinna Filharmoonial summas 10 tuhat eurot (kontsertide piletid), Tallinna Linnavaraametil 139 tuhat eurot, Sihtasutusel Tallinna Hambapolikliinik summas 91 tuhat eurot ja Sihtasutusel Tallinna Lauluvaljak summas 81 tuhat eurot.

Pikaajalised muud kohustised ja saadud ettemaksed

Grupil oli seisuga 31.12.2022 pikaajalisi kohustisi ja saadud ettemakseid summas 1 801 tuhat eurot, sh kohustisi ostetud põhivara eest 1 039 tuhat eurot. Pikaajalised kohustised ostetud põhivara eest on Aktsiaseltsil Tallinna Linnatranspordil bilansis summas 852 tuhat eurot, Sihtasutus Tallinna Kultuurikatel bilansis summas 183 tuhat eurot ning Sihtasutus Tallinna Lastehaigla bilansis summas 4 tuhat eurot. Muude kohustiste ja saadud ettemaksude all on kohustis Aktsiaseltsil Ida-Tallinna Keskhaigla summas 368 tuhat eurot (sh kajastatakse kapitalirendilepingute käibemaksu kohustuste lühiajaline ja pikaajaline kohustus) ja Aktsiaseltsil Lääne-Tallinna Keskhaigla summas 394 tuhat eurot.

Lisa 14. Eraldised

	Saldo 31.12.2021	Muutused 2022			Saldo 31.12.2022
		Kasutatud	Lisandunud/ tühistatud*	Intressi- kulu	
Kokku eraldised	11 891	-35	39	483	12 378
Kohtuprotsesside suhtes	171	0	23	4	198
Muud eraldised	11 720	-35	16	479	12 180
Eraldised jagunevad					
<i>lühiajalised eraldised</i>	33	-8	130	0	155
<i>pikaajalised eraldised</i>	11 858	-27	-91	483	12 223

* sh ümberklassifitseerimine, lühi- ja pikaajalise osa korrigeerimine

Grupil oli seisuga 31.12.2022 moodustatud eraldisi kokku summas 12 378 tuhat eurot (31.12.2021: 11 891 tuhat eurot), sh on pikaajaline osa linnas diskonteeritud intressiga 4% (2021: intressiga 4%). Grupi tütarettevõtja AS-i Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus pikaajaline eraldis on diskonteeritud intressimääraga 4,1% (2021: intressiga 4,1%).

Kohtuprotsessidega seotud eraldised olid järgmised:

- Tallinna linnal summas 17 tuhat eurot (31.12.2021: 104 tuhat eurot) pooleliolevate kohtuprotsesside suhtes.
- Aktsiaseltsil Tallinna Linnatransport summas 120 tuhat eurot pooleliolevate kohtuprotsesside suhtes.
- Sihtasutusel Tallinna Lastehaigla summas 61 tuhat eurot (31.12.2021: 67 tuhat eurot) seoses endisele töötajale kutsehaigusest tingitud püsiva töövõime kaotuse igakuise hüvitise maksmisega.

Muud eraldised olid järgmised:

- Aktsiaselts Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus summas 12 096 tuhat eurot (31.12.2021: 11 644 tuhat eurot). Eraldis on moodustatud prügila sulgemiseks ja järelhoolduseks. Sulgemiseraldiste kajastamise hinnangutes on arvestatud prügila elueaks 40 aastat. Ladestusala esimese kaheksa drenaaživäljaku katmise eraldise arvutamise aluseks on võetud analoogiliste tööde maksumus ning arvestatud selle põhjal katmistööde tulevikuväärtus. Katmistöid planeeritakse teha aastatel 2023-2043. Kogu ladestusala (15 drenaaživäljaku) järelhoolduse eraldise aluseks on spetsialistide hinnang järelhooldustööde maksumuse kohta peale prügila sulgemist aastal 2043.
- Aktsiaseltsil Tallinna Linnatransport summas 82 tuhat eurot (31.12.2021: 74 tuhat eurot) seoses endisest Tallinna Trammi- ja Trollibussikoondise Aktsiaseltsist lahkunud ühe töötaja tervisehüvitisega ning ühe bussireisijaga, kes sai tervisekahjustuse liiklusõnnetuses bussi ja rongi kokkupõrkel.
- Sihtasutusel Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid summas 2 tuhat eurot (31.12.2021: 2 tuhat eurot) seoses kahe laenugarantii kohustise võimaliku realiseerumisega.

Lisa 15. Võlakohustised

Võlakohustised korrigeeritud soetusmaksumuses

Grupi kõikide võlakohustiste alusvaluutaks on euro ning ka tagasimakseid tehakse eurodes.

	Saldo 31.12.2022	Saldo 31.12.2021
Kokku lühi- ja pikaajalised kohustised	281 335	257 106
Lühiajalised võlakohustised	26 295	23 643
Emiteeritud pikaajaliste võlakirjade lühiajaline osa nominaalväärtuses	9 162	9 806
Lühiajalised laenud nominaalväärtuses	572	568
Pikaajaliste laenude nominaalväärtuses tagasimaksed järgmisel perioodil	11 420	7 634
Kapitalirendikohustised	3 768	4 730
Kohustised teenuste kontsessioonikokkulepete alusel (vt lisa 24)	1 373	905
Pikaajalised võlakohustised	255 040	233 463
Emiteeritud võlakirjad nominaalväärtuses	27 857	37 018
Laenud nominaalväärtuses	179 534	151 525
Kapitalirendikohustised	4 787	8 550
Kohustised teenuste kontsessioonikokkulepete alusel (vt lisa 24)	42 862	36 370

Emiteeritud võlakirjad (nominaalväärtuses) ja tingimused

Seisuga 31.12.2022 oli grupil võlakirju kokku summas 37 019 tuhat eurot (2021: 46 824 tuhat eurot), sh Tallinna linnal 5 võlakirja kokku summas 36 798 tuhat eurot (2021: 7 võlakirja summas 45 738 tuhat eurot) ja Aktsiaseltsil Tallinna Linnatransport 1 võlakiri kokku summas 221 tuhat eurot (2021: 3 võlakirja summas 1 086 tuhat eurot).

Linna võlakirjadest on 4 ujuva intressimääraga ja 1 fikseeritud intressiga, Aktsiaseltsi Tallinna Linnatransport võlakirjad on ujuva intressimääraga. Linna ujuva intressimääraga võlakirjade intressibaasiks on 3 ja 6 kuu euribor, Aktsiaselts Tallinna Linnatransport võlakirjade intressibaasiks on 6 kuu euribor. Kõikide ujuva intressimääraga võlakirjade intressibaasile lisanduvad lepingus sätestatud riskimarginaalid.

2022. ja 2021. aastal võlakirju ei emiteeritud.

Ülevaate grupi võlakirjadest annab alljärgnev tabel.

Tabel 12. Grupi võlakirjad

	Saldo 31.12.2021	Saldo 31.12.2022	Tagasi maksta		
			1 aasta jooksul	2–5 aasta jooksul	Üle 5 aasta
Kokku emiteeritud võlakirjad	46 824	37 019	9 162	12 857	15 000
Tallinna linn	45 738	36 798	8 941	12 857	15 000
Dexia Kommunaalkredit Bank AG (Luksemburg)	7 852	6 540	1 312	5 228	0
Luminor Bank AS	10 714	7 143	3 571	3 572	0
Swedbank AB (Rootsi)	15 000	15 000	0	0	15 000
Swedbank AS	12 172	8 115	4 058	4 057	0
Aktsiaselts Tallinna Linnatransport	1 086	221	221	0	0
Nordic Investment Bank (Soome)	1 086	221	221	0	0

Pikaajaliste laenude põhiosa (nominaalväärtuses) ja tingimused

Seisuga 31.12.2022 oli grupil laene kokku summas 191 526 tuhat eurot (2021: 159 727 tuhat eurot), sh Tallinna linnal summas 179 738 tuhat eurot (2021: 157 008 tuhat eurot), Aktsiaseltsil Tallinna Linnatransport 1 201 tuhat eurot (2021: 1 768 tuhat eurot), Aktsiaseltsil Lääne-Tallinna Keskhaigla 199 tuhat eurot (2021: 516 tuhat eurot), Ida-Tallinna Keskhaigla 10 000 tuhat eurot ja Aktsiaseltsil Tallinna Soojus 388 tuhat eurot (2021: 435 tuhat eurot).

Kõigi grupi üksuste (v.a Aktsiaseltsil Tallinna Soojus ja Aktsiaseltsil Lääne-Tallinna Keskhaigla) laenud on ujuva intressiga, kus lepingus fikseeritud riskimarginaalile lisandub kuni 6 kuu euribor. Tallinna linna laenudel lisandub 3 või 6 kuu euribor, ning Aktsiaseltsi Tallinna Linnatransport Aktsiaseltsi Ida-Tallinna Keskhaigla laenudel 6 kuu euribor. Aktsiaselts Tallinna Soojus ja Aktsiaselts Lääne-Tallinna Keskhaigla laenulepingus sätestatud intressile euribor ei lisandu, kuna tegemist on fikseeritud intressiga. 2022. aastal võeti 40 000 tuhat eurot laenu, sellest Tallinna linn 30 000 tuhat eurot ja Aktsiaselts Ida-Tallinna Keskhaigla 10 000 tuhat eurot (2021. aastal pangalaenu ei võetud).

Ülevaate grupi laenudest annab alljärgnev tabel.

Tabel 13. Grupi laenud

	Saldo 31.12.2021	Saldo 31.12.2022	Tagasi maksta		
			1 aasta jooksul	2–5 aasta jooksul	Üle 5 aasta
Kokku võetud laenud	159 727	191 526	11 992	54 112	125 422
Tallinna linn	157 008	179 738	11 268	49 360	119 110
European Investment Bank (Luksemburg)	157 008	179 738	11 268	49 360	119 110
Aktsiaselts Lääne-Tallinna Keskhaigla	516	199	102	97	0
Luminor Bank AS	216	0	0	0	0
OP Corporate Bank plc Eesti filiaal	300	199	102	97	0
Aktsiaselts Tallinna Linnatransport	1 768	1 201	572	629	0
AS SEB Pank	659	397	264	133	0
Luminor Bank AS	1 109	804	308	496	0
Aktsiaselts Ida-Tallinna Keskhaigla	0	10 000	0	3 810	6 190
Nordic Investment Bank	0	10 000	0	3 810	6 190
Aktsiaselts Tallinna Soojus	435	388	50	216	122
Keskkonnaministeerium	435	388	50	216	122

Kapitalirendikohustised ja tingimused

Seisuga 31.12.2022 oli grupil kapitalirendikohustisi summas 8 555 tuhat eurot (2021: 13 280 tuhat eurot). Aruandeaastal uusi kapitalirendikohustisi ei võetud.

Tabel 14. Grupi kapitalirendikohustised

	Saldo 31.12.2021	Saldo 31.12.2022	Tagasi maksta		
			1 aasta jooksul	2–5 aasta jooksul	Üle 5 aasta
Kokku võetud kapitalirendi- kohustised	13 280	8 555	3 768	4 787	0
Aktsiaselts Tallinna Linnatransport	8 518	5 409	2 491	2 918	0
Aktsiaselts SEB Liising	1 356	910	452	458	0
Luminor Liising AS	4 310	2 350	1 331	1 019	0
OP Corporate Bank plc Eesti filiaal	2 791	2 102	694	1 408	0
osaühing Bobcat Balti	61	47	14	33	0
Aktsiaselts Ida-Tallinna Keskhaigla	4 724	3 117	1 269	1 848	0
Aktsiaselts SEB Liising	2 695	1 552	846	706	0
Swedbank Liising Aktsiaselts	138	91	47	44	0
AS LHV Pank	39	0	0	0	0
OP Finance AS	1 852	1 474	376	1 098	0
Sihtasutus Tallinna Lastehaigla	38	29	8	21	0
Veho AS	38	29	8	21	0

Seisuga 31.12.2022 oli grupis kapitalirendi tingimustel soetatud kahte liiki varasid - transpordivahendid (73%) ning masinad ja seadmed (27%).

Tabel 15. Kapitalirendikohustiste nüüdiseväärtus ja rendimaksed muutused aruandeaastal

	Saldo 31.12.2021	Muutused 2022	Saldo 31.12.2022
Kokku võetud kapitalirendi kohustised	13 280	-4 725	8 555
<i>sh</i>			
<i>tasutud rendimaksed</i>		<i>-4 725</i>	
<i>võetud uued kohustised</i>		<i>0</i>	

Lisa 16. Maksutulud

	2022	2021
Kokku maksutulud	643 935	571 473
Tulumaks	602 636	531 725
Maamaks	25 735	25 839
Reklaamimaks	6 329	5 691
Teede ja tänavate sulgemise maks	2 028	1 778
Parkimistasu	7 207	6 440

2022. aasta lõpuks deklareeritud, kuid üle kandmata, maksutulu on kajastatud Maksu- ja Tolliametist saadud teatise kohaselt.

Lisa 17. Müüdnud tooted ja teenused

	Grupp		Linn	
	2022	2021	2022	2021
Kokku müüdnud tooted ja teenused	407 662	375 447	96 313	79 560
Tulud valdkondade lõikes	407 173	374 977	95 824	79 090
Haridus	29 303	24 217	28 045	23 120
Kultuur- ja kunst	6 345	3 481	5 207	2 987
Sport ja vaba aeg	4 411	3 145	4 241	3 029
Tervishoid	296 448	281 847	16 819	16 734
<i>sh haiglate tulud</i>	<i>264 124</i>	<i>249 030</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>ambulatooriumide ja polikliinikute</i>	<i>13 133</i>	<i>11 142</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>muud tervishoiu tulud</i>	<i>19 191</i>	<i>21 675</i>	<i>16 819</i>	<i>16 734</i>
Sotsiaalsabi	12 301	8 703	12 301	8 703
Transport	3 669	2 444	1 205	1 160
Üür ja rent	13 598	11 093	9 936	7 847
<i>sh kinnisvarainvesteeringud</i>	<i>3 624</i>	<i>2 663</i>	<i>2 656</i>	<i>1 690</i>
<i>elamud ja korterid</i>	<i>1 813</i>	<i>1 818</i>	<i>1 813</i>	<i>1 818</i>
<i>mitteeluruumid ja muud varad</i>	<i>5 044</i>	<i>3 954</i>	<i>3 132</i>	<i>2 370</i>
<i>hoonestusõiguse seadmine</i>	<i>574</i>	<i>583</i>	<i>602</i>	<i>564</i>
<i>kasutamisoõiguse tasud</i>	<i>2 543</i>	<i>2 075</i>	<i>1 733</i>	<i>1 405</i>
Üüri ja rendi kõrvaltegevus	11 046	8 636	6 645	4 490
Muud tulud	30 052	31 411	11 425	11 020
<i>sh jäätmeäitlus</i>	<i>13 850</i>	<i>15 061</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Riigilõivud	489	470	489	470
Ehitusloa väljastamise eest	344	380	344	381
Muud riigilõivud	145	90	145	89

Renditulu kasutusrendilepingute mittekatkestatavatest rendimaksetest tulevastel perioodidel

Allolevas tabelis esitatud tulud sisaldavad nii kinnisvarainvesteeringute kui ka materiaalse põhivara renditulu.

Tabel 16. Renditulu kasutusrendilepingute mittekatkestatavatest rendimaksetest tulevastel perioodidel

	Grupp		Linn	
	Saldo 31.12.2022	Saldo 31.12.2021	Saldo 31.12.2022	Saldo 31.12.2021
Kokku renditulu tulevastel perioodidel katkestamatutest rendilepingutest	4 058	4 885	3 432	3 604
<i>sh järgmisel majandusaastal</i>	<i>3 518</i>	<i>4 364</i>	<i>2 892</i>	<i>3 083</i>
<i>1. kuni 2. aastal</i>	<i>144</i>	<i>208</i>	<i>144</i>	<i>208</i>
<i>2. kuni 3. aastal</i>	<i>119</i>	<i>86</i>	<i>119</i>	<i>86</i>
<i>3. kuni 4. aastal</i>	<i>79</i>	<i>65</i>	<i>79</i>	<i>65</i>
<i>4. kuni 5. aastal</i>	<i>186</i>	<i>150</i>	<i>186</i>	<i>150</i>
<i>peale 5. aastat</i>	<i>12</i>	<i>12</i>	<i>12</i>	<i>12</i>

Lisa 18. Saadud ja antud toetused

Tulu saadud toetustest

2022. aastal saadi toetusi kokku summas 204 938 tuhat eurot (2021: 185 117 tuhat eurot), sh 99% ulatuses oli toetuste saajaks linn ning vaid 1% juhtudel linna tütarettevõtjad ja sihtasutused.

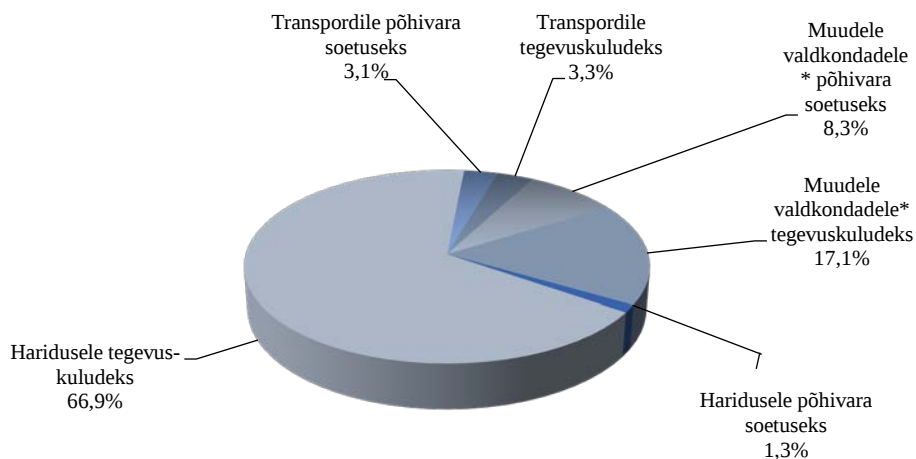
Ülevaate 2022. aastal linna ning linna valitseva mõju all olevate üksuste saadud toetustest annab alljärgnev tabel.

Tabel 17. Grupile antud toetused 2022. aastal

	2022			2021		
	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Kokku	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Kokku
Kokku saadud toetused	179 019	25 919	204 938	145 608	39 509	185 117
Rahaline sihtotstarbeline finantseerimine ja saadud tegevustoetused	179 019	23 621	202 640	145 608	31 386	176 994
Tegevustoetused hariduskuludeks	132 161	0	132 161	115 738	0	115 738
Tegevustoetused toimetulekuks ja muudeks sotsiaalabitoetusteks	21 388	0	21 388	10 345	0	10 345
Tegevustoetused	3 493	0	3 493	3 407	0	3 407
Muud tegevustoetused ning saadud annetused ja liikmemaksud	2 028	0	2 028	7 723	0	7 723
Sihtotstarbelised toetused	19 694	23 702	43 396	8 010	31 414	39 424
Sihtotstarbeliste toetuste vahendamine	386	0	386	433	0	433
Tagasinõutud sihtotstarbelised toetused	-131	-81	-212	-48	-28	-76
Mitterahaline sihtotstarbeline finantseerimine	0	2 298	2 298	0	8 123	8 123

Saadud toetused valdkondade lõikes

Ülevaate 2022. aastal grupile antud toetuste jagunemisest erinevate valdkondade ning tegevuskulude ja põhivara soetuste vahel annab alljärgnev joonis 13.

Joonis 13. Tegevuskuludeks ja põhivara soetuseks saadud toetused valdkondade kaupa

*Muud valdkonnad sisaldavad järgmisi tegevusvaldkondi: sotsiaalne kaitse, tervishoid, kultuur, linna juhtimine jm üldised teenused, vaba aeg ja sport, keskkonnakaitse (sh jäätmeäritlus), elamu- ja kommunaalmajandus, majandus (sh turism).

Haridusvaldkonnale antud tegevustoetustest moodustab enamuse Vabariigi Valitsuse 03.03.2022 korralduse nr 62 alusel kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi eraldised hariduskuludeks. 2022. aastal eraldas riik nimetatud toetusi summas 112 626 tuhat eurot (2021: 105 282 tuhat eurot), sh põhikooli ja gümnaasiumi õpetajate, direktorite ning õppealajuhatajate tööjõukuludeks 94 842 tuhat eurot (2021: 88 048 tuhat eurot), üldhariduskoolide õpetajate, direktorite ja õppealajuhatajate ning koolieelsete lasteasutuste õpetajate täienduskoolitusteks 566 tuhat eurot (2021: 563 tuhat eurot), õppekirjanduse jm õppevahendite ostmiseks 2 674 tuhat eurot (2021: 2 662 tuhat eurot), koolilõuna kuludeks 7 884 tuhat eurot (2021: 7 851 tuhat eurot), tõhustatud ja eritoe tegevuskuludeks 6 415 tuhat eurot (2021: 6 158 tuhat eurot) ning kultuurirahitise kulud 245 tuhat eurot.

Transpordivaldkonna investeeringutoetusi saadi 2022. aastal kohalike teede korrashoiuks kokku summas 3 493 tuhat eurot (2021: 3 771 tuhat eurot).

Nõuded saamata toetuste eest

Nõuded saamata toetuste eest on kajastatud lisas 5 „Muud nõuded ja ettemaksed“ bilansikirjel „Muud nõuded ja ettemaksed“. Seisuga 31.12.2022 on nõudeid saamata toetuste eest summas 13 245 tuhat eurot (2021: 13 496 tuhat eurot).

Toetusteks saadud ettemaksed ja saadud toetuste tagasimaksekohustised

Saadud toetuste ettemaksed ja saadud toetuste tagasimaksekohustised on kajastatud lisas 13 „Muud kohustised ja saadud ettemaksed“ bilansikirjetel „Muud kohustised ja saadud ettemaksed“. Seisuga 31.12.2022 oli saadud toetuste ettemakseid summas 8 159 tuhat eurot (2021: 15 562 tuhat eurot), saadud toetuste tagasimakse kohustisi oli 36 tuhat eurot (2021: 304 tuhat eurot).

Kulu antud toetustest

2022. aastal andis grupp toetusi kokku summas 68 304 tuhat eurot (2021: 47 052 tuhat eurot), millest linna antud toetuste osakaal oli 99,93% (2021: 99,89%) ja linna tütarettevõtjate ning sihtasutuste osakaal 0,07% toetuste kogumahust (2021: 0,11%).

Linna toetusi on võimalik taotleda järgmistes valdkondades: noorsootöö, sport, kultuur, ettevõtlus, linnamajandus, heakord ja haljastus, muinsuskaitse ja miljöõala, sotsiaalhoolekanne, tervishoid. Enim taotletud toetused olid koolitoetus (esmakordselt kooli mineva lapse toetus), sünnitoetus, pensionilisa, esimese haiguspäeva toetus, toetused korteriühistutele (nt projektid „Hoovid korda“ „Roheline õu“ ja „Fassaadid korda“), rõdude ja varikatuste auditi toetus, erivajadusega inimeste eluaseme kohandamine ning mittetulundustegevuse toetused. Täpsem informatsioon linna toetuste kohta (sh toetuse andmise tingimused) on esitatud Tallinna linna veebilehel <https://www.tallinn.ee/et/tallinna-toetused>. 2022. aastal erinevates tegevusvaldkondades antud toetuste kohta saab täpsema ülevaate tegevusaruande punktis 1.5 „Ülevaade Tallinna arengustrateegia „Tallinn 2035“ täitmisest“.

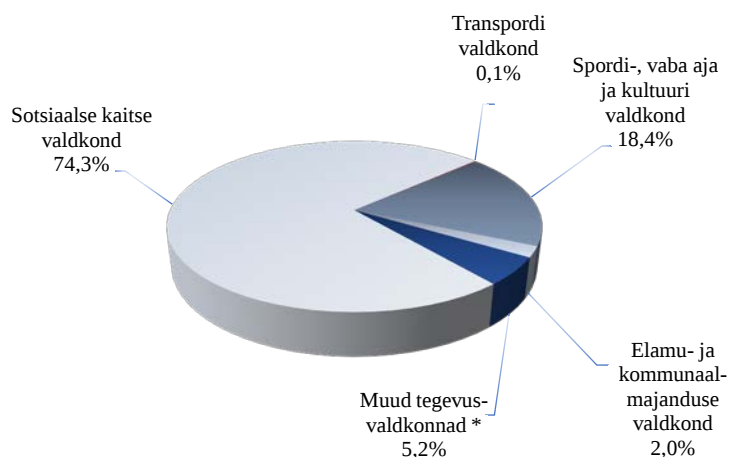
Ülevaate 2022. aastal linna ning linna tütarettevõtjate ja sihtasutuste antud toetustest annab alljärgnev tabel.

Tabel 18. Linna ning linna tütarettevõtjate ja sihtasutuste antud toetused 2022. aastal

	2022			2021		
	Tege- vus- kulu- deks	Põhi- vara soetu- seks	Kokku	Tege- vus- kulu- deks	Põhi- vara soetu- seks	Kokku
Kokku antud toetused	-68 116	-188	-68 304	-44 829	-2 223	-47 052
Sotsiaalabitoetused füüsilistele isikutele	-50 820	0	-50 820	-29 013	0	-29 013
Toetused vanuritele jm sotsiaalabivajavatele (nt matusetoetus; taskurahatoetus sotsiaal- hooldusasutuste, lastekodude jt kasvandikele)	-18 105	0	-18 105	-13 730	0	-13 730
Peretoetused (nt sünnitoetus, lapse koolitoetus, lapsehooldustasud)	-8 534	0	-8 534	-6 277	0	-6 277
Toimetulekutoetus ja täiendavad sotsiaaltoetused	-19 795	0	-19 795	-4 596	0	-4 596
Muud sotsiaaltoetused (nt õppetoetused; toetused puudega inimestele ja nende hooldajatele)	-4 386	0	-4 386	-4 410	0	-4 410
Sihtotstarbelised toetused ja antud tegevustoetused	-17 296	-188	-17 484	-15 816	-2 223	-18 039
Rahaline toetus	-17 296	-182	-17 478	-15 816	-2 223	-18 039
Sihtotstarbelised toetused	-16 333	-182	-16 515	-14 926	-2 223	-17 149
Antud tegevustoetused (sh liikmemaksud)	-612	0	-612	-489	0	-489
Sihtotstarbeliste toetuste vahendamine	-386	0	-386	-432	0	-432
Tagasinõutud sihtotstarbelised toetused	35	0	35	31	0	31
Mitterahaline toetus	0	-6	-6	0	0	0

Antud toetused valdkondade lõikes

Ülevaate 2022. aastal grupi antud toetuste jagunemisest erinevate valdkondade vahel annab alljärgnev joonis 14.

Joonis 14. Antud toetused valdkondade lõikes

* Muud valdkonnad sisaldavad järgmisi tegevusvaldkondi: haridus, keskkonnakaitse (sh jäätmekäitlus), linna juhtimine jm üldised teenused, majandus (sh turism), tervishoid.

Sotsiaalse kaitse valdkonna toetuste alla kuuluvad toetused perekondadele ja lastele, puuetega inimestele, eakatele, muudele riskirühmadele, laste ja noorte ning eakate sotsiaalhoolekandeesutustele ning erinevad riiklikud toimetulekutoetused.

Antud toetuste ettemaks ja antud toetuste tagasinõuded

Ettemaksuna antud toetused ja antud toetuste tagasinõuded on kajastatud lisas 5 „Muud nõuded ja ettemaksed“ bilansikirjetel „Muud nõuded ja ettemaksed“. Seisuga 31.12.2022 oli ettemakstud toetusi 4 tuhat eurot (2021: 31 tuhat eurot) ning antud toetuste tagasinõudeid 57 tuhat eurot (2021: 69 tuhat eurot).

Toetuste andmise kohustised

Toetuste andmise kohustised on kajastatud lisas 13 „Muud kohustised ja saadud ettemaksed“ bilansikirjel „Muud kohustised ja saadud ettemaksed“. Seisuga 31.12.2022 oli toetuste andmise kohustisi 776 tuhat eurot (2021: 515 tuhat eurot).

Lisa 19. Muud tegevustulud

	Grupp		Linn	
	2022	2021	2022	2021
Kokku muud tegevustulud	4 954	10 019	3 384	9 061
Kasum kinnisvarainvesteeringute müügist (vt lisa 9)	93	192	93	19
Kasum materiaalse põhivara müügist (vt lisa 10)	987	5 974	922	5 888
Muud maksu- ja trahvitulud	1 548	2 076	1 415	1 792
sh väärteomenetluse alusel määratud trahvitulud	713	612	713	612
Kindlustushüvitised	956	379	248	165
Muud tegevustulud	1 370	1 398	706	1 197

Lisa 20. Tööjõukulud

	Grupp		Linn	
	2022	2021	2022	2021
Kokku tööjõukulud	-579 939	-527 310	-355 471	-320 304
Töötasukulud kokku	-432 725	-393 723	-265 239	-239 175
Põhikohaga töötajate töötasud	-423 561	-385 283	-258 032	-232 369
sh valitavate ja ametisse nimetatud isikute töötasud	-1 487	-1 268	-1 487	-1 268
avaliku teenistuse ametnike töötasud	-20 744	-18 126	-20 744	-18 126
nõukogude ja juhatuste liikmete töötasud	-2 471	-2 354	0	0
töötajate töötasud	-398 859	-363 535	-235 801	-212 975
Ajutiste lepinguliste ja muude isikute töötasud	-9 164	-8 440	-7 207	-6 806
Muud tööjõukulud kokku	-147 214	-133 587	-90 232	-81 129
Erisoodustuskulud	-1 413	-927	-655	-366
sh õppelaenude kustutamine	-20	-28	-1	-2
isikliku sõiduvahendi kasutamise hüvitis	0	0	0	0
muud erisoodustused	-1 393	-899	-654	-364
Sotsiaalkindlustusmaks	-142 045	-129 329	-87 314	-78 781
Töötuskindlustusmaks	-3 405	-3 097	-2 099	-1 889
Tulumaks erisoodustustelt	-351	-234	-164	-93

Linna ning linna tütarettevõtjate ja sihtasutuste töötajatest, sh töötajate arvust ning neile arvestatud tasudest, saab põhjalikuma ülevaate majandusaasta aruande punktist 1.1.3 „Töötajaskond“. Nimetatud aruande punktis on avalikustatud ka grupi tegev- ja kõrgema juhtkonna 2022. aasta töötasu ning keskmine töötajate arv.

Lisa 21. Muud tegevuskulud

	Grupp		Linn	
	2022	2021	2022	2021
Kokku muud tegevuskulud	-436 238	-389 175	-274 740	-254 342
Majandustegevuse kulud liikide lõikes	-369 350	-322 745	-228 207	-204 960
Administreerimiskulud	-8 387	-8 025	-5 944	-5 791
Uurimis- ja arendustööd	-1 224	-1 241	-1 115	-1 095
Lähetuskulud	-1 314	-456	-1 127	-203
Koolituskulud	-3 806	-2 360	-2 627	-1 616
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	-65 283	-46 663	-47 573	-34 817
Üürile ja rendile antud kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	-6 129	-3 987	-4 276	-2 861
Kasutusrendikulud	-32 850	-32 537	-30 495	-29 436
<i>sh hooned, ruumid ja rajatised</i>	<i>-25 401</i>	<i>-24 848</i>	<i>-24 433</i>	<i>-23 883</i>
<i>transpordivahendid</i>	<i>-1 464</i>	<i>-2 408</i>	<i>-877</i>	<i>-950</i>
<i>riist- ja tarkvara</i>	<i>-5 408</i>	<i>-4 622</i>	<i>-4 777</i>	<i>-4 090</i>
<i>inventar</i>	<i>-505</i>	<i>-598</i>	<i>-373</i>	<i>-477</i>
<i>töömasinad ja seadmed</i>	<i>-72</i>	<i>-61</i>	<i>-35</i>	<i>-36</i>
Rajatiste majandamiskulud	-51 368	-50 022	-51 401	-49 980
Sõidukite majandamiskulud	-36 967	-20 734	-1 324	-1 145
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-10 237	-11 020	-7 257	-8 233
Inventari majandamiskulud	-11 624	-14 110	-7 547	-10 174
Töömashinate ja seadmete majandamiskulud	-3 627	-3 142	-420	-314
Toiduained ja toitlustusteenused	-16 916	-15 407	-15 103	-13 516
Meditsiinikulud	-67 791	-66 655	-3 651	-3 759
Teavikute ja kunstiesemete kulud	-164	-200	-163	-151
Õppevahendite ja koolituse kulud	-11 030	-10 218	-11 031	-10 208
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	-11 080	-8 343	-10 335	-7 649
Sotsiaalteenused	-8 340	-7 170	-10 289	-9 004
Muud majandamiskulud	-21 213	-20 455	-16 529	-15 008
Muud kulud	-66 888	-66 430	-46 533	-49 382
Maksu-, lõivu- ja trahvikulud	-66 260	-65 680	-46 248	-48 794
<i>sh käibemaksukulu kaupade ja teenuste soetustelt</i>	<i>-43 345</i>	<i>-37 899</i>	<i>-31 400</i>	<i>-27 448</i>
<i>käibemaksukulu põhivara soetustelt</i>	<i>-19 079</i>	<i>-25 330</i>	<i>-14 792</i>	<i>-21 295</i>
<i>muud</i>	<i>-3 836</i>	<i>-2 451</i>	<i>-56</i>	<i>-51</i>
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	-251	-284	-230	-311
Muud tegevuskulud	-377	-466	-55	-277
<i>sh kahjutasud, viivised, muud</i>	<i>-200</i>	<i>-466</i>	<i>-55</i>	<i>-277</i>

Rendikulu kasutusrendilepingute mittekatkestavatest tuleviku rendimaksetest

	Grupp		Linn	
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Kokku tulevaste perioodide rendikulu katkestamatutest rendilepingutest	117 840	116 188	116 089	114 407
<i>sh järgmisel majandusaastal</i>	<i>23 352</i>	<i>21 890</i>	<i>22 729</i>	<i>21 233</i>
<i>1. kuni 2. aastal</i>	<i>8 890</i>	<i>8 440</i>	<i>8 287</i>	<i>7 834</i>
<i>2. kuni 3. aastal</i>	<i>8 460</i>	<i>7 800</i>	<i>7 935</i>	<i>7 282</i>
<i>3. kuni 4. aastal</i>	<i>7 671</i>	<i>8 253</i>	<i>7 671</i>	<i>8 253</i>
<i>4. kuni 5. aastal</i>	<i>7 136</i>	<i>7 000</i>	<i>7 136</i>	<i>7 000</i>
<i>peale 5. aastat</i>	<i>62 331</i>	<i>62 805</i>	<i>62 331</i>	<i>62 805</i>

Kasutusrendilepingud, millest tulenevad suuremad mittekatkestatavad tuleviku rendimaksed, on järgmised:

- Skanska AS-iga 2007. aastal sõlmitud lepingu kohaselt rajati Tallinna elamuehitusprogrammi „5000 eluaset Tallinnasse” raames Loopealse elamurajoon, kus valmis 10 elamut. Linna ja erapartneri vahel on sõlmitud 30 aastane rendileping, millest tulenevalt on arvestatud seisuga 31.12.2022 järgmiste perioodide mittekatkestatavateks rendimakseteks 40 614 tuhat eurot (31.12.2021: 38 055 tuhat eurot).
- Elamuehitusprogrammi raames sõlmiti lepingud ka OÜ-ga Raadiku Arendus. 2007. aastal sõlmitud lepingu kohaselt võttis linn 20 aastaks rendile aadressil Raadiku 8 asuva kinnistu 9 korterelamut. 2011. aastal valmisid viimased 3 elamut. Sõlmitud lepingu järgi on arvestatud seisuga 31.12.2022 järgmiste perioodide mittekatkestatavateks rendimakseteks 11 872 tuhat eurot (31.12.2021: 10 737 tuhat eurot).
- 2010. aastal tegi OÜ Kooliarendus tervikremondi neljas linna üldhariduskoolis (Tallinna Liivalaia Gümnaasium, Tallinna Õismäe Gümnaasium, Tallinna Humanitaargümnaasium ja Tallinna Järveotsa Gümnaasium), mis võeti linna poolt seejärel 30 aastaks üürile. Seisuga 31.12.2022 on arvestatud järgmiste perioodide mittekatkestatavateks rendimakseteks 43 799 tuhat eurot (31.12.2021: 44 066 tuhat eurot).
- 2011. aastal tegi K&L Arendus OÜ tervikremondi kahes linna üldhariduskoolis (Tallinna Kuristiku Gümnaasium ja Tallinna Läänemere Gümnaasium), mis võeti linna poolt 20 aastaks üürile ja kahes linna lasteaias (Tallinna Lasteaed Vikerraar ja Kolde Lasteaed), mis võeti linna poolt 15 aastaks üürile. Selle tulemusena on arvestatud seisuga 31.12.2022 järgmiste perioodide mittekatkestatavateks rendimakseteks 15 416 tuhat eurot (31.12.2021: 16 993 tuhat eurot).

Lisa 22. Intressikulud ja muud finantskulud

	Grupp		Linn	
	2022	2021	2022	2021
Kokku intressikulud ja muud finantskulud	-4 425	-4 724	-3 736	-4 055
Võlakirjadelt ja muudelt võlainstrumentidelt	-726	-698	-724	-698
Võetud laenudelt	-802	-128	-772	-105
Kapitalirendilt	-139	-145	0	0
Teenuste kontsessioonikokkulepete alusel (vt lisa 24)	-2 230	-3 248	-2 230	-3 248
Diskonteeritud pikaajalistelt kohustistelt (vt lisa 14)	-518	-500	-3	0
Muud intressi- ja finantskulud	-10	-5	-7	-4

Lisa 23. Bilansivälised kohustised

Bilansiväliselt peetakse arvestust ehitus- ja rekonstrueerimistööde, samuti muude põhivara soetamiseks sõlmitud lepingute kohta, mida ei ole bilansis kohustisena arvele võetud. Seisuga 31.12.2022 on nimetatud lepingute raames tegemata ehitustöid ja saamata põhivara summas 149 209 tuhat eurot (31.12.2021: 72 308 tuhat eurot).

Suuremad sõlmitud ehitus- ja rekonstrueerimistööde ning muud põhivara soetamise lepingud on järgmised:

Tööde teostaja	Lepingu objekt, selgitus	Tööde lõpp- tähtaeg	Lepingu summa	Ehitustööde ja tarnete saldod 31.12.2022	
				sh teos- tatud	sh teos- tamata
Tallinna linn (Kultuuri- ja Spordiamet)					
EhitusEco OÜ	Tallinna Linnateatri IX kvartali rekonstrueerimine	2023	20 581	12 292	8 289
OÜ Nordlin Ehitus	Tallinna Spordihalli, Herne 30, ehitus	2023	11 090	3 130	7 960
osaühing ELTAM	Kadrioru Staadioni rajatiste ja hoone ehitamine	2023	2 814	175	2 639
Tallinna linn (Linnavaaramet)					
RAMM Ehituse Osahing	Lasteaia Maasikas ehitamine	2023	8 207	83	8 124
OÜ Nordlin Ehitus	Tallinna Vindi Lasteaia ehitus	2023	7 632	6 870	762
RAMM Ehituse Osahing	Mustamäe Huvikooli uue hoone ehitamine	2023	6 756	5 266	1 490
OÜ Fund Ehitus	Tallinna Rõõmupesa Lasteaia ehitus	2023	6 670	6 015	655
KUU OÜ	Tallinna Huvikeskus "Kullo" uue hoone projekteerimine	2024	1 260	0	1 260
EVIKO Inseneribüroo OÜ	Käo Tugikeskuse hoone ehitamine	2023	936	51	885
molumbia osaühing	Tallinna Reaalkooli juurdeehituse projekteerimine	2024	909	0	909
osaühing AB Ansambel	Jakob Westholmi Gümnaasiumi juurdeehituse projekteerimine	2024	769	136	633
Tallinna linn (Tallinna Kesklinna- ja Kommunaalamet)					
Aktsiaselts Merko Ehitus Eesti	Vanasadama ja Rail Balticu Ülemiste reisiterminali ühendava trammiliini projekteerimine ja rajamine	2025	43 795	877	42 918
aktsiaselts KE INFRA	Jõe ja Pronksi tänava rekonstrueerimine	2023	17 156	1 009	16 147
Tallinna Teede Aktsiaselts	Vana-Kalamaja tänava rekonstrueerimine	2023	9 444	1 660	7 784
Tallinna Teede Aktsiaselts	Rannamõisa tee rekonstrueerimise II etapp	2023	7 352	5 694	1 658
AS EG Ehitus	Tallinna Loomaaia Tiigioru ehitustööd	2023	5 396	1 502	3 894
Nordpont OÜ	Botaanikaia vetesüsteemi rekonstrueerimise III etapp, rosaariumi ehitusprojekti koostamine ja rekonstrueerimine	2023	1 164	158	1 006
ATEMO OÜ	Lasnamäe rattatee ühenduse rajamine kesklinnaga II etapp	2023	2 060	17	2 043
InfraRoad OÜ	Lasnamäe linnaosa kvartalisestest teede taastusremont	2023	1 100	403	697
OÜ RTS Infra Eesti	Ümera tn 21a ja 21b peremänguväljaku rajamine	2023	959	46	913
Sihtasutus Tallinna Haigla Arendus					
ATIproject SRL	Tallinna Haigla projekteerimine	2025	24 734	3 727	21 007
Elering AS	Liitumisleping	2025	6 244	0	6 244
Aktsiaselts Ida-Tallinna Keskhaigla					
Ehitus5ECO OÜ	Magdaleena üksuse D-korpuse renoveerimine	2023	6 620	6 085	535
Holmerk OÜ	Ravi tänava A korpuse lift	2023	212	0	212
Holmerk OÜ	Magdaleena üksuse B-korpuse koridoride renoveerimine	2023	52	0	52
Sihtasutus Tallinna Lastehaigla					
Ideab Project OÜ	Parkimismaja projekteerimine	2023	256	68	188
OSAÜHING HANSA MEDICAL	Kuvöösi ost	2023	45	0	45

Lisa 24. Teenuste kontsessioonikokkulepped

Linn on sõlminud teenuste kontsessioonikokkuleppeid kooli- ja lasteaia hoonete renoveerimise eesmärgil nii kasutusrendi kui ka kapitalirendi tingimustel.

Teenuste kontsessioonikokkulepped kasutusrendi tingimustel

Aastatel 2010–2011 sõlmis linn koolihoonete ja lasteaedade renoveerimiseks OÜ Kooliarendus ja K&L Arendus OÜ-ga 8 teenuste kontsessioonilepingut, mida kajastatakse linna aruandes kui kasutusrenti.

OÜ-ga Kooliarendus sõlmis linn lepingud 4 koolihoone renoveerimiseks: Tallinna Humanitaargümnaasium, Järveotsa Gümnaasium, Öismäe Gümnaasium ja Südalinna Kool. Lepingud kehtivad aastani 2039.

K&L Arendus OÜ-ga on linnal sõlmitud lepingud 2 koolihoone ja 2 lasteaia renoveerimiseks, milleks on: Kuristiku Gümnaasium, Läänemere Gümnaasium ning Lasteaed Vikerkäär ja Kolde Lasteaed. Lepingud kehtivad koolidel kuni 2031. aastani ja lasteaedadel kuni 2026. aastani.

Rendikulu mittekatkestavatest rendilepingutest on esitatud lisas 21 "Muud tegevuskulud" ja teenuste kontsessioonilepingutest tulenevad kohustised lisas 15 „Võlakohustised“. Hoonete haldamisega seotud tekkepõhised kulud olid 4 690 tuhat eurot (2021: 4 915 tuhat eurot) ja makstud kasutusrendimaksud olid 4 362 tuhat eurot (2021: 4 746 tuhat eurot).

Teenuste kontsessioonikokkulepped kapitalirendi tingimustel

Aastatel 2005–2008 sõlmis linn koolihoonete renoveerimiseks erapartneritega 16 teenuste kontsessioonilepingut. Kuus lepingut Riigi Kinnisvara Aktsiaseltsiga on lõpetatud. Hetkel kehtivad veel 10 koolihoone renoveerimislepingut Vivatex Holding OÜ-ga ja Osaühinguga BCA Center.

Lepinguperioodi alguses seadis linn erapartnerite kasuks kinnistute hoonestusõigused. Erapartneri kohustuseks oli renoveerida koolihooned linna seatud nõuete järgi ning anda need seejärel linnale üürile. Erapartneril tuleb lepinguperioodi jooksul tagada hoonete vastavus esitatud nõuetele ja pakkuda kokku lepitud mahus haldus-, hooldus-, remondi- ja teisi sarnaseid teenuseid.

Vivatex Holding OÜ ja Osaühing BCA Center lepingute kohaselt ei ole haldus-, hooldus-, remondi- jmt perioodikulude õiglast väärtust üürimaksetes eristatud, mistõttu koostas linn maksete jaotuse analüüsi, milles on lähtutud teadaolevatest turuhindadest ja nende alusel hinnangust ehitus- ja rekonstrueerimistööde ning opereerimis- ja lisateenuste hindade võimaliku jaotuse kohta. Seega on Vivatex Holding OÜ ja Osaühing BCA Center lepingute raames tehtud rekonstrueerimistööd linna bilansis varana arvele võetud õiglases väärtuses. Arvestustes on kasutatud alternatiivseid intressimäärasid.

Kontsessioonikokkulepete alusel arvestatud tekkepõhised kulud ja makstud rahavood

	Saldo 31.12.2022	Saldo 31.12.2021
Kokku arvestatud tekkepõhised kulud ja makstud rahavood	8 435	9 051
Hoonete haldamisega seotud kulu	4 803	4 698
Intress (vt lisa 22)	2 230	3 248
Hoonete amortisatsioon	1 402	1 105
Makstud rahavood	8 344	8 777

Kontsessioonikokkulepete alusel rekonstrueeritud põhivara ja lepingutingimused (lepingute periood 2006-2036)

Tööde teostaja ja rekonstrueeritav objekt	Intressimäär	Investeeringu üldmaksumus	Rendikohustised			Tuleviku tagasimaksed			
			Saldo 31.12.21	Tasutud 2022	Korrigeerimine* 2022	Saldo 31.12.22	1 aasta jooksul	2-5 aasta jooksul	Üle 5 aasta
Kokku kontsessioonilepingute kohustised		44 219	37 275	-1 312	8 272	44 235	1 373	6 197	36 665
Vivatex Holding OÜ		23 390	19 670	-887	8 272	27 055	910	3 885	22 260
Pelgulinna Gümnaasium	2,60%	6 335	5 244	-249	1 994	6 989	256	1 092	5 641
Tallinna 32. Keskkool	2,60%	5 173	4 351	-182	1 716	5 885	188	801	4 896
Tallinna Kristiine Gümnaasium	2,60%	4 343	3 654	-164	1 371	4 861	167	716	3 978
Tallinna Laagna Gümnaasium	2,60%	5 279	4 496	-209	2 121	6 408	215	918	5 275
Kalamaja Põhikool	2,60%	2 260	1 925	-83	1 070	2 912	84	358	2 470
Osaühing BCA Center		20 829	17 605	-425	0	17 180	463	2 312	14 405
Karjamaa Gümnaasium	8,50%	3 900	3 281	-81	0	3 200	87	434	2 679
Haabersti Vene Gümnaasium	8,50%	5 008	4 213	-103	0	4 110	113	557	3 440
Tallinna Sikupilli Keskkool	8,50%	3 891	3 273	-80	0	3 193	87	433	2 673
Tallinna Nõmme Gümnaasium	9,00%	2 325	1 980	-47	0	1 933	51	257	1 625
Tallinna Ühisgümnaasium	9,00%	5 705	4 858	-114	0	4 744	125	631	3 988

* 2022. aasta kevadel leppisid linn ja Vivatex Holding OÜ kokku koolihoonete kontsessioonilepingu muudatustes. Muudatuste tulemusel fikseeriti hoonestusõiguse tähtaja saabumisel kinnistute oluliseks osaks muutuvate ehitiste eest erapartnerile makstava hüvitise piirmäär (lõpumakse ülemmäär) ning vähendati linna makstavat üüri 11% võrra alates 1. jaanuarist 2022. Lepingute muutmise tulemusel hinnati ümber lepingute põhivara komponent ja samas summas 8 272 tuhat eurot korrigeeriti ka pikaajalist kohustist. Samuti hinnati ümber kohustiste intressimäär 2,6%-ks (seni kasutatud intressimäärad olid vahemikus 8-9%).

Läbirääkimised teise lepingupartneriga, Osaühing BCA Center, kontsessioonilepingute muutmiseks või ennetähtaegseks lõpetamiseks jätkuvad 2023. aastal. Juhul kui kontsessioonilepinguid muudetakse, hinnatakse finantsarvestuses ümber nii põhivara komponendid, pikaajalised kohustised kui ka intressimäärad.

Lisa 25. Tingimuslikud kohustised

Tingimuslik tulumaksu kohustis

Konsolideerimisgruppi kuuluvatel äriühingutel on seisuga 31.12.2022 jaotamata kasumit kokku summas 34 593 tuhat eurot (31.12.2021: 36 114 tuhat eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis kaasneb kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel on 6 918 tuhat eurot (31.12.2021: 7 223 tuhat eurot). Tingimuslik tulumaksu kohustis on arvestatud alljärgnevate äriühingute jaotamata kasumist:

- Aktsiaselts Tallinna Tööstuspargid 790 tuhat eurot;
- Aktsiaselts Tallinna Soojus 4 293 tuhat eurot;
- Osäühing Tallinna Perearstikeskus 111 tuhat eurot;
- Aktsiaselts Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus 1 724 tuhat eurot.

Informatsioon laenu tagatiste, garantiide ja panditud varade kohta

Linna pangalaenu tagatiseks on linna iga-aastased laekumised.

Sihtasutus Tallinna Lastehaigla on seadnud kinnistule Ravi tn 27 hüpoteegi summas 111 tuhat eurot. Panditud maa soetusmaksumus on 95 tuhat eurot.

Linn on sõlminud Luminor Bank AS-iga garantii andmise lepingu summas 21 tuhat eurot. Pangagarantii on esitatud Keskkonnaametile Tallinna Jäätme keskuse ohtlike jäätmete taaskasutamise ja kõrvaldamise keskkonnaloa taotlemiseks vastavalt jäätmeseaduse § 98⁵ lg 1 p 2.

Rendi- ja operaatorlepingust tulenev investeeringute jääkväärtuse hüvitamise kohustus

Aktsiaselts Tallinna Soojus ja AS Utilitas Tallinn sõlmisid 2001. aastal ettevõtte rendi- ja operaatorlepingu, mille kohaselt on rentnik kohustatud lepingu perioodil tegema investeeringuid määral, mis on vajalik tagamaks soojatariijate järjepidev varustamine soojusega lepingus kokku lepitud teenuste tasemeid järgides. Selleks võib AS Utilitas Tallinn omandada varasid kooskõlas investeeringute plaaniga ja Aktsiaseltsilt Tallinna Soojus saadud eelneval nõusolekul (edaspidi nimetatakse taolisi varasid projektivaradeks). Lisaks projektivara soetustele teostatakse ka asendusi ja parendusi rendile antud varadel (rendivaradel). Lepingu lõpetamisel kuuluvad nii soetatud projektivara kui ka rendivaradel tehtud asendused ja parendused nende jääkväärtuses rendileandja poolt rentnikule hüvitamisele. Varade jääkväärtuse hüvitamise kohustusest tulenevalt on Aktsiaseltsil Tallinna Soojus 31.12.2022 seisuga tingimuslik kohustis summas 198 731 tuhat eurot (2021: 181 061 tuhat eurot).

Lisa 26. Tehingud seotud osapooltega

Grupil on toimiv sisekontrollisüsteem (vt aruande punkti 1.4.1 „Ülevaade sisekontrollisüsteemist ja tegevustest siseauditi korraldamisel“). Linna sisekontrolli teenistus annab hinnangu nii linna asutuste kui ka linna valitseva mõju all olevate äriühingute ja sihtasutuste ning linna asutatud mittetulundusühingute sisekontrolli tõhususele, aruandluse usaldusväärsusele ja tegevuse tulemuslikkusele, et saada piisav kindlustunne linna vahendite seadusliku ja tulemusliku kasutamise kohta. Peamiseks eesmärgiks on korruptsiooni ennetamine, kuid olulist tähelepanu pööratakse ka tegevuste kontrollile. Olulisemateks meetmeteks on huvide konflikti vältimine, tegevuste läbipaistvuse tagamine ja teadlikkuse kasvatamine. Linna ametiasutuste ja hallatavate asutuste juhte on koolitatud korruptsiooni ja seotud isikute teemal ning neile on selgitatud, et korruptsiooni ükski vorm ei ole aktsepteeritav ning on vastuolus ametniku eetiliste tõekspidamistega. Korruptsiooni ennetamiseks on välja töötatud info- ja juhendmaterjale.

Vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse juhendi (edaspidi üldeeskiri) § 49¹ lõikele 1 avaldatakse avaliku sektori üksuste aastaaruandes informatsioon üksnes selliste seotud isikutega tehtud tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või raamatupidamiskohustuslase sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele. Grupi aruandes ei kuulu avalikustamisele nt riigihanke tulemusel või üldiste hinnakirjade alusel seotud isikutega tehtud tehingud, samuti seotud isikutele antud toetused, kui nende andmine otsustati avaliku taotlusvooru kaudu või kui tegemist on linna universaaltoetusega jne.

Juhul kui avaliku sektori üksus on teinud aastaaruandes avalikustamisele kuuluvaid tehinguid seotud isikutega, tuleb need üldeeskirja § 49¹ lõike 3 kohaselt kajastada juba aasta jooksul, Rahandusministeeriumile esitatavas saldoandmikus, märkides vastavad tehingud spetsiaalse tehingupartneri koodiga. Grupi saldoandmikes ei ole aruandeaastal mitte ükski aruandekohustuslane nimetatud tehingupartneri koodiga saldosid kajastanud.

Linna asutuste juhid esitasid aruandeaasta kohta deklaratsiooni „Asutuse juhi deklaratsiooni seotud isikute vahel toimunud tehingute kohta“, milles juht kinnitab, et kõik tehingud seotud isikutega on toimunud vastavalt õigusaktidele, turutingimustele ja/või linna üldiste nõuete kohaselt. Aruandeaastal esitatud deklaratsioonide õigsust kinnitab omakorda asjaolu, et linna sisekontrolli teenistus ei ole tuvastanud oma töö käigus seotud isikutega tehtud 2022. aasta tehinguid, mis tuleks avalikustada käesolevas aruandes.

Eeltoodut arvesse võttes, konsolideerimisgruppi kuuluvate linnaasutuse, sihtasutuste ja äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmetel ning nende lähedastel pereliikmetel puudusid 2022. aastal olulised tehingud, mida raamatupidamise aastaaruande käesolevas lisas avalikustada. Nõukogude ja juhatuste liikmete töötasude kohta vt lisa 20 „Tööjõukulud“ ja aruande punktis 1.1.3 „Töötajaskond“.

Lisa 27. Konsolideerimata finantsaruanded

Konsolideerimata bilanss

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa
Varad			
<i>Käibevara</i>			
Raha ja pangakontod	77 243	69 475	2
Finantsinvesteeringud	7 001	0	3
Maksu- ja trahvinõuded	53 641	49 497	
Muud nõuded (sh liisingnõuded) ja ettemaksed	41 809	33 273	5
Varud	40	101	
<i>Käibevara kokku</i>	<i>179 734</i>	<i>152 346</i>	
<i>Põhivara</i>			
Osalusel valitseva mõju all olevates üksustes ning sidusüksustes	143 905	143 610	7, 8
Finantsinvesteeringud	0	4 500	
Muud nõuded (sh liisingnõuded) ja ettemaksed	51 729	59 228	5
Kinnisvarainvesteeringud	35 341	36 790	9
Materiaalne põhivara	1 324 380	1 259 950	
Immateriaalne põhivara	1 040	1 541	
<i>Põhivara kokku</i>	<i>1 556 395</i>	<i>1 505 619</i>	
Varad kokku	1 736 129	1 657 965	
Kohustised			
<i>Lühiajalised kohustised</i>			
Võlad hankijatele	47 416	33 233	
Võlad töövõtjatele	47 817	42 480	
Maksu- ja trahvikohustised ning saadud ettemaksed	15 797	13 560	12
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	11 672	17 795	
Eraldised	17	17	
Võlakohustised	21 582	17 115	
<i>Lühiajalised kohustised kokku</i>	<i>144 301</i>	<i>124 200</i>	
<i>Pikaajalised kohustised</i>			
Eraldised	0	87	
Võlakohustised	239 189	222 906	
<i>Pikaajalised kohustised kokku</i>	<i>239 189</i>	<i>222 993</i>	
Kohustised kokku	383 490	347 193	
Netovara			
Akumuleeritud ülejääk	1 315 826	1 217 734	
Aruandeperioodi tuleml	36 813	93 038	
Netovara kokku	1 352 639	1 310 772	
Kohustised ja netovara kokku	1 736 129	1 657 965	

Konsolideerimata tulemiaruanne

	2022	2021	Lisa
Tegevustulud			
Maksud	643 935	571 476	
Müüdud tooted ja teenused	96 313	79 560	17
Saadud toetused	202 343	181 990	
Muud tegevustulud	3 384	9 061	19
Tegevustulud kokku	945 975	842 087	
Tegevuskulud			
Antud toetused	-236 733	-135 779	
Tööjõukulud	-355 471	-320 304	20
Muud tegevuskulud	-274 740	-254 342	21
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-52 017	-45 381	
Tegevuskulud kokku	-918 961	-755 806	
Aruandeperioodi tegevustulem	27 014	86 281	
Finantstulud ja -kulud			
Intressikulud	-3 729	-4 051	22
Tulem osalustelt	10 253	10 169	
Tulu hoiustelt ja väärtpaperitelt	2 688	369	
Muud finantstulud ja -kulud	587	270	22
Finantstulud ja -kulud kokku	9 799	6 757	
Aruandeperioodi tulem	36 813	93 038	

Konsolideerimata rahavoogude aruanne (kaudsel meetodil)

	2022	2021
Rahavood põhitegevusest		
Aruandeperioodi tegevustulem	27 014	86 281
Korrigeerimised		
Põhivara amortisatsioon, allahindlus ja mahakandmine	52 017	45 381
Põhivara soetusega kaasnev käibemaksukulu	14 792	21 295
Kasum/kahjum põhivara müügist	-1 015	-5 907
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-24 153	-37 368
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	46 326	4 136
Käibevara netomuutus	-10 181	-7 927
Kohustiste netomuutus	18 688	6 128
Rahavood põhitegevusest kokku	123 488	112 019
Rahavood investeeringisest		
Tasutud põhivara eest (v.a finantsinvesteeringud ja osalused)	-111 809	-146 463
Laekunud põhivara müügist (v.a finantsinvesteeringud ja osalused)	1 766	6 361
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	21 081	27 779
Tasutud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-53 881	-3 245
Antud laenud	0	-30 000
Tasutud osaluste soetamisel	0	-58 521
Laekunud antud laenude tagasimakseid	7 346	5 312
Laekunud osaluste müügist ja aktsiakapitali vähendamisest	0	244
Laekunud dividendid	9 957	9 958
Laekunud intressid ja muud finantstulud	700	282
Rahavood investeeringisest kokku	-124 840	-188 293
Rahavood finantseerimistegevusest		
Tasutud võlakirjade lunastamisel	-8 940	-11 694
Laekunud laenud	30 000	0
Laenude tagasimaksed	-7 270	-7 889
Tagasi makstud kontsessioonilepingute alusel	-1 312	-831
Makstud intressid ja muud finantskulud	-3 358	-4 057
Rahavood finantseerimisest kokku	9 120	-24 471
Puhas rahavoog	7 768	-100 745
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	69 475	170 220
Raha ja selle ekvivalentide muutus	7 768	-100 745
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	77 243	69 475

Konsolideerimata netovara muutuste aruanne

	Saldo 31.12.2020	Muutused 2021	Saldo 31.12.2021
Akumuleeritud tulem	1 215 900	94 872	1 310 772
Põhivara ümberhindlus (munitsipaliseerimine)		1 834	
Aruandeperioodi tulem		93 038	
Kokku	1 215 900	94 872	1 310 772

	Saldo 31.12.2021	Muutused 2022	Saldo 31.12.2022
Akumuleeritud tulem	1 310 772	41 867	1 352 639
Põhivara ümberhindlus (munitsipaliseerimine)		5 054	
Aruandeperioodi tulem		36 813	
Kokku	1 310 772	41 867	1 352 639

Lisa 28. Selgitused eelarve täitmise aruande kohta

Eelarve täitmise aruanne on raamatupidamise seaduse § 41 alusel üks raamatupidamise aastaaruande täiendavaid aruandeid. Eelarve täitmise aruanne on koostatud ja struktureeritud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses sätestatud nõuetest lähtuvalt järgmiselt. Eelarve koosneb viiest osast: põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeerimistegevus, finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus. Aruandes on eelnimetatud jaotuse alusel esitatud andmed esialgse eelarve, lõpliku eelarve ja eelarve täitmise kohta. Esialgne eelarve on linnavolikogu 21. detsembri 2021 määrusega nr 34 kinnitatud Tallinna linna 2022. aasta eelarve. Lõplik eelarve on eelarveaasta jooksul linnavolikogu ja linnavalitsuse õigusaktidega tehtud muudatustega korrigeeritud eelarve⁵.

2022. aasta esialgse ja lõpliku eelarve olulised vahed

Lisaeelarve

Eelarveaastal võttis Tallinna linnavolikogu vastu kolm lisaeelarvet, millega täpsustati nii esialgse eelarve põhitegevuse tulusid ja kulusid kui ka investeerimistegevuse tulusid ja kulusid.

Põhitegevuse tulud suurenesid 56 037 tuhande euro võrra, sellest linna eelarve suurim tuluallikas üksikisiku tulumaks suurenes täpsustatud prognooside alusel 29 843 tuhande euro võrra tingituna eeldatust parematest tööturu ja -hõive näitajatest. Tulu linna asutuste kaupade ja teenuste müügist suurenes 9 830 tuhande euro võrra, mis tulenes põhiliselt riigile osutatavate teenuste mahu suurenemisest ja hinnatõusust nii sotsiaal- kui ka tervishoiuasutustes ning elu- ja äriruumide üürikele vahendatavate kommunaalteenuste hindade tõusust. Saadavad toetused tegevuskuludeks suurenesid 13 658 tuhande euro võrra. Suuremad saadud toetused olid riigieelarve vahenditest: toetus energiahinna tõusu leevenduseks vähekindlustatud peredele, toetus üldhariduskoolidele, et tagada COVID-19 kriisi tõttu tekkinud õpilätkade tasandamiseks vajalik lisaõpe, ja Ukrainast saabunud sõjapõgenikest laste Eestis jätkuva haridustee toetamiseks.

Põhitegevuse kuludes suurenesid peamiselt teede ja tänavate, hariduse, sotsiaalhoolekande ning tervishoiu valdkonna kulud. Energiahinna kiirest kasvust tulenevalt moodustati lisaeelarvetega 27 000 tuhande euro suurune kulude reserv energiakulude kompenseerimiseks linna asutustele ja nähti ette täiendav toetus ühistranspordi liiniveo kulude katteks ASile Tallinna Linnatransport, et kompenseerida kütusehinna tõusust tulenevaid kulusid.

Investeerimistegevuse eelarve maht vähenes lisaeelarvetega 43 582 tuhande euro võrra. Põhivara soetuse summa tervikuna vähenes tulenevalt erinevate objektide 2022. aastal tehtavate tööde mahust ja selleks vajalike kulutuste täpsustamisest, arvestades nii riigihangete tulemusi kui ka projektide tegelikku valmimisaega, millest osa nihkus 2023. aastasse.

Linnavalitsuse korraldused

Lisaks lisaeelarvetele täpsustati 2022. aasta eelarvet ka linnavalitsuse õigusaktidega. Tallinna Linnavalitsuse 23. jaanuari 2002 määrusega nr 11 kinnitatud „Ülekantavate kulude järgmisel eelarveaastasse kandmise korra“ punktide 8 ja 9 kohaselt võib järgmisel eelarveaastasse üle kanda investeringuid ja neid kulusid, mis on eelarves ülekantavaks määratud. Järgmisel eelarveaastasse ülekantavaid investeringuid ja tegevuskulusid võib kasutada üksnes samal otstarbel ning ainult selle eelarveaasta jooksul. 2021. aastast kanti linnavalitsuse korraldusega 2022. eelarveaastasse üle põhitegevuse kulusid summas 11 990 tuhat eurot ja investeerimistegevuse kulutusi summas 37 907 tuhat eurot, mis oli mõeldud alustatud tegevuste jätkamiseks ja lõpuleviimiseks vastavalt projektide elluviimiseks sõlmitud lepingutele ja projektide tegevuskavadele. Ülekantavatest põhitegevuse kuludest moodustasid üle 90% linna tugiteenuste, hariduse, sotsiaal- ja tervishoiu ning transpordi valdkonna kulud ja investeerimistegevusest suurimad olid hariduse, kultuuri ning teede ja tänavate valdkonna kulutused.

Tallinna Linnavolikogu 21. detsembri 2021 määruse nr 34 „Tallinna linna 2022. aasta eelarve“ § 2 punkti 1 alusel on linnavalitsusel lubatud kinnitada Tallinna linnale antud riigieelarve toetuste, lepingute alusel linnale eraldatud vahendite ja saadud annetuste jaotus ametiasutuste, eelarvepositsioonide ning vajadusel majandusliku sisu lõikes pärast vastavate riigi õigusaktide vastuvõtmist, lepingute sõlmimist või annetuse saamist. Esialgu oli linnavolikogu kinnitatud Tallinna 2022. aasta eelarves saadavaid toetusi põhitegevuse kulude katteks kavandatud 146 291 tuhat eurot ja investeerimistegevuseks 27 542 tuhat eurot. Eelarveaasta jooksul korrigeeriti saadavaid toetusi nii lisaeelarvete kui ka linnavalitsuse korraldustega ning täpsustati saadavate toetuste majanduslikku sisu. Selle tulemusena suurenesid saadavad toetused tegevuskuludeks 27 615 tuhande euro võrra ja vähenesid saadavad toetused investeerimistegevuseks 962 tuhande euro võrra. Kavandatud saadavatest toetustest moodustasid üle poole riigieelarvest saadavad toetused hariduskuludeks (õpetajate, direktorite ja õppealajuhatajate tööjõukuludeks, õppevahendite, koolituse ja koolilõuna toetuseks, huvihariduse ja huvitegevuse toetuseks, koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetuseks ja tõhustatud tuge vajavate õpilaste toetamiseks) ja toimetulekutoetuse maksmiseks.

⁵ Tallinna Linnavolikogu 24. märtsi 2022 määrus nr 4 „Tallinna linna 2022. aasta lisaeelarve“, 16. juuni 2022 määrus nr 7 „Tallinna linna 2022. aasta teine lisaeelarve“ ning 17. novembri 2022 määrus nr 17 „Tallinna linna 2022. aasta kolmas lisaeelarve“; Tallinn Linnavalitsuse 11. mai 2022 korraldus nr 443 „Tallinna linnale 2022. aastal antud toetuste I jaotus“ ning 8. veebruari 2023 korraldus nr 125 „Tallinna linnale 2021. aastal antud toetuste II jaotus ning eelarve täpsustamine vastavalt linnavalitsusele antud volitusele“; Tallinna Linnavalitsuse 06. aprilli 2022 korraldus nr 316 „Tallinna linna 2021. aasta eelarves ülekantavaks määratud kulutuste ülekandmine 2022. eelarveaastasse“ ja Tallinna Linnavalitsuse 27. aprilli 2022 korraldus nr 377 „Tallinna linna 2022. aasta eelarves tööjõukulude reservis ette nähtud vahendite jaotus“.

Lõpliku eelarve ja eelarve täitmise vahed

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse kohaselt peab omavalitsusüksuse eelarve põhitegevuse tulemi lubatav väärtus aruandeaasta lõpu seisuga olema null või positiivne. Nimetatud tingimus täideti nii kinnitatud eelarves, lõplikus eelarves kui ka eelarve täitmises. Linna eelarve põhitegevuse tulemiks kujunes 114 562 tuhat eurot, mis on 67 140 tuhat eurot enam kui lõplikus eelarves kavandatud. Põhitegevuse tulemit mõjutas nii 22 787 tuhande euro võrra põhitegevuse tulude eelarve planeeritust suurem täitmine kui ka 44 353 tuhande euro võrra põhitegevuse kulude eelarve kavandatust väiksem täitmine.

Põhitegevuse tulud

Alljärgnevalt on esitatud lõpliku eelarve ja eelarve täitmise võrdlus.

Eelarve põhitegevuse tulude täitmiseks kujunes 925 305 tuhat eurot, mis on 2,5% enam kui eelarves kavandatud.

Põhitegevuse tuludest 69,6% moodustasid maksutulud.

Üksikisiku tulumaksu saadi 602 636 tuhat eurot, mis on 2,9% enam kui lõplikus eelarves planeeritud. Tulumaksu prognoositust parema laekumise põhjus oli oodatust väiksem majanduslangus ning prognoositust kiirem palgakasv. Tallinna elanike kiiret palgakasvu vedasid IT- ja tehnoloogiasektori ning panganduse ja kindlustuse valdkond.

Maamaksutulu saadi 2022. aastal 25 735 tuhat eurot, mis on 1,3% enam eelarves kavandatud. Kohalikest maksudest saadi 2022. aastal kavandatud enam nii reklaamimaksu (15,1%), teede ja tänavate sulgemise maksu (8,5%) kui ka parkimistasu (7,6%), seda eelkõige tulenevalt konservatiivsematest prognoosidest.

Asutuste kaupade ja teenuste müügist saadi tulu kokku 100 807 tuhat eurot, mis on 634 tuhande euro võrra ehk 0,5% vähem kui eelarves kavandatud. Suurim alataitmine oli vahendatavate eluruumide kommunaalteenuste müügist saadava tulu osas.

Tegevuskuludeks saadi toetusi kokku 178 190 tuhat eurot, mis on 2,5% enam eelarves kavandatud. 2022. aasta eelarvesse kavandatud kulud kantakse seoses tegevuskavade täpsustumisega osaliselt üle 2023. eelarveaastasse, mistõttu kajastatakse ka projektide elluviimiseks eraldatavad toetused tulude-kulude vastavuse printsiibi alusel 2023. aasta täitmises.

Muude tegevustulude täitmine oli 2 367 tuhat eurot, mis on 19,7% enam kui eelarves kavandatud. Planeeritust enam saadi nii loodusvarade kasutusõiguse tasu, leppetrahve, kindlustushüvitisi kui ka muid erakorralisi tulusid.

Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulude täitmiseks kujunes kokku 810 743 tuhat eurot ehk 94,8% eelarves kavandatud, millest ca 9 828 tuhande euro ulatuses kavandatakse kulusid üle kanda 2023. eelarveaastasse ja 2 598 tuhande euro ulatuses on tegu linna reservide ja reservfondide suunamata jääkidega. Ülejäänud kulude alataitmise puhul oli tegu 2023. aastasse ülekantavate kuludega ja linna asutuste prognoositust väiksemate kuludega.

Linna eelarves tegevuskulude koosseisus planeeritud kulutuste reservide kasutamise täitmine kajastatakse tehingu majanduslikust sisust lähtudes muudes tegevuskuludes või põhivara soetustes.

Investeeringustegevus

Põhivara soetusteks tehti 2022. aastal kulutusi summas 112 505 tuhat eurot, mis on 84 075 tuhande euro võrra eelarves kavandatud vähem. Mitmete 2022. aastal alustatud tegevuste jätkamiseks ja lõpuleviimiseks kavandatakse vastavad kulutused üle viia 2023. eelarveaastasse. Tööde viibimise ja kulutuste ülekandmise põhjuseid on mitmesuguseid, näiteks detailplaneeringute ja kooskõlastuste planeeritust pikemaajaline menetlemine, lisanõuete ja -tingimuste esitamine projekteerimistöodele, täiendavate uuringute vajadus või ettenägematute tööde lisandumine. Teede ja tänavate rekonstrueerimistöode valmimise tähtjad pikenesid eeskätt projekteerimise ajamahukuse tõttu.

Põhivara soetamiseks saadi 2022. aastal sihtfinantseerimist 22 086 tuhat eurot ehk 4 494 tuhande euro võrra eelarves kavandatud vähem. Alataitmine on eeskätt seotud Euroopa Liidu taasterahastusest Tallinna Haigla ehituseks planeeritud toetusega 10 671 tuhat eurot, mille kohta jäi lepingu riigiga sõlmimata ja toetus saamata. Saadud toetuste ületäitmine tekkis aga investeerimistoetuse puhul, mille riik andis 2021. aasta COVID-19 eriolukorras kohaliku omavalitsuse üksustele investeringuteks ning lammutus- ja remonttöödega seotud tegevusteks. Tallinna linnale eraldati seda toetust 2021. aastal 8 712 tuhat eurot, mille arvelt planeeritud kulutused kanti üle 2022. eelarveaastasse. 2021. aastal eraldatud toetus kajastati tulude-kulude vastavuse printsiibi kohaselt 2022. aasta tulude täitmises.

Linnaeelarvest põhivara soetusteks antavaks sihtfinantseerimiseks oli 2022. aastal planeeritud 64 533 tuhat eurot, kuid täitmiseks kujunes 46 320 tuhat eurot ehk 71,8%. Alataitmine on peamiselt põhjustatud asjaolust, et Tallinna Haigla projekteerimiseks ja ehituseks planeeritud toetust Euroopa Liidu taasterahastusest Sihtasutusele Tallinna Haigla Arendus ei eraldatud. Seoses Vanasadama trammiliini ehituse algusega käivitus 2022. aastal hange 23 trammide soetamiseks. Aktsiaseltsile Tallinna Linnatranspordil olid 2022. aastal linna eelarves ette nähtud vahendid uute trammide soetamise esimese sissemakse tegemiseks. Ettemaks tehti trammide müügilepingu alusel trammide valmistajale Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz SA-le 2022. aastal, kuid tulude-kulude vastavuse printsiibi kohaselt saab eelarve täidetaks arvestada eeldatavalt 2024. aastal, kui saabuvad esimesed trammid.

Linna finantstulud moodustasid 2022. aastal 10 729 tuhat eurot, mis on 474 tuhat eurot ehk 4,6% kavandatud enam.

Linna finantskulud jäid 2022. aastal 2 248 tuhande euro võrra eelarves kavandatud väiksemaks. Kuigi intressimäärad hakkasid 2022. aastal kiiresti kasvama, avaldasid need tulenevalt võlakohustuste intressiperioodide fikseerimistähtaegadest linna finantskuludele veel osaliselt mõju.

Finantseerimistegevus

Investeerimistegevuse finantseerimiseks kavandati laenu võtta 90 000 tuhat eurot, kuid lähtudes tegelikust vajadusest võttis linn 2022. aastal kokku laenu 30 000 tuhat eurot. Lisaks kajastub kohustustes linna laen 304 tuhat eurot Tallinna Kiirabile kiirabiautode ja meditsiiniseadmete soetamiseks.

Linna laenude ja võlakirjade tagasimakseid tehti eelarves kavandatud mahus 17 749 tuhat eurot.

Likviidsed varad

2022. aasta eelarves kavandati likviidsete varade vähenemist kokku 100 992 tuhande euro võrra, kuid täitmise tulemusena suurenesid likviidsed varad 7 768 tuhande euro võrra. Likviidsete varade muutuse taolist kujunemist mõjutasid enim eelarves kavandatud väiksemad põhitegevuse ja investeeringutegevuse kulutused, mis olid kokku 148 889 tuhat eurot. Sellest suurema osa moodustavad 2022. aastal lõpetamata projektide ja investeeringuobjektide kulutused, mis on kavandatud üle kanda 2023. eelarveaastasse.

Eelarve täitmise aruandes ja konsolideerimata tulemiaruanDES esitatud arvnäitajate vahed on esitatud järgmises tabelis.

Tabel 19. Vahed eelarve täitmise aruande (punkt 2.5) ja konsolideerimata tulemiaruarande (punkt 2.6 lisa 28) vahel

	Eelarve täitmise aruanne	Tulemi- aruanne	Vahe	Selgitused vahede kohta	
Tegevustulud (+)	949 010	945 975	3 035	Sh sisekäive	7 075
Põhitegevuse tulud	925 305			Sh mitterahalised tehingud	-4 040
Põhivara müük	1 619			<i>sellest müüdava vara jääkväärtus</i>	604
Saadav sihtfinantseerimine	22 086				
Tegevuskulud (-)	871 856	918 961	-47 105	Sh sisekäive	7 075
Põhitegevuse kulud	810 743			Sh mitterahalised tehingud	-54 180
Põhivara käibemaks	14 792			<i>sellest põhivara amortisatsioon ja allahindlus</i>	-52 017
Antav sihtfinantseerimine	46 321				
Finantstulud (+)	10 729	13 535	-2 806	Sh mitterahalised tehingud	-2 806
Dividendid	9 957			<i>sh kahjum osaluste ümberhindamisest</i>	-2 797
Muud tulud	772			<i>intressitulu diskonteeritud pikaajalistelt nõuetelt</i>	-9
Finantskulud (-)	3 733	3 736	-3	Sh mitterahalised tehingud	-3
Intressikulu	3 726			<i>sh intressikulu diskonteeritud pikaajalistelt kohustustelt</i>	-3
Muud finantskulud	7				
Põhivara soetus, v.a põhivara käibemaks (-)	97 712	0	97 712	Põhivara soetus, v.a põhivara käibemaks (-)	97 712
Laenude tagasimaksed (+)	7 358	0	7 358	PS mitterahalised põhivara soetused	10 271
				Laenude tagasimaksed	7 358
Tulem	-6 204	36 813	-43 017	Sh mitterahalised tehingud	57 608
				Sh põhivara rahaline soetus	-97 712
				PS mitterahalised põhivara soetused	-10 271
				sh laenude tagasimaksed	7 358

3. Allkirjad majandusaasta aruandele

Tallinna Linnavalitsus on koostanud Tallinna linna 31. detsembril 2022. aastal lõppenud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, grupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest (sh linna eelarve täitmise aastaaruanne) ja vandeaudiitori aruandest.

Tallinna Linnavolikogu on majandusaasta aruande kinnitanud ning Riigi Tugiteenuste Keskusele esitamiseks heaks kiitnud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Jevgeni Ossinovski

Tallinna Linnavolikogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Mihhail Kõlvart

Linnapea